

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ

Tour Repackaging for Thailand:

The Case Study of 15 Provinces of Northern Region of Thailand

โดย ผศ.อรพิน สันติธिरากุลและคณะ

เมษายน 2550

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ

Tour Repackaging for Thailand:

The Case Study of 15 Provinces of Northern Region of Thailand

คณะผู้วิจัย

1. ผศ.อรพิน สันติธिरากุล
2. รศ.ดร.ทักษิณา คุณารักษ์
3. นายอภิชาติ ชมภูษ

สังกัด

- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ชุดโครงการปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้เพราะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ อาทิ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ตลอดจนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และผู้ที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี ได้แก่ หัวหน้าโครงการวิจัย นักวิจัย และผู้ช่วยนักวิจัย ได้แก่ นางสาวเบญญาดา ฉัตรไชยาฤกษ์ และนางสาวจรัสนันท์ สิริทธิเจริญ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม และขอขอบคุณคุณสมฤทธิ์ ไชคำ คุณประไพพิมพ์ ปุณณะหิตานนท์ คุณพฤษชาติ สืบสาย คุณไพลิน ผาสุก คุณปริณดา คำปวง และคุณมรกต ไตรจินดา ที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำในการปรับปรุงแผนการท่องเที่ยวให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ใคร่ขอขอบคุณสำนักงานส่งเสริมการวิจัย (สกว.) ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย และหัวหน้าโครงการและเจ้าหน้าที่สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ที่กรุณาประสานงานทำให้งานวิจัยสำเร็จไปด้วยดี และขอขอบคุณภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ และคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยไม่มีอุปสรรคอย่างใดทั้งสิ้น

คณะผู้ทำการวิจัย

ผศ.อรพิน สันติธีรากุล

รศ.ดร.ทักษิณา คุณารักษ์

นายอภิชาติ ชมภูนุช

30 เมษายน 2550

บทสรุปผู้บริหาร

การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ

(1) สำรวจและจำแนกโปรแกรมการท่องเที่ยวของภาคเหนือในปัจจุบันตามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมว่ามีอะไรบ้าง (2) ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ และ(3) เสนอแนะโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมแบบใหม่ ที่มีระยะเวลาเดินทาง 1,2 และ 3 วัน ตามลำดับ ทั้งนี้ แต่ละโปรแกรมที่เสนอแนะจะเรียงตามลำดับ 3 อันดับ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระและแบบกลุ่มรวมเป็นจำนวนโปรแกรมทั้งหมด 54 โปรแกรม การดำเนินการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 ได้แก่ บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือจำนวน 29 บริษัท ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันและโปรแกรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือจำนวน 404 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังดำเนินการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อคัดเลือกและเสนอแนะโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบใหม่ ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน เสนอแหล่งท่องเที่ยวที่กระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบนและบางจังหวัดเท่านั้น อาทิ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน เป็นต้น และโปรแกรมการท่องเที่ยวมักเป็นแบบเชิงผสมมากกว่าเชิงเดี่ยว หลังจากคัดเลือกและจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่แล้ว โปรแกรมการท่องเที่ยวก็ยังคงกระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบนเช่นเดิม แม้จะมีการกระจายแหล่งท่องเที่ยวไปยังจังหวัดแพร่ น่าน และพะเยา และบางจังหวัดในภาคเหนือตอนล่างแล้ว และผลการวิจัยยังพบว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มมีข้อแตกต่างที่สำคัญ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระให้ความสำคัญด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเป็นลำดับแรก ส่วนนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการเดินทางเป็นลำดับแรก ส่วนข้อมูลด้านอื่นๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ได้แก่ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-40 ปี มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจ ระบุว่ารายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน วัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อพักผ่อน และจะเดินทางท่องเที่ยวเมื่อมีโอกาส โดยเฉพาะช่วงวันหยุดเทศกาลหรือนักชัตตฤกษ์ รองลงมาได้แก่วันหยุดประจำสัปดาห์ การเดินทางมักใช้เวลา 1-3 วัน การตัดสินใจเดินทางมักตัดสินใจด้วยตนเอง ถ้ามีผู้อื่นร่วมตัดสินใจด้วยมักเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด อาทิ สามี/ภรรยา ญาติพี่น้อง พ่อ/แม่ หรือเพื่อน และบุคคลกลุ่มดังกล่าวมักเป็นผู้ที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวด้วยแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และวัฒนธรรม

ประเพณี นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมมีความสุขอย่าง
ก็ตามปัญหาที่พบในการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวมีความเสื่อมโทรม และสภาพภูมิทัศน์ใน
แหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG4950135

ชื่อโครงการ : โครงการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ พฤติกรรม
นักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ

ชื่อนักวิจัย: 1. ผศ.อรพิน สันติธีรากล 2. รศ.ดร.ทักษิณา คุณารักษ์ 3. นายอภิชาติ ชมภูงูช
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Email Address : orapin@ba.cmu.ac.th, taksina@chiangmai.ac.th, apichart@ba.cmu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : 1 กันยายน 2549-30 เมษายน 2550

การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรม
นักท่องเที่ยวชาวไทยสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ
สำรวจและจำแนกโปรแกรมการท่องเที่ยวของภาคเหนือในปัจจุบันว่ามีอะไรบ้าง ศึกษาพฤติกรรมและความ
ต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ และเสนอแนะโปรแกรมการ
ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีระยะเวลาเดินทาง 1,2 และ 3 วัน ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระและ
แบบกลุ่ม การดำเนินการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดย
ใช้แบบสอบถามจาก 2 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มที่ 1 ได้แก่ บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือเพื่อเก็บรวบรวม
ข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันและโปรแกรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักท่องเที่ยว
ชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและความต้องการของ
นักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน เสนอแหล่งท่องเที่ยวที่กระจุกตัวอยู่
ในภาคเหนือตอนบน และโปรแกรมการท่องเที่ยวมักเป็นแบบเชิงผสมมากกว่าเชิงเดี่ยว หลังจากคัดเลือกและ
จัดโปรแกรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่แล้ว โปรแกรมการท่องเที่ยวก็ยังคงกระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบน
เช่นเดิม และผลการวิจัยยังพบว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มมีข้อแตกต่างที่
สำคัญ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระให้ความสำคัญด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเป็นลำดับ
แรก ส่วนนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการเดินทางเป็นลำดับแรก นักท่องเที่ยว
ชาวไทยมีความพึงพอใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมมีความสวยงาม อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบในการ
เดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวมีความเสื่อมโทรม และสภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็น
ระเบียบสวยงาม

คำหลัก : โปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือ, พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคเหนือ

Abstract

Project Code: RDG4950135

Project Title: Tour Repackaging for Thailand: The Case Study of 15 Provinces of Northern Region of Thailand

Investigators: 1. Asst.Prof.Orapin Santidhirakul, 2. Assoc.Prof Taksina Kunarucks
3. Lecturer Apichart Chomphunut

Email Address : orapin@ba.cmu.ac.th, taksina@chiangmai.ac.th, apichart@ba.cmu.ac.th

Project Duration : 1 September 2006 -30 April 2007

This research project has three main objectives. Firstly, it aims to survey and classify the existing tour packages in Northern Thailand. Secondly, it aims to study behavior and preferences of Thai tourists visiting Northern Thailand. Lastly, the study aims to prepare the new tour packages, with one, two, and three days duration respectively for both free independent travelers (FIT) and group tourists. This study is an exploratory research based on data obtained through the questionnaire from two sample groups. The first sample group was travel agencies in Northern Thailand selected to provide information on existing tour packages and new tour packages. The second group was Thai tourists visiting Northern Thailand by collecting data on their behavior and preferences. The research's findings indicated that the existing tour packages mainly provided tourist destinations in the Upper North sub-region. Despite repackaging, the tour packages were still concentrated in the same sub-region. In addition, the study has found that there were some major differences on the behavior and preferences between free independent travelers and group tourists. The free independent travelers placed greater emphasis on the beauty of tourist destinations while the group tourists gave a priority on the safety of their travels. Thai tourists generally preferred the beauty of tourist destinations in Northern Thailand. However, the deterioration and disorder of physical landscape of tourist sites were occasionally found in the journey.

Keywords: Tour Repackaging for Northern Thailand, Behavior of Thai Tourist in Northern Thailand

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ		ค
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร		ง-จ
บทคัดย่อภาษาไทย		ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ช
สารบัญตาราง		ญ
สารบัญภาพ		ฎ-ฏ
บทที่ 1	บทนำ	
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์	3
	1.3 คำถามการวิจัย	4
	1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	1.5 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	2.1 แนวคิดและทฤษฎี	
	2.1.1. แนวคิดและทฤษฎีด้านการบริการ	6
	2.1.2. ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค	7
	2.1.3. ทฤษฎีปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ	8
	2.2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
	2.2.1. การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	10
	2.2.2. ทิศทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย	13
	2.2.3. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เยือนภาคเหนือ	15
	2.2.4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว	16
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	3.1 วิธีการศึกษา	23
	3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 4	ผลการศึกษา	
	4.1 การทบทวนโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ	29
	4.2 การสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปในภาคเหนือ	37
	4.3 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ	59
	4.4 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม	70
	4.5 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่	79
บทที่ 5	บทสรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	257
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยระหว่างปี 2540-2549	15
ตารางที่ 2.2	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคเหนือจำแนกตามลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวปี 2548	16
ตารางที่ 2.3	การแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม	19-21
ตารางที่ 3.1	แสดงสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล	25
ตารางที่ 4.1	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยว	62-63
ตารางที่ 4.2	ค่าสถิติของวิธี Factor Analysis	63
ตารางที่ 4.3	แสดงองค์ประกอบของตัวแปรใหม่ตามวิธี Factor Analysis	64
ตารางที่ 4.4	ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว	65
ตารางที่ 4.5	การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ	66
ตารางที่ 4.6	การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวจำแนกตามระดับรายได้	66
ตารางที่ 4.7	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	67
ตารางที่ 4.8	การจัดกลุ่มตัวแปรด้านความพึงพอใจต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือ	68
ตารางที่ 4.9	ความพึงพอใจนักท่องเที่ยวแบบอิสระต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	69
ตารางที่ 4.10	ปัญหาที่นักท่องเที่ยวแบบอิสระประสบในการเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ	69
ตารางที่ 4.11	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มในการเลือกจัดโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยว	72-74
ตารางที่ 4.12	ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม	74-76
ตารางที่ 4.13	ความพึงพอใจนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ	77
ตารางที่ 4.14	ปัญหาที่นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มประสบในการเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ	78

สารบัญภาพ

	หน้า
โปรแกรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ	
รูปที่ 1 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	80
รูปที่ 2 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	85
รูปที่ 3 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 1	92
รูปที่ 4 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 2 และ 3	96
รูปที่ 5 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 1 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	102
รูปที่ 6 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 1	109
รูปที่ 7 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 2	114
รูปที่ 8 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 3	119
รูปที่ 9 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 1	124
รูปที่ 10 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 2	129
รูปที่ 11 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 3	134
รูปที่ 12 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	139
รูปที่ 13 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 1 และ 2	145
รูปที่ 14 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 3	152
รูปที่ 15 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 1	155
รูปที่ 16 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 2	160
รูปที่ 17 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 3	164
โปรแกรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม	
รูปที่ 18 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	169
รูปที่ 19 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	174
รูปที่ 20 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 1	180
รูปที่ 21 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 2	184
รูปที่ 22 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 3	188
รูปที่ 23 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 1 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	192
รูปที่ 24 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 1	199
รูปที่ 25 โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 2	204

สารบัญภาพ(ต่อ)

		หน้า
รูปที่ 26	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 3	209
รูปที่ 27	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 1	214
รูปที่ 28	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 2	219
รูปที่ 29	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 3	224
รูปที่ 30	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน อันดับ 1, 2 และ 3	229
รูปที่ 31	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 1	235
รูปที่ 32	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 2	239
รูปที่ 33	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน อันดับ 3	242
รูปที่ 34	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 1	245
รูปที่ 35	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 2	249
รูปที่ 36	โปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน อันดับ 3	252

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนับว่าเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในปี 2549 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยมากกว่า 11 ล้านคน และมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางภายในประเทศมากกว่า 70 ล้านเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548 :ออนไลน์) ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้ในภาคธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนับแสนล้านบาทต่อปี (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540 :1-1)

อย่างไรก็ตาม แม้การท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ก้าวหน้ามาตามลำดับ เป็นผลให้เกิดรายได้หมุนเวียนเป็นจำนวนมากมายังส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แต่การเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลับทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลงเป็นอันมาก จึงทำให้มีการนำแนวความคิดในการจัดการการท่องเที่ยวแนวใหม่ (Alternative Tourism) ที่เป็นการท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพและเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวที่สูงมากประเทศหนึ่งของโลก เนื่องจากมีความหลากหลายทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอันทรงคุณค่าอย่างมหาศาลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้เป็นอย่างดี

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมมีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติทางทะเล เป็นต้น รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี และการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท เป็นต้น และรูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา เป็นต้น (โครงการสานสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน, 2549:ออนไลน์) ในบรรดาการท่องเที่ยวหลายรูปแบบนี้การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้เริ่มเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวไทย หรืออาจกล่าวได้ว่า ในด้านอุปสงค์ของการท่องเที่ยวแล้วความต้องการของนักท่องเที่ยว

ได้มีพัฒนาการมากขึ้นจากความต้องการในอดีตที่มุ่งหวังเพียงแค่สถานที่พักผ่อนที่สะดวกสบายสวยงาม มาเป็นความต้องการที่ละเอียดอ่อนมากขึ้น มีการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการอย่างแท้จริง (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546 : 1-1)

การท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นการท่องเที่ยวไปในสถานที่ที่เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ สังคมหรือชุมชน เพื่อชื่นชมและเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม รวมถึงการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวเพื่อชมสิ่งที่แสดงความเป็นวัฒนธรรมและประเพณี เช่น ปราสาท พระราชวัง วัด โบราณสถาน โบราณวัตถุ ประเพณี วิธีการดำเนินชีวิต ศิลปะทุกแขนง และสิ่งต่างๆ ที่แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองที่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละยุคสมัย นักท่องเที่ยวจะได้ทราบประวัติความเป็นมา ความเชื่อ มุมมองความคิด ความศรัทธา ความนิยมของบุคคลในอดีตที่ถ่ายทอดมาถึงคนรุ่นปัจจุบัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549: ออนไลน์) อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมีความชื่นชอบการท่องเที่ยวมากกว่าหนึ่งรูปแบบ หรือที่เรียกว่า “การท่องเที่ยวแบบผสมผสาน” ซึ่งการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมไม่น้อยไปกว่าการท่องเที่ยวเชิงเฉพาะรูปแบบอื่นๆ

แหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวในอันดับต้นๆ ทั้งนี้เพราะภาคเหนือมีปัจจัยสำคัญที่โดดเด่นได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม และศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่อ่อนช้อยงดงามซึ่งยังคงถูกรักษาไว้ในรูปของโบราณสถานและโบราณวัตถุ ประเพณีต่างๆ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2547: 8) และการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้ก่อกำเนิดขึ้นมากมายนับในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) เป็นบริการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่มีความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แม้โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่มีอยู่ในปัจจุบันยังขาดความหลากหลายและยังไม่มีการพัฒนาและปรับปรุงให้เกิดความแปลกใหม่เท่าที่ควร ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการเดินทางในเส้นทางท่องเที่ยวซ้ำ ๆ กัน ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายกับแหล่งท่องเที่ยวเดิม และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เกิดจากการเดินทางในเส้นทางท่องเที่ยวซ้ำ ๆ ของนักท่องเที่ยว ได้แก่การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวจนเกินศักยภาพของการรองรับ (Carrying Capacity) จนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม นอกจากนี้โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปของภาคธุรกิจส่วนใหญ่มักจัดทำโดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ด้านธุรกิจ ทำให้โปรแกรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่สิ้นเปลืองเวลาไปกับการเลือกซื้อสินค้า

ในปัจจุบันการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ทำได้ง่ายกว่าเดิม ผนวกกับการสนับสนุนของรัฐบาลที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยว Unseen in Thailand แต่แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่เหล่านี้ยังให้ผลตอบแทนน้อยกว่าแหล่งท่องเที่ยวเดิม ทำให้การบรรจุลงในโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่ดำเนินการโดยธุรกิจนำเที่ยวยังไม่แพร่หลายมากนัก ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงมีแนวโน้มในการใช้บริการการท่องเที่ยวจากธุรกิจนำเที่ยวรายย่อยลงและหันมาเดินทางในลักษณะของการเป็นนักท่องเที่ยวอิสระ (Free Independent Travelers: FITs) เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อรสนิยม (Taste) ในการท่องเที่ยวของตนเองได้อย่างสูงสุด

ดังนั้นการวิจัยในชุดโครงการการปรับโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ (Tour Repackaging for Thailand: The Case Study of 15 Provinces of Northern Region of Thailand) จึงเป็นการเสนอทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบอันหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีความแตกต่างกันด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละปัจเจกบุคคล กล่าวโดยสรุปคือ การนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่ที่มีความท้าทายและพร้อมที่จะตอบสนองต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงและลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือของประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่มีคคุเทศก์และธุรกิจนำเที่ยวเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

1.2.2 เพื่อจำแนกและวิเคราะห์โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย โดยแยกเป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงผสม

1.2.3 เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวแบบอิสระและนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

1.2.4 เพื่อพัฒนาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

1.3. คำถามการวิจัย

1.3.1 ปัจจุบันโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทยมีอะไรบ้าง

1.3.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เสนอให้บริการนักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถแยกเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมได้อย่างไรบ้าง

1.3.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยประเภทนักท่องเที่ยวอิสระ(Free Independent Traveler) และนักท่องเที่ยวประเภทกลุ่ม(Group Tourist) มีพฤติกรรมและความต้องการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ใน 15 จังหวัดภาคเหนืออย่างไรบ้าง

1.3.4 โปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวแบบเดินทางด้วยตนเองและแบบกลุ่ม โดยแบ่งย่อยตามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม มีอะไรบ้าง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.4.1 แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจสำหรับระยะเวลาการเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วันใน 15 จังหวัดภาคเหนือที่มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว

1.4.2 นักท่องเที่ยวจะมีข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวที่หลากหลายและสามารถเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการและจุดประสงค์การท่องเที่ยวของตนเองได้

1.4.3 บริษัทนำเที่ยวมีเส้นทางท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจและสามารถนำเส้นทางท่องเที่ยวแบบใหม่ไปเสนอแก่นักท่องเที่ยวชาวไทย

1.4.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 โปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูป หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระกำหนดไว้ในการเดินทางท่องเที่ยว หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่ธุรกิจท่องเที่ยวกำหนดไว้ในโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยว (Package Tour)

1.5.2 โปรแกรมท่องเที่ยวแบบใหม่ หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยวใหม่ หรือ กิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่หรือส่วนที่เพิ่มเติมขึ้น หรือการปรับเปลี่ยนช่วงระยะเวลาของการท่องเที่ยวที่แตกต่างจากที่กำหนดไว้ในโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูป

1.5.3 การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ซึ่งประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์

1.5.4 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวชมวัฒนธรรมและประเพณี การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท การท่องเที่ยวศาสนสถาน การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย

1.5.5 การท่องเที่ยวเชิงผสม หมายถึง การท่องเที่ยวทั้งในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม รวมถึงการท่องเที่ยวตามความสนใจพิเศษ อาทิ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผสมผสาน แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ พฤติกรรมของผู้บริโภค (Consumer Behavior) และปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการมาใช้เป็นกรอบในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิด และทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดและทฤษฎีด้านการบริการ

Kotler and Armstrong (2002) ได้กำหนดลักษณะและคุณสมบัติของการบริการ ไว้ดังนี้

- 1) ความไม่มีตัวตนของการบริการ (Service Intangibility) หมายถึง การบริการเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น ไม่มีรสไม่มีกลิ่น ไม่รู้สึก ไม่ได้ยิน ก่อนที่จะซื้อ ด้วยเหตุผลนี้ เพื่อที่ลดความไม่แน่นอน ผู้ซื้อจึงต้องสังเกต สัญญาณของคุณภาพของบริการ โดยอาจสรุปได้จาก สถานที่ บุคคล ราคา อุปกรณ์ และการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นงานของผู้จัดหาบริการ คือ ต้องทำให้บริการจับต้องได้ ในแนวทางใดแนวทางหนึ่งหรือหลายแนวทาง
- 2) ความไม่สามารถแบ่งแยกได้ของการบริการ (Service Inseparability) หมายถึง ลูกค้าไม่สามารถแยกบริการจากผู้ผลิต ไม่ว่าจะผู้ผลิตจะเป็นบุคคลหรือเครื่องจักร ถ้าบุคคลเป็นผู้จัดหาบริการ หมายถึง บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของบริการและเนื่องจากลูกค้าจะต้องอยู่ในสถานที่และเวลาที่ผลิตบริการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้จัดหาและลูกค้า จึงเป็นลักษณะสำคัญของการตลาดบริการ ทำให้ลูกค้าและผู้ผลิตมีผลต่อผลผลิตบริการ
- 3) ความแตกต่างกันของการบริการ (Service Variability) หมายถึง คุณภาพของบริการอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้ให้บริการ ให้บริการเมื่อไร ให้บริการที่ไหน และให้บริการอย่างไร
- 4) ความไม่สามารถเก็บไว้ได้ของการบริการ (Service Perishability) หมายถึง กิจการไม่สามารถเก็บบริการไว้เพื่อขายหรือใช้งานในภายหลังได้

2.1.2 ทฤษฎีพฤติกรรมของผู้บริโภค

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการค้นหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อและการใช้ของผู้บริโภค คำตอบที่ได้รับสามารถนำไปใช้เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้บริโภคได้อย่างเหมาะสม คำถามที่ใช้ค้นหาลักษณะของผู้บริโภค ได้แก่ 6 Ws และ 1 H (ศิริวรรณ และคณะ, 2541)

- 1) ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย (Who is in the target market?) เป็นคำถามเพื่อทราบถึงลักษณะกลุ่มเป้าหมาย (Occupants)
- 2) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการอะไร (What does the consumer buy?) เป็นคำถามที่ทำให้ทราบถึงสิ่งที่ตลาดต้องการจากผลิตภัณฑ์ (Object) เป็นการกำหนดสิ่งที่บริโภคต้องการ โดยอาศัยองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์ เช่น การบรรจุหีบห่อ รูปแบบ บริการ คุณภาพ นวัตกรรม เป็นต้น
- 3) ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อหรือใช้บริการ (Why does the consumer buy?) เป็นคำถามเพื่อทราบถึงวัตถุประสงค์ในการซื้อ (Objectives) ผู้บริโภคซื้อผลิตภัณฑ์เพื่อสนองความต้องการของเขา
- 4) ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ (Who does participate in buying?) เป็นคำถามที่ทราบถึงบทบาทของกลุ่มต่างๆ (Organizations) ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อประกอบด้วย ผู้ริเริ่ม ผู้มีอิทธิพล ผู้ตัดสินใจซื้อ
- 5) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการเมื่อใด (When does the consumer buy?) เป็นคำถามเพื่อทราบถึงโอกาสในการซื้อ (Occasions) ช่วงเดือนใดของปีเทศกาล โอกาสพิเศษ วันหยุดเวลาว่าง
- 6) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการที่ไหน (Where does the consumer buy?) เป็นคำถามเพื่อทราบถึงช่องทาง หรือแหล่งจัดจำหน่าย (Outlets)
- 7) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการอย่างไร (How does the consumer buy?) เป็นคำถามเพื่อทราบถึงขั้นตอน (Operations) การตัดสินใจซื้อ หรือกระบวนการซื้อ การรับรู้ปัญหา หรือความต้องการค้นหาข้อมูล ประเมินทางเลือกการตัดใจ และความรู้สึกหลังการซื้อ

2.1.3 แนวคิดปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ

Kotler (อ้างถึงในอดุลย์, 2543) อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7Ps นอกจากนี้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นธุรกิจบริการเฉพาะด้านได้เพิ่มปัจจัยส่วนประสมการตลาดอีก 2 Ps ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการประกอบด้วย 9 Ps ดังต่อไปนี้ คือ

1) ผลิตภัณฑ์ (Product)

ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สินค้าหรือการบริการที่น่าเสนอและสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า ได้ อาจเป็นสินค้าหรือการบริการชนิดเดียวหรือหลากหลายชนิดได้ (Product Variety) และยังหมายถึงถึง คุณภาพ รูปทรง ขนาด การบรรจุหีบห่อ การรับประกันสินค้านั้นไว้ด้วย

2) ราคา (Price)

ราคามีความสำคัญต่อการรับรู้ในคุณค่าของการบริการที่น่าเสนอ มีผลต่อการรับรู้ในคุณภาพ และมีบทบาทต่อการสร้างภาพลักษณ์บริการ การประเมินราคาของผู้บริโภคสำหรับบริการแตกต่างจากสินค้าทั่วไป เพราะผู้บริโภคขาดความรู้เกี่ยวกับราคาอ้างอิง (Reference Price) สำหรับบริการราคาเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพ และมีต้นทุนที่มีใช้ตัวเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง

3) สถานที่/ ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)

เนื่องจากการบริการไม่สามารถที่จะเก็บรักษาไว้ได้ นอกจากนี้การผลิตและการบริโภคบริการมักจะเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ดังนั้นเรื่องเกี่ยวกับการจัดจำหน่ายบริการ จึงเกี่ยวข้องกับบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม ในการนำเสนอบริการให้แก่ลูกค้า มีผลต่อการรับรู้ของลูกค้าในคุณค่า และคุณประโยชน์ของบริการที่น่าเสนอ

4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

การส่งเสริมการตลาด มีบทบาทสำคัญในการติดต่อสื่อสารให้ลูกค้าทราบถึงตำแหน่งของบริการ เป็นกุญแจสำคัญของการตลาดสายสัมพันธ์ และทำให้ลูกค้าเข้าใจถึงบริการในแง่รูปธรรมได้ดีขึ้น เครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการส่งเสริมการตลาด ประกอบด้วยโฆษณา การขายโดยใช้พนักงาน การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสารแบบปากต่อปาก และการตลาดทางตรง

5) บุคลากร (People in Service)

บุคลากร หมายถึง ผู้ให้บริการซึ่งทำหน้าที่ต่างๆ ในธุรกิจบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจ และสนองความต้องการของลูกค้า เช่น พนักงานร้าน เป็นต้น จากลักษณะเฉพาะของบริการที่ไม่อาจแยกการผลิตและการบริโภคออกจากกันได้ (Inseparability) บุคลากรจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในการผลิตและการให้บริการ โดยบุคลากรยังเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความแตกต่าง (Differentiation) ให้กับธุรกิจ โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการนั้น ซึ่งให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

6) กระบวนการ (Process)

กระบวนการ ได้แก่ ขั้นตอนต่างๆของการบริการตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งกระบวนการบริการของแต่ละธุรกิจจะแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามควรยึดเรื่องคุณภาพการบริการด้านการตอบสนองลูกค้า (Responsiveness) เพื่อความรวดเร็วในการทำงานและแก้ปัญหา รวมถึงความปลอดภัย และการแก้ปัญหาหลังการขาย เป็นต้น

7) การสร้างหลักฐานทางกายภาพ (Physical Evidence)

การสร้างหลักฐานทางกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่บริการนั้นเกิดขึ้น และที่ซึ่งผู้ให้บริการและลูกค้ามีปฏิสัมพันธ์กัน รวมถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่สามารถจับต้องได้อีกด้วยการสร้างหลักฐานทางกายภาพเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าให้สามารถมองเห็นเป็นรูปธรรมมากที่สุด เพื่อเป็นสัญลักษณ์แทนการบริการที่ไม่อาจจับต้องได้ เนื่องจากการบริการเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ จึงทำให้ผู้บริโภครู้สึกเกิดความเสี่ยง และความไม่แน่ใจในการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ดังนั้นผู้ประกอบการจึงจำเป็นต้องสร้างหลักฐานทางกายภาพ โดยการสร้างและนำเสนอสิ่งที่เป็นรูปธรรมเป็นสัญลักษณ์แทนการบริการที่ไม่สามารถจับต้องได้ เพื่อสร้างความแตกต่างให้กับบริการ และสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า

8) การจัดองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ (Packaging)

การนำองค์ประกอบย่อยต่างๆของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวมารวมกันอย่างเหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย เช่น การจัดรายการท่องเที่ยวแบบเหมาจ่าย นักท่องเที่ยวจะสามารถวางแผนและควบคุมค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวแบบแพคเกจทัวร์ได้เป็นอย่างดี

9) ความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership)

การทำงานร่วมกันของธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวแทนบริษัทท่องเที่ยว ธุรกิจรถเช่า ผู้ประกอบการโรงแรมหรือที่พัก เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมมักมีรูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถดำรงอยู่ได้ มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมอย่างสม่ำเสมอ ทริพยากรท่องเที่ยวยังคงสภาพดึงดูดใจไว้ได้ ธุรกิจบริการมีผลกำไร และผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีน้อยที่สุดหรือไม่เกิดขึ้นเลย รูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ (จำไพพรรณ แก้วสุริยะ, 2545) ได้แก่

1) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural based tourism) ประกอบด้วย

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติทางทะเลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทางทะเล โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงธรณีวิทยา (Geotourism) หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เป็นหินผา ลานหินทราย อุโมงค์โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย เพื่อดูความงามภูมิทัศน์ที่มีความแปลกของการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่โลก ศึกษารวมชาติของหิน ดิน แร่ต่างๆ และฟอสซิล ได้ความรู้ มีประสบการณ์ใหม่ บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agrotourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์ เพื่อชื่นชมความ สวยงาม

ความสำเร็จและผลิตผลในสวนเกษตร ได้ความรู้ มีประสบการณ์ใหม่บนพื้นฐานความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมของสถานที่แห่งนั้น

การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์ (Astrological tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เช่น สุริยุปราคา ฝนดาวตก จันทรุปราคา และการดูดาวจันทรคติที่ปรากฏในท้องฟ้าแต่ละเดือน เพื่อการเรียนรู้ระบบสุริยจักรวาล มีความรู้ ความประทับใจ ความทรงจำและประสบการณ์เพิ่มขึ้น บนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการร่วมกันอย่างยั่งยืน

2) รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural based tourism)

ประกอบด้วย

การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ (Historical tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เพื่อชื่นชมและผลิตผลในสถานที่ท่องเที่ยวได้ ความรู้มีความเข้าใจต่อประวัติศาสตร์และโบราณคดีในท้องถิ่นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและคุณค่า ของสภาพแวดล้อมโดยที่ประชาคมในท้องถิ่น มีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวงานชมวัฒนธรรมและประเพณี (Cultural and traditional tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อชมงานประเพณีต่างๆ ที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้นๆ จัดขึ้น ได้รับความผลิตผลตื่นตาตื่นใจในสุนทรียศิลป์เพื่อศึกษาความเชื่อ การยอมรับนับถือการเคารพ พิธีกรรมต่างๆ และได้รับความรู้ มีความเข้าใจต่อสภาพสังคมและวัฒนธรรม มีประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นบนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและมรดกทางวัฒนธรรม โดยประชาคมในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยววิถีชีวิตในชนบท (Rural tourism / Village tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้านชนบทที่มีลักษณะวิถีชีวิต และผลงานสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์พิเศษมีความโดดเด่น เพื่อความผลิตผลได้ความรู้ ผลงานสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาพื้นบ้าน มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และคุณค่าของสภาพแวดล้อม โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยว

3) รูปแบบการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special interest tourism)

ประกอบด้วย

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health tourism) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรม เพื่อการพักผ่อนและเรียนรู้วิธีการรักษาสุขภาพกายใจได้รับความเพลิดเพลิน และสุนทรีย์ภาพ มีความรู้ต่อการรักษาคุณค่า และคุณภาพชีวิตที่ดี มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อนึ่ง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพนี้บางแห่งอาจจัดรูปแบบเป็นการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและความงาม (Health beauty and spa)

การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา (Edu-meditation tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อทัศนศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากปรัชญาทางศาสนา หาความรู้ สัจธรรมแห่งชีวิตมีการฝึกทำสมาธิ เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมุ่งการเรียนรู้วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เช่น การทำอาหารไทย การนวดแผนไทย รำไทย มวยไทย การช่างและงานศิลปหัตถกรรมไทย รวมถึงการบังคับช้างและเป็นควาญช้าง เป็นต้น

การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมกลุ่มน้อย (Ethnic tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมของชาวบ้าน วัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อยหรือชนเผ่าต่าง ๆ เช่น หมู่บ้านชาวไทยโซ่ง หมู่บ้านผู้ไทย หมู่บ้านชาวกูย หมู่บ้านชาวกระเหรี่ยง หมู่บ้านชาวจีนฮ่อ ฯลฯ เพื่อมีประสบการณ์และความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports tourism) หมายถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อเล่นกีฬา ตามความถนัด ความสนใจในประเภทกีฬา เช่น กอล์ฟ ดำน้ำ ตกปลา สกีนอกเกอร์ กระดานโต้คลื่นตีโป สกีน้ำ ฯลฯ ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนาน ตื่นเต้น ได้รับความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น มีคุณค่าและคุณภาพชีวิตที่ดีเพิ่มขึ้น มีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure Travel) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีลักษณะพิเศษ ที่นักท่องเที่ยวแต่ละคนจะเข้าไปเที่ยวแล้วได้รับความสนุกสนานตื่นเต้น หวาดเสียว ผจญภัย มีความทรงจำ ความปลอดภัย และได้ประสบการณ์ใหม่

การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ฟาร์มสเตย์ (Homestay & Farmstay) หมายถึง นักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการใช้ชีวิตใกล้ชิดกับครอบครัวในท้องถิ่นที่ไปเยือน เพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับประสบการณ์ในชีวิตเพิ่มขึ้น โดยมีจิตสำนึกต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่ยั่งยืน

การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Longstay) หมายถึงกลุ่มผู้ใช้ชีวิตในบ้านปลายหลังเกษียณอายุจากการทำงานที่ต้องการมาใช้ชีวิตต่างแดนเป็นหลัก เพื่อเพิ่มปัจจัยที่ห้าของชีวิตคือการท่องเที่ยว โดยเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเฉลี่ย 3-4 ครั้งต่อปีคราวละนาน ๆ อย่างน้อย 1 เดือน

2.2.2 ทิศทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการตลาดท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ภารกิจหลักของ ททท. คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของชาวต่างประเทศและชาวไทย โดยการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยอันดีงาม และโบราณสถานรวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

1) เป้าหมายตลาดในประเทศไทย

ถึงแม้ว่า ททท. ได้เน้นการดึงนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าประเทศ โดยมุ่งหวังเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศ เพื่อใช้เป็นปัจจัยกระตุ้นเศรษฐกิจโดยรวมให้เติบโตตามเป้าหมายของรัฐบาล แต่อย่างไรก็ตาม ททท. ยังคงตระหนักถึงการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย จึงได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศเพื่อคนไทยโดยเฉพาะ โดยมีวัตถุประสงค์ ที่จะให้คนไทยได้รู้ ได้เห็น ได้สัมผัสและเกิดความภูมิใจกับประเทศไทยมากขึ้น โดยได้จัดโครงการ Unseen Thailand หรือ สัมผัสจริงเมืองไทย ซึ่งจะนำเสนอแหล่งท่องเที่ยว ในมุมมองที่คนไทยอาจจะไม่เคยเห็น โดยมีสโลแกน คือ ที่ไหนไม่สุขใจเท่าบ้านเรา ทั้งนี้ โดยมีกลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

เพิ่มความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยว เช่น การจัดทำโครงการวันธรรมดา ที่ไม่ธรรมดา เจาะแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างชัดเจน เช่น โครงการวันธรรมดา ที่ไม่ธรรมดา สำหรับกลุ่ม ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ / อบต./ บริษัทเอกชน เป็นต้น

การขยายฐานตลาดลูกค้า เช่น ดำเนินการตลาดเชิงรุกในกลุ่มเยาวชน Golf Wellness& Spa และกลุ่มครอบครัว

การกระจายนักท่องเที่ยวสู่แหล่งท่องเที่ยวใหม่ เช่น การท่องเที่ยวข้ามภูมิภาค ขยายผลโครงการวันเดียว เที่ยวสนุก โดยใช้จังหวัดท่องเที่ยวหลักที่มีความพร้อมกระจายไปยังจังหวัด ไกลเคียง, ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเมืองชายแดน

ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มความสนใจพิเศษ เช่น การท่องเที่ยวเชิง เกษตร Home stay แหล่งท่องเที่ยวตามโครงการพระราชดำริ เป็นต้น

การเพิ่มวันหยุด และค่าใช้จ่ายเฉลี่ย โดยการนำเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยวที่ดึงดูด ให้พักค้างคืนมากขึ้น และส่งเสริมกิจกรรมและการบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น Wellness & Spa, Golf, Shopping รวมถึงการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวไปยังหมู่บ้าน OTOP

ททท. มุ่งเน้นให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก โดยเน้นมาตรฐาน การบริการ (Quality of Service) และการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Tourism Sustainability) ทั้งนี้ วัตถุประสงค์หลักก็เพื่อให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชีย (Tourism Capital of Asia) โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ระบุไว้อย่าง ชัดเจนให้มีการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก มีการทำการตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) และการ กำหนดจุดขายของประเทศไทย (Positioning Thailand) เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวในตลาดบน (Up Market Tourists) ให้มากขึ้น ขณะเดียวกันก็กระตุ้นชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศให้มากขึ้นด้วยโดยผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว (e-Tourism)

2.2.3 สถิตินักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เยือนภาคเหนือ

ในปี 2549 ททท.ได้ตั้งเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยไว้ประมาณ 79.33 ล้านคน ครั้ง ซึ่งจะสร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประมาณ 378,000 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548)

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยระหว่างปี 2540-2549

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว		จำนวน วัน เฉลี่ย ท่องเที่ยว	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน		รายได้รวม	
	ล้านคน	เพิ่ม/ลด (%)		บาท	เพิ่ม/ลด (%)	ล้านบาท	เพิ่ม/ลด (%)
2540	52.05	-0.79	2.31	1,466.00	+11.57	180,388.0 0	+14.66
2541	51.68	-0.72	2.37	1,512.70	+3.19	187,897.8 2	+4.16
2542	53.62	+3.02	2.43	1,523.55	+2.29	203,179.0 0	+7.42
2543	54.74	+2.08	2.48	1,717.77	+12.75	210,516.1 5	+3.61
2544	58.62	+7.09	2.51	1,702.70	-0.88	223,732.1 4	+6.28
2545	61.82	+5.45	2.55	1,689.52	-0.77	235,337.1 5	+5.19
2546	69.36	+12.20	2.61	1,824.38	+7.98	289,986.8 1	+23.22
2547	74.80	+7.84	2.60	1,852.33	+1.53	317,224.6 2	+9.39
2548*	76.24	+1.93	2.65	1,965.00	+6.08	347,300.0 0	+9.48
2549*	79.33	+4.05	2.67	2,050.00	+4.33	378,000.0 0	+8.84

* หมายถึงจำนวนประมาณการ

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าในปี 2546 นักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.20 จากปี 2545 มีสาเหตุมาจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ ททท. ที่จัดโครงการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งปีเพื่อทดแทนจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ลดลงเนื่องจากการระบาดของโรคซาร์ส (SARS) และใช้วันหยุดที่ระบาดในประเทศแถบเอเชีย ประกอบกับโรงแรมต่างๆที่อยู่ในจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากคลื่นยักษ์สึนามิ ลดราคาห้องพักเพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวในต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากทำให้ชาวไทยส่วนหนึ่งหันกลับมาท่องเที่ยวภายในประเทศ

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคเหนือจำแนกตามลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว ปี 2548

จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย(คน)		รวม
	Non-group	Group	
เชียงใหม่	1,736,518	423,624	2,160,142
เชียงราย*	726,297	126,452	852,749
ลำปาง*	450,380	28,341	478,721
ลำพูน	357,778	118,298	476,076
แม่ฮ่องสอน	153,680	33,380	187,060
น่าน	428,262	15,532	443,794
พะเยา	321,103	51,708	372,811
แพร่	589,679	42,789	632,468
อุตรดิตถ์	434,882	32,818	467,700
กำแพงเพชร	283,170	36,310	319,480
นครสวรรค์	587,395	47,766	635,161
เพชรบูรณ์	429,210	43,368	472,578
พิจิตร	230,454	6,856	237,310
พิษณุโลก	1,508,332	129,437	1,637,769
สุโขทัย*	385,236	46,331	431,567

ภาคเหนือ	8,622,376	1,183,010	9,805,386
ร้อยละ	88	12	100

หมายเหตุ * จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยปี 2547

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548

2.2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว

จากการทบทวนงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้สรุปได้ว่าปัจจัยสำคัญๆ ที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวประกอบด้วย ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ และมีปัจจัยส่วนผสมการตลาดของธุรกิจบริการ

1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

กล่าวโดยสรุปตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับรายได้ และอาชีพ มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว อาทิ ผู้ที่มีแนวโน้มที่จะเดินทางได้บ่อยคือ ผู้มีรายได้สูง ครอบครัวมีขนาดเล็ก มีงานทำ และมีอายุน้อยกว่า 45 ปี (Nicolau and Mass, 2005) เพศหญิงจะให้ความสำคัญในทางเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากกว่าเพศชายถึงสองเท่า สำหรับที่พักที่ชอบที่พักประเภทรีสอร์ทมากกว่าโรงแรม (ทักษิณา, 2544) เพศหญิงอายุระหว่าง 20-40 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน มักจะจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยไปกับครอบครัวและเพื่อน ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเป็นพาหนะในการท่องเที่ยว (ณฤหทัย, 2547) นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับความมีประสิทธิภาพของธุรกิจการจัดนำเที่ยวมาก โดยพยายามซื้อบริการจัดนำเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง (Ryan and Cliff, 1997) นอกจากนี้การตัดสินใจท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับลักษณะของนักท่องเที่ยวเองอีกด้วย (Weiermair and Maser, 1998)

2) ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ

กล่าวโดยสรุปตัวแปรคุณภาพของการบริการด้านความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องรวดเร็ว ความเหมาะสมของราคา ความปลอดภัย เป็นต้น มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกซื้อบริการการท่องเที่ยวมากขึ้น ถ้านักท่องเที่ยวสามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่ายขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว (Dean, Morgan and Tan, 2002) นักท่องเที่ยวที่ซื้อบริการนำเที่ยวแบบเหมาจ่ายภายในประเทศให้ความสำคัญกับบุคลากรของบริษัท คุณภาพของมัคคุเทศก์ ราคาแพ็คเกจทัวร์

ความสะดวกในการชำระเงิน (บุษราภรณ์, 2548) ในส่วนของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรของบริษัท การตกแต่งบริษัทให้มีความน่าเชื่อถือ และสะดวกในการติดต่อ รวมถึงกระบวนการให้บริการแก่ผู้ที่มาใช้บริการ เช่น การต้อนรับลูกค้า อุปกรณ์ในสำนักงานทันสมัย มีการติดตามงาน เป็นต้น (อัษฎรินทร์, 2548) บริษัทนำเที่ยวต้องมีความยืดหยุ่นในการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการให้มากที่สุด (ทักษิณา, 2544) ปัญหาที่พบมากและสร้างความไม่พอใจมากที่สุด คือ ความไม่ปลอดภัย และไม่ปฏิบัติตามการโฆษณา (ณฤหทัย, 2547)

3) ปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการ

การวิจัยครั้งนี้นำเสนอส่วนประกอบการตลาดบริการของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) คือ แหล่งท่องเที่ยวเองมีความน่าสนใจ และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวได้มากน้อยเพียงใด นักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด (ณฤหทัย, 2547)

ปัจจัยด้านราคา (Price) คือ จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวจะต้องจ่ายเพื่อให้ได้รับบริการหรือไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น การซื้อสินค้าที่ระลึก เป็นต้น ผู้ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว ถ้าต้องการกลับมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวแห่งเดิมอีก อาจไม่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวเดิม เพราะมีค่าใช้จ่ายสูง (บุญทวี เปเรร่า, 2547) นักท่องเที่ยวจะเลือกใช้บริการจากบริษัทท่องเที่ยวที่เสนอราคาตั๋วพาหนะเดินทางราคาถูก หรือราคาที่ไม่สูงมากนัก (Wolfe, Hsu, and kang, 2004) ถ้าค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นลูกค้าอยากจ่ายเงินน้อยลง แต่ลูกค้ายินดีจะจ่ายเงินเพิ่มหากบริการที่ได้รับสามารถจัดให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าจากบริการต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น เช่น มีผู้ให้คำปรึกษาการเดินทาง (Travel Counseling) และการวางแผนการเดินทาง (Itinerary Planning)

ปัจจัยด้านสถานที่ (Place) หมายถึง กระบวนการและวิธีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวไปถึงนักท่องเที่ยว โดยธุรกิจอาจเลือกจำหน่ายเอง หรือผ่านตัวแทนจำหน่าย (Agent) หรือจำหน่ายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Wolfe et al (2004) พบว่ากลุ่มลูกค้าที่นิยมใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อซื้อบริการท่องเที่ยว มักจะมีอายุประมาณ 45 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และมีรายได้ประมาณ 50,000 เหรียญดอลลาร์ต่อปี นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวที่นิยมใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต เพราะต้องการที่จะหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้กับตัวแทนจำหน่าย ผู้ใช้บริการที่ใช้บริการผ่านตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent) เพราะมีความไว้วางใจ และความพึงพอใจกับผู้ให้คำปรึกษาการเดินทาง (Travel Counselor) (Macintosh, 2002) ตัวแทนจำหน่ายบริการท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ต จึงดึงดูดให้ผู้เข้ามาใช้

บริการบนเว็บไซต์ได้ต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย นอกจากนี้ยังต้องให้ความรู้สึกปลอดภัยกับลูกค้าในการชำระเงินผ่านระบบออนไลน์ด้วย

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion) หมายถึง วิธีการกระตุ้นให้ลูกค้าซื้อผลิตภัณฑ์ โดยผ่านสื่อแบบต่างๆ เช่น การโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ คู่มือการท่องเที่ยว เป็นต้น ทักซิณา คุณารักษ์ (2544) พบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นเยาวชน ไม่ให้ความสำคัญกับข้อมูลจากแผ่นพับ โทรทัศน์ บทความในนิตยสาร หรือหนังสือแนะนำเที่ยวต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก บุญทวี เปเรธา (2547) พบว่านักท่องเที่ยวเพศชายอายุระหว่าง 41-50 ปี เลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยวจากการโฆษณาในนิตยสารการท่องเที่ยว

ปัจจัยด้านบุคลากร (People) หมายถึง พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของธุรกิจท่องเที่ยวที่มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว Macintosh (2002) พบว่าผู้ให้คำปรึกษาการเดินทาง (Travel Counselor) ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ ต้องเป็นที่ฟังได้ มีความเชี่ยวชาญ มีความคุ้นเคยกับลูกค้า และมีมนุษยสัมพันธ์ และนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากกับคุณภาพของมัคคุเทศก์ (บุษราภรณ์ กอบกิจพานิชผล, 2548)

ปัจจัยด้านกายภาพ (Physical Evidence) หมายถึง ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคาร สถานที่ รวมถึงการตกแต่งภายใน และบรรยากาศของสถานที่เหล่านั้นด้วย นักท่องเที่ยวมักมีความเชื่อถือในบริษัทท่องเที่ยวที่มีภาพพจน์ดี โดยปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมภาพพจน์ของบริษัทนำเที่ยวได้แก่ การตกแต่งบริษัทให้มีความเชื่อถือ และสะดวกในการเข้ามาติดต่อ อุปกรณ์ในสำนักงานทันสมัย (อัญรินทร์ ขจรเวคิน, 2548; Macintosh, 2002)

ปัจจัยด้านกระบวนการซื้อ (Purchasing Process) หมายถึง กระบวนการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวแล้ว (Hallway, 2004 อ้างถึงในทักซิณา คุณารักษ์, 2549) นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยวที่แสวงหาราคาถูก กลุ่มนักท่องเที่ยวตลาดบน กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความมั่นใจสูง เป็นต้น มีความต้องการแตกต่างกันไป ดังนั้นบริษัทนำเที่ยวต้องมีความเข้าใจ และเสนอทางเลือกที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.3 แสดงการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

ลักษณะของนักท่องเที่ยว	ความต้องการ	บทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว
ผู้ที่เดินทางไม่บ่อยนัก ยกเว้นในโอกาสสำคัญ เช่น ครอบรอบแต่งงาน ฮันนีมูน (Once in a Lifetime Tripper)	มีความคาดหวังในการได้รับบริการสูง เพราะต้องการสิ่งที่เป็นความประทับใจ และความจดจำ และทุกอย่างต้องไม่มีข้อผิดพลาด	บริษัทนำเที่ยวต้องเข้าใจความเป็น “พิเศษ” ของคนกลุ่มนี้ และให้การดูแลเอาใจใส่มากกว่าคนอื่นในกลุ่มเดียวกัน ยิ่งถ้าให้บริการเหมือนเป็นราชาหรือราชินีได้ก็ยิ่งดี
ผู้ที่เดินทางทัวร์เหมาจ่าย (Mainstream Package Taker)	มักเดินทางเป็นครอบครัวโดยสมาชิกในครอบครัว มีความต้องการความหลากหลายในกิจกรรมการเดินทาง สมาชิกไม่กล้าพอที่จะเดินทางท่องเที่ยวโดยจัดการกันเอง ต้องการพบปะและสนุกสนานกับเพื่อนใหม่ในกลุ่ม	บริษัทนำเที่ยวต้องเป็นผู้ดูแลทุกสิ่งทุกอย่าง และเป็นเกราะป้องกันสิ่งที่จะเกิดขึ้นในขณะที่ท่องเที่ยวในต่างประเทศควรมุ่งเน้นความหลากหลายของบริการและการนำเที่ยว แต่จะต้องเตรียมอาหารที่พวกเขาคุ้นเคยเอาไว้ด้วย
ผู้ที่ชอบซื้อซ้ำ (Resort Repeater)	ชอบที่จะคาดเดาได้ถูกว่าจะได้พบอะไร และมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย มีความจงรักภักดีต่อการใช้บริการเดิม นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ไม่ตั้งความหวังสูงสำหรับการบริการมากนัก	บริษัทนำเที่ยวต้องเข้าใจว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องการซื้อ “สิ่งที่เป็นความคุ้นเคย” หลักหนี่ความคุ้นเคยรู้สึกถึงความปลอดภัยที่ได้รับอาจชอบเข้ากับกลุ่มนักท่องเที่ยวอื่นที่มารับบริการบ้าง

ตารางที่ 2.3 (ต่อ) แสดงการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

ลักษณะของนักท่องเที่ยว	ความต้องการ	บทบาทของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว
ผู้ใช้บริการที่อยู่ในตลาดบน (Upmarket Package Taker)	ต้องการการบริหารที่มีระดับ ไม่ชอบสังคมนักท่องเที่ยวต่างระดับ มักเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจการเดินทางมักจะเป็นการเดินทางไกลๆ	บริษัทนำเที่ยวต้องให้บริการตรงตามความต้องการ (Tailored Made) บริการอย่างมีประสิทธิภาพเปี่ยมด้วยคุณภาพ มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว
ผู้ที่ต้องการความเป็นอิสระ (Aspiring Individualist)	มีความต้องการใช้บริการทัวร์แบบเหมาจ่ายน้อย ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การท่องเที่ยวและเดินทางอยู่แล้ว แต่เหตุผลที่ใช้บริการบริษัทท่องเที่ยวเพราะยังอาจไม่รู้จักแหล่งท่องเที่ยวดีพอ โดยมากมักเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ค่อยมีคนรู้จัก	บริษัทนำเที่ยวต้องแสดงให้เห็นว่าเป็นผู้ที่รู้จักจริงในเส้นทางและการจัดการที่ดี นำเสนอสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่สามารถหาได้จากบริษัทนำเที่ยวปกติ
ผู้ที่เสาะหาราคาถูก (Real Seeker)	พอใจกับแหล่งท่องเที่ยวทั่วๆ ไป และเป็นนักท่องเที่ยวแบบง่ายๆ แต่เป็นในเรื่องราคาของบริการและการใช้จ่ายเดินทาง	บริษัทนำเที่ยวต้องให้บริการอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ไม่ควรปกปิดค่าใช้จ่ายของการบริการ โดยสามารถสร้างความเพลิดเพลินให้กับนักท่องเที่ยวได้ในราคาถูก
ผู้ใช้บริการในตลาดที่เสาะหาราคาถูก (Upmarket Real Seeker)	ต้องการของดีราคาถูก ไม่ต้องการจ่ายเงินเพิ่มจากที่ตกลงกันไว้ ส่วนใหญ่มักเป็นการเดินทางระยะไกล	บริษัทนำเที่ยวต้องให้การดูแล เอาใจใส่ที่ดี มีการแนะนำที่ดี นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวแปลกใหม่ แต่ไม่ใช่แหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เป็นที่รู้จัก
ผู้เดินทางที่มีความมั่นใจสูง (Confident Individualist)	ชอบเดินทางด้วยตนเอง ไม่ชอบใช้บริการบริษัทนำเที่ยวเลย สามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง และสามารถจัดการค่าใช้จ่ายได้ตลอดการเดินทาง	บริษัทนำเที่ยวเป็นเพียงผู้ที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือเมื่อมีความต้องการเท่านั้น การเสนอราคาให้บริการต้องสมเหตุสมผล

ปัจจัยด้านการจัดองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ (Packaging) หมายถึง การนำ

องค์ประกอบย่อยต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวมารวมกันอย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย อาทิ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด อายุยังไม่มากนัก มีความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ ทำทาย แต่มีความปลอดภัย สามารถจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง บริษัทนำเที่ยวเป็นเพียงผู้ให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำตามความต้องการ สามารถค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวด้วยตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และมีการชำระเงินค่าบริการผ่านระบบออนไลน์ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในด้านค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระให้กับตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent)

ปัจจัยด้านความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership) หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อ

ประโยชน์ทางธุรกิจระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัทนำเที่ยว โรงแรม สายการบิน ธุรกิจรถเช่า เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น Kim and Lee (2004) พบว่าการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารทางการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว โดยผ่านระบบออนไลน์ต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างตัวแทนจำหน่าย (Travel Agency) กับผู้ผลิตสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว (Supplier) ได้แก่ สายการบินและโรงแรม เป็นต้น ธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ พยายามแข่งขันกันสร้างมูลค่าเพิ่มในการให้บริการแก่ลูกค้าในรูปแบบต่างๆ เช่น One stop Shopping โดยผ่านระบบบริการออนไลน์ที่ลูกค้าคลิกเพียงครั้งเดียวก็ได้รับบริการทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการจองห้องพัก เช่ารถ ตุ๊กตากร หรือ แม้กระทั่งการพยากรณ์อากาศ (Wolfe et al, 2004)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1. วิธีการศึกษา

3.1.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

1) ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปและแหล่งท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือจะเก็บรวบรวมจากเอกสาร แผ่นพับ หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์เสนอให้นักท่องเที่ยว และเอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสถาบันการศึกษาต่างๆ ฯลฯ เพื่อใช้ในการตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1.3.1 และ 1.3.2

2) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย จะเก็บรวบรวมจากวรรณกรรม งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1.3.4

3.1.2 ข้อมูลปฐมภูมิ

1) ใช้แบบสอบถามโดยขอความร่วมมือจากชมรมมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวภาคเหนือในการรวบรวมโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่จัดโดยมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1.3.1 และ 1.3.2

2) การจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นจากมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1.3.4

3) ใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย ทั้งที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มที่มีต่อการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือ เพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อที่ 1.3.3

3.2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปและแหล่งท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือ เพื่อสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยว จากข้อมูลสถิติของสำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 มีจำนวนบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวที่จดทะเบียนในภาคเหนือทั้งสิ้น 814 ราย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2549: ออนไลน์)

Krejcie และ Morgan (1970) แนะนำการประมาณค่าจำนวนตัวอย่างจากจำนวนประชากรขนาดต่างๆ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ถ้าจำนวนประชากรประมาณ 800 หน่วย ขนาดของกลุ่มตัวอย่างควรมีอย่างน้อยเท่ากับ 260 หน่วย ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างบริษัทท่องเที่ยวควรมีจำนวนเท่ากับ 260 บริษัท แต่เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณของการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้จะทำการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 10 ของขนาดตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกบริษัทท่องเที่ยวที่ดำเนินธุรกิจและกิจการมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปี ประกอบด้วยบริษัทท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 22 แห่ง เชียงราย 3 แห่ง น่าน 2 แห่ง ลำปางและลำพูนจังหวัดละ 1 แห่ง รวมทั้งหมด 29 บริษัท

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

ประชากรคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ จากข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปี 2548 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน 15 จังหวัด 9,805,386 คน แยกเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยตนเอง 8,622,376 คน และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม 1,183,010 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 88 และ 12 ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณ ขนาดตัวอย่างที่จะสุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 404 ตัวอย่าง และเนื่องจากในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 4-12 เมษายน 2550 เป็นช่วงวันหยุดราชการ(วันศุกร์ที่ 6 เมษายน 2550 เป็นวันจักรี) และวันหยุดเทศกาลสงกรานต์ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มมีจำนวนน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ ดังนั้น สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลจึงคลาดเคลื่อนจากสัดส่วนตามสถิติข้อมูลนักท่องเที่ยวในปี 2548 และจากข้อเท็จจริงที่จำนวนนักท่องเที่ยวจะกระจุกตัวอยู่ในบางจังหวัดของภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือตอนบน อาทิ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูนและลำปาง

ดังนั้น การเลือกสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีเลือกสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก(Convenience Sampling) ในแหล่งท่องเที่ยว 6 จังหวัด แบ่งเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และเชียงราย และจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก และสุโขทัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

จังหวัด	สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
เชียงใหม่	ปางช้างแม่สา, น้ำตกแม่สา, วัดพระธาตุดอยสุเทพ
เชียงราย	วัดร่องขุน, สวนแม่ฟ้าหลวง, บริเวณด่านอำเภอแม่สาย
ลำพูน	วัดพระธาตุหริภุญชัย, วัดจามเทวี
ลำปาง	วัดพระธาตุลำปางหลวง, สำนักสุสานไตรลักษณ์
พิษณุโลก	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
สุโขทัย	เมืองเก่าสุโขทัย

1) นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระจำนวน 390 คน แยกเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พิษณุโลก และสุโขทัย เท่ากับ 75, 20, 58, 101, 54 และ 82 คน ตามลำดับ

2) นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่มจำนวน 14 คน แยกเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และสุโขทัยเท่ากับ 8, 5, และ 1 ตามลำดับ

3.3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 แบบสอบถามโปรแกรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่ม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากมัคคุเทศก์หรือบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1.3.1 และ 1.3.2

3.3.2 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อระดมความคิดเห็นจากมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1.3.4

3.3.3 แบบสอบถามเพื่อสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มใน 15 จังหวัดภาคเหนือ เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1.3.3

3.4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1.3.1 และ 1.3.2

3.4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นของมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวมาจำแนกและวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1.3.4

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบจากนักท่องเที่ยวชาวไทย มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ และใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มประชากร (Z-test) การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่มประชากร (One-way ANOVA) และ Factor Analysis เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1.3.3

3.4.4 นำข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมกลุ่มย่อยและแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยมาสรุปรวบรวมและวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อตอบคำถามข้อที่ 1.3.4

3.4.5 ในการวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้ Likert's Scale ที่มี 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงค่าคะแนนดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและการแปลผลตามช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
4.50 - 5.00	ปัจจัยที่มีผลมากที่สุด
3.50 - 4.49	ปัจจัยที่มีผลมาก
2.50 - 3.49	ปัจจัยที่มีผลปานกลาง
1.50 - 2.49	ปัจจัยที่มีผลน้อย
1.00 - 1.49	ปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุด

3.4.6 ในการวัดระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวใช้ Likert's Scale ที่มี 5 ระดับ โดยกำหนดช่วงค่าคะแนนดังนี้

ความพึงพอใจต่อโปรแกรมการท่องเที่ยว	ค่าคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและการแปลผลตามช่วงคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
4.50 - 5.00	พึงพอใจมากที่สุด
3.50 - 4.49	พึงพอใจมาก
2.50 - 3.49	พึงพอใจปานกลาง
1.50 - 2.49	พึงพอใจน้อย
1.00 - 1.49	พึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กล่าวคือ

ส่วนที่ 1 การทบทวนโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

ส่วนที่ 2 การสำรวจโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปจากบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือ โดยแยกออกเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ที่มีระยะเวลา 1 2 และ 3 วัน ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

ส่วนที่ 4 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่ โดยแยกออกเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ที่มีระยะเวลา 1 2 และ 3 วัน ตามลำดับ โดยจัดเรียงลำดับโปรแกรมท่องเที่ยวตามความน่าสนใจ 3 อันดับ รวมทั้งสิ้น 54 โปรแกรม

4.1 การทบทวนโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปในจังหวัดภาคเหนือตอนบนเป็นส่วนใหญ่ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) จังหวัดเชียงใหม่ทัวร์ 1 วัน

- ถ้ำเชียงดาว – สวนส้มฝาง – ดอยอ่างขาง
- ปางช้างแม่สา – นั่งแพล่องแม่น้ำปิง – ฟาร์มผีเสื้อ – ฟาร์มกล้วยไม้
- ดอยอินทนนท์ – พระมหาธาตุเมธาณีนีล – พระมหาธาตุนภพลภูมิศิริ – หมู่บ้านม้ง – โครงการหลวง(ดอยอินทนนท์) – น้ำตกชวีธาร – น้ำตกแม่กลาง – พระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร

- ฟาร์มกล้วยไม้ – ฟาร์มผีเสื้อ – ถ้ำเชียงดาว – หมู่บ้านแม่ – หมู่บ้านอาซา – หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว
- ดอยอินทนนท์ – หมู่บ้านม้ง – หมู่บ้านกะเหรี่ยง – น้ำตกแม่กลาง

2) จังหวัดเชียงใหม่ทัวร์ 2 วัน

- ถ้ำเชียงดาว – สวนส้มฝาง – โครงการหลวง(อ่างช้าง) – หมู่บ้านปะหล่องและมูเซอดำ
- สันกำแพง – ชันโตก – ปางช้างแม่สา – ฟาร์มกล้วยไม้ – ฟาร์มผีเสื้อ – วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ – สันกำแพง – ชันโตก – ไนท์บาร์ซ่า – ปางช้างแม่สา – ฟาร์มผีเสื้อ – ฟาร์มกล้วยไม้

3) จังหวัดเชียงราย ทัวร์ 1 วัน

- ดอยแม่สลอง – สามเหลี่ยมทองคำ – เชียงแสน – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาซา
- แม่สาย – สามเหลี่ยมทองคำ – เชียงแสน – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาซา
- นั่งเรือล่องแม่น้ำกก – หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร – หมู่บ้านมูเซอแดง – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาซา
- หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว(ปะด่อง) – ดอยตุง – สวนสมเด็จพระเจ้ายา
- หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว(ปะด่อง) – ดอยแม่สลอง – หมู่บ้านชาวจีน – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาซา – หมู่บ้านสันติคีรีของนายพลต่วน – บ้านพักพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
- ดอยแม่สลอง – หมู่บ้านสันติคีรีของนายพลต่วน – บ้านพักพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
- หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว(ยะผ่า) – แม่สาย – สามเหลี่ยมทองคำ – หอฝิ่น – เชียงแสน
- นั่งเรือล่องแม่น้ำกก – หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร – อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย – วัดพระแก้ว – วัดพระสิงห์ – วัดงำเมือง – วัดพระธาตุดอยจอมทอง – เสาดะดือเมือง – พิพิธภัณฑสถานชาเวาหรือพิพิธภัณฑสถานอุบคำ – วัดพระธาตุดอยเขาควาย
- พระธาตุดอยตุง – พระตำหนักดอยตุง – แม่สาย – ข้ามไปพม่า
- พระธาตุดอยตุง – พระตำหนักดอยตุง – สามเหลี่ยมทองคำ – หอฝิ่น – เชียงแสน
- น้ำพุร้อน – แม่สาย – สามเหลี่ยมทองคำ – เชียงแสน – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาซา
- นั่งเรือล่องแม่น้ำกก – หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร – ไร่แม่ฟ้าหลวง – วัดร่องชุน

- โครงการพัฒนาตอยตุง – สวนแม่ฟ้าหลวง – พระตำหนักตอยตุง – หอผี – สามเหลี่ยมทองคำ

4) จังหวัดเชียงราย ทัวร์ 2 วัน

- ท่าตอน – หมู่บ้านมุเซอ – หมู่บ้านกะเหรี่ยง – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาข่า – แม่สาย – เชียงแสน – สามเหลี่ยมทองคำ – น้ำพุร้อน
- หมู่บ้านอาข่า – หมู่บ้านกะเหรี่ยง – นั่งเรือล่องแม่น้ำกก – แม่สาย – สามเหลี่ยมทองคำ – เชียงแสน
- อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย – วัดพระธาตุดอยจอมทอง – วัดพระแก้ว – วัดพระธาตุดอยมสัก – น้ำพุร้อนโป่งพระบาท – วัดพระธาตุดอยมกิตติ – พิพิธภัณฑ์เชียงใหม่ – วัดพระธาตุมหาเจดีย์ – วัดพระธาตุดอยมจันทร – ไนท์บาซาร์เชียงราย - พระธาตุดอยมฝ่อ(อ.เวียงป่าเป้า) – พระธาตุดอยมแจ้ง - พระธาตุดอยมแ้ว(อ.พาน) - พระธาตุดอยมจ้อ(อ.เทิง) - พระธาตุดอยมหมอกแก้วแก้ว (อ.แม่ลาว)
- ภูชี้ฟ้า – เกษตรที่สูงดอยผาม่น – บ้านฮวก – วัดร่องชุ่น – วัดในตัวเมือง – เชียงของ – เชียงแสน - วัดเจดีย์หลวง
- พระธาตุดอยตุง – พระตำหนักตอยตุง – สวนแม่ฟ้าหลวง – ถ้ำลิงหรือถ้ำปลา - แม่สาย – สามเหลี่ยมทองคำ – เชียงแสน – วัดเจดีย์หลวง – ดอยแม่สลอง – ไร่ชา – ตลาดชาวเขา – สุสานนายพลด้วน - กะเหรี่ยงคอยาว
- อ่างขาง – สวนสัมมนาธร – หมู่บ้านเย้า – หมู่บ้านอาข่า – หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว – ดอยแม่สลอง - ไร่ชา-ตลาดชาวเขา-สุสานนายพลด้วน
- นั่งเรือล่องแม่น้ำกก – หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร – หมู่บ้านมุเซอแดงยะฟู – หมู่บ้านมุเซอแดงจะแล – น้ำตกห้วยแม่ซ้าย – หมู่บ้านอาข่า – หมู่บ้านเย้า
- หุบเขานางแลใน – หมู่บ้านชาวเขา – ปันจักรยาน – นวดแผนโบราณ - อบสมุนไพร (บ้านดิน) – ชันโตก - นั่งอีแต๋นชมสวน-วัดร่องชุ่น
- โครงการพัฒนาตอยตุง – สวนแม่ฟ้าหลวง – พระตำหนักตอยตุง – แม่สาย – ตลาดท่าขี้เหล็ก – หอผี – สามเหลี่ยมทองคำ – วัดพระธาตุดอยกู่เต้า – วัดพระธาตุมหาเจดีย์ - วัดร่องชุ่น

5) จังหวัดลำพูนและลำปาง ทัวร์ 1 วัน

- (ลำพูน)วัดพระธาตุนครพิศุข – วัดพระนางจามเทวี – วัดมหาวัน – (ลำปาง)วัดพระแก้วดอนเต้า – วัดเจดีย์ขาว -วัดพระธาตูลำปางหลวง

6) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทัวร์ 2 วัน

- นั่งเรือล่องแม่น้ำปาย – หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว – ตลาดชาวไทใหญ่ – วัดพระธาตุดอยกองมู – วัดจองคำ – วัดจองกลาง

7) จังหวัดเชียงใหม่ ทัวร์ 3 วัน

- สวนสัตว์-พระธาตุดอยสุเทพ-วัดอุโมงค์เถระจันทร์-บ่อสร้างสันกำแพง-ขันโตก ณ ศูนย์วัฒนธรรม-ดอยอินทนนท์-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง-น้ำตกวชิรธาร-ไนท์บาซาร์-ไนท์ซาฟารี-ปางช้างแม่สา-ฟาร์มกล้วยไม้
 - ดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-น้ำตกสิริภูมิ-กะเหรี่ยงไฮมสเตย์-ศึกษาวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยง-เดินป่า-หมู่บ้านทอผ้าตีนจก-วัดป่าแดด-สวนป่าแม่แจ่ม-น้ำพุร้อนเทพพนม-ดินแดนมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์-ออบหลวง-ล่องแก่ง-บ้านป่าแสงดา(ชมการทอผ้าฝ้ายธรรมชาติ)
 - ไหว้พระธาตุปีเกิด(ทั่วภาคเหนือ)
 - ผู้เกิดปีชวด วัดพระธาตุศรีจอมทอง อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
 - ผู้เกิดปีฉลู วัดพระธาตูลำปางหลวง
 - ผู้เกิดปีมะโรง วัดพระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
 - ผู้เกิดปีมะเส็ง วัดเจ็ดยอด (ตันโพธิ์) อ.เมือง จ.เชียงใหม่
 - ผู้เกิดปีมะเมีย วัดแสนฝาง (แทนพระธาตุย่างกุ่ม พม่า) อ.เมือง จ.เชียงใหม่
 - ผู้เกิดปีมะแม วัดพระธาตุดอยสุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
 - ผู้เกิดปีจอ วัดเกตการาม อ.เมือง จ.เชียงใหม่
- นมัสการพระธาตุประจำปีเกิด - หมี่แพนด้า - บ่อสร้างสันกำแพง - นมัสการพระธาตุดอยสุเทพ - ขันโตก-ดอยอินทนนท์ - พระเจดีย์ 2 สมเด็จ - น้ำตกวชิรธาร - โครงการหลวง - น้ำตกแม่กลาง – หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง,เผ่ากะเหรี่ยง-ปางช้างแม่สา – ฟาร์มกล้วยไม้

- อ.สันกำแพง-ขันโตก-ปางช้างแม่สา-ฟาร์มกล้วยไม้-ฟาร์มผีเสื้อ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดสวนดอก-วัดเชียงใหม่-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-หมู่บ้านหัตถกรรมทำร่มบ่อสร้าง-โรงงานทำผ้าไหม เครื่องเงิน เครื่องเงิน-ขันโตก-ไนท์บาซ่า-ดอยอินทนนท์-โครงการหลวงดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่กลาง—ปางช้าง-ชมฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มกล้วยไม้
- เชียงใหม่-ปาย-ห้วยน้ำดัง-อุทยานถ้ำลอด-ถ้ำปลา-ล่องเรือแม่น้ำปาย-กะเหรี่ยงคอยาว-วัดพระธาตุดอยกอมู -ดอกบัวตอง-สวนสน-อุทยานออบหลวง-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-น้ำตกแม่กลาง-วัดน้ำฮู - ห้วยน้ำดัง – ไปงเดียดป่าแป้ – ภูโคลน
- เชียงใหม่-ดอยสุเทพ-บ่อสร้าง สันกำแพง-แม่สาย-ตำหนักดอยตุง-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่-กฤษดาซอย
- เชียงใหม่-ปาย-ห้วยน้ำดัง-อุทยานถ้ำลอด-ถ้ำปลา -ล่องเรือแม่น้ำปาย-กะเหรี่ยงคอยาว-วัดพระธาตุดอยกอมู – แม่ฮ่องสอน
- ลำปาง – ลำพูน- เชียงใหม่-ดอยอินทนนท์- ดอยสุเทพ-ภูพิงค์-บ้านแม้ว

8) จังหวัดเชียงราย ทัวร์ 3 วัน

- วัดร่องชุ่น-ดอยเขาควาย-ถ้ำพระ-ไร่แม่ฟ้าหลวง-ขันโตก-ดอยแม่สะลอง-หมู่บ้านชาวจีนอพยพ-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่-หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว-ศูนย์หัตถกรรม
- สวนแม่ฟ้าหลวง-พระตำหนักดอยตุง-หมู่บ้านชาวจีนอพยพ(ดอยแม่สะลอง)-วัดร่องชุ่น-ภูชี้ฟ้า-ริมแม่น้ำกก
- หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอาข่า-หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว-ล่องเรือชมแม่น้ำกก-แม่สาย-ถ้ำปลา-สวนแม่ฟ้าหลวง-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่-น้ำพุร้อน
- เชียงราย-น้ำพุร้อน-นั่งเรือล่องแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-นั่งช้างชมธรรมชาติ-หมู่บ้านเข้า-แม่สะลอง ชมความสวยงามของไร่ชา แวะชิมชา—แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าเข้าและอาข่า
- โครงการพัฒนาดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-ตลาดท่าขี้เหล็ก-หอดูผี-สามเหลี่ยมทองคำ-พระธาตุดอยภูเต้า-สามเหลี่ยมทองคำ-วัดพระธาตุผาเงา-ล่องเรือแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-นั่งช้าง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดร่องชุ่น

9) จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทัวร์ 3 วัน

- ถ้ำลอด-หมู่บ้านชาวเขาเผ่ามูเซอดำ และเผ่าลีซอ-ถ้ำแก้วโกมล-พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2-ภูโคลน-ตลาดสายหยุด-พระธาตุดอยกองมู-วัดหนองจองคำ-ถ้ำปลา-บ้านน้ำเพียงดิน
- นั่งเรือ-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-ซีซ่าง-หมู่บ้านกะเหรี่ยงค่านุ-หมู่บ้านกะเหรี่ยงบ้านกลาง-หมู่บ้านมูเซอบ้านต่าง (ค้ำคีน) หมู่บ้านชาวจีนอพยพ-หมู่บ้านป่องน้ำร้อน-น้ำตกห้วยแก้ว-หมู่บ้านอาข่า (ค้ำคีน)-หมู่บ้านมูเซอ-หมู่บ้านอาข่า-น้ำพุร้อนห้วยหมากเหลี่ยม
- ดอยแม่สลอง-หมู่บ้านชุมชนชาวจีน-ดอยตุง-แม่สาย(ค้ำคีน)-อ.ท่าลี่เหล็กและเชียงตุง (เมียนมาร์)-วัดมหาภูมิ-ทะเลสาบหนองตอง-ชาวเขา 5 ชนเผ่า
- สามเหลี่ยมทองคำ-ล่องเรือแม่น้ำโขง-พิพิธภัณฑ์ฝิ่น-นมัสการพระธาตุปูเข้า-พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน-วัดป่าสัก-วัดพระเจ้าล้านทอง-ทะเลสาบเชียงแสน-เชียงของ-เมืองห้วยทราย(ลาว)-ภูชี้ฟ้า(ค้ำคีน)-อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย-พระธาตุดอยทอง
- ดอยแม่สลอง-พระธาตุเจดีย์ศรีนครินทร์ฯ-สุสานนายพลด้วน-ชุมชนชาวจีน-อ.แม่จัน(ค้ำคีน)-พระตำหนักดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-ตลาดชาวไทยภูเขาบ้านปากกล้วย-พระธาตุดอยทอง-แม่สาย-ท่าลี่เหล็ก-พ่อขุนเม็งราย-พิพิธภัณฑ์อุบคำ
- ดอยตุง-พระธาตุ-พระตำหนัก-สวนดอก-ถ้ำลิงหรือถ้ำปลา-แม่สายซอปปิงตลาดชายแดนไทย-พม่า - สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงแสน-วัดเจดีย์หลวง-ดอยแม่สลอง-ชิมชม-ชมไร่ชา-ซอปปิงตลาดชาวเขา-สุสานนายพลด้วน- กะเหรี่ยงคอยาว-วัดร่องขุ่น อ.เฉลิมชัย-บ้าน อ.ถวัลย์ ดัชนี
- ภูชี้ฟ้าดูพระอาทิตย์ขึ้น -เกษตรที่สูงดอยผาหม่น-ผ้าไหมลื้อบ้านฮวก-วัดร่องขุ่น-ดอยตุง-พระธาตุ-พระตำหนัก-สวนดอก-ถ้ำลิงหรือถ้ำปลา-แม่สายซอปปิงตลาดชายแดนไทย-พม่า - สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงแสน-วัดเจดีย์หลวง-ดอยแม่สลอง-ชิมชม-ชมไร่ชา-ซอปปิงตลาดชาวเขา-สุสานนายพลด้วน
- ภูชี้ฟ้า-ดูพระอาทิตย์ขึ้น -เกษตรที่สูงดอยผาหม่น-ผ้าไหมลื้อบ้านฮวก-วัดร่องขุ่น-วัดในดัวเมือง-เชียงของชิมปลาบึกแม่น้ำโขง-เชียงแสน-สามเหลี่ยมทองคำ-แม่สาย ซอปปิงตลาดชายแดนไทย-พม่า-ดอยตุง-พระธาตุ-พระตำหนัก-สวนดอก
- ดอยอ่างขาง-สวนส้มธนาธร- หมู่บ้านชาวเขา-เฝ้า-อาข่า-กะเหรี่ยงคอยาว-ดอยแม่สลอง-ชิมชม-ชมไร่ชา-ซอปปิงตลาดชาวเขา-สุสานนายพลด้วน-ดอยตุง-พระธาตุ-พระตำหนัก-สวนดอก-แม่สายซอปปิงตลาดชายแดนไทย-พม่า - สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงแสน-วัดเจดีย์หลวง

- พระขี้ม้าย-ดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-ไหว้พระธาตุ 9 จอม (จอมกิตติ ที่เชียงแสน จอมจันทร์ จอมทอง จอมจ้อ จอมแก้ว จอมผ่อ จอมแจ้จ้ง จอมหมอกแก้ว จอมสัก)-วัดร่องขุ่น-น้ำตกขุนกรณ์-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์
- น้ำตกนางแลใน-พระธาตุดอยตุง-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-ขันโตก-ดอยแม่สลอง-น้ำพุร้อน-สวนชา-โรงงานชา-เทือกเขานางนอน-สามเหลี่ยมทองคำ-วัดร่องขุ่น-แคมป์ช้าง
- อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์-พิพิธภัณฑสถานอุบลคำ-วัดพระธาตุดอยเขาควาย-วัดร่องขุ่น-ดอยแม่สลอง-หมู่บ้านชาวจีน-พระธาตุดอยตุง-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑสถานฝิ่น-เชียงใหม่-นั่งเรือล่องแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-ชี้ช้าง-หมู่บ้านเข้า-น้ำตก-หมู่บ้านอาข่า ลาหู่
- อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย-วัดพระธาตุดอยจิมทอง-เสาสะดือเมือง-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์-พิพิธภัณฑสถานอุบลคำ-พิพิธภัณฑสถานชาวเขา-วัดพระธาตุดอยเขาควาย-วัดร่องขุ่น-นั่งเรือล่องแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-ชี้ช้าง-พระธาตุดอยตุง-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑสถานฝิ่น-เชียงใหม่
- หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาว(ปะด่อง)-หมู่บ้านยะผ่าทำน-ดอยแม่สลอง-หมู่บ้านชาวจีน-หมู่บ้านอาข่าหล่อชา-หมู่บ้านอาข่ากิว สะไต-หมู่บ้านสันติคีรี ของนายพลด้วน (กองพล 93)-บ้านพักพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์-เลือกซื้อชาพันธุ์ดี, เหล้าทำ, ผลไม้แช่อิ่ม ฯลฯ
- อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย-วัดพระธาตุดอยจอมทอง-เสาสะดือเมือง-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์-พิพิธภัณฑสถานอุบลคำ-พิพิธภัณฑสถานชาวเขา-วัดพระธาตุดอยเขาควาย-วัดร่องขุ่น-นั่งเรือล่องแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-ชี้ช้าง-ดอยแม่สลอง-หมู่บ้านสันติคีรี ของนายพลด้วน (กองพล 93)-บ้านพักพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์-เลือกซื้อชาพันธุ์ดี, เหล้าทำ, ผลไม้แช่อิ่ม ฯลฯ-หมู่บ้านเข้าผาเตี๋ย-หมู่บ้านอีถ้องสามแยก-พระธาตุดอยตุง-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-ข้ามชายแดน-สามเหลี่ยมทองคำ-หอนฝิ่น-เชียงใหม่
- พระธาตุดอยตุง-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑสถานฝิ่น-เชียงใหม่-นั่งเรือล่องแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-ชี้ช้าง-โครงการเกษตรพื้นที่สูงดอยผาหม่น-น้ำตกอุ้นภูซาง-ภูชี้ฟ้า-อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย-วัดพระแก้ว-วัดดอยทอง-เสากลางเมืองเชียงราย-พิพิธภัณฑสถานอุบลคำ-วัดพระธาตุดอยเขาควาย-วัดร่องขุ่น

10) จังหวัดเชียงใหม่-เชียงราย ทัวร์ 3 วัน

- ดอยอินทนนท์-ทานตะวันโตกศูนย์วัฒนธรรม-ถ้ำเชียงดาว-อ่างาง-โครงการหลวง-ดอยแม่สะลอง-พระตำหนักดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-หมู่บ้านหัตถกรรมทำร่มบ่อสร้าง-โรงงามทำผ้าไหม เครื่องเงิน เครื่องเงิน-ขันโตก-ไนท์บาซ่า-เชียงราย-น้ำพุร้อนแม่ชะจ่าน-ดอยตุง-พระธาตุดอยตุง ชมสวน-พระตำหนักดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-ปางช้าง-ฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มกล้วยไม้
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-อนุสาวรีย์ครูบาศรีวิชัย-วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร-ศูนย์หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง-ขันโตก-ไนท์บาร์ซาร์-ตลาดทุ่งเกวียน-วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม-วัดพระธาตูลี้ปางหลวง-วัดร่องขุ่น-ไนท์บาร์ซาร์เชียงราย-วัดพระแก้ว-สวนแม่ฟ้าหลวง
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-พระตำหนักภูพิงค์ราชนิเวศน์-บ้านม้งดอยปุย-วัดเจดีย์หลวง-หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง-น้ำพุร้อนสันกำแพง-ขันโตก-ฟาร์มกล้วยไม้-ฟาร์มผีเสื้อ-ปางช้าง-ถ้ำหลวงเชียงดาว-วัดผาบ่อง-กะเหรี่ยงคอยาว หูยาว เย้า มูเซอ ปะด่อง-สวนลัมมนาธรรม-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-นั่งเรือชมแม่น้ำโขง-ฝั่งลาว-วัดร่องขุ่น

11) จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน ทัวร์ 3 วัน

- วัดคูเม็งค์เถระจันทร์-โป่งเดือดป่าแป๋-ตลาดเมืองปาย-วัดห้วยนา-วัดน้ำฮู-น้ำตกหมอกแปง-น้ำพุร้อนท่าปาย-ซิวเหล็ก-กองแลนวัดบรมธาตุแม่เย็นห้วยน้ำดัง-น้ำตกหมอกฟ้า-ตลาดวณัสนันท์
- น้ำตกหมอกฟ้า-ถ้ำค้างคาว-บ่อน้ำพุร้อนโป่งเดือด-ปาย-วัดพระธาตุแม่เย็น-วัดน้ำฮู-ตลาดเมืองปาย-ถ้ำลอด-จุดชมวิวโป่งนก-ถ้ำปลา-ภูโคลน-หมู่บ้านชาวจีน-กะเหรี่ยงคอยาวบ้านนายสอย-วัดพระธาตุดอยกองมู-ถ้ำแก้วโกมล-อุทยานแห่งชาติอบหลวง

12) จังหวัดแพร่-น่าน ทัวร์ 3 วัน

- บ้านประทับใจ-วัดพระธาตุช่อแฮ ตลาดบ้านทุ่งโฮ้ง-วัดภูมินทร์วัดช้างค้ำ วัดมิ่งเมือง-พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติน่าน-พระบรมธาตุแช่แห้ง-วัดหนองบัว-จันทร์สมการทอ-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าเย้าและม้ง ชุมชนตองเหลือง

13) จังหวัดเชียงใหม่-ลำปาง ทัวร์ 3 วัน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-สวนสัตว์เชียงใหม่-บ่อสร้างสันกำแพง-ขันโตก-ไนท์บาร์ซาร์-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-เขื่อนกิ่วลม-แหลมขาวเขื่อน-ผาเงี้ยว-ผางาม-ฟาร์มกล้วยไม้-ฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มงู

14) จังหวัดเชียงใหม่-ลำปาง-เชียงราย ทัวร์ 3 วัน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดเจดีย์หลวง-สันกำแพง-ขันโตกศูนย์วัฒนธรรม-ตลาดทุ่งเกวียน-วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม-วัดพระธาตูลำปางหลวง-วัดร่องขุ่น-วัดพระแก้วเชียงราย-ไร่แม่ฟ้าหลวง

15) จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง ทัวร์ 3 วัน

- เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุนคร-อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล-ตลาดทุ่งเกวียน-วัดศรีชุม-วัดเจดีย์ขาวหลัง-วัดพระธาตูลำปางหลวง-อุทยานแจ้ซ้อน-ขันโตก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-หมู่บ้านแม่ว-สวนพฤกษศาสตร์

4.2 การสำรวจโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูป โดยแยกออกเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ที่มีระยะเวลา 1 2 และ 3 วัน ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโปรแกรมท่องเที่ยวจากบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือจำนวน 29 บริษัท สามารถจัดแบ่งโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและเชิงผสม ทั้งที่เป็นโปรแกรมเดิมที่บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และโปรแกรมสำเร็จรูปแบบใหม่ที่บริษัทต่างๆ เหล่านี้เสนอแนะว่ามีความน่าสนใจที่จะสามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวเสนอบริการแก่นักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก (ในภาคผนวกที่ 3) ดังนั้นในส่วนที่ 2 จะนำเสนอเฉพาะโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่ที่บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ เสนอแนะไว้เท่านั้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4. 2.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

1) เชียงธรรมชาติ

ระยะเวลาท่องเที่ยว 1 วัน

จังหวัดเชียงราย

- สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยตุง
- ไร่ชาปลอดสารพิษ-เกษตรที่สูง(ดอยช้าง)-ไร่กาแฟ(ดอยช้าง)
- ล่องเรือ(เชียงของ-เวียงแก่น)-สวนส้มโอ-แก่งพาใต้-นั่งเกวียนเก็บใบยาสูบ

จังหวัดเชียงใหม่

- ถ้ำเชียงดาว-ชาวเขา-ล่องแพยาง(แม่แตง)-ฟาร์มงู-ฟาร์มกล้วยไม้
- ดอยอินทนนท์-น้ำตกสิริธาร-โครงการหลวงดอยอินทนนท์-หมู่บ้านกะเหรี่ยง
- สวนพฤกษศาสตร์-น้ำตกแม่สา-น้ำพุร้อนสันกำแพง
- น้ำพุร้อนสันกำแพง-ป่าดง-ปงไหว
- ปันจรัญยาน-ชี้ช้าง-ล่องแพยาง-หมู่บ้านชาวเขา
- ทะเลสาบดอยเต่า
- น้ำพุร้อนรุ่งอรุณ-ถ้ำเมืองออน
- ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกสิริธาร-หมู่บ้านชาวเขา-ถ้ำเชียงดาว-หมู่บ้านชาวเขา-น้ำตกแม่สา
- ดอยอินทนนท์-น้ำตกสิริธาร
- หมู่บ้านแม่กำปอง
- โครงการหลวงดอยอ่างขาง
- ชี้ช้างล่องแพ(แม่แตง)
- บ่อน้ำร้อนฝาง-กะเหรี่ยงป่าดงท่าตอน
- โครงการหลวงดอยอ่างขาง

จังหวัดน่าน

- ด่านห้วยโก๋น-หมู่บ้านบ่อเกลือสินเธาว์-อุทยานแห่งชาติชมพูภูคา-

แพร่

- แพะเมืองผี-บ้านประทับใจ

ลำปาง

- น้ำตกแจ้ซ้อน

- อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
- อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-ศูนย์อนุรักษ์ช้าง

เชียงใหม่-เชียงราย

- น้ำตกห้วยแก้ว-บ่อน้ำร้อนผาเสริฐ

ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน

จังหวัดเชียงราย

- ดอยช้างมูด-ดอยวาวี
- น้ำพุร้อนแม่ชะจ่าน-โครงการหลวง-ดอยตุง-ภูชี้ฟ้า
- สวนแม่ฟ้าหลวง-ล่องเรือแม่น้ำกก-ดอยแม่สลอง
- ภูชี้ฟ้า-ภูผาตั้ง-ดอยผาหม่น
- นั่งช้าง-เที่ยวน้ำตกห้วยแม่ซ่าย-พิพิธภัณฑ์ชาวเขา-ไร่แม่ฟ้าหลวง

จังหวัดเชียงใหม่

- ไร่ช้างล่องแพ(แม่แตง)-สวนพฤกษศาสตร์-ดอยอินทนนท์
- น้ำตกมณฑาธาร-ดอยอินทนนท์-โครงการหลวง

ลำพูน

- ล่องทะเลสาบแม่ปิง-อุทยานแห่งชาติแม่ปิง

จังหวัดน่าน

- ทะเลหมอกผาชู๊-ทะเลหมอกดอยภูคา-ทะเลหมอกดอยวาว
- ล่องแก่งน้ำว้า

แม่ฮ่องสอน

- ถ้ำแก้วโกมล-หมู่บ้านรักไทยและรวมไทย

เชียงราย-เชียงใหม่

- ดอยแม่สลอง-ถ้ำปลา-ถ้ำเชียงดาว-ดอยอ่างขาง

เชียงใหม่-ลำปาง

- คูช้างชี้ช้าง(แม่แตง)-ชาวเขา-บ้านควายไทย-ฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มกล้วยไม้-สวนสมุนไพร-ร้านขายของที่ระลึก(เน้นสมุนไพร)

พิษณุโลก-เพชรบูรณ์

- ไร่ปีเ็น-อุทยานแห่งชาติเพชรบูรณ์-ไร่มะขามหวาน

ลำปาง-เชียงใหม่

- อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-หมู่บ้านแม่คำปอง-ดอยอินทนนท์

ลำพูน-ตาก

- ล่องทะเลสาบแม่ปิง-เขื่อนภูมิพล

ตาก-ลำปาง-พะเยา-เชียงราย

- เขื่อนภูมิพล-น้ำตกแจ้ซ้อน-กว๊านพะเยา-หาดเชียงราย-ดอยแม่สลอง

ระยะเวลาท่องเที่ยว 3 วัน

น่าน

- ล่องแก่งน้ำว้า-เดินป่าชมน้ำตกภูฟ้า
- เดินป่าสัมผัสวิถีชีวิตอดีตทหารกล้า
- ทะเลหมอกผาฮู้-ทะเลหมอกดอยเสมอดาว-พระอาทิตย์ตกดินดอยวาว-ทะเลหมอกภูคา
- ล่องแก่งน้ำว้า-ดอยภูคา-งาช้างดำ

เชียงใหม่

- ชี้อั้ง(แม่ตะมาน)-ล่องแพยาง-ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่ยะ-ถ้ำเชียงดาว-ชาวเขา-เดินป่าดูชาวเขากะเหรี่ยงล่องแพยาง(แม่แตง)-บ้านควายไทย-ถ้ำเชียงดาว
- ดอยอินทนนท์-ดอยอ่างขาง-ถ้ำลอด
- เดินป่า(แม่แตง)-เดินป่า-แคมป์ไฟ-ชี้อั้งล่องแพ-ทำอาหารกลางป่า
- ล่องแก่ง(แม่แตง-ปาย)
- ดอยสุเทพ-ข้าวซอยเสมือใจ-สันกำแพง-อาหารเย็นสมุทรสาคร-ปางช้างแม่สา-อาหารแกงป่าอาหารไทย-บ้านถวาย-Love at first bite-อาหารเย็นบ้านไร่ยามเย็น-SPA-อาหารพื้นเมืองเฮือนเพ็ญ-หาซื้อของที่ระลึก

อุตรดิตถ์

- เดินป่า-พิชิตภูสอยดาว-ชมทุ่งดอกไม้

เชียงราย-เชียงใหม่

- ดอยตุง-ช้างมูบ-แม่สลอง-หัวแม่คำ-อ่างขาง

เชียงใหม่-เชียงราย

- ดอยอินทนนท์-โครงการหลวง-ดอยอ่างขาง-ดอยแม่สลอง

เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- ออบหลวง-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล-พิพิธภัณฑ์ขุนยวม-นั่งเรื่อน้ำปาย-นั่งช้าง-ในเมือง-หมู่บ้านจีนฮ่อ-หมู่บ้านรักษ์ไทย+รวมไทย

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-โป่งเดือดป่าแป๋-ห้วยน้ำดัง-ป่าเย้-ถ้ำลวด-ชาวเขา-ถ้ำปลา-หมู่บ้านรักษไทย+รวมไทย-วัดในเมือง-ภูโคลน-นั่งช้าง-นั่งเรือ-กะเหรี่ยงคอยาว-หาซื้อของที่ระลึกในแม่ฮ่องสอน
- Off-road (เชียงใหม่-ป่าเย้-แม่ฮ่องสอน-แม่แจ่ม)

เพชรบูรณ์-พิษณุโลก

- ภูเรือ-ภูหินร่องกล้า-เขาค้อ-ไร่บีเอ็น

แพร่-อุตรดิตถ์

- แพะเมืองผี-เขื่อนสิริกิติ์

ลำปาง-เชียงใหม่

- อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-หมู่บ้านแม่กำปอง-อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-ขี่ช้างล่องแพ (แม่แตง)

ลำปาง-ลำพูน

- อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาน-อุทยานแห่งชาติแม่อิง

1) เชียงวัฒนธรรม

ระยะเวลาท่องเที่ยว 1 วัน

จังหวัดเชียงราย

- ทิววัดพระธาตุเก้าจอมช่วงวันสำคัญทางพุทธศาสนา
- วัดร่องขุ่น-ถ้ำพระ-เส้าสะตือเมือง
- ภูชี้ฟ้า-ผาตั้ง

จังหวัดเชียงใหม่

- หอศิลป์วัฒนธรรม-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- พิพิธภัณฑ์ชาวเขา-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติ-วัดพระสิงห์-วัดเชียงใหม่
- บ้านแม่วอดอยปุย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดอุโมงค์-ขันโตกศูนย์วัฒนธรรม
- ขี่ช้างล่องแพ-ฟาร์มกล้วยไม้-ศูนย์หัตถกรรมสันกำแพง
- ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย-ดอยสุเทพ
- บ้านแม่กำปอง
- เวียงกุมกาม
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ศูนย์หัตถกรรมบ่อสร้าง

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสวนดอก-วัดเจติยหลวง
- วัดพระพุทธรูปสี่ร้อย
- วัดพระธาตุศรีเวียงชัย
- อินทนนท์-หมีแพนด้า
- ดอยสุเทพ-วัดสวนดอก-วัดเจ็ดยอด
- วัดในเมืองเก่า-เวียงกุมกาม-บ้านถวาย
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดในเมือง

จังหวัดน่าน

- ไหว้พระ 9 วัด 9 พระธาตุ
- วัดมณฑลเมตตาตองเหลือง
- ไหว้พระ 9 วัดจ.น่าน

จังหวัดพะเยา

- วัดบ้านหย่วน-ทอผ้าไทลื้อ-วัดทุ่งหม้อ-วัดนันทาราม
- วัดดอยบุษราคัม

จังหวัดลำปาง

- วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดไหล่หิน-วัดเจติยขาวหลวง

ลำพูน

- บ้านยอง
- วัดพระธาตุหริภุญชัย-พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหริภุญชัย-ศูนย์ผ้าฝ้ายแม่สารบ้านตอง

เชียงใหม่-เชียงใหม่

- ตักบาตร-วัดพระสิงห์-วัดพระแก้ว-เล่นน้ำสงกรานต์

เชียงใหม่-ลำพูน

- เวียงกุมกาม-ชมการชูดัชนีวัดเกาะกลาง(ป่าซาง)

ลำปาง-ลำพูน

- ศูนย์อนุรักษ์ช้าง-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย
- วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย

ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดพระแก้ว-วัดร่องขุน-หอฝิ่น-ทัวร์บ้านศิลปินท้องถิ่น

- บ้านแกะสลัก-ถ้ำผาตอง-พิพิธภัณฑ์พระ-พระธาตุผาเงา-วัดป่าสัก-หอฝิ่น
- จังหวัดน่าน
- โฮมสเตย์ไทลื้อ
 - ไหว้พระ 9 วัด จังหวัดน่าน-สัมผัสวิถีชีวิตชาวไทลื้อ
- เชียงใหม่-เชียงใหม่
- พิพิธภัณฑ์ขุนลำ-หมู่บ้านอาข่าหล่อซา(ท่าตอน)
 - พระธาตุเก้าจอม-พระซุ้มาภิณฑบาท-เมืองโบราณเชียงใหม่
- เชียงใหม่-เชียงใหม่
- วัดอุโมงค์-วัดรำเปิง-วัดโลกโมฬี-วัดร่องชุ่น-เวียงกุมกาม-วัดพระแก้ว
 - เชียงใหม่-วัดร่องชุ่น-ดอยตุง-ดอยแม่สลอง-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่-หอฝิ่น
- เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-วัดป่าเป้า-วัดกู่เต้า-วัดพระธาตุดอยกองมู
- เชียงใหม่-ลำพูน
- ดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย
- เชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง
- ดอยสุเทพ-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง
- ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่
- วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
 - วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระสิงห์-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- ลำพูน-ลำปาง-แพร่-น่าน
- วัดจามเทวี-วัดพระแก้วดอนเต้า-วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง

ระยะเวลาท่องเที่ยว 3 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ปั่นจักรยานเวียงกุมกาม-บ้านถวาย-บ้าน 100 อัน 1000 อย่าง-ดอยอินทนนท์-โครงการหลวงแม่สะป๊อก-น้ำตก-ชี้ช้างล่องแพ(แม่แตง)
- Home Stay(แม่แตง)

แม่ฮ่องสอน

- ปาย-น้ำตก-ชาวเขา-ล่องแพ-ห้วยน้ำดัง

เชียงใหม่-เชียงราย

- วัดทรายมูล-พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมอนุสาวรีย์สามกษัตริย์-วัดกู่เต้า-วัดเจ็ดยอด-วัดเจ็ดยี่ หลวง-เวียงกุมกาม-วัดร่องขุ่น-วัดพระธาตุดอยตุง
- วัดพระบาทสร้อย-วัดบ้านเด่น-วัดร่องขุ่น-วัดพระแก้ว-พิพิธภัณฑ์อุบคำ-อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งราย-วัดป่าอาษาทอง
- เชียงดาว-ดอยอ่างขาง-ท่าตอน-ดอยแม่สลอง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่

เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- หมู่บ้านทอผ้าตีนจก-วัดป่าแดด-วัดยางหลวง-ถ้ำแก้วโกมล-วัดม่วยต่อ-วัดต่อแพ
- ดอยอินทนนท์-วัดพุทธเอ็น-คูวิถีชีวิตชาวแม่แจ่ม-ถ้ำแก้วโกมล-วัดพระธาตุดอยกองมู-กะเหรี่ยงคอยาวน้ำเพียงดิน-ถ้ำปลา-ถ้ำลอด-วัดน้ำฮู

กำแพงเพชร-สุโขทัย

- อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

สุโขทัย-แพร่-น่าน

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-วัดพระธาตุช่อแฮ-แพะเมืองผี-คุ้มวงศ์บุรี-บ้านตองเหลือง

เชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง

- เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง

เชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง-เชียงราย

- ดอยสุเทพ-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดร่องขุ่น

เชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง-น่าน

- ดอยสุเทพ-วัดสวนดอก-วัดป่าเป้า-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดภูมินทร์

ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่-เชียงราย

- วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดสวนดอก-วัดเจ็ดยี่หลวง-วัดเชียงใหม่-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดร่องขุ่น-วัดพระธาตุดอยตุง-วัดพระธาตุจอมกิติ

น่าน-แพร่-ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่

- วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-เวียงกุมกาม-วัดเจ็ดยี่หลวง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ

1) เชียงผสม

ระยะเวลาท่องเที่ยว 1 วัน

จังหวัดเชียงราย

- วัดร่องขุ่น-ดอยตุง

จังหวัดเชียงใหม่

- ชี้ช้างล่องแพ(แม่วาง)
- วัดท่าตอน-หมู่บ้านกะเหรี่ยงคอยาวท่าตอน-น้ำพุร้อนป่าแป๋
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-บ้านกราย-ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่กลาง
- ปางช้างแม่สา-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- ดอยสุเทพ-นั่งเรือ(แม่แตง)-นั่งช้าง(แม่แตง)
- ดอยอินทนนท์-ดอยสุเทพ

จังหวัดลำปาง

- วัดพระธาตุเจ้าซ้อนหลวง-อุทยานแห่งชาติเจ้าซ้อน
- วัดพระธาตุลำปางหลวง-อุทยานแห่งชาติเจ้าซ้อน

จังหวัดลำพูน

- วัดพระพุทธบาทตากผ้า-อุทยานธรรมทอผ้า(ป่าซาง)

ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน

เชียงราย

- บ้านแม่กำปอง-พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ-ดอยช้างมูบ
- ดอยวาวี-พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
- พระธาตุ 9 จอม-ดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่
- พระตำหนักอินทปัตถ์-แม่สาย-เชียงใหม่-ล่องเรือแม่น้ำกก-น้ำตกห้วยแก้ว
- ภูชี้ฟ้า-ดอยผาหม่น-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์-วัดร่องขุ่น-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่
- ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดพระแก้ว-หอดูผี-นั่งเรือไปบ้านกะเหรี่ยงนั่งช้างชมหมู่บ้านชาวเขา
- ดอยแม่สลอง-ห้วยแม่คำ-ไร่ชาพญาไฟร์-บ้านหินแตก(เทอดไทย)

- ที่ช้างล่องแพ(แม่กก)-วัดพระธาตุดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-แม่สาย-วัดพระธาตุเจดีย์หลวง-สามเหลี่ยมทองคำ
- วัดพระธาตุ 9 จอม-นั่งแพท่าดอน-นั่งช้างบ้านกะเหรียงรวมมิตร
- วัดร่องขุ่น-ดอยแม่สลอง-ดอยตุง

เชียงใหม่

- ดอยอ่างขาง-ถ้ำเชียงดาว
- ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-น้ำตกแม่กลาง-ดอยอินทนนท์
- ที่ช้างล่องแพ(แม่แตง)-ฟาร์มกล้วยไม้-ป้านจักรยานเวียงกุมกาม-วัดพระสิงห์
- ดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-ดอยอินทนนท์-บ้านถวาย
- ดอยสุเทพ-ดอยอินทนนท์-บ้านถวาย-สันกำแพง

น่าน

- ผ้าทอไทลื้อ-เครื่องเงินน่าน-ดอยภูคา-บ่อเกลือภูเขา
- ผ้าทอไทลื้อ-ดอยภูคา-เครื่องเงินน่าน-อุทยานแห่งชาติศรีน่าน

เชียงใหม่-เชียงราย

- ฟาร์มกล้วยไม้-ที่ช้างล่องแพ(แม่แตง)-ล่องเรือแม่น้ำกก-หมู่บ้านกะเหรียงรวมมิตร-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เชียงใหม่

เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสวนดอก-ศูนย์หัตถกรรมบ่อสร้าง-น้ำตกหมอกฟ้า-วัดพระธาตุดอยกองมู-ถ้ำปลา

เชียงใหม่-ลำพูน

- ดอยอินทนนท์-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาน

แพร่-น่าน

- วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดหนองบัว-แม่ฮ่องสอน-เชียงใหม่
- วัดพระธาตุดอยกองมู-วัดจองกลาง-วัดจองคำ-น้ำตกผาเสื่อ-ถ้ำลอด-ถ้ำปลา-ทะเลสาบดอยเต่า

ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่

- ศูนย์อนุรักษ์ช้าง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-ดอยอินทนนท์

ระยะเวลาท่องเที่ยว 3 วัน

จังหวัดแพร่

- อุทยานแห่งชาตินันทบุรี-วัดหนองบัว-วัดพระธาตุแช่แห้ง-ดอยเสมอดาว-วัดพระธาตุช่อแฮ

เชียงใหม่

- ชี้อ่างล่องแพ(แม่ตะมาน)-ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่ยะ-เวียงกุมกาม
- ปางช้างแม่สา-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-พระตำหนักภูพิงศ์-สะเมิง-บ้านถวาย-ดอยอินทนนท์-โครงการหลวง-ตลาดวโรรส
- Home Stay บ้านชาวเขา(แม่แตง-เชียงใหม่)

น่าน

- ล่องแก่งน้ำว้า-ทะเลหมอกผาฮู้-ผ้าทอไทลื้อ-เมืองเก่า

เชียงราย-เชียงใหม่

- ดอยวาวี-ดอยช้าง-ท่าตอน-สวนส้ม-ดอยอ่างขาง-ถ้ำเชียงดาว-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง
- วัดร่องขุ่น-น้ำตกขุนกรณ์-ดอยสุเทพ-ดอยช้างแม่ตะมาน-ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่สา

เชียงใหม่-เชียงราย

- ล่องแพยาง(แม่แตง)-ขึ้นบอลลูนชมวิว-โครงการหลวงอ่างขาง-วัดร่องขุ่น-สวนแม่ฟ้าหลวง-พระธาตุดอยตุง-สามเหลี่ยมทองคำ-ล่องเรือแม่น้ำกก
- วัดเชียงราย-วัดร่องขุ่น-ดอยแม่สลอง-ดอยตุง-ฝั้น-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ
- ล่องเรือแม่น้ำกก-วัดพระธาตุดอยตุง-วัดร่องขุ่น-ภูชี้ฟ้า
- ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดพระธาตุดอยตุง

เชียงใหม่-น่าน

- วัดคูเมียงค์-วัดรำเปิง-วัดโลกโมฬี-วัดป่าเป้า-วัดภูมินทร์-ดอยอ่างขาง-บ้านขอบด้ง-กะเหรี่ยงนอแล-ชีม้ามป่า-โครงการหลวง

เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- ปันจักกรยาน-ชี้อ่าง-ล่องแพยาง-หมู่บ้านชาวเขา-หมู่บ้านรักไทย-รวมไทย-วัดม่วยต่อ-วัดต่อแพ-พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น

เชียงใหม่-ลำพูน

- ดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระบาทห้วยต้ม-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-ดอยอินทนนท์-ศูนย์ทอผ้าแม่แจ่ม-อุทยานออบหลวง-ดอยเต่า

แพร์-เชียงราย

- ดอยตุง-ชาวเขาค้อ-ภูเขอ-ดอยช้างมูบ-แม่สลอง

แม่ฮ่องสอน-เชียงใหม่

- ปาย-น้ำตก-ชาวเขา-ล่องแพ-ห้วยน้ำดัง
- ปาย-แม่แจ่ม

ลำปาง-ลำพูน

- ศูนย์อนุรักษ์ช้าง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-ชีช้างล่องแพ(แม่แตง)-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง
ห้วยสัก

ลำพูน-ลำปาง

- วัดพระธาตุหริภุญชัย-เหมืองแร่ฟลูออไรท์-เหมืองถ่านหิน-อุทยานแห่งชาติแม่ปิง-
วัดพระบาทห้วยต้ม-เหมืองถ่านหินแม่เมาะ
- เมืองเก่าหริภุญชัย-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดกู่ละม็ก-เหมืองแร่ฟลูออไรท์-ภูเขาไฟลำปาง

สุโขทัย-ลำปาง

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ดอยแม่
สลอง

เชียงราย-พะเยา-น่าน

- วัดร่องขุ่น-ภูชี้ฟ้า-วัดพระเจ้านั่งดิน-ดอยวาว
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดศรีโคมคำ-บ้านเผ่าผีตองเหลือง-บ่อเกลือ-วัดที่เล็กที่สุดในโลก

อุตรดิตถ์-แพร่-น่าน

- เขื่อน(อุตรดิตถ์)-ต้นสัก(อุตรดิตถ์)-วัดพระธาตุช่อแฮ-แพะเมืองผี-วัดพระธาตุแช่แห้ง

เชียงใหม่-สุโขทัย-ลำปาง-แพร่

- เวียงกุมกาม-อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ลำปาง

พิษณุโลก-เพชรบูรณ์-พิจิตร-นครสวรรค์

- วัดพระพุทธชินราช-อุทยานเขาค้อ-วัดเกจิอาจารย์-อาหารปลา(นครสวรรค์)

พิษณุโลก-สุโขทัย-กำแพงเพชร-ตาก

- วัดพระพุทธชินราช-อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานแห่งชาติกำแพงเพชร-
เขื่อน(อุตรดิตถ์)-แม่สอด

สุโขทัย-ตาก-แพร่-เชียงใหม่

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-น้ำตกที่ลือชู-แพะเมืองผี-น้ำพุร้อนแม่ฮอน

สุโขทัย-ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศูนย์อนุรักษ์ช้าง-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุคอกสุเทพ

4. 2.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

1) เชียงธรรมชาติ

ระยะเวลาท่องเที่ยว 1 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- ชี้ช้างล่องแพ-ฟาร์มกล้วยไม้-ถ้ำเชียงดาว-หมู่บ้านชาวเขา
- ดอยอินทนนท์-หมู่บ้านกะเหรี่ยง-น้ำตกวชิรธาร
- ดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง
- ดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-น้ำตกแม่กลาง
- น้ำตกมณฑาธาร-ผาเจิบ-น้ำตกห้วยแก้ว
- น้ำพุร้อนสันกำแพง-ป่าดง
- ปันจักรยาน-ชี้ช้าง-ล่องแพยาง-หมู่บ้านชาวเขา
- ปางช้างแม่สา
- ล่องเรือ-เดินป่า-ชี้ช้าง-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร
- สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง
- สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์-น้ำตกแม่สา-น้ำพุร้อนสันกำแพง
- หมู่บ้านแม่กำปอง
- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-ดอยอ่างกา-สถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์-ดอยสุเทพ-ปุย
- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกวชิรธาร
- ชี้ช้างล่องแพ-เดินป่า-ชาวเขา-น้ำตก อ.แม่วาง
- ล่องแพยาง-ถ้ำเชียงดาว-สวนแม่ฟ้าหลวง

จังหวัดเชียงราย

- ไร่ชาปลอดสารพิษ-เกษตรที่สูงดอยช้าง-ไร่กาแฟดอยช้าง
- บ่อน้ำร้อนผาเสริฐ
- ล่องเรือจากเชียงของไปอ.เวียงแก่น-สวนส้มโอเวียงแก่น-นั่งเกวียนเก็บใบยาสูบ

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงใหม่

- ล่องแพยาง-ถ้ำเชียงดาว-สวนแม่ฟ้าหลวง

จังหวัดน่าน

- ด่านห้วยโก๋น-หมู่บ้านบ่อเกลือสินเธาว์-อุทยานแห่งชาติชมพูภูคา

จังหวัดลำปาง

- อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน
- ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย

ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- ชี้อ่างล่องแพ-ถ้ำเชียงดาว-ดอยอ่างขาง-โครงการหลวง
- ดอยแม่สลอง-ดอยอ่างขาง-ถ้ำเชียงดาว-ชี้อ่าง แมริม
- ฟาร์มกล้วยไม้-น้ำตกแม่สา-ชี้อ่างล่องแพ
- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-น้ำตกสิริธาร-ชี้อ่าง ล่องแพ
- อุทยานถ้ำลอด-ชี้อ่างล่องแพ-ฟาร์มกล้วยไม้ ผีเสื้อ
- ชี้อ่างล่องแพยาง-เดินป่า-ชาวเขา อ..แม่แตง

จังหวัดเชียงใหม่

- ดอยช้างมูบ-ดอยวาวี-ภูชี้ฟ้า
- ภูชี้ฟ้า-ภูผาตั้ง-ดอยผาหม่น
- สวนแม่ฟ้าหลวง-ล่องเรือแม่น้ำกก-ดอยแม่สลอง

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงใหม่

- โครงการหลวงอ่างขาง-หมู่บ้านชาวเขา-ดอยตุง-ดอยแม่สลอง-ถ้ำปลา
- จังหวัดเชียงใหม่-ตาก-พะเยา
- เขื่อนภูมิพล-กว๊านพะเยา-ดอยแม่สลอง

จังหวัดน่าน

- เดินป่าดอยภูแว
- ทะเลหมอกผาฮู้-ทะเลหมอกดอยภูคา-ทะเลหมอกดอยวาว
- ล่องแก่งน้ำว้า

จังหวัดลำปาง

- น้ำตกแจ้ซ้อน

จังหวัดลำปาง-น่าน

- อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน-ล่องแก่งแม่น้ำว้า

จังหวัดลำปาง-ลำพูน-ตาก

- อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล-สวนเทพพิทักษ์-อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ-เขื่อนภูมิพล

ระยะเวลาท่องเที่ยว 3 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-ดอยอ่างกา-สถานีวิจัยโครงการหลวงอินทนนท์-ดอยอ่างขาง-สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง-ดอยสุเทพ-ปุย
- ชี้อ่างล่องแพ-เดินป่า-ชาวเขาอ.สะเมิง
- ดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกลิวิภูมิ-หมู่บ้านกะเหรี่ยง(โฮมสเตย์)-เดินป่าเส้นทางธรรมชาติกิ่วแม่ปาน- ชี้อ่าง นั้งเกวียน ล่องแพ ที่ปางช้างแม่แต่มาน

จังหวัดเชียงราย

- ดอยตุง-ดอยแม่สลอง-พระตำหนักดอยตุง-หมู่บ้านชาวจีนอพยพ-สามเหลี่ยมทองคำ-ล่องน้ำแม่กก-ภูชี้ฟ้า-น้ำตกขุนกรณ์

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- อำเภอปาย-จ.แม่ฮ่องสอน

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงราย

- ชี้อ่าง ล่องแพ-บ้านควายไทย-ถ้ำเชียงดาว-สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง-สวนแม่ฟ้าหลวง
- ปางช้าง-ล่องแพ-น้ำพุร้อนแม่ชะจ้าน-โครงการหลวงดอยตุง-ภูชี้ฟ้า
- น้ำตกขุนกรณ์-ไร่แม่ฟ้าหลวง-ถ้ำพระ-นั้งช้าง-นั้งเรือ-หมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร-กะเหรี่ยงคอยาว-ถ้ำเชียงดาว-ชี้อ่าง แมริม

จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- ไปงเดื่อดป่าแป้-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง-วนอุทยานถ้ำปลา-ถ้ำแก้วโกมล-ภูโคลน-ดอยอินทนนท์
- เส้นทางศึกษาธรรมชาติ-น้ำตกวชิรธาร-น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกลิวิภูมิ
- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-ชี้อ่างล่องแพ-ล่องแก่งแม่น้ำปาย

จังหวัดน่าน

- เติ่นป่าสัมผัสวิถีชีวิตอดีตทหารกล้า-ทะเลหมอกผาฮู้-ทะเลหมอกดอยเสมอดาว-พระอาทิตย์ตกดินดอยวาว-ทะเลหมอกดอยภูคา
- ทะเลหมอกผาฮู้-ดอยภูคา-ดอยวาว-दि่นป่าชมน้ำตกภูฟ้า

จังหวัดน่าน-แพร่-อุตรดิตถ์

- จ.อุตรดิตถ์ (เขื่อน)-แพะเมืองผี-ผีตองเหลือง

จังหวัดลำปาง

- ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-น้ำตกแจ้ซ้อน-แช่น้ำแร่

จังหวัดลำปาง-อุตรดิตถ์-พิษณุโลก-เพชรบูรณ์

- เขื่อน(ลำปาง จ.อุตรดิตถ์)-ศูนย์อนุรักษ์ช้าง-บ้านต้นสัก-ไร่ผักผลไม้ต่างๆ

2) เซึ่งวัฒนธรรม

ระยะเวลาท่องเที่ยว 1 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- หอศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ -วัดสวนดอก-วัดเจดีย์หลวง
- ไหว้พระ 9 วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่ -วัดเชียงมั่น-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดชัยมงคล-วัดดวงดี-วัดลอยเคราะห์ -วัดดับภัย-วัดเชียงยืน -วัดหมื่นเงินกอง
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ -วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่
- พิพิธภัณฑ์ชาวเขา-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติเชียงใหม่-วัดพระสิงห์ -วัดเชียงมั่น
- วัดพระพุทธรบาทสี่รอย
- ศูนย์หัตถกรรมสันกำแพง -ศูนย์หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง-เครื่องเงิน-ผ้าไหม
- บ้านแม่วอดอยปุย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ศูนย์วัฒนธรรม จ.เชียงใหม่
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสวนดอก-วัดเจดีย์หลวง
- วัดป่าเป้า-วัดโลกโมฬี-วัดเกต
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ -วัดเจ็ดยอด-วัดป่าเป้า

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ -เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย

จังหวัดเชียงราย

- วัดพระธาตุดอยตุง-วัดร่องขุน
- บ้านแกะสลัก – ถ้ำผาตอง-บ้านอาข่าห้วยทรายขาว
- วัดพระธาตุดอยตุง - วัดร่องขุน-วัดพระแก้ว
- บ้านวังลาว-วัดครูบาบุญชุ่ม-สบรวก

จังหวัดน่าน

- ไหว้พระ 9 วัด
- ชุมชนเผ่าตองเหลือง
- โฮมสเตย์ไทลื้อ อ.ท่าวังผา

จังหวัดพะเยา

- ทอผ้าไทลื้อ
- วัดบ้านหย่วน-ผ้าทอไทลื้อ-วัดกุ่มหม้อ-วัดนันทาราม
- วัดดอยบุษราคัม

จังหวัดลำปาง

- วัดพระธาตูลำปางหลวง – ชิม้ำชมเมืองเก่า-วัดเจดีย์ขาว
- วัดพระธาตูลำปางหลวง-วัดไหล่หิน-วัดเจดีย์ขาว

จังหวัดลำพูน

- วัดพระพุทธรูปตากผ้า-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุศรีเวียงชัย
- ศูนย์ทอผ้าฝ้ายบ้านหนองเงือก-อุทยานธรรมะ-บ้านयोग อ.บ้านโฮ้ง จ.ลำพูน

ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- ศูนย์หัตถกรรมสันกำแพง - ศูนย์หัตถกรรมร่มบ่อสร้าง-เครื่องเงิน-ผ้าไหม-ขันโตก-บ้านถวาย

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ – วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุจอมทอง
- เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี-วัดศรีชุม
- วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี-เวียงกุมกาม – สันกำแพง-บ้านถวาย-ชี้ช้างล่องแพแม่แตง

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง

- เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่ –วัดพระธาตุลำปางหลวง-
นั่งรถม้าลำปางชมเมือง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-ขันโตก ณ ศูนย์วัฒนธรรม
- ให้อำนาจพระธาตุประจำปีเกิดในเมืองเชียงใหม่ –วัดพระธาตุศรีจอมทอง-วัดพระสิงห์ –วัดเจ็ดยอด-
วัดแสนฝาง –วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดเกตการาม –วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุ
หริภุญชัย
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ –วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-
วัดภูมินทร์

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง-แพร่-น่าน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ –วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง –วัดพระธาตุ
ช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง

จังหวัดเชียงราย

- พิพิธภัณฑ์ชาวเขา-พิพิธภัณฑ์ขุนส่า
- วัดพระธาตุแก้วจอม –วัดร่องขุน-วัดถ้ำพระ –วัดสะดือเมือง
- วัดพระธาตุแก้วจอม-พระขี้ม้าบิณฑบาตร-เมืองโบราณเชียงแสน

จังหวัดน่าน

- โฮมสเตย์ไทลื้อ
- โครงการไหว้พระ 9 วัด
- ไหว้พระ 9 วัด -สัมผัสชีวิตชาวไทลื้อ

จังหวัดลำปาง-แพร่-น่าน

- วัดพระธาตุลำปางหลวง –วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง

จังหวัดเชียงใหม่-ลำปาง-น่าน

- เวียงกุมกาม-เจดีย์เหลี่ยม-วัดพระธาตุลำปางหลวง –วัดภูมินทร์-วัดพระธาตุแช่แห้ง

ระยะเวลาท่องเที่ยว 3 วัน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- วัดพระธาตุดอยกองมู –ภูโคลน-วนอุทยานถ้ำลอด

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงราย

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ –วัดร่องขุน-วัดพระธาตุดอยตุง

- วัดถ้ำป่าอาชาทอง – วัดร่องชุ่น-คอยอินทนนท์ -วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์

จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- อ.แม่แจ่ม –วัดพุทธเงิน-คูวิถีชีวิตชาวแม่แจ่ม-ถ้ำแก้วโกมล-วัดพระธาตุดอยกองมู-กะเหรี่ยงคอยาวบ้านน้ำเพียงดิน-ถ้ำปลา-ถ้ำลอด-วัดน้ำฮู
- วัดในเชียงใหม่ -พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น อ.แม่เสี้ยง-วัดศิลปะแบบพม่าใน จ.แม่ฮ่องสอน

จังหวัดสุโขทัย-น่าน

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย –อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-วัดพระธาตุช่อแฮ-แพะเมืองผี-คุ้มวงศ์บุรี-หมู่บ้านตองเหลือง-หมู่บ้านไถลื้อ-วัดหนองบัว

จังหวัดเชียงราย-ลำปาง-พะเยา

- วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดไหล่หิน-วัดเจติยชาว –วัดศรีโคมคำ-วัดร่องชุ่น-วัดพระธาตุดอยตุง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระธาตุหริภุญชัย

จังหวัดลำปาง-พิษณุโลก-สุโขทัย

- วัดต่างๆ-อุทยานประวัติศาสตร์

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงราย-ลำปาง-ลำพูน

- วัดพระธาตุดอยตุง-วัดร่องชุ่น-วัดพระสิงห์ –วัดเจติยหลวง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ -วัดพระธาตุหริภุญชัย-อนุสาวรีย์พระนางจามเทวี-วัดศรีชุม-วัดพระธาตุลำปางหลวง

จังหวัดเชียงใหม่-น่าน-ลำปาง-ลำพูน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดเจติยหลวง-วัดพระสิงห์ –วัดภูมินทร์-วัดพระธาตุลำปางหลวง –วัดพระธาตุหริภุญชัย-เวียงกุมกาม

1) เชียงผสม

ระยะเวลาท่องเที่ยว 1 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-สันกำแพง
- ปางช้างแม่สา-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- ช้างล่องแพ-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ศูนย์วิจัยกาแฟ-หมู่บ้านม้งชาว
- คอยอินทนนท์-วัดพระธาตุดอยสุเทพ

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-น้ำตกห้วยแก้ว-หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านถวาย
- วัดสวนดอก-วัดเจดีย์หลวง-ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่กลาง
- ดอยอินทนนท์-น้ำตกแม่สา
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-การแสดงช้าง-ฟาร์มกล้วยไม้-ป่อสร้าง
- การแสดงช้าง-ฟาร์มกล้วยไม้-ป่อสร้าง-น้ำพุร้อน

จังหวัดลำปาง

- วัดพระธาตุแจ๋ซอนหลวง-อุทยานแห่งชาติแจ๋ซอน
- วัดพระธาตุลำปางหลวง-อุทยานแห่งชาติแจ๋ซอน

จังหวัดเชียงราย

- วัดป่าสัก-วัดเจดีย์หลวง-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑ์หอยฟีน

ระยะเวลาท่องเที่ยว 2 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- วัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร-น้ำตกวชิรธาร-โครงการหลวงดอยปุย
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ฟาร์มกล้วยไม้-ชีช้างแม่สา
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-น้ำตกมณฑาธาร-ดอยอินทนนท์-บ้านถวาย
- ชีช้างล่องแพ-ฟาร์มกล้วยไม้ ฝึเสื่อ-เวียงกุมกาม
- ดอยอ่างขาง-ถ้ำเชียงดาว-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-อ.สันกำแพง-หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านถวาย
- ปางช้างแม่สา-สวนพฤกษศาสตร์พระนางเจ้าสิริกิติ์-น้ำตกแม่สา-ฟาร์มกล้วยไม้ ฝึเสื่อ-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่-สวนสัตว์เชียงใหม่
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ฟาร์มกล้วยไม้-ป่อสร้าง-การแสดงช้าง-ดอยอินทนนท์

จังหวัดเชียงราย

- พระธาตุเจ้าจอม-วัดพระธาตุดอยตุง-ตลาดแม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-อ.เชียงแสน
- พระขี้ม้ายา-วัดบึงบาตร-ตลาดแม่สาย อ. เชียงแสน-ล่องเรือแม่น้ำกก-น้ำตกห้วยแก้ว
- ภูชี้ฟ้า-ดอยผาหม่น-วัดพระแก้ว-วัดพระสิงห์-วัดร่องขุ่น-ตลาดแม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ อ. เชียงแสน
- ภูชี้ฟ้า-วัดนันทาราม-บ้านห้วยวน-ผ้าทอไทลื้อ
- ชีช้างล่องแพ-น้ำตก-หมู่บ้านชาวเขา-วัดพระธาตุดอยตุง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ

จังหวัดน่าน

- ผ้าทอไทลื้อ-เครื่องเงินน่าน-อุทยานแห่งชาติดอยภูคา-บ่อเกลือภูเขา
- ผ้าทอไทลื้อ-ดอยภูคา-เครื่องเงินน่าน-อุทยานแห่งชาติศรีน่าน
- เครื่องเงินน่าน-ผ้าทอไทลื้อ-อุทยานแห่งชาติดอยภูคา-บ่อเกลือ

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงใหม่

- ฟาร์มกล้วยไม้-ชี้ช้างล่องแพ-ล่องเรือน้ำกก-สวนแม่ฟ้าหลวง
- ชี้ช้างล่องแพ-พิพิธภัณฑ์ขุนส่า-ดอยช้างมูบ
- วัดร่องขุ่น-วัดพระธาตุดอยตุง-สามเหลี่ยมทองคำ-ตลาดแม่สาย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านถวาย

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน

- ดอยอินทนนท์-วัดพระธาตุดุสิตจอมทอง-วัดพระธาตุนฤขัย-อุทยานแห่งชาติดอยขุนตาล

จังหวัดเชียงใหม่-พะเยา

- ดอยแม่สลอง-ห้วยแม่คำ-ไร่ชาพญาไพร-บ้านหินแตก (เทอดไทย)

จังหวัดลำพูน-ลำปาง

- อุทยานธรรมชาติ-ศูนย์ทอผ้าฝ้ายหนองเงือก-วัดพระแก้วดอนเต้า-บ้านเสานัก

จังหวัดแพร่-น่าน

- วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดหนองบัว

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง

- ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุนฤขัย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ดอยอินทนนท์
- ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุนฤขัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-ดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-โครงการหลวง

ระยะเวลาท่องเที่ยว 3 วัน

จังหวัดเชียงใหม่

- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-น้ำตกแม่กลาง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านถวาย-หมู่บ้านหัตถกรรมร่มบ่อสร้าง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสวนดอก-ชี้ช้างล่องแพ-ฟาร์มกล้วยไม้
- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกลีลาวดี-ปางช้างแม่แตง-ฟาร์มกล้วยไม้-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่

จังหวัดน่าน

- ล่องแก่งน้ำว้า-ทะเลหมอกผาฮู้-ผ้าทอไทลื้อ-เมืองแก่น่าน
- ล่องแก่งน้ำว้า-ไหว้พระแก้ววัด

จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน

- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-น้ำตกลมณฑาธาร-สถานีวิจัยโครงการหลวงดอยอินทนนท์-
วัดพระธาตุนริศนุชชัย-หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านถวาย

จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- ล่องแพ อ.ปาย-ถ้ำ และ วัดแบบพม่า-แม่เสด็จ-ดอยเต่า

จังหวัดเชียงใหม่-ลำปาง

- ดอยอินทนนท์-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-สวนพฤกษศาสตร์พระนางเจ้าสิริกิติ์

จังหวัดเชียงใหม่-เชียงราย

- ล่องแพยาง-โครงการหลวงอ่างขา-วัดร่องขุ่น-สวนแม่ฟ้าหลวง-วัดพระธาตุดอยตุง-
สามเหลี่ยมทองคำ-ล่องเรือแม่น้ำกก
- นั่งช้าง-การแสดงช้าง-ล่องแพ-วัดร่องขุ่น-สามเหลี่ยมทองคำ-แม่สาย-วัดพระธาตุดอย
สุเทพ-ดอยอินทนนท์
- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-สันกำแพง-ดอยอินทนนท์-ดอยตุง
- ดอยอ่างขา-ถ้ำเชียงดาว-สวนส้มฉนวน-กะเหรี่ยงคอยาว-ดอยตุง-วัดพระธาตุดอยตุง-
สามเหลี่ยมทองคำ-แม่สาย

จังหวัดเชียงราย-น่าน

- วัดร่องขุ่น-ภูชี้ฟ้า-อุทยานแห่งชาตินันทบุรี-วัดภูมินทร์-วัดพระธาตุแช่แห้ง

จังหวัดเชียงราย-พะเยา-น่าน

- วัดร่องขุ่น-วัดพระเจ้านั่งดิน-ดอยวาว-อุทยานแห่งชาตินันทบุรี-วัดหนองบัว-วัดพระธาตุแช่
แห้ง-ดอยเสมอดาว-วัดพระธาตุซ่อแฮ

จังหวัดสุโขทัย-ลำปาง-เชียงใหม่

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-วัดพระธาตุนริศ
นุชชัย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยาน
แห่งชาติแจ้ซ้อน-อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

จังหวัดเชียงราย-เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน

- ดอยช้าง-ท่าตอน-สวนส้ม-ดอยอ่างขา-ถ้ำเชียงดาว-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง

จังหวัดลำปาง-อุตรดิตถ์-แพร่-น่าน

- วัดพระธาตุลำปางหลวง-เขื่อนอุตรดิตถ์-วัดแพร่-วัดที่น่าน-ผีตองเหลือง

จังหวัดสุโขทัย-ลำปาง-เชียงใหม่-เชียงราย

- อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-ดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง

จังหวัดพิษณุโลก-พิจิตร-สุโขทัย-นครสวรรค์

- วัด, ถ้ำชาละวัน-อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

4.3 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระในภาคเหนือ

การวิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ

จำนวนนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามแยกเป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่าๆกัน

มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 21-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 68 ส่วนใหญ่เป็นคนโสด รองลงมาได้แก่ สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ หรือ พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่น้อยกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือครั้งล่าสุดไม่เกินระยะเวลา 3 เดือน

1) นักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ

นักท่องเที่ยวเพศชายแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ทั้งนี้มีสถานภาพโสดและสมรสจำนวนพอๆกัน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ หรือธุรกิจส่วนตัว มีระดับรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับรายได้ประมาณ 20,000 บาทต่อเดือน

ส่วนนักท่องเที่ยวเพศหญิงแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวเพศชาย แต่มีสัดส่วนสูงกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย

เล็กน้อย และมีสถานภาพโสดมากที่สุด รองลงมาคือ สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีระดับ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับรายได้ประมาณ 20,000 บาทต่อเดือน

อย่างไรก็ตาม กลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะมีปริมาณ ถึงหนึ่งในห้าของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ทั้งนี้จำนวนนักศึกษาเพศหญิงมีจำนวนมากกว่านักศึกษาเพศ ชายเล็กน้อย โดยแยกเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุระหว่าง 21-30 ปี ในจำนวนพอกๆ กัน แต่ส่วนใหญ่ของจำนวนนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 80 มีระดับรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

(ดูรายละเอียดในภาคผนวกที่ 1 ข้อมูลจากโปรแกรม SPSS ส่วนที่ 1)

4. 3.2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ

1) วัตถุประสงค์และช่วงระยะเวลาของการเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนเป็นจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 65 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาได้แก่ การเดินทางมาเยี่ยมญาติหรือเพื่อนเป็นวัตถุประสงค์หลัก และการท่องเที่ยวเป็นวัตถุประสงค์รองประมาณร้อยละ 20

จำนวนวันที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากกว่า 3 วันขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32 อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งใช้เวลาเดินทางเพียง 1 วันเท่านั้น โดยมีจำนวนพอกๆกับนักท่องเที่ยว กลุ่มแรก คือ คิดเป็นร้อยละ 28

ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางท่องเที่ยว คือช่วงวันหยุดตามเทศกาลต่างๆ หรือวันนักชัตตกษ์ คิดเป็นร้อยละ 42 ส่วนช่วงเวลารวันธรรมดาและวันหยุดของสัปดาห์ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางในช่วงเวลานี้ มีจำนวนพอกๆกันประมาณร้อยละ 25 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด นอกจากนี้ช่วงเวลาของการเดินทางท่องเที่ยวไม่ขึ้นอยู่กับฤดูกาล แต่ขึ้นอยู่กับความสะดวกของช่วงเวลาเดินทางท่องเที่ยวเป็นหลัก

เมื่อพิจารณาช่วงเวลาเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุดตามเทศกาลหรือวันนักชัตตกษ์ นักท่องเที่ยวนิยมใช้เวลาเดินทางท่องเที่ยวมากกว่า 3 วัน หรือ 1 วัน แต่ถ้าเป็นวันหยุดประจำสัปดาห์ คือ วันเสาร์และอาทิตย์ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวเพียง 1 วัน เป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนช่วงเวลาที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวในวันธรรมดานักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้เวลาดั้งแต่ 3 วันขึ้นไป

2) รูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ สนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการท่องเที่ยวตามความสนใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี และการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในลำดับสูง

3) การค้นหาข้อมูลและการวางแผนเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ ญาติพี่น้องและบุคคลในครอบครัว รองลงมาได้แก่ หนังสือและวารสารการท่องเที่ยว นอกจากนี้ อินเทอร์เน็ตยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 60 นิยมจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวด้วยตนเอง รองลงมาได้แก่ การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวตามคำแนะนำของผู้ที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆแล้ว

4) ผู้ที่มีส่วนในการตัดสินใจและจำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว

บุคคลที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ ตัวของนักท่องเที่ยวเอง รองลงมาเป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด ซึ่งเป็นคนกลุ่มเดียวกันกับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ บุคคลในครอบครัว (สามี/ภรรยา และญาติพี่น้อง) และกลุ่มเพื่อน และบุคคลกลุ่มนี้ยังเป็นบุคคลที่นักท่องเที่ยวนิยมเลือกเป็นผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวไปด้วย

สำหรับขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวตั้งแต่จำนวน 5 คนขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุดประมาณ ร้อยละ 60 รองลงมาได้แก่ การเดินทางเพียง 2 คน ซึ่งบุคคลที่ร่วมเดินทางมักเป็นคนรักหรือภรรยาประมาณ ร้อยละ 16

5) จังหวัดในภาคเหนือและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง และสุโขทัย ตามลำดับ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด ได้แก่ วัด พระธาตุ ศาสนสถาน โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์และเมืองเก่า ส่วนแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจ ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ น้ำตก เขื่อน กว๊าน และแหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจที่นักท่องเที่ยวนิยมเลือกเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย และเดินป่า

4. 3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสวยงามและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความปลอดภัยในการเดินทาง ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว และความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจค่อนข้างน้อย ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ความเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1. ความสวยงาม/น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.44 (มาก)	0.72
2. ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	4.37 (มาก)	0.78
3. ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.19 (มาก)	0.92
4. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว	4.18 (มาก)	0.87
5. ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	4.17 (มาก)	0.84

ตารางที่ 4.1(ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
6. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ไฟฟ้า น้ำประปา ที่จอดรถ ห้องสุขา	4.04 (มาก)	0.99
7. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับระยะเวลา	4.03 (มาก)	0.87
8. ความสะดวกสบายของที่พัก	4.01 (มาก)	0.96
9. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย	3.96 (มาก)	0.95
10. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร	3.86 (มาก)	1.06
11. จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	3.75 (มาก)	1.00
12. เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่	3.52 (มาก)	1.05
13. ได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว	3.02 (ปานกลาง)	1.26

การวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวจะยุบรวมตัวแปรโดยใช้ Factor Analysis ซึ่งแสดงผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าสถิติของวิธี Factor Analysis

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ	องค์ประกอบ
Eigenvalues	1.046-3.985
% of Variance Explained	59.541
Cronbach's alpha	0.7989
Kaiser-Meyer-Olkin	0.804
Bartlett's test of Sphericity	0.000

การทดสอบความเที่ยงตรงภายใน (Internal consistency) หรือความน่าเชื่อถือ (Reliability test) โดยวิธี Cronbach's alpha เท่ากับ 0.7989 หรือประมาณ 0.80 ซึ่งสูงกว่า 0.70 ถือว่ายอมรับได้ ส่วน Total of Variance Explained ประมาณร้อยละ 60 ถือว่ายอมรับได้เช่นเดียวกัน (Hair, Anderson, Tatham, and Black, 1995: 378,641) นอกจากนี้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่อนข้างสูง (KMO =0.804)

(ดูรายละเอียดในภาคผนวกที่ 1 ข้อมูลจากโปรแกรม SPSS ส่วนที่ 2)

ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวประกอบด้วย

ตารางที่ 4.3 แสดงองค์ประกอบของตัวแปรใหม่ตามวิธี Factor Analysis

องค์ประกอบที่	ชื่อตัวแปรใหม่	ประกอบด้วยตัวแปรเดิม
1	ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร - ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว - ความสะดวกสบายของที่พักร - สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว - ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว
2	ความเหมาะสมกับระยะเวลาและค่าใช้จ่าย	<ul style="list-style-type: none"> - โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับระยะเวลา - โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย
3	ปัจจัยอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ - ได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว - จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
4	ความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ความสวยงาม/น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว - ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว - ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกจัดโปรแกรมท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านต่างๆ รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางและความเหมาะสมของโปรแกรมการท่องเที่ยวกับระยะเวลาและค่าใช้จ่าย ส่วนปัจจัยอื่นๆให้ความสำคัญน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.4 ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	F-test
1. ความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.27 (มาก)	111.01**
2. ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง	4.09 (มาก)	
3. ความเหมาะสมกับระยะเวลาและค่าใช้จ่าย	4.10 (มาก)	
4. ปัจจัยอื่นๆ	3.43 (ปานกลาง)	

** ระดับนัยสำคัญ 0.01

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Least Significant Different (LSD) พบว่า ปัจจัยด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวมีความแตกต่างจากปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนปัจจัยด้านความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางกับปัจจัยด้านความเหมาะสมกับระยะเวลาและค่าใช้จ่ายไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากรโดยแยกวิเคราะห์กลุ่มย่อย (Sub-group analysis) ที่แยกตามเพศ และระดับรายได้พบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญต่อบริการด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว และความเหมาะสมของโปรแกรมท่องเที่ยวกับระยะเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าเพศชาย (ดูตารางที่ 4.5) ส่วนการวิเคราะห์กลุ่มย่อยของนักท่องเที่ยวที่แยกตามระดับรายได้พบว่า ปัจจัยด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัยมีความแตกต่างกัน โดยมีแนวโน้มว่าผู้ที่มีรายได้สูงเห็นว่ามี

สะดวกและปลอดภัยในการเดินทางมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ อาทิ จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว หรือความเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ทั้งนี้มีแนวโน้มว่าผู้ที่มีรายได้สูงให้ความสำคัญในการตัดสินใจน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย

(ดูตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)		T-test
	ชาย	หญิง	
1. ความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.24 (มาก)	4.29 (มาก)	8.172**
2. ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง	3.99 (มาก)	4.15 (มาก)	2.643
3. ความเหมาะสมกับระยะเวลาและค่าใช้จ่าย	4.04 (มาก)	4.15 (มาก)	6.433*
4. ปัจจัยอื่นๆ	3.33 (ปานกลาง)	3.53 (มาก)	0.679

* ระดับนัยสำคัญ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว จำแนกตามระดับรายได้

(หน่วย: ห้าบาท)

	ระดับรายได้						F-test
	1.0<	1.0-1.9	2.0-2.9	3.0-3.9	4.0-4.9	>5.0	
1. ความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.18 (มาก)	4.27 (มาก)	4.39 (มาก)	4.29 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	4.27 (มาก)	1.671
2. ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง	4.02 (มาก)	4.01 (มาก)	4.20 (มาก)	4.33 (มาก)	3.86 (มาก)	4.25 (มาก)	3.618**
3. ความเหมาะสมกับระยะเวลาและค่าใช้จ่าย	3.99 (มาก)	4.10 (มาก)	4.18 (มาก)	4.19 (มาก)	4.27 (มาก)	4.18 (มาก)	1.375
4. ปัจจัยอื่นๆ	3.51 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	3.61 (มาก)	3.53 (มาก)	3.11 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	2.657*

* ระดับนัยสำคัญ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญ 0.01

4. 3.4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระที่มีต่อโปรแกรมการท่องเที่ยว

เมื่อวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจค่อนข้างมากต่อความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว ส่วนความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวยังไม่ค่อยพอใจมากนักเมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ

ตารางที่ 4.7 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ

ความพึงพอใจต่อโปรแกรมท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ/มีความสวยงาม	4.28 (มาก)	0.7
2. ความสะดวกในการเดินทาง	4.22 (มาก)	0.75
3. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง	4.17 (มาก)	0.81
4. โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่คาดหวังไว้	4.11 (มาก)	0.73
5. ความสะดวกสบายของที่พักร	4.02 (มาก)	0.86
6. คุณภาพการบริการของผู้ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว	3.98 (มาก)	0.79
7. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว	3.96 (มาก)	0.84
8. ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว	3.76 (มาก)	0.99

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความพึงพอใจที่ได้รับจากการเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ โดยใช้เกณฑ์การแบ่งกลุ่มตัวแปรให้สอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มตัวแปรปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 การจัดกลุ่มตัวแปรด้านความพึงพอใจต่อโปรแกรมท่องเที่ยวในภาคเหนือ

ตัวแปรความพึงพอใจใหม่	กลุ่มตัวแปรความพึงพอใจเดิม
ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง	<ul style="list-style-type: none"> - ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว - ความสะดวกสบายของที่พัก - สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว - ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว
ความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย	<ul style="list-style-type: none"> - ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว
ปัจจัยอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่คาดหวังไว้ - คุณภาพการบริการของผู้ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว
ความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - แหล่งท่องเที่ยวน่าสนใจมีความสวยงาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโปรแกรมการท่องเที่ยวด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัยของการเดินทางท่องเที่ยว ส่วนความพึงพอใจด้านความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยวมีความพึงพอใจน้อยที่สุด (ดูตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ

ความพึงพอใจต่อโปรแกรมการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	F-test
1. ความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.28 (มาก)	31.80**
2. ความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง	4.09 (มาก)	
3. ความเหมาะสมของค่าใช้จ่าย	3.76 (มาก)	
4. ด้านอื่นๆ	4.04 (มาก)	

** ระดับนัยสำคัญ 0.01

4.3.5 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบส่วนใหญ่ ได้แก่ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และสภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 46 และ 45 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ค่าที่พักและอาหารมีราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 38 และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งที่ท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31

ตารางที่ 4.10 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ

ปัญหาที่พบ	ความถี่	ร้อยละ
1. ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว	181	46.4
2. สภาพภูมิทัศน์ไม่เป็นระเบียบสวยงาม	177	45.4
3. ค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง	148	37.9
4. สิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ	122	31.3
5. ค่าบริการนำเที่ยวมีราคาแพง	81	20.8
6. การหลอกลวงนักท่องเที่ยว	77	19.7
7. จำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป	66	16.9
8. คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ	40	10.3

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (n=390)

4.4 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม (Group Tourist)

การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package tour) ใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มมีจำนวนน้อยเพียง 14 คน อาจเนื่องจากในช่วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามคือระหว่างวันที่ 7-12 เมษายน 2550 ไปตรงกับช่วงเวลาก่อนวันหยุดเทศกาลสงกรานต์เล็กน้อย ซึ่งคนส่วนใหญ่เตรียมตัวที่จะเดินทางกลับบ้านในเทศกาลสงกรานต์ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามค่อนข้างน้อย แต่ก็พอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังต่อไปนี้

4.4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวแยกเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงจำนวน 8 และ 6 คน ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29 และเป็นคนโสดและสมรสแล้วจำนวนพอ ๆ กัน เมื่อแยกพิจารณาตามเพศพบว่าเพศชายมีสัดส่วนของคนที่มีสมรสแล้วสูงกว่าเพศหญิง

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาได้แก่ การศึกษาระดับอนุปริญญาคิดเป็นร้อยละ 14 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขาย และครูโรงเรียนเอกชน ร้อยละ 36 21 และ 21 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน หรือประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนในภาคเหนือซึ่งเดินทางมาจากจังหวัดในภาคเหนือตอนบนคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากภาคกลางไม่รวมกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 30 และส่วนที่เหลือเดินทางมาจากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานครคิดเป็นร้อยละ 14 และ 7 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภาคเหนือภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้

1) นักท่องเที่ยวจำแนกตามเพศ

นักท่องเที่ยวเพศชายส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปีมากที่สุด ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวหญิงที่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และ 31-40 ปีมีจำนวนพอๆ กัน นักท่องเที่ยวหญิงมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่าเพศชาย และสัดส่วนนักท่องเที่ยวหญิงมีสถานภาพโสดมากกว่าเพศชาย นักท่องเที่ยวหญิงส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่ามีสัดส่วนสูงกว่าเพศชาย

(ดูรายละเอียดในภาคผนวกที่ 2 ข้อมูลจากโปรแกรม SPSS ส่วนที่ 1)

4. 4.2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม

1) วัตถุประสงค์และช่วงระยะเวลาของการเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเพื่อทัศนศึกษา คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาได้แก่ การเดินทางเพื่อพักผ่อน ประมาณร้อยละ 30 โดยมีระยะเวลาเดินทาง 1 วันมากที่สุด รองลงมาได้แก่ 2-3 วัน วันที่ชอบเดินทางมาท่องเที่ยวได้แก่ ช่วงวันหยุดเสาร์และอาทิตย์หรือวันหยุดเทศกาลและนักชัตตกษ์ และช่วงเวลาเดินทางท่องเที่ยวไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความสะดวก

2) รูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มสนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตในชนบท

3) การค้นหาข้อมูลและการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มส่วนใหญ่ค้นหาและทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต รองลงมาได้แก่ สื่อสาธารณะ อาทิ โทรทัศน์ และวิทยุ เป็นต้น สำหรับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบแพคเกจทัวร์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเลือกเดินทางเป็นครั้งคราวไป

4) ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะตัดสินใจการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง และผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมักเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด อาทิ สามี/ภรรยา พ่อ-แม่ และญาติพี่น้อง และผู้ร่วมเดินทางได้แก่ กลุ่มบุคคลดังกล่าวข้างต้น ส่วนขนาดของกลุ่มผู้ร่วมเดินทางมักมีจำนวนเกินกว่า 50 คนขึ้นไป

5) จังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มมักนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย และแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมมาท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก เชื่อน ภูเขา ป่าไม้ และอุทยานแห่งชาติ เขิงวัฒนธรรม ได้แก่ วัด พระธาตุ โบราณสถาน และเมืองเก่า และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้แก่ เดินป่าและการท่องเที่ยวแบบผจญภัย

4. 4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว (Package Tour)

การวิจัยพบว่าปัจจัยที่นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความสำคัญต่อการตัดสินใจ ได้แก่ ลักษณะและคุณภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว ความน่าสนใจ/ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว และบริษัทสามารถให้บริการท่องเที่ยวครบทุกอย่าง ส่วนปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญปานกลาง ได้แก่ บริษัทมีพนักงานที่ออกไปหาลูกค้า บริษัทมีการขายทัวร์ผ่านทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือเว็บไซต์

ตารางที่ 4.11 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1.ลักษณะและคุณภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง	4.71 (มากที่สุด)	0.61
2.ความน่าสนใจ/ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.43 (มาก)	0.85

ตารางที่ 4.11 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
3.ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	4.43 (มาก)	0.94
4.บริษัทสามารถให้บริการท่องเที่ยวครบทุกอย่าง	4.36 (มาก)	0.74
5.ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของบริษัท	4.29 (มาก)	0.91
6.ความสะดวกในการติดต่อกับบริษัท อาทิ จำนวนสาขาของบริษัท ช่องทางการติดต่อสื่อสาร	4.21 (มาก)	0.8
7.ความน่าสนใจของกิจกรรมที่กำหนดในโปรแกรมการเดินทาง	4.14 (มาก)	0.86
8.ระยะเวลา/ช่วงเวลาในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว	4.14 (มาก)	0.77
9.การตกแต่งบริษัทให้มีความน่าเชื่อถือ	4.14 (มาก)	0.86
10. โปรแกรมการเดินทางสามารถปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า	4.14 (มาก)	1.29
11. ความสะดวกในการชำระเงิน อาทิ ผ่อนชำระได้ จ่ายผ่านบัตรเครดิต ช่วงระยะเวลาในการชำระเงินแต่ละงวด เป็นต้น	4.07 (มาก)	1.14
12. ลักษณะและคุณภาพของที่พักร	4.00 (มาก)	1.24
13. ระดับราคาของแพคเกจทัวร์	3.93 (มาก)	1.00
14. พนักงานของบริษัทให้คำปรึกษาด้านท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.93 (มาก)	0.83
15. คุณภาพของมัคคุเทศก์	3.93 (มาก)	0.92

ตารางที่ 4.11 (ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
16. จำนวนของลูกทัวร์ที่ร่วมเดินทางด้วย	3.79 (มาก)	0.80
17. การส่งเสริมการขาย อาทิ การลดราคาของแพคเกจทัวร์	3.64 (มาก)	1.15
18. บริษัทมีพนักงานที่ออกไปหาลูกค้า	3.21 (ปานกลาง)	1.53
19. บริษัทมีการขายทัวร์ผ่านทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือเว็บไซต์	3.07 (ปานกลาง)	1.14

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการท่องเที่ยวพบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process) ซึ่งได้แก่ ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว มีความสำคัญมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) และปัจจัยด้านกายภาพ (Physical Evidence) (ดูตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ลำดับ
1. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product)	4.31 (มาก)	0.76	3
- ลักษณะและคุณภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง	4.71 (มากที่สุด)	0.61	
- ความน่าสนใจ/ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.43 (มาก)	0.85	
- ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของบริษัท	4.29 (มาก)	0.91	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ลำดับ
- ความน่าสนใจของกิจกรรมที่กำหนดในโปรแกรมการเดินทาง	4.14 (มาก)	0.86	
- ลักษณะและคุณภาพของที่พักร	4.00 (มาก)	1.24	
2. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Price)	4.00 (มาก)	1.00	6
- ความสะดวกในการชำระเงิน อาทิ ผ่อนชำระได้ จ่ายผ่านบัตรเครดิต ช่วงระยะเวลาในการชำระเงินแต่ละงวด เป็นต้น	4.07 (มาก)	1.14	
- ระดับราคาของแพคเกจทัวร์	3.93 (มาก)	1.00	
3. ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)	3.50 (มาก)	0.73	9
- ความสะดวกในการติดต่อกับบริษัท อาทิ จำนวนสาขาของบริษัท ช่องทางการติดต่อสื่อสาร	4.21 (มาก)	0.8	
- บริษัทมีพนักงานที่ออกไปหาลูกค้า	3.21 (ปานกลาง)	1.53	
- บริษัทมีการขายทัวร์ผ่านทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือเว็บไซต์	3.07 (ปานกลาง)	1.14	
4. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion)	3.64 (มาก)	1.15	8
- การส่งเสริมการขาย อาทิ การลดราคาของแพคเกจทัวร์	3.64 (มาก)	1.15	
5. ปัจจัยด้านบุคลากร (People)	3.93 (มาก)	0.78	7
- พนักงานของบริษัทให้คำปรึกษาด้านท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี	3.93 (มาก)	0.83	

ตารางที่ 4.12 (ต่อ) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการท่องเที่ยวที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ลำดับ
- คุณภาพของมัคคุเทศก์	3.93 (มาก)	0.92	
6.ปัจจัยด้านกายภาพ (Physical Evidence)	4.14 (มาก)	0.86	4
- การตกแต่งบริษัทให้มีความน่าเชื่อถือ	4.14 (มาก)	0.86	
7.ปัจจัยด้านกระบวนการ (Process)	4.43 (มาก)	0.94	1
- ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	4.43 (มาก)	0.94	
8.ปัจจัยด้านการจัดองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ (Packaging)	4.02 (มาก)	0.67	5
- ระยะเวลา/ช่วงเวลาในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว	4.14 (มาก)	0.77	
- โปรแกรมการเดินทางสามารถปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า	4.14 (มาก)	1.29	
- จำนวนของลูกทัวร์ที่ร่วมเดินทางด้วย	3.79 (มาก)	0.8	
9.ปัจจัยด้านความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership)	4.36 (มาก)	0.74	2
- บริษัทสามารถให้บริการท่องเที่ยวครบทุกอย่าง	4.36 (มาก)	0.74	

4. 4.4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มที่มีต่อโปรแกรมท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวพึงพอใจโปรแกรมท่องเที่ยว (Package Tour) ในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและสวยงามมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านที่พักและพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพการให้บริการของมัคคุเทศก์ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง

ตารางที่ 4.13 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในด้านต่างๆที่มีต่อโปรแกรมท่องเที่ยว

ความพึงพอใจต่อโปรแกรมท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1.แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ/มีความสวยงาม	4.57 (มากที่สุด)	0.51
2.ที่พักและพาหนะที่ใช้เดินทาง	4.43 (มาก)	0.94
3.สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำประปา ถนน ห้องน้ำ	4.29 (มาก)	0.99
4.คุณภาพการให้บริการของมัคคุเทศก์	4.29 (มาก)	0.73
5.ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง	4.29 (มาก)	0.99
6.โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่กำหนดไว้	4.14 (มาก)	0.95
7.ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว	4.07 (มาก)	0.83
8.ปริมาณนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	3.93 (มาก)	0.83

4. 4.5 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มประสบในการเดินทางท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวพบปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ และค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มประสบในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัญหาที่พบ	ความถี่	ร้อยละ
1. ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว	12	85.7%
2. คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ	7	50.0%
3. ค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง	6	42.9%
4. สภาพภูมิทัศน์ไม่เป็นระเบียบสวยงาม	5	35.7%
5. ค่าบริการนำเที่ยวมีราคาแพง	5	35.7%
6. สิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ	3	21.4%
7. จำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป	3	21.4%
8. การหลอกลวงนักท่องเที่ยว	2	14.3%

4.5 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อยผนวกกับข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อเสนอแนะโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่ สามารถจัดกลุ่มโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป เชียงธรรมชาติ เชียงวัฒนธรรม และเชิงผสม ที่มีระยะเวลา 1 2 และ 3 วัน ตามลำดับ โดยจัดเรียงลำดับ โปรแกรมท่องเที่ยวตามความน่าสนใจ 3 อันดับ รวมทั้งสิ้น 54 โปรแกรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

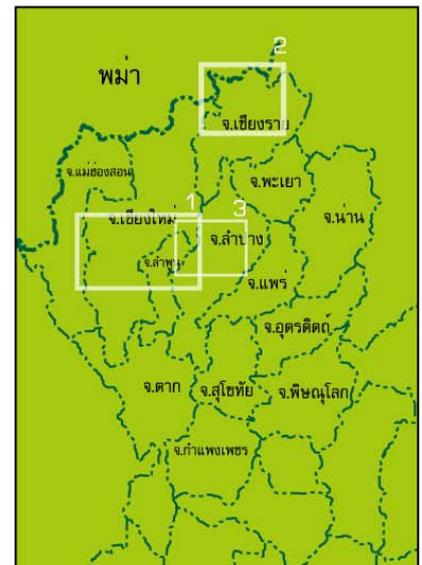

ระยะเวลา	เชิงธรรมชาติ
1 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	ดอยอินทนนท์-น้ำตกหิราคาร-โครงการหลวงดอยอินทนนท์
2	ชม.	สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยตุง-ดอยแม่สลอง
3	สป.-สป.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - - - - - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ

- เส้นทาง**
- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - ~~~~~ แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

4.5.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

1) เชียงธรรมชาติ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
ดอยอินทนนท์ – ดอยอ่างกา - สถานีวิจัยโครงการหลวง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30 น	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
10.00 น.	และชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ประมาณ 20 ครัวเรือน
10.30 น	ออกเดินทางจากหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ไปยังยอดดอยอินทนนท์ หรือดอยอ่างกา
11.15 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
12.00 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
12.15 - 13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
13.15 – 14.15 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศ ร่วมกับพสกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ สุวานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์อย่างสวยงาม
14.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังน้ำตกวชิรธาร
14.45 น.	ถึงน้ำตกวชิรธาร เทียวชมน้ำตก
15.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์ และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่ามั่ว หรือม้ง
15.45 – 16.30 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ ของ

	ชาวเขาเผ่าแม้วหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
16.30 น.	ออกเดินทางกลับสู่เชียงใหม่
17.30 น.	เดินทางถึงที่พัก
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: หมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ,จุดสูงสุดในประเทศไทยที่ดอยอ่างกา , พระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ , น้ำตกวชิรธาร , โครงการหลวงดอยอินทนนท์	
ที่พัก: โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท ในบริเวณอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารที่บริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและพณภูมิสิริ หรือ ในบริเวณน้ำตกวชิรธาร	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงราย	
สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยตุง-ดอยแม่สละ	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30-09.45 น.	ถึงเชียงราย เดินทางต่อไปยังสวนแม่ฟ้าหลวง
09.45-11.30 น.	รับชมไม้เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันเบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามผืนพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหิน สวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานห่มหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน เพลิดเพลินพระตำหนักดอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินต่างระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้าน ปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet) สามารถมองเห็นทิวทัศน์เทือกเขา สลับซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็น ภาพระบอบสุริยะและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วัน พระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรง งานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารต้นน้ำ
12.30-13.30 น.	เดินทางต่อไปยังดอยแม่สละ
13.30-15.00 น.	ดอยแม่สละ เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านสันติคีรี เดิมชื่อบ้านแม่สละนอก เป็นชุมชนผู้อพยพจากกองพล ๙๓ ซึ่งอพยพจากประเทศพม่าเข้ามาในเขตไทย จำนวนสองกองพันคือ กองพันที่ ๓ เข้ามาอยู่ที่ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และกองพันที่ ๕ อยู่ที่บ้านแม่สละนอก ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในเดือน ธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ ดอกนางพญาเสือโคร่ง ซึ่งเป็นซากุระพันธุ์ที่เล็กที่สุด สีชมพูอมขาว จะบาน สะพรั่งตลอดแนวทางขึ้นดอยแม่สละ เป็นพันธุ์ไม้ที่หาชมได้ยากในเมืองไทย เพราะเจริญเติบโตอยู่ แต่เฉพาะในภูมิภาคหนาวจัดเท่านั้น ชมไร่ชาและศึกษาวิธีการผลิตชา ชิมชาชมทิวทัศน์รอบหมู่บ้าน อาซา(หมู่บ้านเจียงจาไซ) และอนุสรณ์สถานอดีตทหารจีนคณะชาติภาคเหนือ ประเทศไทย
15.00-16.30 น.	เดินทางกลับไปยังที่พัก
16.30 น.	เข้าสู่ที่พัก
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ไร่แม่ฟ้าหลวง พระตำหนักสมเด็จพระเจ้า และ ดอยแม่สละ	
ที่พัก: เชียงราย โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมมันตริณี โรงแรมริมกก รีสอร์ท โรงแรมดุสิตโอแลนด์ รีสอร์ท	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารต้นน้ำ ในบริเวณไร่แม่ฟ้าหลวง	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน

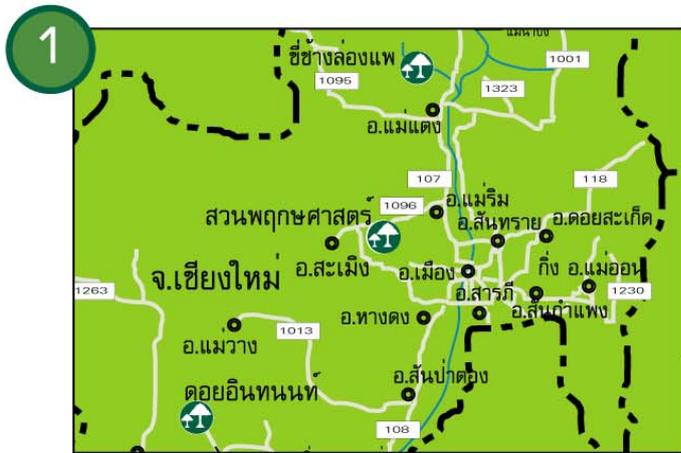
อันดับ 3 : จังหวัดลำปาง-ลำพูน	
ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย - อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.00 น.	ออกเดินทาง ไปยังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง
09.00 น.	ถึงศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยจังหวัดลำปาง นำชมการแสดงของช้างที่ได้ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดี
09.00-09.20 น.	ชมการแสดงของช้างอาบน้ำ
09.30- 10.15 น.	ชมการแสดงของช้างทำงาน
10.15-10.30 น.	สนุกสนานกับการเลี้ยงช้าง ด้วยผลไม้เช่น กล้วย อ้อย รวมทั้งถ่ายรูปคู่กับช้างเป็นที่ระลึก
10.30 – 11.30 น.	ออกเดินทางไปอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เพื่อไปรับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ ไร่หญ้า แจ้ซ้อน รีสอร์ท
12.30 – 12.15 น.	ออกเดินทางไปสู่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
12.15- 15.30 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมตุนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย นกกะเต็นน้อยธรรมดา นกไทรคอคคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อเกี่ยวกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
15.30- 16.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พักในกรณีที่อยู่จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยลำปาง และ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
ที่พัก: โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ หรือ ลำปาง	
ร้านอาหาร: ห้องอาหารตูปคำ ไร่หญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท หรือ ร้านอาหารในอุทยานฯ	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงธรรมชาติ
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	ซีช้างล่องแพ(แม่แตง)-สวนพฤกษศาสตร์-ดอยอินทนนท์
2	ชร.	ล่องเรือแม่น้ำกก(ดูหมู่บ้านชาวเขา)-สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยแม่สลอง
3	ชม.-มส.	เส้นทางเชียงใหม่-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล จ.แม่ฮ่องสอน-หมู่บ้านรักไทย(ชาวจีน-ไร้ชา)-ถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ

- เส้นทาง**
- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
ที่ช้างล่องแพ (แม่แตง) –สวนพฤกษศาสตร์-ดอยอินทนนท์	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามเส้นทางอำเภอแมริม – ผาง เพื่อไปยังปางช้างแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
09.45 น.	เดินทางถึงปางช้างแม่แตง
09.45-10.30 น.	สนุกกับการป้อนอาหารช้าง หลังจากนั้นชมช้างอาบน้ำในแม่น้ำแม่แตง พร้อมกับการแสดงการชักลาก ไม้ของช้างน้อยใหญ่ จบการแสดงภาคแรกด้วยการวาดรูปของศิลปินช้างน้อย ที่วาดรูปได้สวยงามจน มีชื่อเสียงระดับโลก
10.30-11.30 น.	ตื่นเต้นเร้าใจกับการนั่งช้างเข้าป่า พร้อมกับการนั่งเกวียน กลับมาที่ปางช้าง
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.30-13.30 น.	สนุกสนานกับการล่องแพไม้ไผ่ กลางธรรมชาติของภูเขาในป่าแม่แตง ในลำน้ำแม่แตง
13.45-15.00 น.	เดินทางต่อไปยังสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
15.00-16.00 น.	นำชม สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 3,500 ไร่ จัดทำเป็น สวนพฤกษศาสตร์ ที่สมบูรณ์แบบที่สุดในประเทศไทยและมีมาตรฐานระดับนานาชาติ เป็นแหล่ง รวบรวมพรรณไม้ชนิดต่างๆ โดยเฉพาะไม้ประจำถิ่นและไม้ที่กำลังจะสูญพันธุ์ เพื่อจัดปลูก ขยายพันธุ์ และ ศึกษาวิจัย ลักษณะการจัดสวนของที่นี่จะแบ่งพันธุ์ไม้ตามวงศ์และความเหมาะสมของสภาพ พื้นที่ รวบรวมพันธุ์ไม้ทั้งในและต่างประเทศ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ สามารถ ขับรถเที่ยวชมรอบๆ ได้ จุดที่แวะชมได้ คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์เพาะกล้าไม้ไทย อาคารพืช สมุนไพร พิพิธภัณฑ์พืชสมุนไพรศูนย์วิจัย และอาคารเรือนกระจก และมีเส้นทาง เดินเท้าที่จัดไว้ 3 เส้น คือ 1. Rock Garden - Thai Orchid Nursery (สวนหิน - ศูนย์อนุบาลกล้าไม้ไทย) ใช้ เวลาประมาณ 30-60 นาที 2. Arboreta (เส้นทางศึกษาพรรณไม้) รวบรวมพรรณไม้ได้มากกว่า 10 วงศ์ เช่น กล้วย ปาล์ม ไช้แคด เฟิร์น ชิง เป็นต้น ใช้เวลา 45-60 นาที 3.Climber Collection (เส้นทางขึ้นเขา) ใช้เวลา 1-2 ชั่วโมง
16.30 น.	เดินทางเข้าสู่ที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 2	
08.30 น	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลา ประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทาง ที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.

10.00 น.	และชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ประมาณ 20 ครัวเรือน
10.30 น.	ออกเดินทางจากหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ไปยังยอดดอยอินทนนท์ หรือดอยอ่างกา
11.15 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ้ำรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
12.00 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
12.15 - 13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
13.15 – 14.15 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศ ร่วมกับปศุศนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ ฐานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์อย่างสวยงาม
14.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังน้ำตกวชิรธาร
14.45 น.	ถึงน้ำตกวชิรธาร เทียบชมน้ำตก
15.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์ และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง หรือม้ง
15.45 – 16.30 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ ของชาวเขาเผ่าม้งหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
16.30 น.	ออกเดินทางกลับสู่เชียงใหม่
17.30 น.	เดินทางถึงที่พัก
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
ปางช้างแม่แตงมาน สวนพฤกษศาสตร์ –ดอยอินทนนท์	
ที่พัก:	
โรงแรมอิมพิเรียลแม่ปิง โรงแรมเซ็นทรัลดงตะวัน โรงแรมดิเอ็มเพรส โรงแรมเชียงใหม่ออกคิด	
ร้านอาหาร:	
ร้านอาหารภายในปางช้างแม่แตงมาน ร้านอาหารบริเวณอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงราย ล่องเรือแม่น้ำกก (หมู่บ้านชาวเขา) -สวนแม่ฟ้าหลวง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักในอำเภอเมือง เชียงใหม่ เดินทางใช้เส้นทาง เชียงใหม่ – ฝาง – ท่าตอน
09.30 น.	ถึงอำเภอเชียงดาว แวะชมถ้ำเชียงดาว ซึ่งเป็นถ้ำหินปูนที่มีความสวยงามในเชียงใหม่
10.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยัง หมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้ว ห้วยลึก
10.45 น.	ถึงหมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้ว ห้วยลึก เพื่อดูวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และ ดูโครงการหลวงในพระราชดำริ
11.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังท่าตอน ชมความงามของภูเขาหินปูน ตลอดเส้นทาง ที่ได้ชื่อว่าเป็นภูเขาที่เหมือนภูเขาในเมืองก๊วยหลิน ของจีนตอนใต้
12.30 น.	เดินทางถึงท่าตอน และรับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารของโรงแรม ท่าตอนชาเลจ
13.30 น.	นั่งเรือในแม่น้ำกก ชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าอาข่า และมูเซอ บ้านผาใต้ จากนั้นนั่งเรือต่อไปยังจังหวัดเชียงราย (ใช้เวลา นั่งเรือประมาณ 4 ชั่วโมง หรือ 5 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับระดับน้ำในแม่น้ำกก)
17.30 น.	เดินทางถึงท่าเทียบเรือเชียงราย และนำท่านสู่ที่พัก
วันที่ 2	
08.30 น.	เช็คเอาท์ ออกจากโรงแรม และ เดินทางต่อไปยังไร่แม่ฟ้าหลวง
09.45 น.	รับชมไร่เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันแบ่งบานตลอดปี สวยสดราวฝันพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหิน สวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานห่มหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน
11.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารต้นน้ำ
12.30 น.	เพลินชมพระตำหนักคอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินต่างระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้านปึกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet)สามารถมองเห็นทิวทัศน์เทือกเขา สลับซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็นภาพพระบพสุริยะและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทำงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
14.00-15.30 น.	ออกเดินทางจากไปเยือนหมู่บ้านชาวเขา ชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าอาข่า (อีโก้) ลาฮู่ (มูเซอ) ไทยใหญ่ (ฉาน) และจีนอพยพ ที่ยังคงรักษาพิธีกรรมเก่าแก่ไว้ได้ในพื้นที่ที่ร่ำรวยอารยธรรมชนเผ่าซึ่งหาได้ยากใน

	<p>ปัจจุบัน พร้อมกับงานฝีมือจากดอยตุงสู่ตลาดโลก ณ ศูนย์งานฝีมือ ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานฝีมือสินค้าดีไซน์เฉพาะ เหมาะสำหรับผู้พิถีพิถันเลือกสินค้า นับแต่ผ้าทอมือ พรมทอมือ ผลิตภัณฑ์กระดาษสา งานปั้นและเครื่องเคลือบดินเผา ไปจนถึงกาแปดดอยตุง และแมคคาเดเมีย และผลิตภัณฑ์ที่ดอยตุงได้รับตราสินค้า UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) เป็นสินค้าสื่อความหมายยับยั้งยาเสพติด และบรรเทาความยากจน ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์โครงการที่ดอยตุงได้รับ แสดงถึงความสำเร็จในการพัฒนาแบบยั่งยืน สามารถบรรเทาปัญหาความยากจน และยุติกระบวนการผลิตยาเสพติด</p>
15.30 น.	ออกเดินทางสู่สนามบินจังหวัดเชียงราย หรือ เดินทางต่อมายังจังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:	
ถ้ำเชียงดาว หมู่บ้านชาวเขา สวนแม่ฟ้าหลวง	
ที่พัก:	
โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมริมกก รีสอร์ท โรงแรมดุสิตไอแลนด์ รีสอร์ท และ โรงแรมเลดเจ็นแอนดริส รีสอร์ท	
ร้านอาหาร:	
ร้านอาหารต้นน้ำ	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน	
เส้นทางเชียงใหม่-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล-จังหวัดแม่ฮ่องสอน-หมู่บ้านรักไทย(ชาวจีน-ไร่ชา)-ถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
07.00-10.00 น.	ออกเดินทางจากเชียงใหม่ ไป ตามเส้นทาง เชียงใหม่ฮอด-แม่สะเรียง
10.00-11.00 น.	ทุ่งบัวตอง ดอยแม่เหาะ ห่างจากอำเภอแม่สะเรียงประมาณ 16 กิโลเมตร อยู่ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 84 เขตตำบลแม่เหาะ เป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน ริมทางในช่วงนี้มีภูมิประเทศที่งดงามของภูเขาและทุ่งดอกบัวตองที่ตระการตาและแบ่งบานสะพรั่งในเดือนตุลาคม-ธันวาคม
11.00-11.30 น.	ออกเดินทางจากแม่สะเรียงไปยังอำเภอแม่ออน ระยะทาง 30 กิโลเมตร
11.30-12.30 น.	เดินทางถึงวนอุทยานถ้ำแก้วโกมล เดิมเรียกชื่อถ้ำผลึกแคลไซต์แม่ออน รอบด้านทั้งบริเวณผนังพื้น และเพดานของถ้ำ ผลึกมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันมากมายหลายแบบจับตัวกันมองดูคล้ายปะการัง ดอกกระหล่ำ เกล็ดน้ำแข็ง ดอกเข็ม และโคมไฟเพดาน มีสีขาวใส เหลือง แดง และน้ำตาล มีความสวยงามมากตามธรรมชาติ ลักษณะเด่นของถ้ำแก้วโกมล คือเป็นโพรงลึกลงไปใต้น้ำถึง 30 เมตร มีทางเดินและทางออกทางเดียวประมาณ 120 เมตร กล่าวกันว่าถ้ำแก้วโกมลแห่งนี้เป็นถ้ำผลึกแคลไซต์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย และพบเป็นแหล่งที่ 2 ในทวีปเอเชีย โดยแห่งแรกอยู่ที่ประเทศจีน
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-16.00 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดแม่ฮ่องสอนระยะทาง 134 กม.
16.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมที่พัก
วันที่ 2	
08.00 -09.00 น.	เดินทางสู่มหาวิทยาลัยหมู่บ้านรักไทย ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
09.00-10.30 น.	นำชมหมู่บ้านรักไทยซึ่ง เป็นหมู่บ้านชาวจีนยูนนาน อดีตทหารจีนคนชาติ (กองพล 93) “ก๊กมินตั๋ง” บ้านรักไทยอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล กว่า 1,776 เมตร ทำให้พื้นที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับการปลูกชาพันธุ์ดี และพืชเมืองหนาว ทิวทัศน์ของหมู่บ้านโอบล้อมไปด้วยทิวเขา แมกไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ สัมผัสไร่ชาเขียวเป็นแนวยาว ตามเนินเขา รอบๆ บ้าน รักไทย ศึกษาวิธีการปลูก – เก็บใบชา และเพลิดเพลินกับการช้อปปิ้งไร่ชา ชมการอบใบชาในโรงอบใบชา
10.30-11.45 น.	เดินทางมายังวนอุทยานถ้ำปลา
11.45-12.30 น.	นำชม วนอุทยานถ้ำปลา ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยผา ตำบลห้วยผา ห่างจากตัวเมืองประมาณ 17 กิโลเมตร

	<p>ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน-ปาย) เส้นทางลาดยาง สามารถเดินทางไปชมได้ทุกฤดูกาล บริเวณโดยรอบเป็นลำธารและป่าเขา ถ้ำปลาตั้งอยู่บริเวณเชิงเขามีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ กว้างประมาณ 2 เมตร ลึก 1.50 เมตร ภายในแอ่งน้ำมีน้ำไหลออกจากถ้ำได้ภูเขาอยู่ตลอดเวลา และมีปลาตัวโตๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เรียกชื่อว่าปลาหมูหรือปลาคัง หรือปลาลวง เป็นปลามีเกล็ดขนาดใหญ่ในวงศ์เดียวกับปลาคาร์พ และถึงแม้จะมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่มีใครกล้าทำอันตราย เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นปลาเจ้า หากใครนำไปรับประทานแล้วจะต้องมีอันเป็นไป ปัจจุบันบริเวณอุทยานถ้ำปลาได้รับการปรับปรุง เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับชาวเมืองและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม</p>
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.00 น.	<p>ออกเดินทางไปยัง วนอุทยานน้ำตกผาเสื่อ ตั้งอยู่ในเขตตำบลหมอกจำแป้ ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ตามเส้นทางสู่อำเภอปาย (เส้นทาง 1095) และแยกไปตามทางขึ้นสู่พระตำหนักปางตอง รวมระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร น้ำตกแห่งนี้ไหลลงมาจากน้ำตกแม่สะงาในพม่ามี 6 ชั้น ชั้นบนสุดอยู่ในป่าลึกเข้าไปใช้เวลาเดินประมาณ 1 ชั่วโมง น้ำตกมีชื่อต่างๆกันเช่น ผายาว ผาลาด ผาเสื่อ ผาตั้ง ผาฮ่อม ชั้นที่คนนิยมเที่ยวมากที่สุด คือ ผาเสื่อ น้ำจะไหลตกลงมากระทบแผ่นหินกระเด็นเป็นฝอยและสองข้างของน้ำตกมีแผ่นหินลักษณะคล้ายเสื่อปูลาดอยู่เป็นจำนวนมาก น้ำตกผาเสื่อนี้ อยู่ห่างจากถนนประมาณ 100 เมตร มีน้ำตลอดปีช่วงที่เหมาะสมจะไปท่องเที่ยวคือเดือนกรกฎาคม-กันยายน</p> <p>การเดินทางสะดวกเป็นทางลาดยางตลอด</p>
15.00 น.	เดินทางออกจากแม่ฮ่องสอนกลับสู่ภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>วนอุทยานถ้ำแก้วโกมล หมู่บ้านรักไทย วนอุทยานถ้ำปลา วนอุทยานน้ำตกผาเสื่อ</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมโกลเด้นปาย แม่ฮ่องสอน โรงแรมอิมพีเรียลธารา แม่ฮ่องสอน โรงแรมรุก สอลลิเดย์ โรงแรมเม้าเทินอินน์</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>ร้านอาหารในบริเวณอำเภอแม่ลาน้อย และ ร้านอาหารไบเฟิร์น ร้านอาหารไข่มุก แม่ฮ่องสอน</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงธรรมชาติ
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.-มส.	เชียงใหม่-แม่สะเรียง-อบตหลวง-ด้าแก้วโกมล-พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2(ขุนยวม)-แม่ฮ่องสอน-นั่งเรือชมธรรมชาติริมฝั่งแม่น้ำปาย-นั่งช้างชมหมู่บ้านวิถีชาวเขา(กะเหรี่ยง)-หมู่บ้านรักไทยและหมู่บ้านรวมไทย(สวิสเซอร์แลนด์เมืองไทย)-กุโคลิน(Punseen)

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์ในแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- xxxx ----- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- ~~~~~ แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ◎ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่ -แม่ฮ่องสอน	
เชียงใหม่-ออบหลวง-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล-พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่2 (ขุนยวม)-แม่ฮ่องสอน-นั่งเรือชมธรรมชาติริมฝั่งแม่น้ำปาย-นั่งช้างชมหมู่บ้านวิถีชาวเขา(กระเหรี่ยง)-หมู่บ้านไร่ไทยและหมู่บ้านรวมไทย(สวิสเซอร์แลนด์ เมืองไทย)-ภูเก็ต (Unseen Thailand)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
07.00-09.00 น.	ออกเดินทางจากเชียงใหม่ ไป ตามเส้นทาง เชียงใหม่ฮอด-แม่สะเรียง
09.00-10.00 น.	เดินทางถึงอุทยานแห่งชาติออบหลวง “ ออบหลวง” กำภูแบบเหนือๆเพิงผาและภาพเขียนสีที่ เพิงผาข้าง เป็นร่องรอยที่พักอาศัยของมนุษย์โบราณ (ออบ หรือ อีอบ แปลว่า ช่องแคบ) (ส่วนคำว่าหลวง แปลว่า ขนาดใหญ่) ความโดยรวมแล้วจึงแปลว่า ช่องแคบซึ่งมีขนาดใหญ่ โดยช่องแคบออบหลวงนั้น เบื้องล่าง มีสายน้ำแม่แจ่ม หรือแม่น้ำสลักหิน เพราะน้ำได้กัดเซาะสลักเสลาจนเกิดรูปร่างลวดลายที่สวยงามแปลกตาน่าอัศจรรย์ยิ่ง โดยสะพานที่ข้ามช่องแคบมี ความสูง 32 เมตร และส่วนที่แคบที่สุด ประมาณ 2 เมตร ซึ่งยังคงรอ คอยให้ผู้ที่ชอบความท้าทายได้เดินข้ามผ่าน
10.00-10.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังอำเภอแม่สะเรียง ผ่านไปยังอำเภอแม่ลาน้อย เพื่อไปยังวนอุทยานถ้ำแก้วโกมล
10.30-11.30 น.	เดินทางถึงวนอุทยานถ้ำแก้วโกมล เดิมเรียกชื่อถ้ำสลักแคลไซต์แม่ลาน้อย รอบด้านทั้งบริเวณผนัง พื้น และเพดานของถ้ำ ผลึกมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันมากมายหลายแบบจับตัวกันมองดูคล้ายปะการัง ดอกกระหล่ำ เกล็ดน้ำแข็ง ดอกเข็ม และโคมไฟเพดาน มีสีขาวใส เหลือง แดง และน้ำตาล มีความสวยงามมากตามธรรมชาติ ลักษณะเด่นของถ้ำแก้วโกมล คือเป็นโพรงลึกลงไปใต้น้ำถึง 30 เมตร มีทางเดินและทางออกทางเดียวประมาณ 120 เมตร กล่าวกันว่าถ้ำแก้วโกมลแห่งนี้เป็นถ้ำผลึกแคลไซต์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย และพบเป็นแหล่งที่ 2 ในทวีปเอเชีย โดยแห่งแรกอยู่ที่ประเทศจีน
11.30-12.00 น.	เดินทางต่อไปยังอำเภอขุนยวม
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันในอำเภอขุนยวม
13.00-13.45 น.	เดินทางถึงศูนย์วัฒนธรรมขุนยวม พิพิธภัณฑ์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของทหารญี่ปุ่น ศูนย์วัฒนธรรม ขุนยวม ตั้งอยู่ใกล้กับวัดม่วยต่อ เป็นสถานที่รวบรวม ซากอาวุธยุทธโปกรณ์ของทหารญี่ปุ่น ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ ซึ่งอยู่กระจัดกระจายในหลายพื้นที่ใน อ.ขุนยวม เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า อำเภอขุนยวมเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ของทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลก ในบริเวณยังจัดนิทรรศการภาพถ่ายในอดีตที่ทรงคุณค่าให้ผู้เข้าชม
13.45-16.15 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดแม่ฮ่องสอนระยะทาง 134 กม.
16.15 น.	เข้าพักที่โรงแรมที่พักในแม่ฮ่องสอน

วันที่ 2	
08.30-11.30 น.	<p>ออกเดินทางไปยังท่าเรือ เพื่อที่จะนั่งเรือ ตามลำน้ำปายประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อที่จะไปชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าปะด่อง (กระเหรี่ยงคอยาว) ที่หมู่บ้านน้ำเพียงดิน การแต่งกายของกระเหรี่ยงคอยาวคล้ายคลึงกับกระเหรี่ยงเผ่าอื่น กล่าวคือ หญิงสวมเสื้อกระเหรี่ยงสีขาว ผ้านุ่งสีดำยาวแคบๆ มีปลอกผ้าสวมที่น่อง ผมนมวยสูงคลุมด้วยผ้าสีแดง เขียว เหลือง เป็นต้น สวมกำไลเงินที่ข้อมือ และสวมห่วงทองเหลืองที่ได้ซื้อเขาสองข้างและที่คอ</p> <p>สาเหตุการใส่ห่วงคอ จากคำบอกเล่าของผู้นำชาวปะด่องได้ความว่า ในอดีตชาวปะด่องไม่มีการใส่ห่วงคอแต่อย่างใด จนกระทั่งสมัยหนึ่ง มีฝูงเสือเข้ามาในชุมชนปะด่องและได้กัดชาวบ้านล้มตายไปมากมาย คนที่ตายส่วนใหญ่จะโดนเสือกัดที่คอ ทำให้ชาวบ้านหวาดกลัว ผู้นำของหมู่บ้านซึ่งเป็นหมอผีในสมัยนั้น จึงได้ทำพิธีเซ่นไหว้ผีป่าและกำหนดให้เด็กหญิงรวมทั้งหญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงาน โดยเฉพาะหญิงที่เกิดในวันเพ็ญ ทำพิธีใส่ห่วงคอเพื่อเป็นการแก้เคล็ด ป้องกันภัยร้ายที่อาจเกิดขึ้นโดยใช้ทองคำมาทำเป็นห่วง แต่ต่อมาทองคำหายากและมีราคาสูงจึงใช้ทองเหลืองแทน ดังที่เห็นในปัจจุบัน</p>
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.30-14.30 น.	นั่งช้างชมธรรมชาติของป่าแม่ฮ่องสอน พร้อมกับนั่งไปหมู่บ้านกระเหรี่ยง ห้วยเสือเฒ่า
15.00 น.	กลับถึงโรงแรมที่พัก และ พักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 3	
08.00 -09.00 น.	เดินทางสู่หมู่บ้านรักไทย ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
09.00-10.30 น.	<p>นำชมหมู่บ้านรักไทยซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวจีนยูนนาน อดีตทหารจีนคณะชาติ (กองพล 93) “ก๊กมินตั๋ง” บ้านรักไทยอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลกว่า 1,776 เมตร ทำให้พื้นที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับการปลูกชาพันธุ์ดี และพืชเมืองหนาว ทิวทัศน์ของหมู่บ้านโอบล้อมไปด้วยทิวเขา แมกไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบ สัมผัสไร่ชาเขียวเป็นแนวยาว ตามเนินเขารอบๆ บ้าน รักไทย ศึกษาวิธีการปลูก – เก็บใบชา และผลิตผลิตภัณฑ์ชาพรีเมียมไร่ชา ชมการอบใบชาในโรงอบใบชา</p>
10.30-11.45 น.	เดินทางมายังวนอุทยานถ้ำปลา
11.45-12.30 น.	<p>นำชม วนอุทยานถ้ำปลา ตั้งอยู่ที่บ้านห้วยผา ตำบลห้วยผา ห่างจากตัวเมืองประมาณ 17 กิโลเมตร ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1095 (แม่ฮ่องสอน-ปาย) เส้นทางลาดยาง สามารถเดินทางไปชมได้ทุกฤดูกาล บริเวณโดยรอบเป็นลำธารและป่าเขา ถ้ำปลาดังตั้งอยู่บริเวณเชิงเขามีลักษณะเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่ กว้างประมาณ 2 เมตร ลึก 1.50 เมตร ภายในแอ่งน้ำมีน้ำไหลออกจากถ้ำใต้ภูเขาอยู่ตลอดเวลา และมีปลาตัวโตๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เรียกชื่อว่าปลามุงหรือปลาคัง หรือปลาพลวง เป็นปลาเมื่อดังขนาดใหญ่ในวงศ์เดียวกับปลาคาร์พ และถึงแม้จะมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ก็ไม่มีใครกล้าทำอันตราย เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นปลาเจ้า หากใครนำไปรับประทานแล้วจะต้องมีอันเป็นไป ปัจจุบันบริเวณวนอุทยานถ้ำปลาได้รับการปรับปรุง เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจสำหรับชาวเมืองและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม</p>

12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.00 น.	ออกเดินทางไปยัง วนอุทยานน้ำตกผาเสื่อ ตั้งอยู่ในเขตตำบลหมอกจำแป้ ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ตามเส้นทางสู่อำเภอลำปาง (เส้นทาง 1095) และแยกไปตามทางขึ้นสู่พระตำหนักปางตอง รวมระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร น้ำตกแห่งนี้ไหลลงมาจากน้ำตกแม่สะงาในพม่ามี 6 ชั้น ชั้นบนสุดอยู่ในป่าลึกเข้าไปใช้เวลาเดินประมาณ 1 ชั่วโมง น้ำตกมีชื่อต่าง ๆ กันเช่น ผายาว ผาลาด ผาเสื่อ ผาตั้ง ผาฮ่อม ชั้นที่คนนิยมเที่ยวมากที่สุด คือ ผาเสื่อ น้ำจะไหลตกลงมากระทบแผ่นหินกระเด็นเป็นฝอยและสองข้างของน้ำตกมีแผ่นหินลักษณะคล้ายเสื้อปูลาดอยู่เป็นจำนวนมาก น้ำตกผาเสื่อนี้ อยู่ห่างจากถนนประมาณ 100 เมตร มีน้ำตลอดปีช่วงที่เหมาะสมจะไปท่องเที่ยวคือเดือนกรกฎาคม-กันยายน การเดินทางสะดวกเป็นทางลาดยางตลอด
15.00 -15.30 น.	เดินทางไป ภูเก็ต (Unseen Thailand)
15.30-16.30 น.	พักผ่อนคลายอารมณ์กับการพอกโคลนกันที่ ภูเก็ต ภูเก็ตเป็นแหล่งแร่ที่ผสมกับเนื้อดินอันละเอียดอ่อน ลีกลงไปได้พื้นพิภพปฐพี ลีลับด้วยทะเลสาบใต้ดิน ที่แท้คือสายน้ำแร่อันทรงคุณค่าที่มนุษย์ค้นหาและพบว่าตะกอนโคลนที่ปนเปื้อนมากับน้ำใต้พิภพนั้น ช่วยสร้างสรรพชีวิตพรรณให้ผุดผ่องและช่วยการหมุนเวียนของโลหิตให้ชีวิตสดใส ใครเลยจะรู้ว่า ใต้โลกห่อหุ้มปฐพีมีแหล่งโคลนเช่นนี้อยู่เพียงสามแห่งเท่านั้นในโลก และหนึ่งในสามแห่งนั้น นั่นคือ ภูเก็ต แหล่งโคลนสุขภาพของเมืองไทย ท่านสามารถชดชีวิตด้วยโคลนและทำสปา ได้ตามอัธยาศัย
16.30 น.	ออกเดินทางจากภูเก็ตกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
วนอุทยานแห่งชาติออบหลวง วนอุทยานแห่งชาติถ้ำแก้วโกมล อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเตื่อ - พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น- ภูเก็ต -หมู่บ้านชาวเขาเผ่าปะด่อง หรือกระเหรียงคอยาว	
ที่พัก:	
อำเภอมแม่ฮ่องสอน โรงแรมอิมพีเรียลธาราแม่ฮ่องสอน โรงแรมโกลเด้นปาย รีสอร์ท โรงแรมเม้าเทนอินน์ โรงแรมรุก ฮอลลิเดย์ โรงแรมโบเฟิร์น รีสอร์ท	
ร้านอาหาร:	
อำเภอมแม่ฮ่องสอน ร้านโบเฟิร์น 053 611 876 ร้านไข่มุข 053 611 092 อำเภอมแม่ลาน้อย อยู่แถวๆ ใกล้กับอำเภอม	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงธรรมชาติ
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ชม.	ดอยอินทนนท์-โครงการหลวงห้วยลึก-โครงการหลวงอ่างช้าง(วิถีชีวิตชาวเขาหมู่บ้านขอบดงและหมู่บ้านบ้านนอแล)
3	หน.	ล่องแก่งแม่น้ำว่า(2คืน3วัน-เดินป่า+ชมน้ำตกภูฟ้า)

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน	-----	อาณาเขตอำเภอ
	-----	อาณาเขตจังหวัด
	-----	อาณาเขตประเทศ
เส้นทาง	-----	ทางหลวงแผ่นดิน
	-----	ถนนในเมือง
	-----	ทางเดินเท้า
	-----	แม่น้ำ
สัญลักษณ์ที่สำคัญ	◎	ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
		จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
		จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
		จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงใหม่	
ดอยอินทนนท์-โครงการหลวงห้วยลึก-โครงการหลวงดอยอ่างขา	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
10.00 น.	และชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ประมาณ 20 ครัวเรือน
10.30 น.	ออกเดินทางจากหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง ไปยังยอดดอยอินทนนท์ หรือดอยอ่างกา
11.15 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
12.00 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนาพลภูมิสิริ
12.15 - 13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนาพลภูมิสิริ
13.15 – 14.15 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศ ร่วมกับพลกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ สุวานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปืดขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
14.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังน้ำตกวชิรธาร
14.45 น.	ถึงน้ำตกวชิรธาร เทียวชมน้ำตก
15.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์ และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง หรือม้ง
15.45 – 16.30 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ ของชาวเขาเผ่าม้งหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
16.30 น.	ออกเดินทางกลับสู่เชียงใหม่

17.30 น.	เดินทางถึงที่พัก
วันที่ 2	
07.00 น.	ออกเดินทางจากที่พัก ไปยัง ถ้ำเชียงดาว อำเภอเชียงดาว
08.30-09.30น.	เดินทางถึงถ้ำเชียงดาว และนำชม ถ้ำเชียงดาว ซึ่งเป็นถ้ำหินปูนที่ให้ ความสวยงามของถ้ำธรรมชาติ และพระพุทธรูป ต่างๆ ที่อยู่ในถ้ำ ถ้ำเชียงดาวเป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่พอสมควร บริเวณภายในถ้ำแบ่ง ออกได้ เป็นสี่ส่วน คือ ถ้ำพระนอน ถ้ำแก้ว ถ้ำม้าและถ้ำน้ำ และถ้ำพระนอนซึ่งมีความลึก 360 เมตร
09.30-10.15 น.	เดินทางต่อไปยังโครงการหลวงห้วยลึก
10.15-11.15 น.	นำชม โครงการหลวงห้วยลึก ตามพระราชดำริ นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมในโครงการได้ หลากหลายรูปแบบ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - ชมแปลงไม้ดอกของเกษตรกร - ชมแปลงวิจัยเกษตรภายในศูนย์ฯ - ชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าม้ง และงานปีใหม่ม้ง จัดประมาณวันที่ 3-5 มกราคม ของทุกปี - ปี๋ใหม่กะเหรี่ยง จัดช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พิธีกินข้าวใหม่ของกะเหรี่ยง จัดช่วงเดือนสิงหาคม - เดินเท้าชมถ้ำงาม อยู่ห่างจากศูนย์ฯ ประมาณ 1.5 กิโลเมตร ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย
11.15-12.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังอำเภอไชยปราการ
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.00 น.	เดินทางต่อไปยังโครงการหลวงอ่างขาง
15.00 น.	เข้าสู่ที่พัก และ พักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 3	
08.30 -12.00 น.	หลังจากรับประทานอาหารเช้าแล้ว นำท่านชมโครงการหลวงดอยอ่างขาง ซึ่งมีความสูงกว่าระดับ น้ำทะเล 1,400 เมตร และนับเป็นโครงการหลวงในพระราชดำริ โครงการแรก ปัจจุบันดอยอ่างขางได้ เปลี่ยนสภาพจากภูเขาซึ่งถูกตัดไม้ทำลายป่ามาเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ไม้ผลกว่า 12 ชนิด ผักเมืองหนาวกว่า 60 ชนิด และไม้ดอกเมืองหนาวมากกว่า 20 ชนิด สภาพอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 16.9 องศาเซลเซียส มีชาวไทยภูเขาเผ่าจีนฮ่อ ไทยใหญ่ มูเซอดำ และปะหล่อง อาศัยอยู่โดยรอบกว่า 600 ครัวเรือนใน 6 หมู่บ้าน ณ ที่นี้ท่านจะได้ ชมแปลงสาธิต ผัก ผลไม้ และไม้ดอกเมืองหนาวภายในศูนย์ฯ สามารถขับรถวนเป็นวงกลม ค่าเข้าชมคนละ 30 บาท ยานพาหนะคันละ 50 บาท
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันภายในโครงการหลวง
13.00-15.00 น	เดินทางต่อไปเยี่ยมชม <ul style="list-style-type: none"> - เยี่ยมหมู่บ้านหลวง สัมผัสชีวิตชาวจีนฮ่อ - เยี่ยมหมู่บ้านนอแล สัมผัสวิถีชีวิตชาวปะหล่อง อดีตชนเผ่าดั้งเดิมของพม่า มีผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านจำหน่ายและเยี่ยมชมฐานปฏิบัติการนอแล ชมชายแดนไทย-พม่า

	<ul style="list-style-type: none"> - เทียบบ้านขอบดิ่ง สัมผัสวิถีชีวิตชาวเขาเผ่ามูเซอมีัคคุเทศก์น้อยพาเยี่ยมชมภายในหมู่บ้าน - เดินป่าระยะสั้น ชมความงามธรรมชาติของผืนป่าปลูกทดแทน - กิจกรรมดูนก ที่มีทั้งนกประจำถิ่นและนกหายากต่างถิ่นให้ศึกษาหลากหลายสายพันธุ์ - จุดชมวิว-จุดกิวลมชนิด เป็นลานชมพระอาทิตย์ขึ้น-ตกดิน และสัมผัสทัศนียภาพของถนนทางขึ้นดอยอ่างขาง
15.00 น.	ออกเดินทางจากโครงการหลวงอ่างขางกลับสู่จังหวัดเชียงใหม่
17.30 น.	เดินทางถึงจังหวัดเชียงใหม่
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>โครงการหลวงดอยอินทนนท์ โครงการหลวงห้วยลึก และโครงการหลวงดอยอ่างขาง อำเภอฝาง</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ โรงแรมอ่างขางเนลชั่นนอล รีสอร์ท - บ้านพักรับรองภายในศูนย์ฯ จำนวน 18 หลัง</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>ร้านอาหารภายในโรงแรม และรีสอร์ททุกแห่ง รวมทั้งภายในโครงการหลวงฯ</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดน่าน	
ล่องแก่งแม่น้ำว่า 2 คืน 3 วัน-เดินป่าและเที่ยวชมน้ำตกภูฟ้า)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-10.00 น.	ออกเดินทางสู่บ้านแม่สنان จุดเริ่มต้นการผจญภัย
10.00-12.30 น.	ถึงบ้านแม่สنانเปลี่ยนพาหนะ เดินทางต่อด้วยรถขับเคลื่อนสี่ล้อ และเดินเท้าลัดเลาะไปตามลำห้วยจนถึงริมฝั่งน้ำว่า จุดเริ่มการล่องแก่ง พักเหนื่อยและรับประทานอาหารมื้อเที่ยงในแบบปิกนิก เสร็จแล้วตรวจตราสัมภาระครั้งสุดท้าย และนำบรรทุกลงเรือ
12.30-14.00 น.	ก่อนเริ่มต้นการล่องแก่ง รับฟังบรรยายและการสาธิตจากทีมงานเกี่ยวกับ กฎความปลอดภัย กติกา มารยาท คำสั่งต่าง ๆ และข้อตกลงร่วมในการล่องแก่ง จากนั้นเริ่มต้นผจญภัยแก่งกัน ในวันที่ทุกท่านจะได้พบกับแก่งใหญ่ ๆ หลายแก่งด้วยกัน เช่น แก่งสบแม่สنان แก่งห้วยโป่งค่าง แก่งผาจ้อม แก่งสบห้วยมะเข่น แก่งซอน
14.00-17.30 น.	ถึงสบน้ำหามาวจุดจอดเรืออย่าง พักผ่อนเอาแรงกันยกใหญ่ ๆ พร้อมกับเตรียมสัมภาระสำหรับเดินป่า เราจะเดินเท้าลัด เลาะไปตามลำน้ำหามาวประมาณ 4 กม. เข้าไปชมน้ำตกภูฟ้าที่สูงที่สุดของอุทยานแห่งชาติดอยภูคาประมาณ 140 เมตร มีทั้งหมด 12 ชั้น และสภาพป่าโดยรอบจะเป็นป่าดิบเขา ซึ่งจะต้องใช้แรงขาและแรงใจกันมากพอๆ เมื่อทุกคนพร้อม ก็ออกเดินต่อไปให้น้ำตกภูฟ้าถึงน้ำตกภูฟ้า ทำแคมป์พักแรม ผ่อนคลายอริยบท อาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าให้ร่างกายอบอุ่น
18.00 น.	รับประทานอาหารเย็นที่แสนอร่อย ชดเชยพลังงานที่สูญเสียไป จิบกาแฟอุ่น ๆ ร่วมวงสนทนาประสาเพื่อน และพักแบบกางเต็นท์
วันที่ 2	
06.00 -08.30 น.	อรุณสวัสดิ์ สัมผัสบรรยากาศแห่งขุนเขาและสายน้ำ ด้วยกาแฟร้อนๆ ขนมอร่อย ๆ พร้อมรับประทานอาหารเช้าแบบสบาย ๆ
08.30 น.	เดินทางไปชมน้ำตกภูฟ้า ถ่ายรูป เล่นน้ำกันให้สมใจ งานนี้จะต้องเตรียมพร้อมสำหรับการปีนหน้าผา ไรยตัวด้วยครีป ที่ผ่านมามีคนขึ้นไปถ่ายรูปได้แค่ชั้น 3 ส่วนเราจะขึ้นได้ก็ชั้นนั้นก็แล้วแต่ความสามารถ
10.30 -16.30น.	เดินกลับออกไปยังที่พัก เก็บสัมภาระเตรียมเดินทางกลับ (อาจจะทานข้าวกลางวันกันก่อนเดินทาง) เมื่อทุกคนพร้อมก็ออกลุยกันต่อ เราจะเดินเท้ากลับออกไปที่สบน้ำหามาว (จุดจอดเรือ) ด้วยเส้นทางเดิมของเมื่อวาน เราต้องจัดสัมภาระและเปลี่ยนชุดสำหรับล่องแก่งกันอีกครั้งเรือพร้อมคนพร้อมก็ออกลุยกันเลย ทุกคนจะได้ผจญภัยกับแก่งใหญ่ ๆ หลายระดับ เช่น แก่งสบ

	หมาว แก่งครก แก่งผาขึ้นก 1 แก่งผาขึ้นก 2 แก่งผารตเมล์ แก่งสบห้วยหลวง
16.30 น.	ถึง Camp II พักผ่อนตามสบาย ทำกิจวัตรประจำวัน
18.30 น.	รับประทานอาหารเย็นบรรยากาศริมน้ำว่า จิบกาแฟอุ่น ๆ ร่วมวงสนทนาเป็นคืนที่สอง
20.00-06.00 น.	ขอให้หลับฝันดี เตรียมร่างกายให้พร้อมสำหรับการลุยในวันที่สาม
วันที่ 3	
06.00-07.30 น.	อรุณสวัสดิ์ดีน้ำว่าด้วยเครื่องดื่มร้อน ๆ ขนมอร่อย ๆ รับประทานอาหารเช้า
07.30 น.	เก็บสัมภาระลงเรือ พึ่งบรรยายสรุปและทบทวนคำสั่งต่างๆ วอร์มอัพร่างกายก่อนออกเรือ
08.30-11.00 น.	ล่องแก่งกันต่อ ช่วงสุดท้ายของการเดินทางครั้งนี้ ยังคงมีแก่งน้อยใหญ่ต่าง ๆ รอคอยการฝ่าฟันจากพวกเรานับจาก แก่งผักกูด แก่งเสือเต้นแม่จริม แก่งยาปู่สี แก่งโดด 1 แก่งโดด 2 แก่งใหม่ แก่งผาแดง แก่งสร้อย และท้ายสุดกับ แก่งวังลูน ก่อนสิ้นสุดการ “ผจญแก่งโหดน้ำว่าตอนกลาง”
11.00 น.	ถึงจุดขึ้นที่แก่งวังลูน ขนย้ายสัมภาระขึ้นรถ ออกเดินทางสู่อ.แม่จริม และเมืองน่าน
12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน เสร็จจากแล้วไปอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า พักผ่อนให้คลายเมื่อย
13.30 น.	เดินทางถึงเมืองน่าน และ พร้อมเดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
อุทยานแห่งชาติแม่จริม ล่องแก่งน้ำว่า 2 คืน 3 วัน	
ที่พัก: เต็นท์	
ร้านอาหาร:	
อาหารที่ทางบริษัทฯ ทัวร์ เตรียมไว้ให้	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
1 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	หอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
2	ชม.	วัดร่องขุน-วัดสะดือเมือง-วัดพระแก้ว-เมืองโบราณเชียงใหม่
3	ชม.	วัดพระธาตุศรีบุญชัย-วัดจามเทวี-วัดภูละมึก-การทอผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวง-แหล่งโบราณสถานเวียงเกาะกลาง(อ.ป่าซาง จ.ลำพูน)

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ
- เส้นทาง**
- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - ~~~~~ แม่น้ำ
- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - ⬆ จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - ⚓ จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - ⚓ จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

2) เชียงวัฒนธรรม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชียงใหม่ ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
หอศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
09.00 น	ออกเดินทางจากที่พัก ไปยังอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ กลางเมืองเชียงใหม่
09.30 น.	เดินทางถึงลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ พร้อมกับการทำพิธีสักการะบูชา
09.45-11.00 น.	ชมหอศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ ซึ่ง บริเวณแห่งนี้เคยเป็นสะดือเมือง ตั้งแต่สมัยพระยาเม็งราย เป็นที่ตั้งของเสาชินทิล หรือเสากลางเมือง ก่อนที่พระเจ้าติโลกราชจะโปรดให้ย้ายเสาชินทิลไปไว้ที่วัดเจดีย์หลวง ที่ดินนี้เป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่สมัยพระเจ้ากาวิโรรสริยวงศ์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่องค์ที่ 6 จนถึงสมัยเจ้าดารารัศมี เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองตามระบบเทศบาล ได้ประทานให้รัฐบาล ตัวอาคารสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2467 เคยใช้เป็นศาลว่าการมณฑลพายัพ และศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ หลังจากที่ย้ายไปใช้ศาลากลางหลังใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงขอปรับปรุงอาคารเพื่อใช้เป็นพิพิธภัณฑสถานปี พ.ศ.2540 และได้รับรางวัลอาคารอนุรักษ์ดีเด่นในปี พ.ศ. 2542 ประเภทที่ทำการอาคารสาธารณะ จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ภายในพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของเมืองเชียงใหม่ และวิถีชีวิตวัฒนธรรมท้องถิ่น นับตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์มา และที่อาคารส่วนหลังจัดแบ่งเป็นห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน
11.00-11.15 น	ออกเดินทางต่อไปยังวัดสวนดอก
11.15-12.00 น.	นำชมวัดสวนดอก หรือวัดบุปผาราม ตั้งอยู่ที่ถนนสุเทพ ในเขตอำเภอเมือง พญากีอณา ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของพระรัตน ปัญญาเกตุ) เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของพระมหาเถระสุนัน ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาลัทธิ ลังกาวงศ์ในล้านนา วัดนี้แต่เดิมเป็นพระราชอุทยานของกษัตริย์ล้านนาไทยสมัยแรกเริ่มมีสถาปัตยกรรมสำคัญ คือ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงกลม กุบระจุฬาลงกรณ์เจ้าตระกูล ณ เชียงใหม่ และวิหารโถง นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้า แก้วตื้อ ซึ่งพญาเมืองแก้วโปรดให้หล่อขึ้น เป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ ศิลปะล้านนาผสมกับศิลปะสุโขทัย
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพ
14.00- 15.30 น.	นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยอ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตาม

	<p>นามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญาเกือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อแผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ</p> <p>ครูบาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน</p>
15.30-16.30 น.	ออกเดินทางจากวัดพระธาตุดอยสุเทพ กลับสู่ที่พัก
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>หอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ วัดสวนดอก และ วัดพระธาตุดอยสุเทพ</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท ในจังหวัดเชียงใหม่</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>ร้านเพ็ญ ร้านเฮือนเพ็ญ (อาหารเหนือ)</p>	

	<p>ประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๙ โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนา เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีพระวิหารที่เก่าแก่ซึ่งพังทลายเกือบหมดแล้ว และเจดีย์รายแบบต่าง ๆ ๔ องค์</p> <p>วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทองงั่ว ราชโอรสพระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๒ ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (๑,๒๐๐ กิโลกรัม) ชานนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน ในวัดนี้ยังมีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งได้มาจากวัดทองทิพย์ เรียกกันว่า พระเจ้าทองทิพย์ เป็นพระพุทธรูปทองเหลือง พระพักตร์ตรงงามมาก ลักษณะพระพุทธรูปศิลปะสมัยสุโขทัย</p> <p>วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงใหม่ประมาณ ๑ กิโลเมตร เขตตำบลเวียง พระเจ้าแสนภูทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน ๓๐๐ ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรงตั้งพระพุทธรูปเป็นสังฆราชจำพรรษา ณ อารามแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงมณฑปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กระดูกตาคู่่มข้างขวาจากเมืองปาฏลีบุตร</p> <p>วัดพระธาตุจอมกิติ ตั้งอยู่บนเนินเขานอกตัวเมืองถนนเลียบบแม่น้ำเชียงใหม่-เชียงใหม่ ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าฟ้างคราชโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๑๔๘๓ พร้อมกับพระธาตุจอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองสมัยเชียงใหม่ ต่อมาพระเจ้าสุวรณคำล้านได้บูรณะและปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุใหม่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓</p> <p>วัดสังฆาแก้วดอนตัน อยู่ถนนเลียบบแม่น้ำเชียงใหม่-เชียงใหม่ ใกล้วัดพระธาตุจอมกิติ มีประวัติตามตำนานว่า สร้างโดยพระเจ้าลจจกราช เมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๒ แต่หลักฐานที่พบแสดงว่ามีอายุอยู่ในช่วงไม่เกินพุทธศตวรรษที่ ๒๑ กรมศิลปากรได้ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญมากมาย โดยเฉพาะภาพบนแผ่นอิฐเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทศชาติตอนเวสสันดรชาดก เช่น พระเวสสันดรเดินป่า ชูชกเฝ้าพระเวสสันดร เป็นต้น ลักษณะของภาพเป็นการเขียนลงบนอิฐก่อนการเผา ที่น่าสนใจคือ อิฐดังกล่าวถูกนำมาทำเป็นผนังและฉาบปูนปิดทับ คงเนื่องจากความศรัทธาของชาวบ้านผู้สร้างวัดถวายมากกว่าจะจงใจให้คนมาชม นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนจิตรกรรมฝาผนังที่หลุดพังมาจากผนังวิหาร มีสภาพแตกหักแต่ยังคงเหลือลักษณะของสีและตัวภาพซึ่งใช้สีขาวและสีแดงเพียง ๒ สี นับได้ว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญทางวิชาการอย่างยิ่ง</p>
16.00 น.	เดินทางกลับสู่ที่พักที่ เชียงราย
17.30 น.	ถึงโรงแรมที่พัก
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>เมืองโบราณเชียงใหม่ วัดร่องขุ่น วัดพระแก้ว วัดสะดือเมือง</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมมันตรินี่ โรงแรมเลดเจ็น รีสอร์ท โรงแรมดุสิต รีสอร์ท</p>	
ร้านอาหาร:	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 1 วัน

เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
อันดับ 3 : ลำพูน วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี-วัดกู่ละมั่ง-การท่องเที่ยวผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวง-แหล่งโบราณสถานเวียงเกาะกลาง (อำเภอป่าซาง จ.ลำพูน)	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมไปยังวัดพระธาตุหริภุญชัย
09.00-10.00 น.	นำชมวัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเศวตศิวบริวารในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงขึ้นใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราสาทสี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใตฐานล่างเป็นกรูบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน
10.00-10.15 น.	เดินทางต่อไปยังวัดกู่ละมั่ง
10.15-11.00 น.	นำชมวัดกู่ละมั่ง วัดกู่ละมั่ง เป็นชื่อของวัดที่ชาวบ้านในท้องถิ่นเรียกขานซึ่ง ตำนานมูลศาสนา ได้กล่าวถึงวัดกู่ละมั่งไว้ว่า เมื่อครั้งสมัยที่พระนางจามเทวีเสด็จขึ้นมาจากเมืองละโว้ ตามคำเชิญของสุทนต์และสุกกทันต ฤาษี เมื่อราวปี พ . ศ . ๑๒๐๐ เศษระหว่างที่นางเสด็จขึ้นมาตามน้ำปิงได้ผ่านสถานที่ต่างๆพอมมาถึงท่าเชียงทองพระนางได้โปรดฯให้นายธนูที่รู้จักศิลปคุณในการสร้างบ้านแปลงเมืองทำพิธีเสี่ยงทายด้วยการยิงธนูให้พุ่งไปทางทิศเหนือ ๓ ครั้ง ปรากฏว่าลูกธนูทั้ง ๓ ดอก ได้พุ่งขึ้นไปบนฟ้าแล้วตกลงมาทั้งสามครั้ง พระนางจึงโปรดฯให้มีการสร้างมหาเจดีย์ขึ้นบริเวณดังกล่าวพร้อมกับรับสั่งให้ช่างเอาธนูทั้ง ๓ ดอกนั้นบรรจุลงไปบนองค์พระเจดีย์นั้นด้วย หนึ่ง ได้โปรดฯ ให้สร้างพระพุทธรูปที่มีความสูงเท่าพระนางจามเทวี และได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจากเมืองละโว้มาบรรจุไว้ในองค์พระพุทธรูปองค์นี้ด้วย ซึ่งถือว่าเป็นพระพุทธรูปประจำพระองค์ของพระนางจามเทวีองค์หนึ่ง สำหรับพระเจดีย์ได้หักพังไปตามกาลเวลา จนกระทั่งเมื่อปี พ . ศ . ๒๔๗๔ ครูบาศรีวิชัย ได้ทำการบูรณะและสร้างครอบเจดีย์องค์เดิม ดังที่ปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน
11.00-12.00 น.	นำชมวัดจามเทวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดกู่กุด ตั้งอยู่ริมถนนจามเทวี ตำบลในเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 1298 เป็นฝีมือช่างละโว้ ลักษณะพระเจดีย์เป็นสี่เหลี่ยมแบบพุทธคยาในประเทศอินเดีย แต่ละด้านมีพระพุทธรูปยืนปางประทานพรอยู่เป็นชั้นๆ ภายใตเจดีย์บรรจุอัฐิของพระนางจาม

	<p>เทวีสถูมกษัตริย์แห่งนครหริภุญชัย ตามตำนานเล่าว่าเจ้านันทยศและเจ้ามหันตยศ ราชโอรสของพระนางจามเทวีได้สร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของพระนางเมื่อปี พ.ศ. 1298 เดิมมียอดท่อนุ้มนด้วยทองคำ ต่อมาจะเป็นสมัยใดไม่ทราบชัด ยอดพระเจดีย์หักหายไปชาวบ้านจึงเรียกว่า “กู่กุด” หรือมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “พระเจดีย์สุวรรณจังโกฏ” นอกจากนั้นยังมี รัตนเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ทางขวาของวิหาร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระยาสุรพสิทธิ์ ฐานล่างสุดเป็นรูป 8 เหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.40 เมตร สูงจรดยอด 11.50 เมตร องค์เจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละเหลี่ยมเจาะเป็นซุ้ม ประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ครัววันดี
13.00-13.30 น.	เดินทางต่อไปยังแหล่งโบราณสถานเวียงเกาะกลาง
13.30-14.30 น.	<p>นำชม "วัดเกาะกลาง" วัดนี้ได้ถูกทิ้งให้เป็นวัดร้างจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.2517 ได้มีการ พัฒนาปฏิสังขรณ์เป็นสถานที่บำเพ็ญธรรม ในปี พ.ศ. 2522 กรมการศาสนาได้ประกาศให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษา สำหรับชุมชนโดยรอบมีชาวมอญเข้ามาอยู่อาศัย ส่วนบริเวณด้านหน้าพระวิหารจะมีเสาสงฆ์ตั้งอยู่ เพื่อแสดงสัญลักษณ์และเครื่องรำลึกว่า "หงส์" คือเมืองหงสาวดี เมืองหลวงของชาวมอญในพม่า ความโดดเด่นและคุณค่าทางวัฒนธรรมของกลุ่มโบราณสถานวัดเกาะกลาง เป็นสถานที่ที่มีตำนานเกี่ยวข้องกับกำเนิดของ "พระนางจามเทวี" มีรูปแบบของสถาปัตยกรรมของโบราณสถานรุ่นแรกๆ ของล้านนา และสถาปัตยกรรมของโบราณสถานทีปรากฏ มีรูปแบบที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ต่อมา กรมศิลปากรได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ลำพูน ทำการขุดแต่งโบราณสถานกลุ่มนี้ เมื่อเดือนเมษายน 2548 พบว่ามีโบราณสถาน 4 กลุ่ม ได้แก่ เจดีย์หมายท่า ก่อนนั้น ปรากฏหลักฐานเพียงเจดีย์ทรงระบอกกลม หลังจากการขุดแต่งพบว่ามีองค์ประกอบตามแบบแผนของวัดอย่างชัดเจน ประกอบด้วยองค์เจดีย์ประธาน แทนนุชา วิหาร กำแพงแก้ว และซุ้มประตูโขง</p>
14.30-15.00 น.	เดินทางต่อไปยังหมู่บ้านดอนหลวง ซึ่งเป็นแหล่งพ่อค้าฝ้ายที่ขึ้นชื่อของลำพูน
15.00-16.00 น.	เลือกซื้อสินค้าในหมู่บ้านดอนหลวง
16.00-17.00 น.	เดินทางกลับสู่เชียงใหม่
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี-วัดกู่ละมັก-โบราณสถานเวียงเกาะกลาง-บ้านดอนหลวง</p>	
<p>ที่พัก: โรงแรมหรือรีสอร์ท ในเชียงใหม่</p>	
<p>ร้านอาหาร: ครัววันดี ห้องอาหารดาวคะนอง</p>	

โครงการการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โครงการการท่องเที่ยว
1	ชร.	พระธาตุเก้ายอม-พระซำบิดนทบาท-เมืองโบราณเชียงแสน-วัดร่องซุ่น

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์ในแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- - - - - อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- ~~~~~ แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ◎ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงราย	
วัดพระธาตุเก้าจอม-วัดร่องขุ่น- เมืองโบราณเชียงแสน –พระขี้ม้าบึงทาบต	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	เดินทางมาถึงจังหวัดเชียงราย
08.30-12.00 น.	<p>จากนั้นนำท่านไปนมัสการอนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช เพื่อความเป็นสิริมงคลให้กับตัวเอง จากนั้นเดินทางต่อไปนมัสการ</p> <p>วัดพระธาตุดอยทอง ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย พระธาตุจอมทองเป็นมงคลนามแห่งเมืองเชียงราย เดิมเป็นวัดเก่าแก่สันนิษฐานว่ามีมาก่อนที่พ่อขุนเม็งรายจะมาพบพื้นที่และสร้างเป็นเมืองเชียงราย ความเชื่อ ในการไหว้พระธาตุดอยจอมทอง เชื่อกันว่า ถ้ากราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานท่านจะมีทรัพย์สินเงินทอง</p> <p>วัดพระธาตุจอมสัก ตำบลบ้านคู อำเภอเมือง พระธาตุจอมสักเดิมชื่อ พระธาตุดอยบ้านยาง สร้างขึ้นในสมัยโยนกไชยบุรีศรีเชียงแสน จนถึงสมัยพระเจ้าฟ้างคราช กษัตริย์แห่งราชวงศ์โยนก องค์ที่ ๒๔ ได้มีพระเถระองค์หนึ่งชาวโกศล เมืองสุพรรณาวดี นามพระพุทโธโฆษาจารย์ ได้นำพระบรมสารีริกธาตุจากประเทศลังกามาถวายพระองค์จำนวน ๑๖ องค์ พระเจ้าฟ้างคราชทรงโปรดให้แบ่งพระธาตุออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนหนึ่งประดิษฐานอยู่บนพระธาตุดอยจอมทอง ส่วนที่สองประดิษฐานอยู่บนพระธาตุจอม</p> <p>กิติ และส่วนที่สามนำมาประดิษฐานที่พระธาตุดอยบ้านยาง</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมสัก เชื่อกันว่าถ้าได้กราบไหว้ท่านจะได้รับสิริมงคลสูงสุดและพานพบแต่สิ่งดีๆเข้ามาในชีวิตอย่างน่าอัศจรรย์</p> <p>วัดพระธาตุจอมจันทร์ ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน ประวัติพระครูบาทิพย์ เจ้าอาวาสวัดบ้านแหหลวง เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๓ โดยเห็นนิมิตในคืนหนึ่ง เป็นแสงพุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้าสว่างไสวระยิบระยับ สีเขียวบนดอยที่ตั้งขององค์พระธาตุ สักครู่ก็หายไป เช้าวันรุ่งขึ้นพระครูบาทิพย์จึงชวนสามเณรขึ้นไปสำรวจตรวจตราดูบนยอดดอยแห่งนี้ เห็นว่าเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การสร้างพระธาตุเจดีย์เป็นอย่างยิ่ง</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุจอมจันทร์ เชื่อกันว่าถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานผิวพรรณสวยงามเปล่งปลั่งรัศมีดวงแสงจันทร์งดงามอย่างหาที่เปรียบไม่ได้</p> <p>จากนั้นเดินทางต่อไปยังอำเภอเชียงแสน เพื่อเยี่ยมชมเมืองโบราณเชียงแสน</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันในบริเวณเมืองเก่าเชียงแสน
13.00-16.00 น.	นำชมเมืองโบราณเชียงแสน เชียงแสนเป็นเมืองเก่าแก่มากแห่งหนึ่งในภาคเหนือ เดิมชื่อ “เวียงหิรัญนครเงินยาง” แม้ปัจจุบันยังมีซากกำแพงเมืองโบราณ ๒ ชั้น และโบราณสถานหลายแห่งปรากฏอยู่ทั้งในและนอกตัวเมือง

	<p>พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณ เชียงแสนและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ลวดลายปูนปั้นฝีมือล้านนา พระพุทธรูปและศิลาจารึกจากเชียงใหม่ และจากจังหวัดพะเยา พร้อมทั้งให้ข้อมูลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของ ชุมชน และประวัติการสร้างเมืองเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทย ใหญ่ ไทยลื้อและชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น เครื่องเงิน เครื่องดนตรี เครื่องประดับ เป็นต้น</p> <p>วัดพระธาตุเจดีย์หลวง ตั้งอยู่ติดกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ สร้างโดยพระเจ้าแสนภูเมื่อ ประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๙ โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนา เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีพระวิหารที่เก่ามากซึ่งพังทลายเกือบหมดแล้ว และ เจดีย์รายแบบต่าง ๆ ๔ องค์</p> <p>วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทองงั่ว ราชโอรสพระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๒ ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (๑,๒๐๐ กิโลกรัม) ชนนานนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน ในวัดนี้ยังมีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งได้มาจากวัดทองทิพย์ เรียกกันว่า พระเจ้าทองทิพย์ เป็นพระพุทธรูปทองเหลือง พระพักตร์งดงามมาก ลักษณะพระพุทธรูปศิลปะสมัย สุโขทัย</p> <p>วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสนประมาณ ๑ กิโลเมตร เขตตำบลเวียง พระเจ้าแสนภูทรงสร้าง ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน ๓๐๐ ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรงตั้ง พระพุทธโฆษาจารย์เป็นสังฆราชจำพรรษา ณ อารามแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญคือ เจดีย์ประธานทรงมณฑปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรม สารีริกธาตุ กระดูกตาคู่ข้างขวาจากเมืองปาฏลีบุตร</p> <p>วัดพระธาตุจอมกิตติ ตั้งอยู่บนเนินเขานอกตัวเมืองถนนเลียบบแม่น้ำเชียงใหม่-เชียงใหม่ของ ตาม พงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าฟ้างคราชโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๑๔๘๓ พร้อมกับพระธาตุ จอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองสมัยเชียงใหม่ ต่อมาพระเจ้าสุววรรณ คำล้านได้บูรณะและปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุใหม่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓</p> <p>วัดสังฆาแก้วดอนหัน อยู่ถนนเลียบบแม่น้ำเชียงใหม่-เชียงใหม่ของ ใกล้วัดพระธาตุจอมกิตติ มีประวัติ ตามตำนานว่า สร้างโดยพระเจ้าลจจกราช เมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๒ แต่หลักฐานที่พบแสดงว่ามีอายุ อยู่ในช่วงไม่เกินพุทธศตวรรษที่ ๒๑ กรมศิลปากรได้ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญมากมาย โดยเฉพาะภาพบนแผ่นอิฐเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทศชาติตอนเวสสันดรชาดก เช่น พระเวสสันดรเดินป่า ชูชกเฝ้าพระเวสสันดร เป็นต้น ลักษณะของภาพเป็นการเขียนลงบนอิฐก่อนการเผา ที่น่าสนใจคือ อิฐ ดังกล่าวถูกนำมาทำเป็นผนังและฉาบปูนปิดทับ คงเนื่องจากความศรัทธาของชาวบ้านผู้สร้างวัดถวาย มากกว่าจะจะให้คนมาชม นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนจิตรกรรมฝาผนังที่หลุดพังมาจากผนังวิหาร มี สภาพแตกหักแต่ยังคงเหลือลักษณะของสีและตัวภาพซึ่งใช้สีขาวและสีแดงเพียง ๒ สี นับได้ว่าเป็น การค้นพบที่สำคัญทางวิชาการอย่างยิ่ง</p>
16.00-17.00 น.	เดินทางไปยังอำเภอแม่จัน เชียงราย
17.00 น.	เข้าพักที่รีสอร์ท ในอำเภอแม่จัน

วันที่ 2	
06.00-07.30 น.	ออกจากโรงแรมที่พักไป ยังวัดป่าอาษาทอง ร่วมทำบุญตักบาตรตอนเช้า ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการของ ททท. 'Unseen Thailand' พระซีม่าบดินทบาต'
07.30-08.30 น.	รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรมที่พัก
08.30-09.30 น.	ออกเดินทางไปยังอำเภอฟานเพื่อไปนมัสการวัดพระธาตุจอมแก้ว
09.30-10.00	<p>นำชม พระธาตุจอมแก้ว ตำบลเมืองพาน อำเภอฟาน ประวัติพระธาตุ ตามตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระธาตุจอมแก้วได้สร้างขึ้นโดยพญาจำเมือง เจ้าเมืองภูกามยาว (พะเยา) ในราว จ.ศ. ๖๕๖ (พ.ศ. ๑๘๓๗) โดยที่พระองค์ได้เสด็จขึ้นดอยขางคำ (ชื่อเดิมของดอยจอมแก้ว) เพื่อตรวจดูอาณาเขตบ้านเมืองของพระองค์ว่ามีไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ว่าอยู่ตรงไหนบ้าง จากนั้นจึงเสด็จไปยังดอยอีกลูกหนึ่งซึ่งอยู่ตอนเหนือของลำน้ำแม่คาวดวน และเสด็จเลียบต้นดอยดวน (ดอยงาม) แล้วเสด็จไปยังเมืองภูกามยาว</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมแก้ว</p> <p>ความหมายนัยที่ 1 แก้วเป็นภาษาเหนือ แปลว่า แวะถ้าผู้ใดผ่านมาแวะกราบไหว้บูชาก็จะแคล้วคลาดปลอดภัยจากสิ่งเลวร้ายทั้งปวง ความหมายนัยที่ 2 แก้ว เปรียบเหมือนเสียงเริ่มพูด เริ่มเจรจา ถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานการเจรจาธุรกิจจะประสบผลสำเร็จ</p>
10.00-11.00 น.	ออกเดินทางต่อไปยังวัดร่องขุน
11.00-11.30 น.	นำชม วัดร่องขุน ซึ่งออกแบบและก่อสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ พระอุโบสถตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาว เป็นเชิงชั้นลดหลั่นกันไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค มิ่งวงงาดูแปลกตา น่าสนใจมาก โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.30-16.00 น.	<p>ออกเดินทางไปยัง วัดจอมหมอกแก้ว บ้านดงมะเฟือง ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอมะลาว พระธาตุจอมหมอกแก้ว ถูกสร้างขึ้นมาในสมัยใดยังไม่มีปรากฏหลักฐาน แต่มีเรื่องเล่าว่า เมื่อ ๑๐๐ กว่าปีที่แล้ว ชาวบ้านที่ตั้งถิ่นฐานอยู่แถบนั้นได้เข้าไปหาของป่า และได้พบจอมปลวกมีลักษณะคล้ายพระธาตุ</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้พระธาตุดอยจอมหมอกแก้ว เชื่อกันว่าอุปสรรคที่เปรียบเหมือนหมอกควันสีดำ ถ้ากราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานอุปสรรคทั้งหลายก็จะจางใสเหมือนหมอกแก้วและประสบความสำเร็จ</p> <p>วัดพระธาตุจอมแจ้ง ตำบลแม่สรวย อำเภอมะลาว เป็นวัดเก่าแก่มาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่ามีพระมหาเถระเจ้ารูปหนึ่งได้เดินทางจาริกเทศนาสั่งสอนพุทธศาสนิกชน เพื่อเป็นการประกาศพุทธศาสนา มาจนถึงสถานที่แห่งนี้จนถึงรุ่งแจ้งสว่างพอดี และได้พักอยู่ที่นี้ ๗ วัน ก่อนที่จะเดินทางต่อไป ได้มอบพระบรมสารีริกธาตุให้ตาแก่คนนั้นนำไปบรรจุลงในพระธาตุ และยังได้ทำนายไว้ว่าสมัยต่อไปข้างหน้า ชาวบ้านจะเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า "พระธาตุจอมแจ้ง"</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมแจ้ง เชื่อกันว่า ถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานท่านจะประสบความสำเร็จและรู้แจ้งเห็นจริง</p> <p>วัดอรัญญวิเวกคีรี (จอมฝ่อ) บ้านดง-หลายหน้า หมู่ ๗ ตำบลเวียง อำเภอยางป่าเป้า ประวัติพระธาตุ ตามหลักฐานเอกสารในทำเนียบการตั้งวัดของจังหวัดเชียงรายระบุว่าได้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๒๖๓ แต่ยังไม่พบหลักฐานใดอื่นอีก นอกจากหลักฐานทางโบราณวัตถุ เช่น เจดีย์ พระพุทธรูป</p>

	<p>กองหินกองอิฐที่สันนิษฐานได้ว่า ตรงนี้เคยเป็นโบสถ์เป็นวิหารมาก่อนเท่านั้น ในระหว่างการรื้อเจดีย์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ยังพบวัตถุฝังอีกมากมายพร้อมแผ่นเงินจารึกประวัติศาสตร์การสร้างเจดีย์ที่จารด้วยเหล็กจารเป็นภาษาล้านนา จึงได้มีการบูรณะเรื่อยมา</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมฝ่อ ฝ่อ เป็นภาษาเหนือ แปลว่า ดูหรือมองเชื่อกันว่าถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานเปรียบเหมือนการลืมหูลืมตาเจอแสงสว่างในชีวิต</p> <p>วัดพระธาตุจอมจ้อ ตำบลเวียง อำเภอเทิง พระธาตุจอมจ้อเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่คู่เมืองเทิงมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ประวัติพระธาตุจอมจ้อจากคัมภีร์เก่าแก่ที่ตั้งโดยนักปราชญ์ผู้ชำนาญในด้านภาษาบาลีของอำเภอเมืองเทิง (เมืองเทิง) ในสมัยนั้นได้กล่าวว่า ในกาลสมัยเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จมาสุวรรณภูมิ พระองค์ได้พักอยู่ใต้ต้นอโศกบนดอยใกล้แม่น้ำอิง มีพญานาคตนหนึ่ง รู้ว่าพระพุทธองค์เสด็จมาจึงเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลถามความต่างๆแล้วจึงนำจ้อคำ ๓ ฟืนแล้วจ้อแก้วอีก ๓ ฟืน มาถวายพระพุทธองค์ พระอานนท์จึงทูลขอพระธาตุให้พระพญานาคตนนั้น พระพุทธองค์จึงนำพระหัตถ์ลูบพระเศียรได้พระเกศาธาตุเส้นหนึ่ง จึงโปรดให้พญานาคไว้พญานาคจึงนำความแจ้งให้เจ้าเมืองสร้างพระธาตุไว้ที่กลางดอยเพื่อบรรจุพระเกศาธาตุ ต่อมาจึงมีการขนานนามพระธาตุนี้ว่าพระธาตุจอมจ้อ</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมจ้อ จ้อ หมายถึง พุดดี พุดเก่ง ถ้าได้กราบไหว้ก็จะประสบความสำเร็จทุกสิ่งเหมือนกับกรเริ่มเจรจาก็นำมาซึ่งความสำเร็จและสมประสงค์ทุกประการ</p>
16.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
ที่พัก:	รีสอร์ต ในอำเภอแม่จัน เช่น ภูใจใส รีสอร์ต แอนด์สปา ดาหลา รีสอร์ต อำเภอแม่จัน เชียงราย
ร้านอาหาร:	<p>ครัวไทย สามเหลี่ยมทองคำ โทร. ๐ ๕๓๖๕ ๑๑๑๒</p> <p>ครัวบ้านรถไฟ ๑๕๕ ถ.เชียงแสน-เชียงของ โทร.๐ ๕๓๖๕ ๐๖๐๕-๗</p> <p>ตะวันริมโขง สามเหลี่ยมทองคำ โทร. ๐ ๕๓๗๘ ๔๑๐๒</p> <p>ริมโขง ๑๑๕ ม.๘ ต.เวียง โทร. ๐ ๕๓๖๕ ๐๔๕๙ - ๖๐</p>

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา

2 วัน

เชิงวัฒนธรรม

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ชม.-ชร.-ลพ.	วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดโหล่หิน-วัดพระธาตุทริกญชัย-วัดพระยืน-วัดจามเทวี-วัดพระสิงห์-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุคอกยสุเทพ-เวียงกุมกาม

2

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- 🏯 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน-ลำปาง	
วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดไหล่หิน-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระยืน-วัดจามเทวี-วัดพระสิงห์-วัดสวนดอก- วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-10.00 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักไปยังอำเภอเกาะคา ลำปาง
10.00-10.30 น.	นำชม วัดไหล่หิน หรือวัดเสลารัตนบัณฑิตาราม (วัดไหล่หินหลวงแก้วช้างยืนซึ่ง มีพระวิหารเก่าแก่ ฝีมือช่างเชียงตุงเป็นศิลปะแบบล้านนาไทย ประดับลวดลายงดงามทั้งหลัง โดยเฉพาะส่วนหน้าบัน และซุ้มประตูที่มีการก่ออิฐถือปูนประดับรูปปั้นสัตว์ศิลปะล้านนาแท้ ภายในวิหารนอกจากจะมีพระประธานแล้วยังมี รูปปั้นพระมหาเถรานุเถระปัญญาภิรมย์ขนาดเท่าตัวจริงซึ่งปั้นด้วยฝีมือของท่านเอง พระเจดีย์ของวัดไหล่หินก่อสร้างแบบศิลปะล้านนาที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คันทวยที่โรงธรรมเป็นแบบล้านนา คือเป็นรูปคล้ายแผ่นไม้สามเหลี่ยมขนาดใหญ่แล้วฉลุลายให้โปร่ง ลอยตัว มีแบบแปลกๆ กันออกไป เช่นรูปนาค รูปหนุมาน รูปลายเครือเถา
10.30-11.00 น.	ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุลำปางหลวง
11.00-12.00 น.	นำชม วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่มืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บุด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระอัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีลูกกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศ ปราบกบฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำแต้ม ซุ้มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และ วิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	ออกเดินทางสู่อำเภอลำพูน

14.00-14.30 น.	นำชม วัดพระยืน วัดพระยืนมีชื่อเดิมว่า วัดพุทธมหาสถาน ซึ่งพระเจ้าอรรคมังกราช กษัตริย์หริภุญชัย เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1606-1611 พระเจดีย์วัดพระยืนเป็นพระเจดีย์ทรงมณฑป มีพระพุทธรูปยืนทั้งสี่ทิศ เครื่องบนประกอบด้วยเจดีย์ห้ายอด โดยมีเจดีย์ทรงระฆังและเจดีย์ทรงกลมขนาดเล็กเป็นประธาน คล้ายคลึงกับอาสนวิหารเจดีย์ที่เมืองพุกาม และพระเจดีย์วัดป่าสัก จังหวัดเชียงราย
14.30-14.15 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุหริภุญชัย
14.15-15.00 น.	นำชม วัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเศวตศิวบริวารในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราสาทสี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใตฐานล่างเป็นกรูบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน
15.00-15.15 น.	เดินทางต่อไปยังวัดจามเทวี
15.15-16.00 น.	นำชม วัดจามเทวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดกู่กุด ตั้งอยู่ริมถนนจามเทวี ตำบลในเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 1298 เป็นฝีมือช่างละโว้ ลักษณะพระเจดีย์เป็นสี่เหลี่ยมแบบพุทธคยาในประเทศอินเดีย แต่ละด้านมีพระพุทธรูปยืนปางประทานพรอยู่เป็นชั้นๆ ภายในเจดีย์บรรจุอัฐิของพระนางจามเทวีปฐมกษัตริย์แห่งนครหริภุญชัย ตามตำนานเล่าว่าเจ้าอนันตยศและเจ้ามหันตยศ ราชโอรสของพระนางจามเทวีได้สร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของพระนางเมื่อปี พ.ศ. 1298 เดิมมียอดห่อหุ้มด้วยทองคำ ต่อมาจะเป็นสมัยใดไม่ทราบชัด ยอดพระเจดีย์หักหายไปชาวบ้านจึงเรียกว่า “กู่กุด” หรือมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “พระเจดีย์สุวรรณจังโกฏ” นอกจากนั้นยังมี รัตนเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ทางขวาของวิหาร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระยาสรพสิทธิ์ ฐานล่างสุดเป็นรูป 8 เหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.40 เมตร สูงจรดยอด 11.50 เมตร องค์เจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละเหลี่ยมเจาะเป็นซุ้ม ประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์
16.00-17.00 น.	เดินทางกลับสู่จังหวัดเชียงใหม่
17.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมที่พัก
วันที่ 2	
08.30-09.30 น.	นำชม วัดสวนดอกหรือวัดบุปผาราม ซึ่งมีประวัติศาสตร์การสร้างที่เชื่อมโยงกับวัดพระธาตุดอยสุเทพ วัดสวนดอกสร้างโดย พญาเกือนา ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของพระรัตน ปัญญาเกตุ) เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของพระมหาเถระสุนน ผู้ประดิษฐาน

	พระพุทธรูปศาสนาลัทธิ ลังกาวงศ์ในล้านนา วัดนี้แต่เดิมเป็นพระราชอุทยานของกษัตริย์ล้านนาไทยสมัยแรกเริ่มมีสถาปัตยกรรมสำคัญ คือ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงกลม กุบระบรรจุอัฐิเจ้าตระกูล ณ เชียงใหม่ และวิหารโถง นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าแก้วตื้อ ซึ่งพญาเมืองแก้วโปรดให้หล่อขึ้นเป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ ศิลปะล้านนาผสมกับศิลปะสุโขทัย
09.30-10.15 น.	ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพ
10.15-11.15 น.	นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยอ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุธเวทฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญา กือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาแบบลังkawงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุฑาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
11.15-12.00 น.	เดินทางกลับมาสู่ตัวเมืองเชียงใหม่
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	นำชมวัดพระสิงห์วรมหาวิหาร สร้างโดย พญาผายุกษัตริย์องค์ที่ 5 ในราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้น ในปีพ.ศ. 1888 พร้อมทั้งสร้างพระเจดีย์สูง 24 ศอกองค์หนึ่ง เพื่อใช้เป็นที่บรรจุอัฐิของพญาคำฟู พระราชบิดา มีพระพุทธรูป ที่สำคัญอยู่องค์หนึ่ง คือ พระพุทธสิหิงค์ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขัดสมาธิเพชร ตามประวัติเล่าว่าเจ้ามหาพรหมได้เชิญพระสิงห์มาจากเมืองกำแพงเพชรเพื่อถวายแด่พระเจ้าแสนเมืองมา แต่พอราชรถมาถึงวัดมีเหตุให้ต้องอัญเชิญประดิษฐานไว้ที่นี้ เมื่อถึงเทศกาลสงกรานต์ชาวเมืองจะอัญเชิญพระพุทธรูปองค์นี้แห่ไปตามถนนรอบเมืองเพื่อให้ประชาชนสงฆ์น้ำโดยทั่วกัน ในวิหารลายคำซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ยังมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องสุพรรณหงส์ และสังข์ทองซึ่งพบเพียงที่นี้แห่งเดียว ยังมีศิลปกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ พระอุโบสถตกแต่งแบบศิลปะล้านนา หอไตรประดับด้วยรูปปูนปั้นเทวดา และเจดีย์ทรงกลมแบบล้านนา
14.00-14.30 น.	ออกเดินทางไปยังเวียงกุมกามนครโบราณใต้พิภพ
14.30-16.00 น.	นำชมเวียงกุมกาม ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่พญามังราย (พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขน้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมือง จากการสำรวจพบว่ามีโบราณสถานที่น่าสนใจอยู่ในเวียงกุมกาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์

	จำวัดอยู่ โบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้า วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกุขาว วัดอีกก่าง วัดหัวหนอง และ วัดปู่ซิ่ง เป็นต้น
16.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุดอยสุเทพ วัดสวนดอก วัดพระสิงห์ วัดพระธาตุนฤขัย วัดจามเทวี วัดพระธาตุลำปางหลวง และ วัดไหล่หิน	
ที่พัก: โรงแรมในเมืองเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท นอกเมืองเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ร้านเฮือนเพ็ญ ร้านบ้านสวนแกงร้อน ร้านเพชรดอยงาม ร้านเฮือนคำอินทร์	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	สพ.-พร.-นน.	วัดพระธาตุศรีบุญชัย-วัดจามเทวี-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระแก้วดอนเต้า(สุชาดาราม)-วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-วัดช้างรอบ-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติน่าน(หอคำ-งาช้างดำ)

สัญลักษณ์ในแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- - - - - อาณาเขตจังหวัด
- ===== อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- _____ ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- ~~~~~ แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- 🏯 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏰 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดลำพูน-แพร่ – น่าน	
วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระแก้วดอนเต้า(สุชาดาราม)-วัดพระธาตุช่อแฮ- วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-วัดช้างรอบ-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติน่าน (หอคำ-งาช้างดำ)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	ถึงจังหวัดลำพูน
08.00-09.00 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเศวตฉัตรบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440</p> <p>พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราสาท สี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์</p> <p>มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใตฐานล่างเป็นกฐนบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน</p>
09.00-09.45 น.	<p>นำชมวัดจามเทวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดกู่กุด ตั้งอยู่ริมถนนจามเทวี ตำบลในเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 1298 เป็นฝีมือช่างละโว้ ลักษณะพระเจดีย์เป็นสี่เหลี่ยมแบบพุทธคยาในประเทศอินเดีย แต่ละด้านมีพระพุทธรูปยืนปางประทานพรอยู่เป็นชั้นๆ ภายในเจดีย์บรรจุอัฐิของพระนางจามเทวีปฐมกษัตริย์แห่งนครหริภุญไชย ตามตำนานเล่าว่าเจ้าอนันตยศและเจ้ามหันตยศ ราชโอรสของพระนางจามเทวีได้สร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของพระนางเมื่อปี พ.ศ. 1298 เดิมมียอดห่อหุ้มด้วยทองคำ ต่อมาจะเป็นสมัยใดไม่ทราบชัด ยอดพระเจดีย์หักหายไปชาวบ้านจึงเรียกว่า “กู่กุด” หรือมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “พระเจดีย์สุวรรณจังโกฏ” นอกจากนั้นยังมี รัตนเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ทางขวาของวิหาร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระยาสรพสิทธิ์ ฐานล่างสุดเป็นรูป 8 เหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.40 เมตร สูงจรดยอด 11.50 เมตร องค์เจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละเหลี่ยมเจาะเป็นซุ้ม ประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์</p>
09.45-11.15 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุลำปางหลวง

11.15-12.15 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บูด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรูปกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำเต้าม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น ภูมิจะแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้</p>
12.15-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-13.45 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระแก้วดอนเต้า(สุชาดาราม)
13.45-14.30 น.	<p>นำชมวัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม เป็นวัดเก่าแก่และสวยงาม มีอายุนับพันปี เคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหาณีนรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 1979 เป็นเวลานานถึง 32 ปี เหตุที่วัดนี้ได้ชื่อว่าวัดพระแก้วดอนเต้า มีตำนานกล่าวว่า พระมหาเถระแห่งวัดนี้ได้พบแก้วมรกตในแดงโม (ภาษาเหนือเรียกว่า หมากเต้า) และนำมาแกะสลักเป็นพระพุทธรูป แต่ต่อมาจึงได้อัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดพระธาตุลำปางหลวงจนถึงปัจจุบัน</p> <p>ปูชนียสถานที่สำคัญในวัดพระแก้วดอนเต้า ได้แก่ องค์พระบรมธาตุดอนเต้า พระเจดีย์องค์ใหญ่ซึ่งบรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า วิหารประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ที่มีอายุเก่าแก่พอๆ กับวัดนี้ นอกจากนี้ยังมี วิหารหลวงที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางมารวิชัย วิหารพระเจ้าทองทิพย์สร้างโดยพระนางจามเทวี อายุกว่า 1,000 ปี เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าทองทิพย์ศิลปะสมัยเชียงแสน มณฑปหรือพญาคูศิลปะแบบพม่า วิหารลายคำสุชาดารามฝีมือช่างเชียงแสน ภายในมีจิตรกรรมฝาผนัง โดยมีลวดลายทองประดับตามส่วนต่างๆ งดงาม เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปเชียงแสน</p>
14.30-16.00 น.	เดินทางไปยังจังหวัดแพร่
16.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดแพร่
วันที่ 2	
08.00-08.15 น.	เดินทางไปยังวัดพระธาตุช่อแฮ
08.15-09.30 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองแพร่ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1879-1881 ในสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช (ลิไท) โดยขุนลัวะอ้ายก้อม พระธาตุช่อแฮเป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระเกศาธาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ยอดมูมไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสน สูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร</p>

	สร้างด้วยอิฐโบริกปูนหุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้น บ้างว่าได้มาจากชื่อผ้าแพรชิ้นดีซึ่งทอจากสิบสองปันนา และชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุ บ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขุนลัวะอ้ายก็้อมนำมาถวาย ทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4
09.30-11.30 น.	เดินทางสู่จังหวัดน่าน โดยผ่านเส้นทางอำเภอวังยาง จังหวัดแพร่ เข้าอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ระยะทาง 95 กม.
11.30-12.00 น.	นำชม วัดภูมินทร์ สร้างโดยพระเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์เจ้าผู้ครองนครน่านได้สร้างวัดภูมินทร์ขึ้นหลังจากที่ครองนครน่านได้ ๖ ปี เมื่อ พ.ศ.๒๑๓๙ มีปรากฏในคัมภีร์เมืองเหนือว่าเดิมชื่อ “วัดพรหมมินทร์” แต่ตอนหลังชื่อวัดได้เพี้ยนไปจากเดิมเป็นวัดภูมินทร์ สามร้อยปีต่อมา วัดภูมินทร์ได้รับการบูรณะครั้งใหญ่สมัยเจ้าอนันตวรฤทธิเดช เมื่อ พ.ศ.๒๔๑๐ (ปลายสมัยรัชกาลที่ ๔) ใช้เวลาซ่อมมานานถึง ๗ ปี จิตรกรรมฝาผนังในวิหารหลวงก็เขียนขึ้นในช่วงนี้ ภาพจิตรกรรมหรือ “สูบแต้ม” จุดเด่นของวัดนี้คือเป็นวัดที่สร้างทรงจตุรมุขหนึ่งเดียวในประเทศไทยที่ดูคล้ายตั้งอยู่บนหลังพญานาค ๒ ตัว อาคารนี้เป็นทั้งพระอุโบสถ พระวิหารและพระเจดีย์ประธาน โดยใช้อาคารในแนวตะวันออก-ตะวันตกเป็นพระวิหาร และอาคารแนวเหนือ-ใต้ เป็นพระอุโบสถ รัฐบาลไทยเคยพิมพ์รูปวัดภูมินทร์ในธนบัตรใบละ ๑ บาท ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ และเมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ สร้างพระวิหารหลังนี้จำลองไว้ด้วย
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	นำชม วัดพระบรมธาตุแช่แห้ง เป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ตั้งอยู่บนเนินทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้งสร้างในสมัยเจ้าพระยาการเมือง (เจ้าผู้ครองนครน่านระหว่าง พ.ศ. ๑๘๖๙-๑๙๐๒) เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระมหาชินธาตุเจ้า ๗ พระองค์ พระพิมพ์เงินและพระพิมพ์ทอง ที่ได้รับพระราชทานจากพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งที่เจ้าพระยาการเมืองเสด็จไปช่วยสร้างวัดหลวงอภัย (วัดป่ามะม่วง จังหวัดสุโขทัยในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๗ องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ทรงระฆัง รูปแบบของพระธาตุแช่แห้งสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากเจดีย์พระธาตุหริภุญไชย โดยรอบองค์บุด้วยทองจังโก (ทองดอกบวบ ทองเหลืองผสมทองแดง) ทางขึ้นสู่องค์พระธาตุเป็นต้วพญานาคหน้าบันเหนือประตูทางเข้าพระวิหารเป็นปูนปั้นลายนาคเกี่ยว ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของศิลปกรรมเมืองน่าน พระบรมธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเถาะ ชาวล้านนาเชื่อว่า หากได้เดินทางไป “ชุธาตุ” หรือนมัสการพระธาตุประจำปีเกิดจะได้รับอานิสงส์อย่างยิ่ง
14.00-16.00 น.	เดินทางต่อไปยัง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน เป็นอาคารแบบยุโรปซึ่งเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ผสมผสานกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่นเมืองน่าน เดิมเป็น “หอคำ” ซึ่งเป็นที่ประทับและที่ว่าการของพระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดชฯ เจ้าผู้ครองนครน่าน สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ใช้เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดแห่งแรกของจังหวัดน่าน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๑๗ อาคารแห่งนี้ได้รับการปรับปรุงอีกครั้งให้เป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน โบราณวัตถุ ชิ้นที่สำคัญ ได้แก่ งามช้างดำ วัดมุงมคลคู้บ้านคู้เมืองน่าน เป็นงาช้างช้างซ้าย ยาว ๙๔ เซนติเมตร วัดโดยรอบส่วนที่ใหญ่สุดได้ ๔๗ เซนติเมตร มีน้ำหนัก ๑๘ กิโลกรัม ได้มาในสมัยพระยาการเมืองเจ้าผู้ครองนครน่านองค์ที่ ๕ จากนั้นเดินทางด้วยเท้าต่อไปยัง วัดพระธาตุช้างค้ำ สร้างขึ้นในสมัยเจ้าปู่แข็ง พ.ศ. ๑๙๔๙ เป็นวัดหลวงในเขตนครน่าน สำหรับเจ้าผู้ครองนครใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีสำคัญทางพุทธศาสนาและพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาตามศิลา

	<p>จารึกหลักที่ ๗๔ ซึ่งถูกค้นพบภายในวัด ลักษณะสถาปัตยกรรมของวัดพระธาตุช้างค้ำนี้สะท้อนให้เห็นอิทธิพลของศิลปะสุโขทัย อาทิ เจดีย์ทรงลังกา (ทรงระฆัง) รอบฐานองค์พระเจดีย์ก่ออิฐถือปูน และบันเป็นรูปช้างครึ่งตัว ด้านละ ๕ เชือก และที่มุมทั้งสี่อีก ๔ เชือก ดูคล้ายจะเอาหลังหนุน หรือ “ค้ำ” องค์เจดีย์ไว้ ลักษณะคล้ายวัดช้างล้อม จังหวัดสุโขทัย และภายในวิหารประดิษฐาน พระพุทธรูปนันทบุรีศรีศากยมุนี พระพุทธรูปสำริดปางประทานอภัย สูง ๑๔๕ เซนติเมตร อายุราวครึ่งหลังพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ตรงกับสมัยสุโขทัยตอนปลาย ส่วนผสมของทองคำ ๖๕ % พระประธานเป็นปูนปั้นขนาดใหญ่ศิลปะเชียงแสน ฝีมือสกุลช่างน่านที่มีพุทธลักษณะงดงามยิ่ง</p>
16.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุศรีบุญชัย-วัดจามเทวี-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระแก้วดอนเต้า(สุชาดาราม)-วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-วัดช้างรอบ-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติน่าน (หอคำ-งาช้างดำ)</p>	
<p>ที่พัก: โรงแรมนครแพร์ โรงแรมภารดร โรงแรมภูมิตายกาเด็นท์ โรงแรมนครแพร์ทาวเวอร์</p>	
<p>ร้านอาหาร: จังหวัดลำปาง: ห้องอาหารเรือนแพ ห้องอาหารในโรงแรมทิพย์ช้างลำปาง จังหวัดแพร่: ครัวยมหอม โทร. 521029-35 ฉัตรไชย โทร.511368, 522413 ด่านเกวียน โทร. 511488 นครแพร่ โทร. 511122 บ้านสวน</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.-มส.	เชียงใหม่-ดอยอินทนนท์-อ.แม่แจ่ม-หมู่บ้านหอดูดาวอินทนนท์-วัดป่าแดด-วัดพุทธเอ็น-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล -พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2(พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น-ขุนยวม)-ชาวเขาเผ่าแม่วไมโครเฟ-พักที่แม่ฮ่องสอน -นั่งเรือดูกระแสน้ำคยวบ้านน้ำเพียงดิน-นั่งช้าง-วัดพระธาตุดอยกองมู-วัดจองกลาง-วัดจองคำ
2	สข.-พร.-นน. -พย.-ขจร.	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พักที่แพร่-วัดพระธาตุดอยฮ่อ-แพะเมืองผี-คุ้มวงศ์บุรี -ชุมชนเผ่าตองเทสลอง-วัดพระธาตุแช่แห้ง-พักที่น่าน-วัดศรีโคมคำ-วัดร่องขุน-พระธาตุดอยตุง-เมืองโบราณเชียงใหม่แสน
3	กพ.-สท.-สป. -ลพ.-ชม.	อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร-พักที่สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พักที่ลำปาง -วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุดอยสุเทพ

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์ในแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ
- เส้นทาง**
- ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ
- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ◎ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

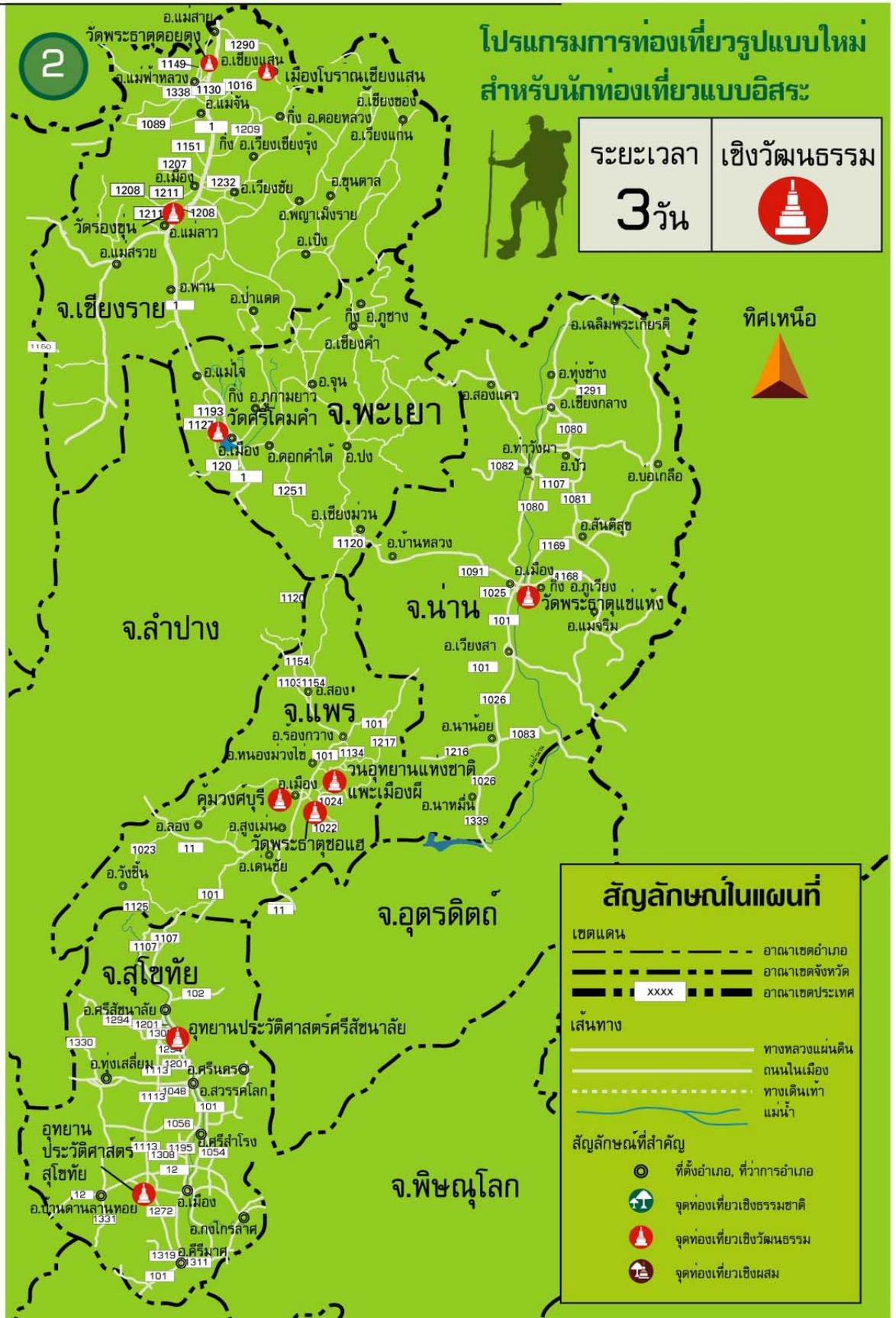
โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน	
เชียงใหม่-ดอยอินทนนท์-อำเภอแม่แจ่ม-หมู่บ้านทอผ้าตีนจกแม่แจ่ม-วัดป่าแดด-วัดพุทธเอิ้น-แม่สะเรียง-พิพิธภัณฑสถานโลกครั้งที่ 2 (พิพิธภัณฑสถานหทารญี่ปุ่น-ขุนยวม)-ชาวเขาเผ่าแม้วไมโครเวฟ-พักที่แม่ฮ่องสอน-นั่งเรือดูกะเหรี่ยงคอยาวน้ำเพียงดิน-นั่งช้าง-วัดพระธาตุดอยกองมู-วัดจองกลาง-วัดจองคำ	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม. ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 28 กม. เพื่อต่อไปยังอำเภอแม่แจ่ม ระยะทางอีก 22 กม.
10.30-12.00 น.	นำชม วัดพุทธเอิ้น ตามประวัติกล่าวว่า วัดพุทธเอิ้นก่อสร้างในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เมื่อ ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว มีโบราณสถานซึ่งขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรแล้วคือ “โบสถ์น้ำ” ลักษณะคือสร้างในสระสี่เหลี่ยมโดยปักเสากลางในน้ำล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง บริเวณรอบโบสถ์จนถึงกำแพงเรียกว่า “อุทกสีมา” มีความหมายเหมือนกับ “ขันทีสีมา” ของโบสถ์บนบก โบสถ์น้ำนี้ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรแล้ว คดีการบวชในโบสถ์กลางน้ำนั้นถือว่าเป็นการบวชพระภิกษุสงฆ์ที่มีความบริสุทธิ์มากที่สุด ได้รับอิทธิพลมาจากฝ่ายลังกา ปัจจุบันการบวชกลางน้ำนี้ได้ยกเลิกไปหมดแล้ว บริเวณด้านหลังโบสถ์น้ำมีวิหารเก่าแก่ ซึ่งภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างสกุลไทยใหญ่ ปัจจุบันหลงเหลือเพียงภาพเดียว เหนือประตูทางเข้าด้านหลัง วัดกองกาน อยู่ห่างจากวัดพุทธเอิ้นประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นวัดสำคัญของชาวแม่แจ่ม ภายในวิหารมีพระเจ้าตนหลวงซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองแม่แจ่ม ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ชาวแม่แจ่มจะไปสรงน้ำองค์พระกันทุกปี พระเจ้าตนหลวงนี้เป็นแบบล้านนา และมีขนาดใหญ่ที่สุดในอำเภอแม่แจ่ม ตัววิหารเป็นไม้ และหลังคามุงแป้นเกล็ดแบบโบราณ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 -15.00 น	ชม หมู่บ้านทอผ้าขึ้นตีนจก อยู่ห่างจากตัวอำเภอแม่แจ่มไปประมาณ ๓ กิโลเมตร หมู่บ้านที่ ๔-๕ ตำบลท่าผา ชาวบ้านที่ตำบลนี้นิยมทอผ้าขึ้นตีนจกกันมาก ซึ่งทำกันถึง ๑๕๐ ครอบครัว และแต่ละบ้านจะมีเครื่องทออยู่ใต้ถุนบ้าน ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองชนิดนี้เป็นที่นิยมอย่างสูง เพราะมีความสวยงามและลวดลายที่ออกมามีเอกลักษณ์เฉพาะ
15.00-16.00 น.	นำชม วัดป่าแดด ตำบลท่าผา สิ่งที่น่าสนใจ คือ ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในวิหาร ที่ค่อนข้างสมบูรณ์ วาดโดยช่างแต้มชาวไทยใหญ่ เป็นเรื่องพุทธประวัติ และชาดกต่าง ๆ วิหารหลังนี้สร้างขึ้น พร้อมกับการสร้างวัด เมื่อ ประมาณ พ.ศ. ๒๔๐๐

16.00 น.	ชมวิถีชีวิตของชาวแม่แจ่ม ยามเย็นในตลาดสดในตัวอำเภอแม่แจ่ม
17.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมในอำเภอแม่แจ่ม และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 2	
08.00-10.00 น.	ออกเดินทางจากแม่แจ่มไปยังอำเภอแม่สะเรียง
10.00-10.30 น.	นำชม วัดจองสูงหรือวัดอุทयरมณ ตั้งอยู่ในตัวอำเภอแม่สะเรียง เป็นวัดที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2381 เดิมเป็นสำนักสงฆ์มีเจ้าอาวาสเป็นไทยใหญ่เมื่อปี พ.ศ. 2431 ถูกไฟไหม้ และได้บูรณะขึ้นใหม่เป็นวัดจองสูงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2439 ภายในวัดมีเจดีย์ทรงมอญเก่าแก่อายุกว่า 100 ปี อยู่ 3 องค์ เจดีย์องค์ด้านตะวันตกสร้างเมื่อต้นรัชกาลที่ 6 เจดีย์องค์กลางสร้างเมื่อใดไม่ปรากฏ เชื่อกันว่าเป็นที่ประดิษฐานพระธาตุ ส่วนเจดีย์องค์ด้านตะวันออกเป็นเจดีย์เจ็ดยอด
10.30-11.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังอำเภอขุนยวม เพื่อรับประทานอาหารกลางวัน
11.30-12.00 น.	เดินทางต่อไปยังอำเภอขุนยวม ระหว่างทางแวะชมความงามของศิลปะวัดพม่า ที่ วัดต่อแพ ตั้งอยู่ที่บ้านต่อแพ ตำบลแม่เงา เป็นวัดเก่าแก่อยู่ทางฝั่งขวาของลำน้ำยวม มีวิหารขนาดใหญ่แบบพม่า สร้างอย่างวิจิตรสวยงามมากซึ่งภายในวิหารมีผ้ามางเก่าแก่ทำด้วยกำมะหยี่ประดับลูกปัด มุกและทับทิม จำนวน 164 เม็ด และมีธรรมาสถูปาสร้างในพ.ศ. 2464 นอกจากนี้ยังมีเจดีย์ทรงมอญอีกด้วย ตามประวัติเล่าว่าบริเวณนี้แต่เดิมเคยเป็นที่พัก และรวมไม้ซุง นักต่อแพเหล่านี้ได้พร้อมใจกันสร้างวัดขึ้นมาแล้วให้ชื่อว่า “วัดต่อแพ” และชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของไทยใหญ่ (ฉาน) ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอขุนยวมนี้
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-13.30 น.	เดินทางถึงศูนย์วัฒนธรรมขุนยวม พิพิธภัณฑ์สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของทหารญี่ปุ่น ศูนย์วัฒนธรรม ขุนยวม ตั้งอยู่ใกล้กับวัดม่วยต่อ เป็นสถานที่รวบรวม ซากอาวุธยุทธโธปกรณ์ของทหารญี่ปุ่น ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ ซึ่งอยู่กระจัดกระจายในหลายพื้นที่ใน อ.ขุนยวม เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า อำเภอขุนยวมเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ของทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลก ในบริเวณยังจัดนิทรรศการภาพถ่ายในอดีตที่ทรงคุณค่าให้ผู้เข้าชม
13.30-15.30 น.	เดินทางต่อไปยังบ้านชาวเขาเผ่าแม้วไมโครเวฟ
15.30-16.15 น.	ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าแม้ว บนดอยสูง ที่มีจันตาวเทียมเป็นสัญลักษณ์
16.15-17.15 น.	เดินทางสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
17.15 น.	เข้าพักที่โรงแรมที่พัก
วันที่ 3	
08.30-11.30 น.	ออกเดินทางไปยังท่าเรือ เพื่อที่จะนั่งเรือ ตามลำน้ำปายประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อที่จะไปชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าปะด่อง (กะเหรี่ยงคอยาว) ที่หมู่บ้านน้ำเพียงดิน การแต่งกายของกะเหรี่ยงคอยาวคล้ายคลึงกับกะเหรี่ยงเผ่าอื่น กล่าวคือ หญิงสวมเสื้อกะเหรี่ยงสีขาว ผ้านุ่งสีดำยาวแคเข้า มีปลอกผ้าสวมที่น่อง ผมมวยสูงคลุมด้วยผ้าสีแดง เขียว เหลือง เป็นต้น สวมกำไลเงินที่ข้อมือ และสวมห่วงทองเหลืองที่ได้ซื้อเข้าสองข้างและที่คอ สาเหตุการใส่ห่วงคอ จากคำบอกเล่าของ

	<p>ผู้นำชาวปะดองได้ความว่า ในอดีตชาวปะดองไม่มีการใส่ห่วงคอแต่อย่างใด จนกระทั่งสมัยหนึ่ง มีฝูงเสือเข้ามาในชุมชนปะดองและได้กัดชาวบ้านล้มตายไปมากมาย คนที่ตายส่วนใหญ่จะโดนเสือกัดที่คอ ทำให้ชาวบ้านหวาดกลัว ผู้นำของหมู่บ้านซึ่งเป็นหมอผีในสมัยนั้น จึงได้ทำพิธีเซ่นไหว้ผีป่าและกำหนดให้เด็กหญิงรวมทั้งหญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงาน โดยเฉพาะหญิงที่เกิดในวันเพ็ญ ทำพิธีใส่ห่วงคอเพื่อเป็นการแก้เคล็ด ป้องกันภัยร้ายที่อาจเกิดขึ้นโดยใช้ทองคำมาทำเป็นห่วง แต่ต่อมาทองคำหายากและมีราคาสูงจึงใช้ทองเหลืองแทน ดังที่เห็นในปัจจุบัน</p>
11.30-12.30 น.	<p>รับประทานอาหารกลางวัน</p>
12.30-14.30 น.	<p>นั่งช้างชมธรรมชาติของป่าแม่ฮ่องสอน พร้อมกับนั่งไปหมู่บ้านกะเหรี่ยง ห้วยเสือเฒ่า</p>
14.30-16.30 น.	<p>นำชม วัดพระธาตุดอยงอมมู ตั้งอยู่บนดอยงอมมูทางทิศตะวันตกของตัวเมืองแม่ฮ่องสอน วัดนี้เดิมมีชื่อเรียกว่า วัดปลายดอย เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญ ประกอบด้วยพระธาตุเจดีย์ที่สวยงาม 2 องค์ พระเจดีย์องค์ใหญ่สร้างโดย “จางต๋องสู” เมื่อ พ.ศ. 2403 เป็นที่บรรจุพระธาตุของพระโมคคัลลานะเถระ ซึ่งนำมาจากประเทศพม่า ส่วนพระธาตุเจดีย์องค์เล็กสร้างเมื่อ พ.ศ. 2417 โดย “พระยาสิงหนาทราชา” เจ้าเมืองแม่ฮ่องสอนคนแรก จากวัดพระธาตุดอยงอมมูนี้สามารถมองเห็นภูมิประเทศและสภาพตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้อย่างชัดเจนและสวยงามมาก</p> <p>วัดหัวเวียงหรือวัดกลางเมือง เป็นวัดที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2406 เป็นที่ประดิษฐานของพระเจ้าพาราละแฉ่ง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องประจำเมืองที่งดงามมาก มีประวัติว่าหล่อจำลองจาก “พระมหามุนี” ซึ่งเป็นเจ้าพาราละแฉ่งองค์จริง ณ เมืองมณฑลพะเยา ประเทศพม่า โดยลุงจางโพหย่า เดินทางไปนิมนต์มา พระเจ้าพาราละแฉ่งองค์นี้สร้างเป็นท่อนๆ ทั้งหมด 9 ท่อน ล่องมาตามแม่น้ำปาย แล้วนำมาประกอบที่วัดพระนอนและนำมาประดิษฐานที่วัดหัวเวียง หรือวัดกลางเมือง ชาวแม่ฮ่องสอนถือว่าเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืององค์หนึ่ง ปัจจุบัน วิหารที่ประดิษฐานพระเจ้าพาราละแฉ่ง สร้างใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ยังคงโครงสร้างของวิหารตามรูปแบบเดิมไว้</p> <p>วัดจองคำ อยู่บริเวณสวนสาธารณะหนองจองคำ เป็นวัดเก่าแก่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2370 โดยช่างฝีมือชาวไทยใหญ่เป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ที่แปลกและงดงามมาก หลังคาวัดเป็นรูปปราสาท เพราะมีคติว่าปราสาทเป็นของสูง ผู้ที่ประทับอยู่ในปราสาทควรจะเป็นพระมหากษัตริย์หรือตัวแทนพระศาสนา ในวิหารเป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่อดโตซึ่งเป็นพระประธาน มีขนาดหน้าตักกว้าง 4.85 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2469 โดยช่างฝีมือชาวพม่า และมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ซึ่งจำลองมาจากพระศรีศากยมุนีที่วิหารวัดสุทัศน์ เหตุที่เรียกชื่อวัดจองคำ เนื่องจากเสาวัดประดับด้วยทองคำเปลว</p> <p>วัดจองกลาง ตั้งอยู่ข้างกับวัดจองคำ ภายในวิหารมีแท่นบูชาตั้งพระพุทธรูปสี่องค์จำลองปิดทองเหลืองอร่ามไปทั้งองค์ มีสิ่งที่น่าสนใจอื่นๆ อีก เช่น ตุ๊กตาแกะสลักด้วยไม้เป็นรูปคนและสัตว์เกี่ยวกับพระเวสสันดรชาดก ฝีมือแกะสลักของช่างชาวพม่า ซึ่งนำมาจากพม่าตั้งแต่ พ.ศ. 2400 นอกจากนี้ทางด้านจิตรกรรมยังมีภาพวาดบนแผ่นกระจกเรื่องพระเวสสันดรชาดกและภาพ</p>

	ประวัติเจ้าชายสิทธัตถะ ตลอดจนภาพแสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยนั้นหลายภาพ มีคำบรรยายใต้ภาพเป็นภาษาพม่า และมีบันทึกบอกไว้ว่าเป็นฝีมือของช่างไทยใหญ่ จากมณฑลตะเล่ย์
16.30 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: อำเภอแม่แจ่ม พิพิธภัณฑสถานสงครามโลกครั้งที่ 2 บ้านชาวเขาเผ่าแม้ว บ้านชาวเขาเผ่าปะดอง วัดพระธาตุดอยกองมู วัดจองกลาง วัดจองคำ	
ที่พัก: โรงแรมโกเต้นปาย สวีท โรงแรมอิมพีเรียธาราแม่ฮ่องสอน โรงแรมรุก สออลดีเคย์ โรงแรมเม้าเทนอิน โรงแรมเฮือนแรม แจ่มเมือง 41 หมู่ 4 ตำบลท่าผา (ที่พักสไตล์ล้านนา แวดล้อมด้วยทุ่งนาชั้นบันได มีบริการจักรยานเสือภูเขา) โทร. 0 5348 5058 นवलสรวง 65 หมู่ 9 ต.ท่าผา โทร. 0 5382 8477 จำนวน 14 ห้อง บ้านพักสวนป่าแม่แจ่ม ถ.ฮอด-แม่แจ่ม กม.ที่ 29 โทร. 0 5324 2673 จำนวน 7 ห้อง	
ร้านอาหาร: แม่แจ่ม แนะนำทานอาหารในโรงแรมที่พัก หรือห้องอาหารที่มีอยู่ทั่วไปในอำเภอแม่แจ่ม อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน ร้านอาหารไบเฟิร์น ร้านอาหารไข่มุข	

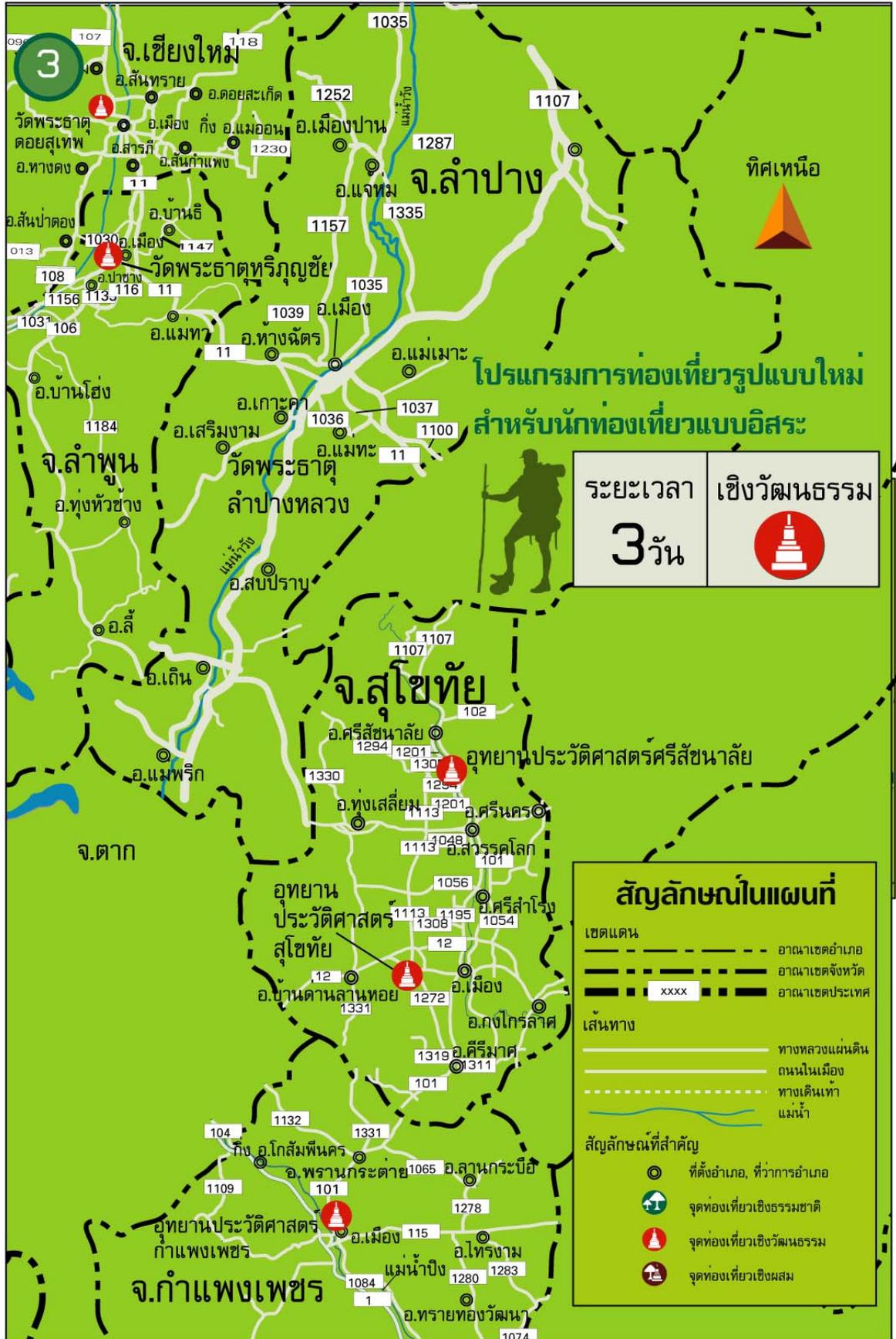
โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดสุโขทัย – แพร่ – น่าน-พะเยา-เชียงใหม่	
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พักที่แพร่-วัดพระธาตุช่อแฮ-วนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี-คุ้มวงศ์บุรี-พักที่น่าน-ชมหมู่บ้านเผ่าตองเหลือง-หมู่บ้านไทยลื้อ-วัดหนอบัว (ศิลปะภาพวาดแบบไทยลื้อ)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดสุโขทัย
08.00 -10.00 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทย มีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณ ล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กำแพงเมืองสุโขทัย วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน วัดสระศรี วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง วัดศรีชุม และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวม และจัดแสดงศิลปโบราณที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัย และที่ประชาชนมอบให้ บริเวณพิพิธภัณฑ
10.00-10.45 น.	เดินทางไปยังศรีสัชนาลัย
	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เมืองศรีสัชนาลัยเติบโตขึ้นมาเป็นชุมชนระดับเมืองพร้อมทั้งเมืองสุโขทัย ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกกล่าวถึงกษัตริย์ที่ขึ้นครองแคว้นสุโขทัยรุ่นแรกๆ ว่า ทรงครองเมืองสุโขทัย ก่อนหน้านั้นดินแดนแถบนี้ได้รับการกล่าวถึงในชื่อว่า “เขลียง” ในสมัยที่แคว้นสุโขทัยได้รับการผนวกเข้าอยู่ในราชอาณาจักรสยามที่มีศูนย์กลางอยู่ที่อยุธยา ทางฝ่ายอยุธยาเรียกเมืองศรีสัชนาลัยว่าเมืองสวรรคโลก มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นโท และหลังจากเหตุการณ์ศึกสงครามในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าใน พ.ศ. 2310 เมืองสวรรคโลกคงจะชำรุดทรุดโทรมและถูกทิ้งร้างไปในที่สุด จึงปรากฏว่าในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ย้ายที่ตั้งเมืองใหม่มาอยู่ที่บ้านเมืองเก่าใต้ตัวเมืองเดิมลงไปราว 3 กิโลเมตร และต่อมาย้ายไปตั้งที่บ้านวังไม้ขอน ปัจจุบันคือ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัยโบราณสถานที่สำคัญ เช่นวัดช้างล้อม วัดเจดีย์เจ็ดแถว วัดนางพญา วัดเขาพนมเพลิง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00- 15.00 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดแพร่
15.00-16.30 น.	นำชม บ้านประทับใจ (บ้านเสาร์อยตัน) สร้างสำเร็จเมื่อปี พ.ศ. 2519 เป็นบ้านไม้สักทั้งหลัง โดยใช้ไม้สักท่อนขนาดใหญ่ ตั้งเป็นเสาบ้านรวม 130 ต้น แต่ละเสามีอายุประมาณ 300 ปี แกะสลักอย่างประณีตวิจิตรบรรจง ตัวบ้านเป็นแบบทรงไทยประยุกต์ และ บ้านวงศ์บุรี เป็นบ้านของเจ้าพรหมเจ้าสุนันดา วงศ์บุรี ผู้สืบเชื้อสายมาจากอดีตเจ้าเมืองแพร่ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2440 โดยช่าง

	<p>ชาวจีนจากมณฑลทกวางตั้ง เป็นบ้านแบบยุโรปประยุกต์ หลังคาสูง ทรงปั้นหย่า 2 ชั้น ฐานก่ออิฐถือปูน สูงจากพื้น 1 เมตร มีลวดลาย เถาไม้แกะสลักประดับตัวบ้านอยู่ทั่วไป เช่น หน้าจั่ว ช่องลม ชายน้ำ ประตู หน้าต่าง ภายในบ้านตกแต่งด้วยสิ่งของเครื่องใช้เก่าแก่ของตระกูลที่ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุ ได้แก่ เครื่องเรือน เครื่องเงิน เครื่องปั้นดินเผา เอกสารที่สำคัญ เช่น เอกสารการซื้อขายทาส บ้านวงศ์บุรีได้รับรางวัลอนุรักษ์ดีเด่น ปี 2536 ของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องหยุดโลกเพื่อเธอ, เจ้านาง และตีพิมพ์ในหนังสือต่าง ๆ</p>
16.30 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดแพร่
วันที่ 2	
08.00-08.15 น. น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดน่าน ระหว่างทางนำชม วัดพระธาตุช่อแฮ
08.15-09.00 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองแพร่ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1879-1881 ในสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช (ลิไท) โดยขุนลัวะอ้ายก้อม พระธาตุช่อแฮเป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระเกศาธาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ยอดมุมไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสน สูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร สร้างด้วยอิฐโอบปูนหุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้น บ้างว่าได้มาจากชื่อผ้าแพรชั้นดีซึ่งทอจากสิบสองปันนา และชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุ บ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขุนลัวะอ้ายก้อมนำมาถวาย ทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 (ประมาณเดือนมีนาคม) ของทุกปี จากนั้นเดินทางต่อไปยัง วัดพระธาตุจอมแจ้ง อยู่ในท้องที่ตำบลช่อแฮ เลี้ยวพระธาตุช่อแฮไป 1 กิโลเมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 1331 ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้าง องค์พระธาตุจอมแจ้งสี่ทอง สูง 29 เมตร ฐานกว้าง 10 เมตร เดิมเรียกว่า พระธาตุจวนแจ้ง เนื่องจากสมัยที่พระพุทธองค์เสด็จถึงสถานที่นี้จวนสว่างพอดี ต่อมาเพี้ยนเป็นจอมแจ้ง เชื่อกันว่าสถานที่แห่งนี้เป็นที่บรรจุพระเกศาของพระพุทธเจ้า ที่มีศาลาเรียกว่าพิพิธภัณฑศาลาแดง หรือพิพิธภัณฑของจังหวัด รวบรวมสิ่งของโบราณที่หาดูได้ยาก</p>
09.00-09.30 น.	เดินทางต่อไปยังวนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี
09.30-10.15 น.	<p>นำชม วนอุทยานแพะเมืองผีมีสภาพเป็นป่าบนที่ราบลอนคลื่นบริเวณรอบนอกมีความลาดเทของพื้นที่น้อย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 200-210 เมตร ในสมัยโบราณเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์ ชาวบ้านตำบลทุ่งไ้ย้ง และใกล้เคียงให้ความนับถือมาก เพราะมีประวัติความเป็นมาที่ลึกลับโดยคนโบราณเล่าสืบต่อกันมาว่า มียายแก่เข้าไปเที่ยวในป่าหาผักหน่อไม้มาเป็นอาหาร ได้หลงไปในที่แห่งนี้แล้วพบหลุมเงินหลุมทองจึงเอาเงินเอาทองใส่หาบจนเต็มแล้วยกใส่ป่าเพื่อจะหาบกลับบ้านแต่ก็หลงไปหลงมาในป่าแห่งนั้น เพราะเทวดาเจ้าถิ่นนั้นไม่ให้เอาไป เพียงแต่เอามาอดดูให้เห็น ยายผู้นั้นจึงหาหนทางเอาหาบนั้นกลับบ้านไม่ได้ จึงได้วางหาบนั้นไว้แล้วจัดแจงตัดไม้มาคาคทำเป็นราว แต่ก็ยังไม่สามารถนำหาบเงินหาบทองนั้นออกมาได้สักที ยิ่งยกเข้าไปข้างหน้าก็ยิ่งเหมือนยกถอยหลังไปอีกเหมือนหนึ่งว่ามีคนดึงหาบนั้นไว้ ยายแก่จึงวางหาบไว้ที่นั่นแล้วรีบไปบอกชาวบ้านให้มาดูหาบเงินหาบทองนั้น พอชาวบ้านหลังไหลไปเป็นจำนวนมาก ครั้นเมื่อไปถึงเงินทองนั้นก็กลับหายไปตามป่านั้นเมื่อพรอัยเท้าจึงสะกดจามรอยเท้าไปจนถึงเสาเมโร และไม่มีรอยปรากฏไปทางอื่นเลย ยายแก่กับ</p>

	ชาวบ้านจึงได้ตั้งชื่อสถานที่นี้ว่า “แพะเมืองผี”
10.15-12.15 น.	เดินทางสู่จังหวัดน่าน
12.15-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่น่า่าน
13.00-16.00 น.	นำชมวัดสำคัญในจังหวัดน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้ง เป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ตั้งอยู่บนเนินทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้งสร้างในสมัยเจ้าพระยาการเมือง (เจ้าผู้ครองนครน่านระหว่าง พ.ศ. ๑๘๖๙-๑๙๐๒) เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระมหาชินธาตุเจ้า ๗ พระองค์ พระพิมพ์เงินและพระพิมพ์ทอง ที่ได้รับพระราชทานจากพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งที่เจ้าพระยาการเมืองเสด็จไปช่วยสร้างวัดหลวงอภัย (วัดป่ามะม่วง จังหวัดสุโขทัยในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๗ องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ทรงระฆัง รูปแบบของพระธาตุแช่แห้งสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากเจดีย์พระธาตุหริภุญชัย โดยรอบองค์บุด้วยทองจังโก (ทองดอกบวบ ทองเหลืองผสมทองแดง) ทางขึ้นสู่องค์พระธาตุเป็นตัวพญานาค หน้าบันเหนือประตูทางเข้าพระวิหารเป็นปูนปั้นลายนาคเกี่ยว ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของศิลปกรรมเมืองน่าน พระบรมธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเถาะ ชาวล้านนาเชื่อว่าหากได้เดินทางไป “ธาตุ” หรือนมัสการพระธาตุประจำปีเกิดจะได้รับอานิสงส์อย่างยิ่ง
16.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมที่พัก
วันที่ 3	
07.00 น.	ออกเดินทางสู่ หมู่บ้านทางวัฒนธรรมผีตองเหลือง
08.00 -09.00 น.	ออกเดินทางไปยัง ชุมชนตองเหลือง ชนเผ่าที่หาดูได้ยาก มีวิถีชีวิตที่น่าทึ่งน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายซึ่งไม่นิยมนุ่งเสื้อผ้า หรือ การเร่ร่อนอยู่ไม่เป็นที่เป็นแหล่ง ถึงแม้ในปัจจุบัน ชาวตองเหลืองจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ผู้คนตองเหลืองก็ยังมีชีวิตน่าสนใจน่าศึกษาอยู่
09.00-11.00 น.	เดินทางจากหมู่บ้านชุมชนเผ่าตองเหลืองไปยังวัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา ระยะทาง 176 กม.
11.00-11.30 น.	นำชม วัดศรีโคมคำ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี และวัดพัฒนาตัวอย่าง ประชาชนทั่วไปนิยมเรียกว่า “วัดพระเจ้าตนหลวง” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศิลปะเชียงแสนองค์ใหญ่ที่สุดในล้านนาไทย ขนาดหน้าตักกว้าง 16 เมตร สูง 18 เมตร สร้างขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2034-2067 พระเจ้าตนหลวง หรือ พระเจ้าองค์หลวง มิใช่เป็นแต่เพียงพระพุทธรูปคู่เมืองพะเยาเท่านั้น แต่ถือเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองอาณาจักรล้านนาไทยด้วย วันวิสาขบูชามีงานนมัสการพระเจ้าตนหลวงเป็นประจำทุกปีเรียกว่า “งานประเพณีนมัสการพระเจ้าองค์หลวงเดือนแปดเป็ง”
11.30-12.15 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่กว๊านพะเยา
12.15-13.45 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดเชียงราย ใช้เส้นทางพะเยา-เชียงราย ระยะทาง 94 กม.ระหว่างทางแวะชมความงามของวัดร่องขุน
13.45-14.15 น.	นำชม วัดร่องขุน ออกแบบและก่อสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ พระอุโบสถตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาว เป็นเชิงชั้นลดหลั่นกันไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค มีวงงาดูแปลกตา น่าสนใจมาก โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
14.15-15.45 น.	เดินทางสู่วัดพระธาตุคอกยตุ่ง

15.45-16.15 น.	นำชมวัดพระธาตุคอกยตุง
16.15-17.15 น.	เดินทางไปสู่เมืองโบราณเชียงใหม่
17.15-18.00 น.	นำชมเมืองโบราณเชียงใหม่
18.00 น.	เดินทางสู่ที่พักหรือกลับภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระธาตุแช่แห้ง ชุมชนเผ่าตองเหลือง วัดศรีโคมคำ วัดร่องขุน วัดพระธาตุคอกยตุง เมืองโบราณเชียงใหม่</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมนครแพร์ โรงแรมภารดร โรงแรมภูมิไทยกาเด็นท์ โรงแรมนครแพร์ทาวเวอร์ โรงแรมในเมืองน่าน โรงแรมเทวราช โรงแรมฟ้าธนิน โรงแรมนันทบุรี ศรีฟ้า วิวเลจ แอนด์ รีสอร์ท</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>จังหวัดแพร่ : ศรีวิมหมอม โทร. 521029-35 ฉัตรไชย โทร.511368, 522413 ด่านเกวียน โทร. 511488 นครแพร์ โทร. 511122 บ้านสวน</p> <p>จังหวัดน่าน: ปอน้ำ .โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๘๖๐ ยาใจ โทร ๐ ๕๔๗๗ ๑๔๐๑ เรือนแก้ว โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๖๓๑ เลิศรส โทร ๐ ๑๙๙๓๔๓๔๒</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน

เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	เดินทางมาถึงจังหวัดกำแพงเพชร
08.30-11.00 น.	<p>นำชมอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร ลักษณะเมืองมีรูปแบบคล้ายกับสี่เหลี่ยมคางหมูวงยาวขนานไปกับแม่น้ำ ความยาวของกำแพงเมืองด้านเหนือประมาณ 2,400 เมตร ด้านใต้ประมาณ 2,160 เมตร ความกว้างด้านตะวันออกประมาณ 540 เมตร และความกว้างด้านตะวันตกประมาณ 220 เมตร กำแพงเมืองก่อด้วยศิลาแลงทำเป็นชั้นเชิงเทิน ตอนบนสุดก่อเป็นรูปใบเสมา มีประตูเมืองโดยรอบรวม 10 ประตู กำแพงเมืองยังมีป้อมปราการที่มั่นคงแข็งแรงทั้งที่บริเวณมุมเมืองทั้ง 4 มุมและในแนวกำแพงเมือง รวมทั้งยังมีป้อมรูปสี่เหลี่ยมตั้งอยู่ด้านหน้าประตูเมืองด้วย ถัดจากกำแพงเมืองศิลาแลงเป็นคูเมืองกว้างประมาณ 30 เมตร จากการที่เมืองกำแพงเพชรตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำปิง จึงพบหลักฐานเกี่ยวกับการท่อน้ำจากแม่น้ำปิง เพื่อนำน้ำเข้าสู่คูเมืองบริเวณมุมหัวเมือง และเมื่อน้ำล้นคูเมืองเกินความจำเป็นแล้วก็จะระบายออกที่ด้านมุมท้ายเมืองลงสู่ลำคลองธรรมชาติ</p> <p>วัดพระแก้ว เป็นพระอารามหลวงที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ตั้งอยู่กลางเมืองเช่นเดียวกับวัดมหาธาตุกรุงสุโขทัย และวัดพระศรีสรรเพชญ์ กรุงศรีอยุธยา</p> <p>วัดพระธาตุ ตั้งอยู่ทางด้านหน้าหรือด้านตะวันออกของวัดพระแก้ว เจดีย์ประธานภายในวัดเป็นแบบเจดีย์ทรงกลมหรือทรงระฆังสูงใหญ่ก่อด้วยอิฐ องค์เจดีย์ตั้งอยู่บนฐานแปดเหลี่ยมที่ซ้อนลดหลั่นกันหลายชั้น องค์ระฆังค่อนข้างเล็กอันเป็นรูปแบบเฉพาะของเมืองกำแพงเพชร</p> <p>วังโบราณหรือสระมน อยู่ทางด้านทิศเหนือของวัดพระแก้ว ติดกำแพงเมืองด้านทิศเหนือ บริเวณประตูสะพานโคม มีคันดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าล้อมรอบ กึ่งกลางมีสระน้ำรูปสี่เหลี่ยม</p> <p>วัดพระสี่อิริยาบถ อยู่ทางเหนือของวัดพระนอน ถัดขึ้นไปประมาณ 100 เมตร หน้าวัดมีบ่อน้ำห้องน้ำ และศาลาพักเช่นเดียวกับวัดพระนอน สิ่งก่อสร้างสำคัญภายในวัดคือ วิหารที่สร้างบนฐานทักษิณขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ตอนหน้าวัด ด้านหลังวิหารสร้างเป็นมณฑป ทำหน้าที่เป็นเจดีย์ประธานของวัด ลักษณะมณฑปแบบจตุรมุข กึ่งกลางทำเป็นแท่งสี่เหลี่ยมรับส่วนยอดหลังคา จากนั้นทำเป็นมุมยื่นออกมาทั้ง 4 ด้าน ผนังแต่ละด้านของแท่งสี่เหลี่ยมก่อให้เว้าเข้าไป และประดิษฐานพระพุทธรูปแตกต่างกันออกไปในแต่ละด้าน คือ เดิน นั่ง ยืน นอน ปัจจุบันเหลือพระยืนขนาดใหญ่ทางด้านทิศใต้ พระพักตร์เป็นลักษณะศิลปะสุโขทัยหมวดกำแพงเพชร คือ พระนลาฏกว้าง พระหูเสียม</p> <p>วัดช้างรอบ ตั้งอยู่บนยอดเนินสูงสุดของเขตรัญญิก สิ่งสำคัญของวัดแห่งนี้คือ เจดีย์ประธานทรงระฆังขนาดใหญ่ ซึ่งยอดหักทั้งหมดแล้ว ฐานสี่เหลี่ยมด้านล่างสูงใหญ่ มีบันไดอยู่ที่กลางด้านทั้งสี่เพื่อขึ้นไปถึงลานด้านบน หรือลานทักษิณ ฐานล่างประดับช้างปูนปั้นครั้งตัวจำนวน 68 เชือก ตัวช้าง</p>

	ทำลายปูนปั้นที่แผงคอ โคนขา และข้อขา ระหว่างข้างแต่ละเชือกตกแต่งลายปูนปั้นนูนสูงรูปพันธุ์พฤกษา
11.00-12.15 น.	เดินทางจากกำแพงเพชรไปยังจังหวัดสุโขทัยระยะทาง 77 กิโลเมตร
12.15-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.30 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กำแพงเมืองสุโขทัย วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน วัดสระศรี วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง วัดศรีชุม และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวม และจัดแสดงศิลปโบราณที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัย และที่ประชาชนมอบให้ บริเวณพิพิธภัณฑ
16.30 น.	เดินทางสู่ที่พักที่จังหวัดสุโขทัย
วันที่ 2	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางไปยังอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย
09.00-12.00 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เมืองศรีสัชนาลัยเติบโตขึ้นมาเป็นชุมชนระดับเมืองพร้อมกับเมืองสุโขทัย ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกกล่าวถึงกษัตริย์ที่ขึ้นครองแคว้นสุโขทัยรุ่นแรกๆ ว่าทรงครองเมืองสุโขทัย ก่อนหน้านั้นดินแดนแถบนี้ได้รับการกล่าวถึงในชื่อว่า “เซลิ้ง” ในสมัยที่แคว้นสุโขทัยได้รับการผนวกเข้าอยู่ในราชอาณาจักรสยามที่มีศูนย์กลางอยู่ที่อยุธยา ทางฝ่ายอยุธยาเรียกเมืองศรีสัชนาลัยว่าเมืองสวรรคโลก มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นโท และหลังจากเหตุการณ์ศึกสงครามในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าใน พ.ศ. 2310 เมืองสวรรคโลกคงจะชำรุดทรุดโทรมและถูกทิ้งร้างไปในที่สุด จึงปรากฏว่าในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ย้ายที่ตั้งเมืองใหม่มาอยู่ที่บ้านเมืองเก่า ใต้ตัวเมืองเดิมลงไปราว 3 กิโลเมตร และต่อมาย้ายไปตั้งที่บ้านวังไม้ขอน ปัจจุบันคือ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โบราณสถานที่สำคัญ เช่นวัดช้างล้อม วัดเจดีย์เจ็ดแถว วัดนางพญา วัดเขาพนมเพลิง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.00 น.	ออกเดินทางจากศรีสัชนาลัย ไปยังจังหวัดลำปางเพื่อไปยังอำเภอเกาะคา
15.00-16.00 น.	นำชมวัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่มืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่ามีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บูด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจายแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ ธิฐิตาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอก

	ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรูปกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงทำวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำเต้ามุ่ม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมูกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
16.00-16.45 น.	เดินทางไปยังโรงแรมที่พักที่จังหวัดลำปาง
16.45 น.	เข้าพักที่โรงแรมที่พัก
วันที่ 3	
08.30-10.00 น.	ออกเดินทางไปยังวัดพระธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน
10.00-11.00 น.	นำชม วัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเศศธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราศรัยสี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำชุ่ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใตฐานล่างเป็นกรูบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน
11.00-11.45 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่ใช้เส้นทาง ลำพูน - สวรรค์
11.45-12.45 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.45-13.45 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
13.45-14.45 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญาเกือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครอบบาตรวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัด

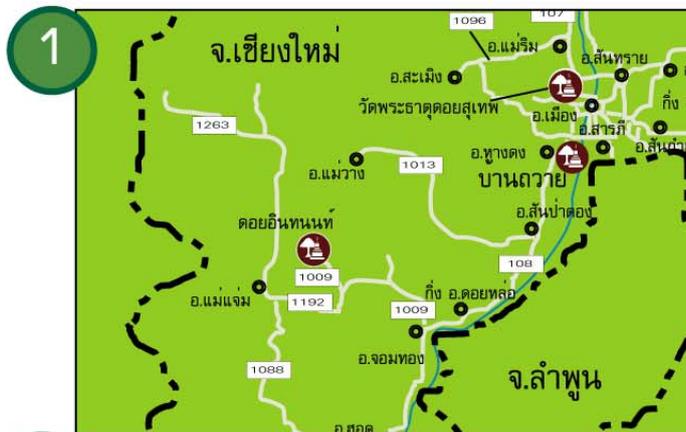
	พระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
14.45-15.30 น.	เดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่ และ กลับภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย วัดพระธาตุลำปางหลวง วัดพระธาตุหริภุญชัย วัดพระธาตุดอยสุเทพ	
ที่พัก: จังหวัดสุโขทัย โรงแรมอมานดา โรงแรมไพลินสุโขทัย ลำปาง โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมคิม ลอดจ์ โรงแรมริเจนท์ ลอดจ์	
ร้านอาหาร: สุโขทัย: ร้านอาหารน้ำค้าง ร้านอาหารไร่อิมเอม ร้านอาหารสุโขทัยสุกี้โคคา ลำปาง: โกเกี้ยวไถ่ย่าง บ้านริมน้ำ ริเวอร์ไซด์ เรือนแพ ไทย โอชาวัฒนา เขื่อนชมวัง เชียงใหม่: คริวเพชรดอยงาม ร้านแกงร้อนบ้านสวน ร้านเขื่อนเพ็ญ ร้านเพ็ญ ร้ายเจียทั้งเฮง	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงผสม
1 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-บ้านถวาย-ดอยอินทนนท์
2	ชร.	วัดร่องซุ่น-วัดพระธาตุดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีกอและเผ่ามูเซอ
3	สป.	วัดพระธาตุลำปางหลวง-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ

- เส้นทาง**
- XXXX ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - ~~~~~ แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - 📍 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - 🏯 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

3) เชียงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
วัดพระธาตุดอยสุเทพ – บ้านถวาย - ดอยอินทนนท์	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
07.00-08.45 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักไปยัง วัดพระธาตุดอยสุเทพ
08.45-09.30 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระเจ้าพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุฑาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
09.45-12.00 น.	เดินทางต่อไปยังดอยอินทนนท์
12.00-12.30 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ้ำรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
12.30-13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.15-14.15 น.	นำท่าน ชมพระมหาธาตุนภเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพสกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนภเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ ฐานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรม

	สารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
14.15-15.45 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ของชาวเขาเผ่าแม้วหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
15.45-16.30 น.	เดินทางต่อไปยังบ้านถวาย
16.30-17.30 น.	สนุกกับการจับจ่ายซื้อของหัตถกรรมไม้แกะสลักอันขึ้นชื่อของหมู่บ้านและสินค้าอื่นๆ อีกมากมาย
17.30-18.00 น.	เดินทางสู่ที่พักในจังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุดอยสุเทพ ดอยอินทนนท์และโครงการหลวง หมู่บ้านถวาย	
ที่พัก: โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือ รีสอร์ท ในจังหวัดเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารในบริเวณดอยอินทนนท์ หรือ จะนำอาหารกล่องไปรับประทานแบบปิกนิก	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงราย	
วัดร่องขุ่น-วัดพระธาตุคอกตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีเก้อและมุเซอ	
เวลา	โปรแกรมเดินทาง
08.30-09.00 น.	ออกเดินทางจากอำเภอเมืองเชียงรายไปยังวัดร่องขุ่น
09.00-09.30 น.	นำชม วัดร่องขุ่น ออกแบบและก่อสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ พระอุโบสถตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาว เป็นเชิงชั้นลดหลั่นกันไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค มีวงงาดูแปลกตา น่าสนใจมาก โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
09.30-11.00 น.	เดินทางไปยังวัดพระธาตุคอกตุง
11.00-11.30 น.	นำชม วัดพระธาตุคอกตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากัสสะปะเถระเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอายังพระบรมสารีริกธาตุกระดูกไหปลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอุชุตราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธโยนกชัยบุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์สิงหนวัติ เป็นประธานพร้อมด้วยมุขมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมามอบบรรจุสร้างขึ้นที่คอกตุงดินแดง (คือคอกตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวชิรโพธิเถร ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมามอบถวายให้พระเจ้ามังรายะนะริราช แล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นบรรจุสร้างใหม่ขึ้นมาอีกองค์หนึ่งบนคอกตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม
11.30-12.00 น.	เดินทางมายังไร่แม่ฟ้าหลวง
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ร้านต้นน้ำ
13.00-15.00 น.	รับชมไร่ชาไร่เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันเบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามพรั่งพร้อมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหินสวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานห่มหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน เพลิดเพลินพระตำหนักคอกตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินต่างระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้านปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet)สามารถมองเห็นทิวทัศน์เทือกเขา สลับซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็นภาพพระบรมรูปและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรงงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
15.00-16.30 น.	เยี่ยมชมวิถีชีวิต ของชาวเขาเผ่าอีเก้อ และ มุเซอ พร้อมกับเยี่ยมชมการทำแปลงเกษตรที่สูงของโครงการไร่แม่ฟ้าหลวง
16.30 น.	เดินทางสู่โรงแรมที่พัก

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:

วัดร่องขุน วัดพระธาตุคอกยตุ่ง ไร่แม่ฟ้าหลวง และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีเก้อ และมูเซอ

ที่พัก:

โรงแรม เวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมดุสิตไอลแลนด์ โรงแรมริมกรีส์ออร์ท

ร้านอาหาร:

ร้านอาหารต้นน้ำ ในบริเวณไร่แม่ฟ้าหลวง

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดลำปาง	
วัดพระธาตุลำปางหลวง - อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30 น.	เดินทางถึงจังหวัดลำปาง
08.30-09.15 น.	ออกเดินทางไปสู่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางเพื่อไปยังวัดพระธาตุลำปางหลวง
09.15-10.30 น.	นำชม วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บูด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระอัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรุกขะสุนเป็นที่หนานทิพย์ข้างยิงทำวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำเต้าม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
10.30-12.00 น.	ออกเดินทางจากวัดพระธาตุลำปางหลวงไปยัง อำเภอแม่ปาน เพื่อที่จะไปรับประทานอาหารกลางวัน
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ ห้องอาหารตูปคำ ไ้ห้ญ้า แจ้ซ้อน รีสอร์ท
13.00-13.15 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
13.15-16.00 น.	เที่ยวชม อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หมาลัย นกกะเต็นน้อย ธรรมชาติ นกโพระดกคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านตองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อเนื่องกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
16.00-17.00 น.	เดินทางสู่โรงแรมที่พักในจังหวัดลำปาง
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
วัดพระธาตุลำปางหลวง อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
ที่พัก:โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมเวียงละคอน โรงแรมคิมลอคจ้ โรงแรมวีเจนท์ ลอคจ้	
ร้านอาหาร:ห้องอาหารตูปคำ ไ้ห้ญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงผสม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชร.	ชีช้างล่องแพ(แมกก)-วัดพระธาตุดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เมืองโบราณเชียงแสน
2	ลพ.-ลพ.-ชม.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุศรีบุญชัย-โครงการหลวงดอยอินทนนท์-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-บ้านถวาย

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์ในแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- XXXX ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงราย	
วัดพระธาตุดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ-เมืองโบราณเชียงแสน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30-09.30 น.	ออกเดินทางจากอำเภอเมืองเชียงรายไปยังวัดพระธาตุดอยตุง
09.30-10.30 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากัสสะปะเถระเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอาขี้พระบรมสารีริกธาตุกระดูกไหปลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอูซุตรราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธโยนกชัยบุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์สิงหนวัติ เป็นประธานพร้อมด้วยมุขมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมาบรรจุสร้างชั้น ณ ที่ดอยดินแดง (คือดอยตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวชิรโพธิเถร ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมามอบถวายให้พระเจ้ามังรายนะริราช แล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นบรรจุสร้างใหม่ขึ้นมาอีกองค์หนึ่งบนดอยตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม
10.30-11.00 น.	เดินทางไปยังไร่แม่ฟ้าหลวง
11.00-12.00 น.	วันรมย์ชมไม้เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันแบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามพื้นพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหิน สวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานห่มหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ร้านต้นน้ำ
13.00-14.00 น.	เพลินชมพระตำหนักดอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินตางระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้าน ปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet)สามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่เอกเขา สลับซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็นภาพพระบพสุริยะและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรงงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
14.00-15.30 น.	เยี่ยมชมวิถีชีวิต ของชาวเขาเผ่าอาก้อ และ มูเซอ พร้อมกับเยี่ยมชมการทำแปลงเกษตรที่สูงของโครงการไร่แม่ฟ้าหลวง
15.30-16.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พักในเชียงราย
16.30 น.	เดินทางสู่โรงแรมที่พัก
วันที่ 2	
08.30 -10.00 น.	ออกเดินทางจากตัวเมืองเชียงรายไปยังเมืองโบราณเชียงแสน
10.00-12.00 น.	นำชมเมืองโบราณเชียงแสน เชียงแสนเป็นเมืองเก่าแก่มากแห่งหนึ่งในภาคเหนือ เดิมชื่อ “เวียงหิรัญ

	<p>นครเงินยาง” แม้ปัจจุบันยังมีซากกำแพงเมืองโบราณ ๒ ชั้น และโบราณสถานหลายแห่งปรากฏอยู่ทั้งในและนอกตัวเมือง</p> <ul style="list-style-type: none"> • พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงแสน เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณเชียงแสนและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ลวดลายปูนปั้นฝีมือล้านนา พระพุทธรูปและศิลาจารึกจากเชียงแสน และจากจังหวัดพะเยา พร้อมทั้งให้ข้อมูลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของชุมชน และประวัติการสร้างเมืองเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ ไทยลื้อและชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น เครื่องเงิน เครื่องดนตรี เครื่องประดับ เป็นต้น • วัดพระธาตุเจดีย์หลวง ตั้งอยู่ติดกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงแสน สร้างโดยพระเจ้าแสนภูเมื่อประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๙ โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนาเป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีพระวิหารที่เก่ามากซึ่งพังทลายเกือบหมดแล้ว และเจดีย์รายแบบต่าง ๆ ๔ องค์ • วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทองงั่ว ราชโอรสพระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๒ ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (๑,๒๐๐ กิโลกรัม) ชื่อนานนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน ในวัดนี้ยังมีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งได้มาจากวัดทองทิพย์ เรียกกันว่า พระเจ้าทองทิพย์ เป็นพระพุทธรูปทองเหลือง พระพักตร์งดงามมาก ลักษณะพระพุทธรูปศิลปะสมัยสุโขทัย • วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสนประมาณ ๑ กิโลเมตร เขตตำบลเวียง พระเจ้าแสนภูทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน ๓๐๐ ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรงตั้งพระพุทธรูปพระศาสดาเป็นสังฆราชจำพรรษา ณ อารามแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญ คือ เจดีย์ประธานทรงมณฑปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กระดูกตาคู่ช้างขวาจากเมืองปาฏลีบุตร • วัดพระธาตุจอมกิติ ตั้งอยู่บนเนินชานนอกตัวเมืองถนนเลียบบแม่น้ำเชียงแสน-เชียงของ ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าฟ้างคราชโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๑๔๘๓ พร้อมกับพระธาตุจอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองสมัยเชียงแสน ต่อมาพระเจ้าสุวรณคัมภีร์ได้บูรณะและปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุใหม่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓
12.00-12.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังสามเหลี่ยมทองคำ
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ
13.30-14.30 น.	นั่งเรือชมความงามของสามเหลี่ยมทองคำ ในแม่น้ำโขง ผ่านเขตแดนประเทศพม่า และ ลาว ชื่อของฝั่งลาวก่อนกลับมาฝั่งไทยที่บ้านดอนทราย
14.30-15.00 น.	เดินทางต่อไปยังแม่สาย
15.00-17.00 น.	สนุกสนานกับการช้อปปิ้งที่แม่สาย หรือจะผ่านข้ามแดนไปยังฝั่งทำซี้เหล็กของประเทศพม่า ชมศิลปะของวัดไทยใหญ่ และ ไม้แกะสลัก พร้อมกับเครื่องประดับที่ทำจากทับทิมและหยก รวมทั้งสินค้าที่มาจากประเทศจีน
17.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: วัดพระธาตุดอยตุง ไร่แม่ฟ้าหลวง และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีเก้อ และมุเซอ เมืองโบราณเชียงใหม่ สามเหลี่ยมทองคำ และ แม่สาย
ที่พัก: โรงแรม เวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมดุสิตไฮแลนด์ โรงแรมริมกก รีสอร์ท
ร้านอาหาร: ร้านอาหารต้นน้ำ ในบริเวณไร่แม่ฟ้าหลวง ร้านอาหารริมโขง ร้านอาหารฝั่งโขง ในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่	
ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-พักที่เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์-พระธาตุศรีจอมทอง-บ้านถวาย	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจาก ลำปาง สู่อำเภอเกาะคา เพื่อไปยังวัดพระธาตุลำปางหลวง
09.00-10.00 น.	นำชม วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคูเมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บูด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจําแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีอุระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำแต้ม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
10.00-11.00 น.	เดินทางต่อไปยังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย
11.00-12.00 น.	ชมการแสดงของช้างที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันภายในศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย
13.00-13.45 น.	เดินทางสู่จังหวัดลำพูน
13.45-14.30 น.	นำชม วัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศาธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงขึ้นใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรง

	ปราสาทศีลาลัย มีมือข้างละไว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม มีมือแบบขอม ปราสาทให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ภายใต้ฐานล่างเป็นกรูบริ้วพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน
14.30-15.15 น.	ออกเดินทางจากลำพูน ไปยังบ่อสร้าง สันกำแพง
15.15-17.00 น.	ชมการสาธิต การทำ ร่ม ด้วยกระดาษสา การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเงิน การทอผ้าไหม และการแกะสลักไม้
17.00-17.30 น.	เดินทางสู่ที่พักใน เชียงใหม่
วันที่ 2	
08.00 น	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
10.00-10.30 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
10.30-10.45 น.	ออกเดินทางไปยังพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
10.45-11.45 น	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพลกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ ฐานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
11.45-12.00 น.	เดินทางสู่น้ำตกชिरธาร
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันแบบปิกนิก พร้อมกับชมความงามตามธรรมชาติของสายน้ำตกชिरธารพักผ่อนและสนุกสนานกับการอาบน้ำตก
13.00-13.30 น.	เดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์
13.30-14.00 น.	เยี่ยมชมโครงการหลวงดอยอินทนนท์ พร้อมกับหมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้วขุนกลาง
14.00-14.30 น.	เดินทางสู่วัดพระธาตุดอยจอมทอง
14.30-15.00 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยจอมทองวรวิหาร เป็นวัดสำคัญคู่เมืองจอมทองและเป็นที่เคารพสักการะของชาวเหนือโดยทั่วไป ประเพณีเด่นของวัดคือ “การแห่ไม้ค้ำโพธิ์” ซึ่งเป็นประเพณีของชาวล้านนาที่ถือว่าการเอาไม้มาค้ำโพธิ์เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา
15.00-15.30 น.	เดินทางสู่หมู่บ้านถวาย อ.หางดง

15.30-16.30 น.	เลือกซื้อสินค้าซึ่งทำจากไม้สักและไม้อื่น ๆ ที่ทำเลียนแบบของเก่าแบบพม่า หรือจะซื้อผ้าทอซึ่งทำจากผ้าฝ้ายและสินค้าประดับบ้านและอื่น ๆ อีกมากมาย ๆ
16.30 น.	เดินทางกลับสู่เชียงใหม่
16.30-17.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก ในตัวเมืองเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย วัดพระธาตุลำปางหลวง วัดพระธาตุศรีบุญชัย โครงการหลวงดอยอินทนนท์ วัดพระธาตุศรีจอมทอง บ้านถวาย	
ที่พัก: โรงแรมอิมพีเรียลแม่ปิง โรงแรมดวงตะวัน โรงแรมมณีนาราคอน โรงแรมพรพิงค์ โรงแรมล้านนาพาเลซ	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารภายในศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย หรืออาหารกล่องแบบปิกนิก	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงผสม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชม.	ชีช้า่งล่องแพ(แม่แตง)-ฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มกล้วยไม้-บ้านจักรยานเวียงกุมกาม-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ◎ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- 🏯 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงใหม่	
ชีช้างล่องแพ (แม่แตง)–ฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มกล้วยไม้-ปั่นจักรยานเวียงกุมกาม-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-09.20 น.	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามเส้นทางอำเภอแมริม – ผาง เพื่อไปยังปางช้างแม่ตะมาน
09.20-10.30 น.	สนุกกับการป้อนอาหารช้าง หลังจากนั้นชมช้างอาบน้ำในแม่น้ำแม่แตง พร้อมกับการแสดงการชักลากไม้ของช้างน้อยใหญ่ จบการแสดงภาคแรกด้วยการวาดรูปของศิลปินช้างน้อย ที่วาดรูปได้สวยงามจนมีชื่อเสียงระดับโลก
10.30-11.30 น.	ตื่นเร็นเร้าใจกับการนั่งช้างเข้าป่า พร้อมกับการนั่งเกวียน กลับมาที่ปางช้าง
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00- 14.00 น.	ล่องแพไม้ไผ่ ตามลำน้ำแม่แตง ประมาณ 1 ชั่วโมง
14.00-15.00 น.	เดินทางจากปางช้างแม่ตะมาน ไปยังฟาร์มผีเสื้อและฟาร์มกล้วยไม้
15.00-16.00 น.	สัมผัสความงามของเหล่ามดกล้วยไม้ หลากหลายสายพันธ์ที่ชูช่อ อวดสีสัน พร้อมให้ท่านได้สัมผัสและถ่ายรูป รวมทั้งชมวิถีการกำเนิดของผีเสื้อหลากหลายสายพันธ์
16.00-16.45 น.	กลับเข้าสู่โรงแรมที่พัก
วันที่ 2	
09.00 น.	เริ่มปั่นจักรยานจากโรงแรมที่พักลัดเลาะไปตามลำน้ำแม่ปิงไปยังเวียงกุมกาม
10.00 น.	เดินทางถึงเวียงกุมกาม นครโบราณใต้พิภพ
10.00-12.00 น.	ปั่นจักรยาน นำชมเวียงกุมกาม ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่พญามังราย (พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขน้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมือง จากการสำรวจพบว่ามีโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในเวียงกุมกาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ โบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้ำ วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกู่ขาว วัดอิ๊ก้าง วัดหัวหนอง และ วัดปู่ซึ้ง เป็นต้น
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารภายในบริเวณเวียงกุมกาม
13.00-13.30 น.	เดินทางต่อด้วยรถมายังวัดพระสิงห์
13.30-14.15 น.	นำชม วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร สร้างโดย พญาผายุกษัตริย์องค์ที่ 5 ในราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้น ในปีพ.ศ. 1888 พร้อมทั้งสร้างพระเจดีย์สูง 24 ศอกองค์หนึ่ง เพื่อใช้เป็นที่บรรจุอัฐิของพญาคำฟู พระราชบิดา มีพระพุทธรูป ที่สำคัญอยู่องค์หนึ่ง คือ พระพุทธสิหิงค์ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขัดสมาธิเพชร ตามประวัติเล่าว่าเจ้ามหาพรหมได้เชิญพระสิงห์มาจากเมืองกำแพงเพชร เพื่อถวายแด่พระเจ้าแสนเมืองมา แต่พอราชรถมาถึงวัดมีเหตุให้ต้องอัญเชิญประดิษฐานไว้ที่นี้ ในวิหารลายคำซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ยังมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องสุพรรณหงส์ และสังข์ทองซึ่งพบ

	เพียงที่นี้แห่งเดียวยังมีศิลปกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ พระอุโบสถตกแต่งแบบศิลปะล้านนา หอไตร ประดับด้วยรูปปูนปั้นเทวดา และเจดีย์ทรงกลมแบบล้านนา
14.15-15.00 น	นำชม วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร วัดนี้ตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงใหม่พอดี ประดิษฐานเจดีย์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นในรัชกาลพระเจ้าแสนเมืองมหาราชที่ 7 แห่งราชวงศ์มังราย (พ.ศ. 1913-1954) ต่อมาพระยาติโลกราชโปรดให้ช่างขยายเจดีย์ให้สูง และกว้างกว่าเดิม แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2024 และอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานระหว่าง พ.ศ.2011-2091 นานถึง 80 ปี ต่อมาในสมัยพระนางจิระประภา ได้เกิดแผ่นดินไหว เมื่อปี พ.ศ. 2088 ทำให้ยอดเจดีย์หักโค่นลง ปัจจุบันเจดีย์มีความสูงคงเหลือ 40.8 เมตร ฐานกว้างด้านละ 60 เมตร วิหารหลวงของวัดนี้เจ้าคุณอุบาลีคุณปรมาจารย์ (สิริจันทะเถระ) และเจ้าแก้วนารัฐ เป็นผู้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2471 หน้าประตูทางเข้าวิหารมีบันไดนาคเลื้อยงดงามยิ่ง ใช้หาง เกี้ยวกระหวัดขึ้นไปเป็นซุ้มประตูวิหาร นาคคู่นี้เป็นฝีมือเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่เดิมได้ชื่อว่าเป็น นาคที่สวยงามที่สุดของภาคเหนือ และในวัดเจดีย์หลวงนี้ยังมี เสาอินทขิล หรือ เสาหลักเมือง สร้างขึ้นเมื่อครั้งพ่อขุนเม็งรายมหาราชสร้าง เมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 1839 ประดิษฐานอยู่ในวิหารจตุรมุขทรงไทยหลังเล็กๆ เสาอินทขิลนี้สร้างด้วยไม้ซุง ต้นใหญ่ ฝังอยู่ใต้ดิน ทุกปีในวันแรม 12 ค่ำเดือน 8 (เหนือ) หรือประมาณเดือนพฤษภาคมจะมีงาน เรียกว่า เข้าอินทขิล เป็นการฉลองหลักเมือง
15.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:	
ปางช้างแม่ทะมาน ฟาร์มผีเสื้อและกล้วยไม้ เมืองโบราณเวียงกุมกาม วัดพระสิงห์ วัดเจดีย์หลวง	
ที่พัก:	
โรงแรมพรพิงค์ทาวเวอร์ โรงแรมดิเอ็มเพรส โรงแรมดวงตะวัน โรงแรมเชียงใหม่ออกคิด	
ร้านอาหาร:	
ร้านอาหารในปางช้างแม่ทะมาน ร้านเจ็ยทั้งเฮง ร้านเพชรดอยงาม ร้านแกงร้อนบ้านสวน ร้านเฮือนคำอินทร์	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงผสม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	สท.-ลป.-ลพ.-ชม.	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจซ็อน-วัดพระธาตุศรีบุญชัย-วัดพระยืน-วัดจามเทวี-เวียงเกาะกลาง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ

1

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมระยะเวลา 3 วัน

เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
อันดับ 1 : จังหวัดสุโขทัย –ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่	
	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง--ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-วัดพระธาตุศรีบุญชัย-วัดพระยืน-วัดจามเทวี-เวียงเกาะกลาง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
08.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดสุโขทัย
08.00 -10.00 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กำแพงเมืองสุโขทัย วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน วัดสระศรี วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง วัดศรีชุม และ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวม และจัดแสดงศิลปโบราณที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัย และที่ประชาชนมอบให้ บริเวณพิพิธภัณฑ์
10.00-12.00 น.	เดินทางไปยังจังหวัดลำปาง ทางเส้นทางทุ่งสะเลียม - ตาก
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ตาก
13.00-15.00 น.	เดินทางถึงอำเภอเกาะคาลำปาง
15.00-16.00 น.	นำชม วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บูดด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจายแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรุกขะสุนปั้นที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำเต้าม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้

16.00-16.45 น.	เดินทางจากวัดพระธาตุลำปางหลวงมายังที่พัก
16.45 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดลำปาง
วันที่ 2	
08.30 น.	ออกเดินทางสู่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ลำปาง
09.00-10.30 น.	ชมการแสดงของช้างน้อยใหญ่ ภายในศูนย์ เช่นช้างอาบน้ำ ช้างทำงาน ลากไม้ และ ช้างวาดรูป
10.30-11.30 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอแม่ปาน ลำปาง
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ไร่หญ้าแจ้ซ้อนรีสอร์ท
12.30-12.45 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
12.45-15.00 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย นกกะเต็นน้อย ธรรมดา นกโพระดกคอกสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติ ภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ
15.00-16.30 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดเชียงใหม่
16.30 น.	ถึงโรงแรมที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 3	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจากเชียงใหม่ไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
09.00-10.00 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจดูบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยอ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุฑาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
10.00-11.30 น.	ออกเดินทางไปยังจังหวัดลำพูน
11.30-12.30 น.	นำชมวัดพระธาตุหริภุชชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตย์ราชา พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตย์ราชาษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุ

	<p>พระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตย์ยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราศรัยสี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ภายใต้ฐานล่างเป็นกรุปรรพพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน</p>
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-14.00 น.	<p>นำชมวัดจามเทวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดกู่กุด ตั้งอยู่ริมถนนจามเทวี ตำบลในเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 1298 เป็นฝีมือช่างละโว้ ลักษณะพระเจดีย์เป็นสี่เหลี่ยมแบบพุทธคยาในประเทศอินเดีย แต่ละด้านมีพระพุทธรูปยืนปางประทานพรอยู่เป็นชั้นๆ ภายในเจดีย์บรรจุอัฐิของพระนางจามเทวีปฐมกษัตริย์แห่งนครหริภุญชัย ตามตำนานเล่าว่าเจ้าอนันตยศและเจ้ามหันตยศ ราชโอรสของพระนางจามเทวีได้สร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของพระนางเมื่อปี พ.ศ. 1298 เดิมมียอดห่อหุ้มด้วยทองคำ ต่อมาจะเป็นสมัยใดไม่ทราบชัด ยอดพระเจดีย์หักหายไปชาวบ้านจึงเรียกว่า "กู่กุด" หรือมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า "พระเจดีย์สุวรรณจังโกฏ" นอกจากนั้นยังมี รัตนเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ทางขวาของวิหาร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระยาสุรพลสิทธิ์ ฐานล่างสุดเป็นรูป 8 เหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.40 เมตร สูงจรดยอด 11.50 เมตร องค์เจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละเหลี่ยมเจาะเป็นซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์</p>
14.00-14.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังเวียงเกาะกลาง
14.30-15.15 น.	<p>นำชม "วัดเกาะกลาง" วัดนี้ได้ถูกทิ้งให้เป็นวัดร้างจนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ.2517 ได้มีการพัฒนาปฏิสังขรณ์เป็นสถานที่บำเพ็ญธรรม ในปี พ.ศ. 2522 กรมการศาสนาได้ประกาศให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษา สำหรับชุมชนโดยรอบมีชาวมอญเข้ามาอยู่อาศัย ส่วนบริเวณด้านหน้าพระวิหารจะมีเสาทองตั้งอยู่ เพื่อแสดงสัญลักษณ์และเครื่องรำลึกว่า "หงส์" คือเมืองหงสาวดี เมืองหลวงของชาวมอญในพม่า ความโดดเด่นและคุณค่าทางวัฒนธรรมของกลุ่มโบราณสถานวัดเกาะกลาง เป็นสถานที่ที่มีตำนานเกี่ยวข้องกับกำเนิดของ "พระนางจามเทวี" มีรูปแบบของสถาปัตยกรรมของโบราณสถานรุ่นแรกๆ ของล้านนา และสถาปัตยกรรมของโบราณสถานปรากฏ มีรูปแบบที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ต่อมา กรมศิลปากรได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ลำพูน ทำการขุดแต่งโบราณสถานกลุ่มนี้ เมื่อเดือนเมษายน 2548 พบว่ามีโบราณสถาน 4 กลุ่ม ได้แก่ เจดีย์หมายท่า ก่อนนั้น ปรากฏหลักฐานเพียงเจดีย์ทรงระบอกกลม หลังจากการขุดแต่งพบว่ามีองค์ประกอบตามแบบแผนของวัดอย่างชัดเจน ประกอบด้วยองค์เจดีย์ประธาน แทนนุชา วิหาร กำแพงแก้ว และซุ้มประตูโขง</p>
15.15-16.45 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระยืน
16.45-17.15 น.	<p>นำชมวัดพระยืน วัดพระยืนมีชื่อเดิมว่า วัดพุทธมหาสถาน ซึ่งพระเจ้าอรรคมังกราช กษัตริย์หริภุญชัย เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1606-1611 พระเจดีย์วัดพระยืนเป็นพระเจดีย์ทรงมณฑป มีพระพุทธรูป</p>

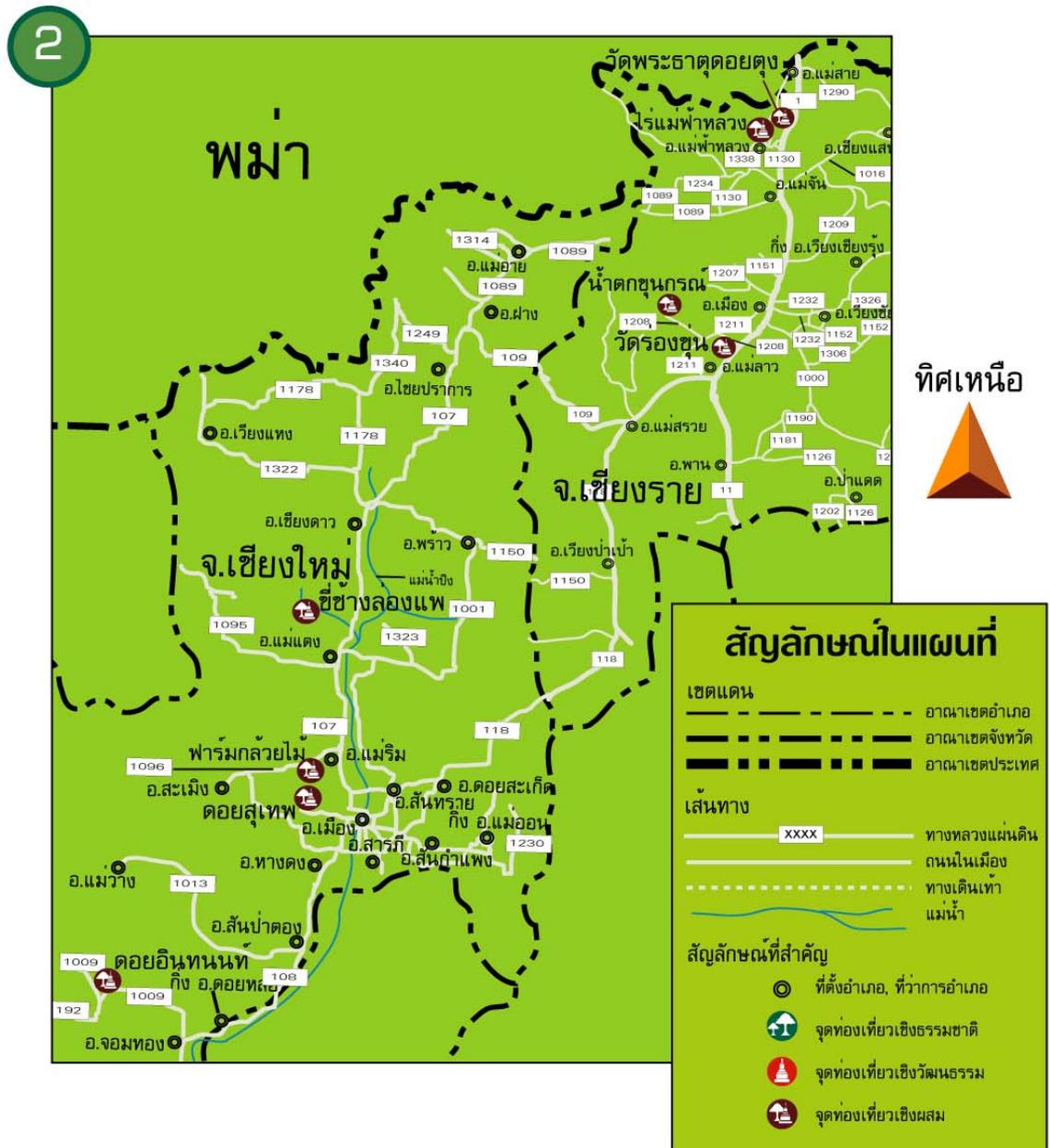
	ยื่นทั้งสี่ทิศ เครื่องบนประกอบด้วยเจดีย์ห้ายอด โดยมีเจดีย์ทรงระฆังและเจดีย์ทรงกลมขนาดเล็กเป็นประธาน คล้ายคลึงกับอานันทเจดีย์ที่เมืองพุกาม และพระเจดีย์วัดป่าสัก จังหวัดเชียงราย
17.15 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วัดพระธาตุลำปางหลวง ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระยืน-วัดจามเทวี-เวียงเกาะกลาง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ	
ที่พัก: โรงแรมลำปางริเวอร์ลodge โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมรีเจนท์ ลอดจ์ โรงแรมในเมืองเชียงใหม่ โรงแรมดิเอ็มเพรส โรงแรมลานนาพาเลซ โรงแรมสุริวงค์ โรงแรมพรพิงค์ทาวเวอร์	
ร้านอาหาร: ลำปาง ร้านอาหารตูปคำ ไ้หญ่แจ้ซ้อน รีสอร์ท หรือ ในบริเวณอุทยานแห่งชาติ ลำพูน ครั้ววันดี ร้านอาหารดาวคะนอง ครั้วพญาของ	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงผสม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ชร.-ชม.	วัดพระธาตุดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดร่องขุ่น-น้ำตกขุนกรณ์-ชีช้างล่องแพ(แม่ตะมาน)-ฟาร์มกล้วยไม้-ดูพระอาทิตย์ตกดินที่ดอยสุเทพ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงราย-เชียงใหม่	
วัดพระธาตุดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดร่องขุน-น้ำตกขุนกรณ์-ชี้ช้างล่องแพ(แม่ตะมาน)-ฟาร์มกล้วยไม้-ดูพระอาทิตย์ตกดินที่ดอยสุเทพ-ดอยอินทนนท์	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
07.00-08.30 น.	ออกเดินทางจากอำเภอเมืองเชียงรายไปยังวัดพระธาตุดอยตุง
08.30-09.00 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากัสสะปะเถระเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอาองค์พระบรมสารีริกธาตุกระดูกโพลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอูซุตรราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธโยนกชัยบุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์มังราย เป็นประธานพร้อมด้วยมุขมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมามอบบรรจุสร้างขึ้น ณ ที่ดอยดินแดง (คือดอยตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวชิรโพธิเถร ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมามอบถวายให้พระเจ้ามังรายนะริราช แล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นบรรจุสร้างใหม่ขึ้นมามากองค์หนึ่งบนดอยตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม
09.00-09.30 น.	เดินทางไปยังไร่แม่ฟ้าหลวง
09.30-10.30 น.	รื่นรมย์ชมไม้เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันเบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามผืนพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหินสวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานหม่นหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน เพลินชมพระตำหนักดอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินต่างระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้านปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet)สามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่เอกเขาสลับซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็นภาพระบบสุริยะและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรงงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
10.30-11.30 น.	เดินทางต่อไปยังวัดร่องขุน
11.30-12.00 น.	นำชม วัดร่องขุน ออกแบบและก่อสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ พระอุโบสถตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาว เป็นเชิงชั้นลดหลั่นกันไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค มีวงงาคูแปลกตา น่าสนใจมาก โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
12.00-12.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังวนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันแบบปิกนิกที่บริเวณน้ำตก
13.30-14.30 น.	วนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ อยู่ในท้องที่ตำบลแม่กรณ์และตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัด

	เชียงราย อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ลาวฝั่งซ้ายและป่าแม่กกฝั่งขวา มีเนื้อที่ประมาณ 1,000 ไร่ กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2525 วนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์มีน้ำตกขุนกรณ์ที่ขึ้นชื่อว่าสวยที่สุดในจังหวัดเชียงราย น้ำตกใสสะอาด ปราศจากตะกอนหินปูน มีน้ำไหลตลอดทั้งปี น้ำตกสูงกว่า 70 เมตร
14.30-17.00 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เส้นทาง เชียงราย –แม่สรวย-เวียงป่าเป้า-ดอยสะเก็ด-เชียงใหม่
17.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมเชียงใหม่
วันที่ 2	
08.00-09.20 น.	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามเส้นทางอำเภอแมริม – ผาง เพื่อไปยังปางช้างแม่เตมาน
09.20-10.30 น.	สนุกกับการป้อนอาหารช้าง หลังจากนั้นชมช้างอาบน้ำในแม่น้ำแม่แตง พร้อมกับการแสดงการชักลากไม้ของช้างน้อย ใหญ่ จบการแสดงภาคแรกด้วยการวาดรูปของศิลปินช้างน้อย ที่วาดรูปได้สวยงามจนมีชื่อเสียงระดับโลก
10.30-11.30 น.	ตื่นเต้นร่าเริงกับการนั่งช้างเข้าป่า พร้อมกับการนั่งเกวียน กลับมาที่ปางช้าง
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00- 14.00 น.	ล่องแพไม้ไผ่ ตามลำน้ำแม่แตง ประมาณ 1 ชั่วโมง
14.00-15.00 น.	เดินทางจากปางช้างแม่เตมาน ไปยังฟาร์มผีเสื้อและฟาร์มกล้วยไม้
15.00-16.00 น.	สัมผัสความงามของเหล่ามดกล้วยไม้ หลากหลายสายพันธุ์ที่ชูช่อ อวดสีสัน พร้อมให้ท่านได้สัมผัส และถ่ายรูป รวมทั้งชมวิถีการกำเนิดของผีเสื้อหลากสายพันธุ์
16.00-16.45 น.	กลับเข้าสู่โรงแรมที่พัก
วันที่ 3	
08.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
09.30 น.	แวะชมหมูล้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ประมาณ 20 ครัวเรือน
10.00 น.	ออกเดินทางจากหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ไปยังยอดดอยอินทนนท์ หรือดอยอ่างกา
10.45 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
11.15 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
11.30-12.30 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพลกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระ

	<p>ชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ ฐานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม</p>
12.30-13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมพีดลและนภพลภูมิสิริ
13.15-13.45 น.	ออกเดินทางต่อไปยังน้ำตกกวชิรธาร
13.45-14.15 น.	ถึงน้ำตกกวชิรธาร เทียบชมน้ำตก
14.15-14.45 น.	ออกเดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์ และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าเผ่าแม้ว หรือม้ง
14.45-15.30 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ของชาวเขาเผ่าแม้วหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
15.30-17.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
17.30-18.30 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “ดอยจตุรพรต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยอ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุธเวทฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วนวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ</p> <p>ครูบาศรีวิชัย พระอรียสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน พร้อมกับชมพระอาทิตย์ตกดินบนยอดดอยสุเทพฯ</p>
19.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>วัดพระธาตุดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดร่องขุน-น้ำตกขุนกรณ์-ซุ้มช้างล่องแพ(แม่ตะมาน)-ฟาร์มกล้วยไม้-ดูพระอาทิตย์ตกดินที่ดอยสุเทพ-ดอยอินทนนท์</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมในเชียงใหม่ : โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมมันตริณี โรงแรมริมกก โรงแรมดุสิตไฮแลนด์ รีสอร์ท</p> <p>โรงแรมในเชียงใหม่: โรงแรมเชียงใหม่ออกคิด โรงแรมปางสวนแก้ว โรงแรมเชียงใหม่ภูคำ โรงแรมกรีนเลค รีสอร์ท</p>	
<p>ร้านอาหาร: ที่เชียงใหม่แนะนำรับประทานร้านอาหารสะดวกรับประทานที่บริเวณวนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์</p> <p>เชียงใหม่ :ร้านเฮือนคำอินทร์ ร้านอาหารแกงร้อนบ้านสวน ร้านเพ็ญ ร้านเฮือนเพ็ญ ข้าวซอยฟ้าฮ่าม</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ระยะเวลา	เชิงผสม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชม.-ลพ.	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดพระธาตุนฤขัย-คู่มือบ้านดอนหลวง-พักแรมที่รีสอร์ท-วัดพระธาตุดอยจอมทอง-ดอยอินทนนท์-พักที่แม่แจ่ม-ศูนย์ทอผ้าแม่แจ่ม-วนอุทยานแห่งชาติออบหลวง-ดอยเต่า

3

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 3: จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน	
<p>วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดพระธาตุนฤทมิษฐ์-คู่มือบ้านดอนหลวง-พักแรมที่ รีสอร์ท-วัดพระธาตุนครจอมทอง-อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-พักที่แม่แจ่ม-ศูนย์ทอผ้าแม่แจ่ม-วนอุทยานออบหลวง- ดอยเต่า</p>	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-08.45 น.	
08.45-09.45 น.	<p>นำชม วัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยอ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยสุเทพ</p> <p>ครูบาศรีวิชัย พระอรียสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน</p>
09.45-10.30 น.	เดินทางจากวัดพระธาตุดอยสุเทพ ไปยังวัดพระสิงห์
10.30-11.00 น.	<p>นำชม วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร สร้างโดย พญาผายุกษัตริย์องค์ที่ 5 ในราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้น ในปีพ.ศ. 1888 พร้อมทั้งสร้างพระเจดีย์สูง 24 ศอกองค์หนึ่ง เพื่อใช้เป็นที่บรรจุอัฐิของพญาคำฟู พระราชบิดา มีพระพุทธรูป ที่สำคัญอยู่องค์หนึ่ง คือ พระพุทธสิหิงค์ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขัดสมาธิเพชร ตามประวัติเล่าว่าเจ้ามหาพรหมได้เชิญพระสิงห์มาจากเมืองกำแพงเพชร เพื่อถวายแด่พระเจ้าแสนเมืองมา แต่พอราชรถมาถึงวัดมีเหตุให้ต้องอัญเชิญประดิษฐานไว้ที่นี้ ในวิหารลายคำซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ยังมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องสุพรรณหงส์ และสังข์ทองซึ่งพบเพียงที่นี้แห่งเดียวยังมีศิลปกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ พระอุโบสถตกแต่งแบบศิลปะล้านนา หอไตรประดับด้วยรูปปูนปั้นเทวดา และเจดีย์ทรงกลมแบบล้านนา</p>
11.00-11.45 น.	<p>นำชม วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร วัดนี้ตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงใหม่พอดี ประดิษฐานเจดีย์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นในรัชกาลพระเจ้าแสนเมืองมากษัตริย์องค์ที่ 7 แห่งราชวงศ์มังราย (พ.ศ. 1913-1954) ต่อมาพระยาติโลกราชโปรดให้ช่างขยายเจดีย์ ให้สูง และกว้างกว่าเดิม แล้วเสร็จเมื่อปี</p>

	<p>พ.ศ. 2024 และอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานระหว่าง พ.ศ.2011-2091 นานถึง 80 ปี ต่อมาในสมัยพระนางจิระประภา ได้เกิดแผ่นดินไหว เมื่อปี พ.ศ. 2088 ทำให้ยอดเจดีย์หักโค่นลง ปัจจุบันเจดีย์มีความสูงคงเหลือ 40.8 เมตร ฐานกว้างด้านละ 60 เมตร วิหารหลวงของวัดนี้เจ้าคุณอุบาลีคุณปรมาจารย์ (สิริจันทะเถระ) และเจ้าแก้วมรกต เป็นผู้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2471 หน้าประตูทางเข้าวิหารมีบันไดนาคเลื้อยดงามยี่ง ใช้หาง เกี่ยวกระหวัดขึ้นไปเป็นซุ้มประตูวิหาร นาคคู่นี้เป็นฝีมือเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่เดิมได้ชื่อว่าเป็น นาคที่สวยงามที่สุดของภาคเหนือ และในวัดเจ็ยหลวงนี้ยังมี เสาอินทขิล หรือ เสาหลักเมือง สร้างขึ้นเมื่อครั้งพ่อขุนเม็งรายมหาราชสร้าง เมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 1839 ประดิษฐานอยู่ในวิหารจตุรมุขทรงไทยหลังเล็กๆ เสาอินทขิลนี้สร้างด้วยไม้ซุง ต้นใหญ่ ฝังอยู่ใต้ดิน ทุกปีในวันแรม 12 ค่ำเดือน 8 (เหนือ) หรือประมาณเดือนพฤษภาคมจะมีงาน เรียกว่า เข้าอินทขิล เป็นการฉลองหลักเมือง</p>
11.45-12.45 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.45-13.45 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดลำพูน เพื่อไปนมัสการวัดพระธาตุหริภุญชัย
13.45-14.45 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราสาท สีเหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ภายใต้ฐานล่างเป็นกรูบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน</p>
14.45-15.15 น.	เดินทางไปสูบ้านดอนหลวง อำเภอป่าซาง แหล่งทอผ้าที่ขึ้นชื่อของลำพูน
15.15-16.15 น.	เยี่ยมชมการทอผ้าของชุมชน และเลือกซื้อของฝากที่ทำจากผ้าฝ้ายก่อนกลับ
16.15-17.45 น.	เดินทางสู่เชียงใหม่ ไปพักยังรีสอร์ทที่แถว ๆ อำเภอหางดง
17.45 น.	ถึงโรงแรมที่พัก
วันที่ 2	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจากจากรีสอร์ท ไปยังวัดพระธาตุศรีจอมทอง
09.00-09.30 น.	นำชม วัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร เป็นวัดสำคัญคู่เมืองจอมทองและเป็นที่เคารพสักการะของชาวเหนือโดยทั่วไป ประเพณีเด่นของวัดคือ "การแห่ไม้ค้ำโพธิ์" ซึ่งเป็นประเพณีของชาวล้านนาที่ถือว่าการเอาไม้มาค้ำโพธิ์เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา
09.30-10.45 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน

	แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ชาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
10.45-11.00 น.	ออกเดินทางไปยังพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
11.00-12.00 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนภเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศ ร่วมกับพลกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนภเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ สุวานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	ออกเดินทางไปสู่อำเภอมแม่แจ่ม
14.30-15.30 น.	นำชม วัดพุทธเอิ้น ตามประวัติกล่าวว่า วัดพุทธเอิ้นก่อสร้างในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เมื่อ ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว มีโบราณสถานซึ่งขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรแล้วคือ “โบสถ์น้ำ” ลักษณะคือสร้างในสระสี่เหลี่ยมโดยปักเสาลงในน้ำล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง บริเวณรอบโบสถ์จนถึงกำแพง เรียกว่า “อุทกสีมา” มีความหมายเหมือนกับ “ขัณฑ์สีมา” ของโบสถ์บนบก โบสถ์น้ำนี้ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรแล้ว คติการบวชน้ำในโบสถ์กลางน้ำนั้นถือว่าเป็นการบวชพระภิกษุสงฆ์ที่มีความบริสุทธิ์มากที่สุด ได้รับอิทธิพลมาจากฝ่ายลังกา ปัจจุบันการบวชกลางน้ำนี้ได้ยกเลิกไปหมดแล้ว บริเวณด้านหลังโบสถ์น้ำมีวิหารเก่าแก่ ซึ่งภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างสกุลไทยใหญ่ ปัจจุบันหลงเหลือเพียงภาพเดียว เนื้อประตูทางเข้าด้านหลัง วัดกองกาน อยู่ห่างจากวัดพุทธเอิ้นประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นวัดสำคัญของชาวแม่แจ่ม ภายในวิหารมีพระเจ้าตนหลวงซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองแม่แจ่ม ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ชาวแม่แจ่มจะไปสรงน้ำองค์พระกันทุกปี พระเจ้าตนหลวงนี้เป็นแบบล้านนา และมีขนาดใหญ่ที่สุดในอำเภอมแม่แจ่ม ตัววิหารเป็นไม้ และหลังคามุงแป้นเกล็ดแบบโบราณ
15.30-16.15 น.	ชม หมู่บ้านทอผ้าขึ้นดินจก อยู่ห่างจากตัวอำเภอมแม่แจ่มไปประมาณ ๓ กิโลเมตร หมู่บ้านที่ ๔-๕ ตำบลท่าผา ชาวบ้านที่ตำบลนี้นิยมทอผ้าขึ้นดินจกกันมาก ซึ่งทำกันถึง ๑๕๐ ครอบครัว และแต่ละบ้านจะมีเครื่องทออยู่ได้ถุนบ้าน ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองชนิดนี้เป็นที่นิยมอย่างสูง เพราะมีความสวยงามและลวดลายที่ออกมามีเอกลักษณ์เฉพาะ
16.15-17.00 น.	ชมวิถีชีวิตของชาวแม่แจ่ม ยามเย็นในตลาดสดในตัวอำเภอมแม่แจ่ม
17.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมในอำเภอมแม่แจ่ม และพักผ่อนตามอัธยาศัย

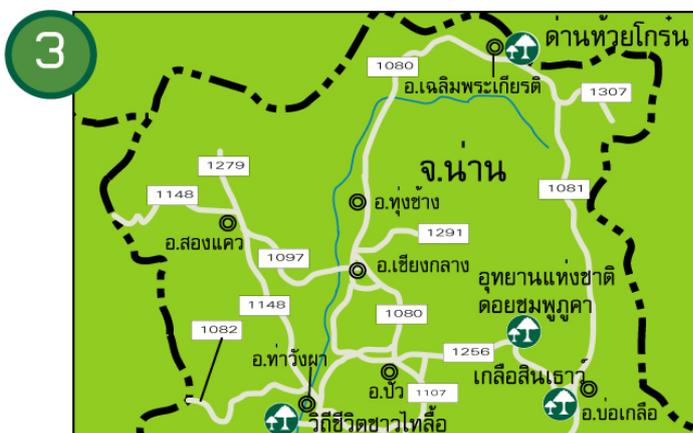
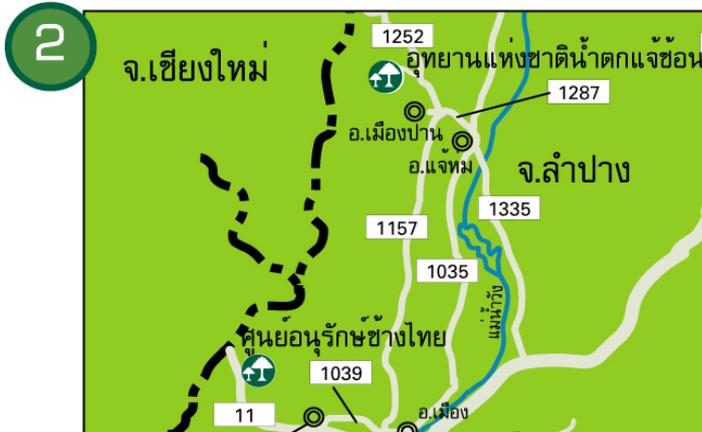
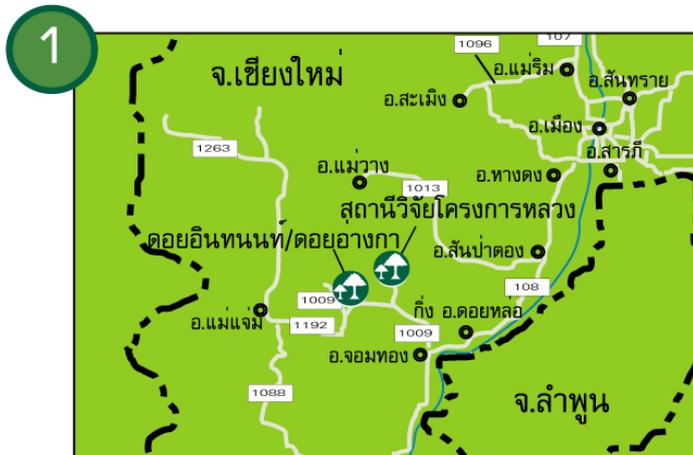
วันที่ 3	
08.00 -09.00 น.	ออกเดินทางจากแม่แจ่ม โดยใช้เส้นทางแม่แจ่ม - ออบหลวง
09.00-10.00 น.	เดินทางถึงอุทยานแห่งชาติออบหลวง “ ออบหลวง” กำจัดแบบเหนือๆเพิงผาและภาพเขียนสีที่ เพิงผาข้าง เป็นร่องรอยที่พักอาศัยของมนุษย์โบราณ (ออบ หรือ อีอบ แปลว่า ช่องแคบ) (ส่วนคำว่าหลวง แปลว่า ขนาดใหญ่) ความโดยรวมแล้วจึงแปลว่า ช่องแคบซึ่งมีขนาดใหญ่ โดยช่องแคบออบหลวงนั้น เบื้องล่าง มีสายน้ำแม่แจ่ม หรือแม่น้ำสลักหิน เพราะน้ำได้กัดเซาะสลักเสลาจนเกิดรูปร่างลวดลาย ที่สวยงามแปลกตาน่าอัศจรรย์ยิ่ง โดยสะพานที่ข้ามช่องแคบมี ความสูง 32 เมตร และส่วนที่แคบที่สุด ประมาณ 2 เมตร ซึ่งยังคงรอ คอยให้ผู้ที่ชอบความท้าทายได้เดินข้ามผ่าน
10.00-11.00 น.	ออกเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติดอยเต่า
11.00-14.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันบนแพ ล่องไปตามทะเลสาบดอยเต่า พร้อมกับพักผ่อนสายตา ชมธรรมชาติสองฝากฝั่งทะเลสาบดอยเต่า
14.00-16.00 น.	ออกเดินทางจากดอยเต่าสู่จังหวัดเชียงใหม่
16.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดพระธาตุนฤขัย-คูฝ้ายบ้านดอนหลวง-พักแรมที่รีสอร์ท-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-พักที่แม่แจ่ม-ศูนย์ทอผ้าแม่แจ่ม-วนอุทยานออบหลวง-ดอยเต่า	
ที่พัก:	
โรงแรมเบลวิลล่า รีสอร์ท โรงแรมสวนบัวรีสอร์ท กฤษดา ดอย รีสอร์ท บ้านกบดอย รีสอร์ท แม่แจ่ม: โรงแรมเฮือนแรม แจ่มเมือง 41 หมู่ 4 ตำบลท่าผา (ที่พักสไตล์ล้านนา แวดล้อมด้วยทุ่งนาชั้นบันได มีบริการจักรยานเสือภูเขา) โทร. 0 5348 5058 นवलสรวง 65 หมู่ 9 ต.ท่าผา โทร. 0 5382 8477 จำนวน 14 ห้อง บ้านพักสวนป่าแม่แจ่ม ถ.ฮอด-แม่แจ่ม กม.ที่ 29 โทร. 0 5324 2673 จำนวน 7 ห้อง	
ร้านอาหาร:	
ลำพูน ร้านอาหารครัววันดี ร้านอาหารดาวคะนอง แม่แจ่ม : แม่แจ่ม แนะนำทานอาหารในโรงแรมที่พัก หรือห้องอาหารที่มีอยู่ทั่วไปในอำเภอแม่แจ่ม ดอยเต่า: สำหรับผู้ที่ต้องการชมทัศนียภาพบริเวณรอบทะเลสาบ บริการเรือนำเที่ยวซึ่งสามารถจุคนได้ 60-70 คนโดยคิดราคาเป็นชั่วโมง ชั่วโมงละ 1000 บาท แต่ถ้าหลายชั่วโมงราคาจะลดลง ถ้าเป็นช่วงเทศกาลจะคิดเป็นรายหัว โดยถ้าจำนวน 30 คนขึ้นไป จะคิดคนละ 25 บาท ติดต่อแพธารทอง 053-469030 หรือ 01-9511503	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงธรรมชาติ
1 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	ดอยอินทนนท์-ดอยอ่างกา-สถานีวิจัยโครงการหลวง
2	ชม.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน
3	สป.-สป.	อุทยานแห่งชาติดอยชมพูกา-เกลือสินเธาว์-ด่านห้วยโก๋น-วิถีชีวิตชาวไทลื้อ

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ

- เส้นทาง
- xxxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - ~~~~~ แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

4. 5.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

1) เชียงธรรมชาติ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
ดอยอินทนนท์ – ดอยอ่างกา - สถานีวิจัยโครงการหลวง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30 น	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
10.00 น.	และชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ประมาณ 20 ครัวเรือน
10.30 น	ออกเดินทางจากหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ไปยังยอดดอยอินทนนท์ หรือดอยอ่างกา
11.15 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ้ำรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
12.00 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
12.15 - 13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
13.15 – 14.15 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพสกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ ฐานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
14.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังน้ำตกวชิรธาร
14.45 น.	ถึงน้ำตกวชิรธาร เที่ยวชมน้ำตก
15.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์ และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง หรือม้ง

15.45 – 16.30 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ของชาวเขาเผ่าแม้วหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
16.30 น.	ออกเดินทางกลับสู่เชียงใหม่
17.30 น.	เดินทางถึงที่พัก
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: หมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง , จุดสูงสุดในประเทศไทยที่ดอยอ่างกา , พระธาตุนพเมทนีดลและนภพภูมิสิริ , น้ำตกวชิรธาร , โครงการหลวงดอยอินทนนท์	
ที่พัก: โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท ในบริเวณอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารที่บริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและพณภูมิสิริ หรือ ในบริเวณน้ำตกวชิรธาร	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดลำปาง	
ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย - อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.00 น	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปยังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง
09.00 น.	ถึงศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยจังหวัดลำปาง นำชมการแสดงของช้างที่ได้ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดี
09.00-09.20 น.	ชมการแสดงของช้างอาบน้ำ
09.30- 10.15 น	ชมการแสดงของช้างทำงาน
10.15-10.30 น.	สนุกสนานกับการเลี้ยงช้าง ด้วยผลไม้เช่น กล้วย อ้อย รวมทั้งถ่ายรูปลูกับช้างเป็นที่ระลึก
10.30 – 11.30 น.	ออกเดินทางไปอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เพื่อไปรับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ ไร่หญ้า แจ้ซ้อน รีสอร์ท
12.30 – 12.15 น	ออกเดินทางไปสู่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
12.15- 15.30 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาล้าย นกกะเต็นน้อยธรรมดา นกโพระดกคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
15.30- 16.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พักในกรณีที่อยู่จังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยลำปาง และ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
ที่พัก:	
โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่ หรือ ลำปาง	
ร้านอาหาร:	
ห้องอาหารตูปคำ ไร่หญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท หรือ ร้านอาหารในอุทยานฯ	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 1 วัน

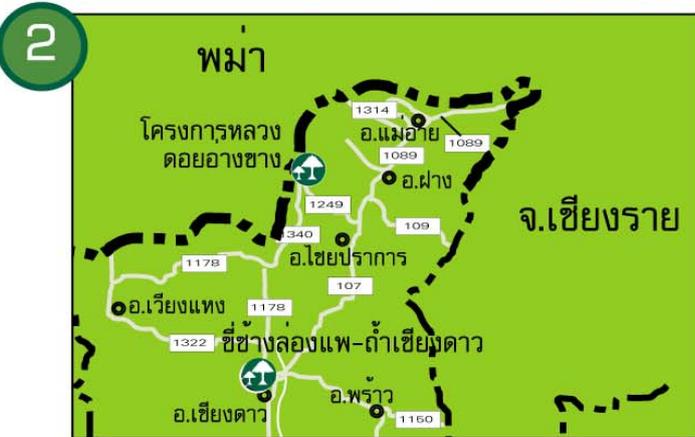
อันดับ 3 : จังหวัดน่าน อุทยานแห่งชาติดอยภูคา	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักในอำเภอเมืองจังหวัดน่าน ไปตามเส้นทางสายน่าน – ปัว ระยะทาง 60 กม.
08.40 น.	เดินทางถึงหมู่บ้านดอนมูล ซึ่งเป็นหมู่บ้านไทยลื้อ ที่ยังได้รับการอนุรักษ์ ทั้งในด้านที่อยู่อาศัย การแต่งกาย ภาษาพูด พร้อมกับชมการทอผ้าไทยลื้อที่หมู่บ้าน
09.40 น.	ออกเดินทางต่อไปยัง อำเภอปัว โดยใช้ระยะเวลาเดินทางประมาณ 30 นาที ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนเผ่าเย้า หรือ เมี่ยน พร้อมกับชมการผลิตเครื่องเงิน ที่มีชื่อเสียงของเมืองน่าน จากนั้นเดินต่อไปยังวัดปราง ซึ่งเป็นวัดที่มี ต้นดึกเคียม ต้นไม้อะไรใครรู้ดูประหลาดผิดธรรมชาติ พันธุ์พฤษภานางงน แค่เห็นเป็นต้นไม้หันหลังให้แดดหันหน้า เข้าวัดก็แปลกเหลือหลายอยู่แล้ว แต่ใครจะเชื่อว่าต้นไม้ประหลาดต้นนี้เป็นต้นอารมณฺ์ขัน ใบไม้จะไหวสั่นทุกครั้ง ที่ถูกคนสัมผัส
11.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังตัวอำเภอปัว เพื่อรับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.30	รับประทานอาหารกลางวันที่ร้านอาหารท้องถิ่น
12.30 น.	ออกเดินทางไปตามเส้นทางภูเขา เพื่อไปยังอุทยานแห่งชาติดอยภูคา ใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมงเพื่อไปดูต้นชมพูภูคา ดอยภูคาเป็นพื้นที่แห่งเดียวในประเทศไทยที่พบต้นชมพูภูคา (<i>Bretschneidera sinensis</i> Hemsl) ซึ่งเป็นพืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ ต้นไม้ชนิดนี้พบครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2532 และไม่พบในพื้นที่ใดอีกเลย จึงได้รับการตั้งชื่อต้นไม้ตามสีของดอกและถิ่นที่พบว่า “ชมพูภูคา”
14.00 น	ออกเดินทางจากอุทยานแห่งชาติดอยภูคา ไปยังอำเภอบ่อเกลือเพื่อที่จะไปดูกรรมวิธีการผลิต เกลือพื้นที่บนยอดเขาสูงเสียดเมฆ บ่อเกลือสำคัญในน่านมี 2 แห่ง คือบริเวณต้นน้ำว่า ซึ่งมีบ่อเกลือใหญ่ 2 บ่อ อีกแห่งคือบริเวณต้นน้ำน่าน มีบ่อใหญ่ 5 บ่อและมีบ่อเล็กบ่อน้อยอีกจำนวนมาก ปัจจุบันชาวบ้านยังคงต้มเกลือด้วยวิธีแบบดั้งเดิม จะตักน้ำเกลือจากบ่อส่งผ่านมาตามลำน้ำฝู่สู่อ่างพักก่อนจะนำน้ำเกลือมาต้มในกะทะใบกว้างขนาดใหญ่เคี่ยวจนน้ำงวดแห้ง ใสถุงวางขายกันหน้าบ้านเกลือเมืองน่านไม่มีไอโอดีนเหมือนเกลือทะเลจึงต้องมีการเติมสารไอโอดีนก่อนถึงมือผู้บริโภค
15.30 น	ออกเดินทางจากอำเภอบ่อเกลือ ไปยังอำเภอสันติสุข เพื่อเดินทางต่อไปยังที่พักในจังหวัดน่าน
17.00 น	เดินทางถึงที่พักที่จังหวัดน่าน
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: หมู่บ้านไทยลื้อ ที่บ้านดอนมูล , หมู่บ้านชาวเขาที่อำเภอปัว , อุทยานแห่งชาติดอยภูคา และอำเภอบ่อเกลือ	
ที่พัก: โรงแรมและรีสอร์ท ในจังหวัดน่าน	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารที่เป็นร้านสะดวกกิน ในอำเภอปัว จังหวัดน่าน	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงธรรมชาติ
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.-ชร.	ล่องเรือแม่น้ำกกจากท่าดอน จ.เชียงใหม่-ชมวิถีชีวิตชาวเขาอาฮา+หมู่บ้านผาไต่-สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยแม่สลอง
2	ชม.	ขี่ช้างล่องแพ-ถ้ำเชียงดาว-ดอยอ่างขาง-โครงการหลวงดอยอ่างขาง-บ้านชอบดั่งและบ้านนอแล
3	สพ.-นน.	อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน-ล่องแก่งแม่น้ำว้า

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ

- เส้นทาง**
- xxxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่ - เชียงราย	
ล่องเรือแม่น้ำกกจากท่าตอน จังหวัดเชียงใหม่ – ชมวิถีชาวเขาอาข่า+มูเซอบ้านผาใต้ - สวนแม่ฟ้าหลวง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักในอำเภอเมือง เชียงใหม่ เดินทางใช้เส้นทาง เชียงใหม่ – ฝาง – ท่าตอน
09.30 น.	ถึงอำเภอเชียงดาว แวะชมถ้ำเชียงดาว ซึ่งเป็นถ้ำหินปูนที่มีความสวยงามในเชียงใหม่
10.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยัง หมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้ว ห้วยลึก
10.45 น.	ถึงหมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้ว ห้วยลึก เพื่อดูวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และ ดูโครงการหลวงในพระราชดำริ
11.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังท่าตอน ชมความงามของภูเขาหินปูน ตลอดเส้นทาง ที่ได้ชื่อว่าเป็นภูเขาที่เหมือนภูเขาในเมืองกุ้ยหลิน ของจีน ตอนใต้
12.30 น.	เดินทางถึงท่าตอน และรับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารของโรงแรม ท่าตอนซาเลจ
13.30 น.	นั่งเรือในแม่น้ำกก ชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าอาข่า และมูเซอ บ้านผาใต้ จากนั้นนั่งเรือต่อไปยังจังหวัดเชียงราย (ใช้เวลานั่งเรือประมาณ 4 ชั่วโมง หรือ 5 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับระดับน้ำในแม่น้ำกก)
17.30 น.	เดินทางถึงท่าเทียบเรือเชียงราย และนำท่านสู่ที่พัก
วันที่ 2	
08.30 น.	เช็คเอาท์ ออกจากโรงแรม และ เดินทางต่อไปยังไร่แม่ฟ้าหลวง
09.45 น.	ชื่นชมชมไม้เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันเบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามผืนพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหิน สวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานหม่นหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน
11.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารต้นน้ำ
12.30 น.	เพลินชมพระตำหนักคอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินตางระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้านปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet)สามารถมองเห็นทิวทัศน์เทือกเขาสลักซับซ้อนกลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็นภาพระบบสุริยะและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรงงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
14.00-15.30 น.	ออกเดินทางจากไปเยือนหมู่บ้านชาวเขา ชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าอาข่า (อีเก้อ) ลาฮู่ (มูเซอ) ไทยใหญ่ (จาน) และจีนอพยพ ที่ยังคงรักษาพิธีกรรมเก่าแก่ไว้ในพื้นที่ร่ำรวยอารยธรรมชนเผ่าซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน พร้อมกับงานฝีมือจากคอยตุงสุดลาดโลก ณ ศูนย์งานฝีมือ ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ มีสินค้าดีไซน์เฉพาะ เหมาะสำหรับผู้พิถีพิถันเลือกสินค้า นับแต่ผ้าทอมือ พรหมทอมือ ผลิตภัณฑ์กระดาษสา งานปั้นและเครื่องเคลือบดินเผา ไปจนถึงกาแฟคอยตุง และแมคคาเดเมีย และผลิตภัณฑ์

	<p>ที่ดอยตุงได้รับตราสินค้า UNODC (United Nations Office on Drugs and Crime) เป็นสินค้าสื่อความหมายยับยั้งยาเสพติด และบรรเทาความยากจน ตราสัญลักษณ์ผลิตภัณฑ์โครงการที่ดอยตุงได้รับ แสดงถึงความสำเร็จในการพัฒนาแบบยั่งยืน สามารถบรรเทาปัญหาความยากจน และยุติกระบวนการผลิตยาเสพติด</p>
15.30 น.	<p>ออกเดินทางสู่สนามบินจังหวัดเชียงราย หรือ เดินทางต่อมายังจังหวัดเชียงใหม่</p>
<p>สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: ถ้ำเชียงดาว หมู่บ้านชาวเขา สวนแม่ฟ้าหลวง</p>	
<p>ที่พัก: โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมริมกก รีสอร์ท โรงแรมดุสิตไฮแลนด์ รีสอร์ท และ โรงแรมเลดเจ็นแอนดริสส์</p>	
<p>ร้านอาหาร: ร้านอาหารต้นน้ำ ในโครงการฯ</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงใหม่	
ที่ช้างล่องแพ – ถ้ำเชียงดาว – ดอยอ่างขาง-โครงการหลวงดอยอ่างขาง-บ้านขอบด้งและบ้านนอแล	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามเส้นทางอำเภอแมริม – ผาง เพื่อไปยังปางช้างแม่ตะมาน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
09.45 น.	เดินทางถึงปางช้างแม่ตะมาน
09.45-10.30 น.	สนุกกับการป้อนอาหารช้าง หลังจากนั้นชมช้างอาบน้ำในแม่น้ำแม่แตง พร้อมกับการแสดงการชักลากไม้ของช้างน้อย ใหญ่ จบการแสดงภาคแรกด้วยการวาดรูปของศิลปินช้างน้อย ที่วาดรูปได้สวยงามจนมีชื่อเสียงระดับโลก
10.30-11.30 น.	ตื่นเร้าใจกับการนั่งช้างเข้าป่า พร้อมกับการนั่งเกวียน กลับมาที่ปางช้าง
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.30-13.30 น.	สนุกสนานกับการล่องแพไม้ไผ่ กลางธรรมชาติของภูเขาในป่าแม่ตะมาน ในลำน้ำแม่แตง
13.45 น.	เดินทางต่อไปยังอำเภอฝาง เพื่อไปดอยอ่างขาง สัมผัสบรรยากาศภูเขา และถนนที่คดเคี้ยว ตลอดเส้นทาง พร้อมชมวิถีชีวิตของชนเผ่าตลอดเส้นทาง
16.30 น.	เดินทางเข้าสู่ที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 2	
08.30 -12.00 น.	หลังจากรับประทานอาหารเช้าแล้ว นำท่านชมโครงการหลวงดอยอ่างขาง ซึ่งมีความสูงกว่าระดับน้ำทะเล 1,400 เมตร และนับเป็นโครงการหลวงในพระราชดำริ โครงการแรก ปัจจุบันดอยอ่างขางได้เปลี่ยนสภาพจากภูเขาซึ่งถูกตัดไม้ทำลายป่ามาเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีพันธุ์ไม้ผลกว่า 12 ชนิด ผักเมืองหนาวกว่า 60 ชนิด และไม้ดอกเมืองหนาวมากกว่า 20 ชนิด สภาพอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 16.9 องศาเซลเซียส มีชาวไทยภูเขาเผ่าจีนฮ่อ ไทยใหญ่ มูเซอดำ และปะหล่อง อาศัยอยู่โดยรอบกว่า 600 ครัวเรือนใน 6 หมู่บ้าน ณ ที่นี้ท่านจะได้ ชมแปลงสาธิต ผัก ผลไม้ และไม้ดอกเมืองหนาวภายในศูนย์ฯ สามารถชั่งบรเวณเป็นวงกลม ค่าเข้าชมคนละ 30 บาท ยานพาหนะคันละ 50 บาท
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันภายในโครงการหลวง
13.00-15.00 น	เดินทางต่อไปเยี่ยมชม <ul style="list-style-type: none"> - เยี่ยมหมู่บ้านหลวง สัมผัสชีวิตชาวจีนฮ่อ - เยี่ยมหมู่บ้านนอแล สัมผัสวิถีชีวิตชาวปะหล่อง อดีตชนเผ่าดั้งเดิมของพม่า มีผลิตภัณฑ์หัตถกรรมของกลุ่มแม่บ้านจำหน่ายและเยี่ยมชมฐานปฏิบัติการนอแล ชมชายแดนไทย-พม่า - เที่ยวบ้านขอบด้ง สัมผัสวิถีชีวิตชาวเขาเผ่ามูเซอมีมคฺุเทศก้น้อยพาเยี่ยมชมภายในหมู่บ้าน - เดินป่าระยะสั้น ชมความงามธรรมชาติของผืนป่าปลูกทดแทน

	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมดูนก ที่มีทั้งนกประจำถิ่นและนกหายากต่างถิ่นให้ศึกษาหลากหลายพันธุ์ - จุดชมวิว-จุดกึ่งลมชนิด เป็นลานชมพระอาทิตย์ขึ้น-ตกดิน และสัมผัสทัศนียภาพของถนนทางขึ้นดอยอ่างขาง
15.00 น.	ออกเดินทางจากโครงการหลวงอ่างขางกลับสู่จังหวัดเชียงใหม่
17.30 น.	เดินทางถึงจังหวัดเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
ปางช้างแม่แตง อ่าเภอแม่แตง และโครงการหลวงดอยอ่างขาง อ่าเภอฝาง	
ที่พัก:	
โรงแรมอ่างขางเนลชั่นนอล รีสอร์ท - บ้านพักรับรองภายในศูนย์ฯ จำนวน 18 หลัง	
ร้านอาหาร:	
ร้านอาหารภายในโรงแรม และรีสอร์ททุกแห่ง รวมทั้งภายในโครงการหลวงฯ	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดลำปาง – น่าน	
อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน - ล่องแก่งน้ำว้าระยะสั้น	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง ไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
09.00 -12.00 น.	ถึงอุทยาน เขียวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย นกกะเต็น น้อยธรรมดา นกโพระดกคอสี่ฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านตองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายใน อุทยาน
12.00-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ ไร่หญ้า แจ้ซ้อนรีสอร์ท
13.30 น.	ออกเดินทางไปยังจังหวัดน่าน
16.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดน่าน เข้าพักที่โรงแรมที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 2	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปยังอุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์ จุดเริ่มต้นของการล่องแก่งแม่น้ำว้า
09.00-09.30 น.	ถึงอุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์ ฟังเทคนิคการล่องแพยาง จากหัวหน้าคณะ จากนั้นเริ่มต้นล่องแพยาง ประมาณ 3 ชั่วโมง ลำน้ำว้าได้ถือกำเนิดจากเทือกเขาจอม จากป่าต้นน้ำน่านได้ไหลลัดเลาะผ่านผืนป่าอันเขียวชอุ่ม เป็นเส้นทางธรรมชาติ ที่มีโขดหินผาและเกาะแก่งมากมาย ท่านจะได้สัมผัสความสนุกสนานตื่นเต้นเร้าใจ ในความยากระดับ 1-5 ตามมาตรฐานสากล (สำหรับโปรแกรมล่องน้ำว้า 1 วัน จะล่องแพที่ระดับ 1-3)
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน เป็นอาหารล่อง บนฝั่งแม่น้ำว้า และพักผ่อนตามอัธยาศัย
13.30-14.30 น.	ล่องแพยางต่อ อีกประมาณ 1 ชั่วโมง จากนั้นผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้า และรับประทานอาหารว่าง
15.00-17.30 น	เดินทางออกจากอุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์ กลับสู่ที่พัก
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์	
ที่พัก:	
โรงแรมและรีสอร์ท ในจังหวัดน่าน หรือห้องพักที่อุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์	
ร้านอาหาร:	
รับประทานอาหารล่องซึ่งจัดเตรียมไป จากบริษัททัวร์ที่ให้บริการ	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา

3 วัน

เชิงธรรมชาติ

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.-มส.	ดูช้างทำงาน(แม่สา)-โป่งเดือดบ้านป่าแป๋-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง-พักที่ปาย-ถ้ำลอด-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าลีซู+มุเซอ-วนอุทยานถ้ำปลา-ภูโคลน-พักที่แม่ฮ่องสอน-พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น-ถ้ำแก้วโกมล-อุทยานแห่งชาติออบหลวง-สวนสนบ่อแก้ว

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์ใบแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ
- เส้นทาง**
- ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่ -แม่ฮ่องสอน	
ดูช่างทำงาน (แม่สา) –ไปงเดื่อตบ้านป่าแป๋-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง-พักที่ป่าย-ถ้ำลอด-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าลิสู +มูเซอ-วนอุทยานถ้ำปลา-ภูโคลน-พักที่แม่ฮ่องสอน-พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น-ถ้ำแก้วโกมล-อุทยานแห่งชาติออบหลวง-สวนสนบ่อแก้ว	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 -09.20 น.	ออกเดินทางจากที่พักในเชียงใหม่ ไปยังปางช้างแม่สาอำเภอมะแมร์ม จังหวัดเชียงใหม่
09.40 -10.30 น.	ชมการแสดงของช่างทำงาน พร้อมกับการแสดงของช้างน้อยวาดภาพ
10.45 -12.30 น.	ออกเดินทางจากปางช้างแม่สา ผ่านอำเภอมะแมร์ม ไปยังอำเภอลำปาง ในระหว่างชมความงามของน้ำพุร้อนโป่งเดือดบ้านป่าแป๋
12.30 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง
13.00 น.	เดินทางถึงอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง พร้อมกับการรับประทานอาหารกลางวันภายในบริเวณอุทยาน (อาหารกล่อง) หลังจากนั้นชมความงามของทะเลหมอก เห็นยอดยี่งอ ดอยสามหมื่น และดอกไม้ป่า นานาชนิด
15.00 น.	ออกเดินทางจากอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ต่อไปยังอำเภอลำปาง
16.00 น.	ถึงอำเภอลำปาง และเข้าสู่ที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 2	
08.00-12.00 น.	ออกเดินทางจากอำเภอลำปาง ไปตามเส้นทางป่า-แม่ฮ่องสอน ระยะทาง 105 กม. ระหว่างทางเยี่ยมชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่าลิสู และเผ่ามูเซอ ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ จากนั้นเดินทางต่อไปยัง ถ้ำลอดปางมะผ้า หรือ ถ้ำผีแมนเมืองไทย ถ้ำลอดแห่งนี้ถือได้ว่าเป็นถ้ำที่ยิ่งใหญ่กลางพงไพรแม่ฮ่องสอน ซอกซอนเป็นโพรงถ้ำด้วยธารน้ำไหลผ่านชั้นวนาตาปี มีโลกพิศมูทธ์ดูจประภายเพชรคือหินงอกหินย้อยตระการตา ในโลกแห่งความงามได้พิภพแห่งนี้ มีเรื่องราวลับหลังความตาย มีโลงศพคนโบราณ ที่กลายมาเป็นแหล่งโบราณคดีล้ำค่าซ่อนอยู่ ขากลับออกจากถ้ำจะใช้วิธีนั่งแพกลับ หรือเดินกลับอีกทางหนึ่งนอกถ้ำก็ได้
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันร้านอาหารในอำเภอลำปางมะผ้า
13.00 น.	ออกเดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติถ้ำปลา -น้ำตกผาเสื่อ เขตติดต่อระหว่าง อำเภอมะแมร์มและกิ่งอำเภอลำปางมะผ้า ถ้ำปลา เป็นถ้ำใต้เชิงเขา มีธารน้ำไหลออกมาจากถ้ำตลอดทั้งปี บริเวณปากถ้ำเป็นวังน้ำกว้างประมาณ 2 เมตร และลึก 1.5 เมตร สามารถมองเห็นฝูงปลาขนาดใหญ่ มีสีด้าเทาอมฟ้า เรียกว่า ปลาหมึกหรือพลวง ภายในถ้ำจะมีปลาดังกล่าวอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะชาวบ้านเชื่อว่าปลานี้เป็นปลาดักดีสิทธ์ หากใครนำมารับประทานจะพบภัยพิบัติ
15.00 -16.30 น.	ออกเดินทางจากอุทยานแห่งชาติถ้ำปลา ไปยังภูโคลน ค้นหรี คิลบ (Unseen Thailand) ภูโคลนเป็นแหล่งแร่ที่ผสมกับเนื้อดินอันละเอียดอ่อน ลึกลงไปได้พื้นพิภพปฐพี ลึกลับด้วยทะเลสาบใต้ดิน ที่แท้คือ

	<p>สายน้ำแร่อันทรงคุณค่าที่มนุษย์ค้นหาและพบว่าตะกอนโคลนที่ปนเปื้อนมากับน้ำได้พิภพนั้น ช่วยสร้างสรรพชีวิตพรรณให้ผุดผ่องและช่วยการหมุนเวียนของโลหิตให้ชีวิตสดใส ใครเลยจะรู้ว่า ใต้โลกหล้าทั้งปฐพีมีแหล่งโคลนเช่นนี้อยู่เพียงสามแห่งเท่านั้นในโลก และหนึ่งในสามแห่งนั้น นั่นคือ ภูโคลน แหล่งโคลนสุขภาพของเมืองไทย ท่านสามารถชดผิวด้วยโคลนและทำสปา ได้ตามอัธยาศัย</p>
16.30 น.	เดินทางจากภูโคลน ไปยังอำเภอมะฮ่องสอน
17.00 น.	เข้าสู่ที่พักในเมืองแม่ฮ่องสอน
วันที่ 3	
08.00 น.	ออกจากที่พัก เดินทางต่อไปยังเส้นทาง แม่ฮ่องสอน –แม่ลาน้อย – ขุนยวม -แม่สะเรียง
09.00 น.	<p>เดินทางถึงศูนย์วัฒนธรรมขุนยวม พิพิธภัณฑสถานสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของทหารญี่ปุ่น ศูนย์วัฒนธรรม ขุนยวม ตั้งอยู่ใกล้กับวัดม่วยต่อ เป็นสถานที่รวบรวม ซากอาวุธยุทโธปกรณ์ของทหารญี่ปุ่น ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ ซึ่งอยู่กระจัดกระจายในหลายพื้นที่ใน อ.ขุนยวม เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า อำเภอกันยวมเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ของทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลก ในบริเวณยังจัดนิทรรศการภาพถ่ายในอดีตที่ทรงคุณค่าให้ผู้เข้าชม</p>
09.30 น.	เดินทางออกจากศูนย์วัฒนธรรมขุนยวม ไปยังอำเภอมะลาน้อยเพื่อไปชมถ้ำแก้วโกมล
11.00 น.	<p>เดินทางถึงวนอุทยานถ้ำแก้วโกมล เดิมเรียกชื่อถ้ำผลึกแคลไซต์แม่ลาน้อย รอบด้านทั้งบริเวณผนังพื้น และเพดานของถ้ำ ผลึกมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันมากมายหลายแบบจับตัวกันมอดดูคล้ายปะการัง ดอกกะหล่ำ เกล็ดน้ำแข็ง ดอกเข็ม และโคมไฟเพดาน มีสีขาวใส เหลือง แดง และน้ำตาล มีความสวยงามมากตามธรรมชาติ ลักษณะเด่นของถ้ำแก้วโกมล คือเป็นโพรงลึกลงไปใต้น้ำถึง 30 เมตร มีทางเดินและทางออกทางเดียวประมาณ 120 เมตร กล่าวกันว่าถ้ำแก้วโกมลแห่งนี้เป็นที่เกิดผลึกแคลไซต์ที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย และพบเป็นแหล่งที่ 2 ในทวีปเอเชีย โดยแห่งแรกอยู่ที่ประเทศจีน</p>
12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันในอำเภอมะลาน้อย
12.45 น.	ออกเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติอบหลวง
14.30 น.	<p>เดินทางถึงอุทยานแห่งชาติอบหลวง “ อบหลวง ” กำจัดแบบเหนือๆเพิงผาและภาพเขียนสีที่ เพิงผาช้าง เป็นร่องรอยที่พักอาศัยของมนุษย์โบราณ (ออบ หรือ อีอบ แปลว่า ช่องแคบ) (ส่วนคำว่า หลวง แปลว่า ขนาดใหญ่) ความโดยรวมแล้วจึงแปลว่า ช่องแคบซึ่งมีขนาดใหญ่ โดยช่องแคบอบหลวงนั้นเบื้องล่าง มีสายน้ำแม่แจ่ม หรือแม่น้ำสลักหิน เพราะน้ำได้กัดเซาะสลักเสลาจนเกิดรูปร่างลวดลายที่สวยงามแปลกตาน่าอัศจรรย์ยิ่ง โดยสะพานที่ข้ามช่องแคบมี ความสูง 32 เมตร และส่วนที่แคบที่สุด ประมาณ 2 เมตร ซึ่งยังคงรอ คอยให้ผู้ที่ชอบความท้าทายได้เดินข้ามผ่าน</p>
15.30-16.30 น.	<p>ออกเดินทางจากอบหลวงต่อไปยัง สถานีทดลองปลูกพรรณไม้บ่อแก้ว (สวนสนบ่อแก้ว) สวนสนบ่อแก้ว อยู่บนเส้นทางสายฮอด - แม่สะเรียง กิโลเมตรที่ สวนสนเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสำรวจวัตถุดิบเพื่อทำเยื่อกระดาษและเป็นแปลงทดลองปลูกพืชจำพวกสนสามใบ และยูคาลิปตัส ในเนื้อที่ทั้งหมด 2,072 ไร่ อากาศของที่นี่ชื้นและเย็นตลอดปี สวนสนบ่อแก้ว สวยงามด้วยทิวสนที่ปลูกอย่างเป็นระเบียบงามตา จึงทำให้บริเวณสถานีปลูกต้นสนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมแห่งหนึ่ง</p>

16.30 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่ เส้นทางฮอด - เชียงใหม่
18.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดเชียงใหม่
<p>สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:</p> <p>ปางช้างแม่สา อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ถ้ำลอด อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเตือ - พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น-ถ้ำแก้ว โกมล -อุทยานแห่งชาติออบหลวง</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>อำเภอปาย แม่ฮ่องสอน โรงแรมเมืองปาย รีสอร์ท โรงแรม เบลวิวล่า โรงแรมบ้านกระทิง อำเภอแม่ฮ่องสอน โรงแรมอิมพีเรียลธาราแม่ฮ่องสอน โรงแรมโกเดินปาย รีสอร์ท โรงแรมเม้าเทนอินทร์ โรงแรมรุก ฮอลลิเดย์ โรงแรมไบเฟิร์น รีสอร์ท</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>อำเภอปาย ร้านศิริินญา โทร 053-699 178 ร้านเชิงดอย โทร 053-618 788 อำเภอแม่ฮ่องสอน ร้านไบเฟิร์น 053 611 876 ร้านไข่มุข 053 611 092 อำเภอแม่ลาน้อย อยู่แถวๆ ใกล้กับอำเภอ</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

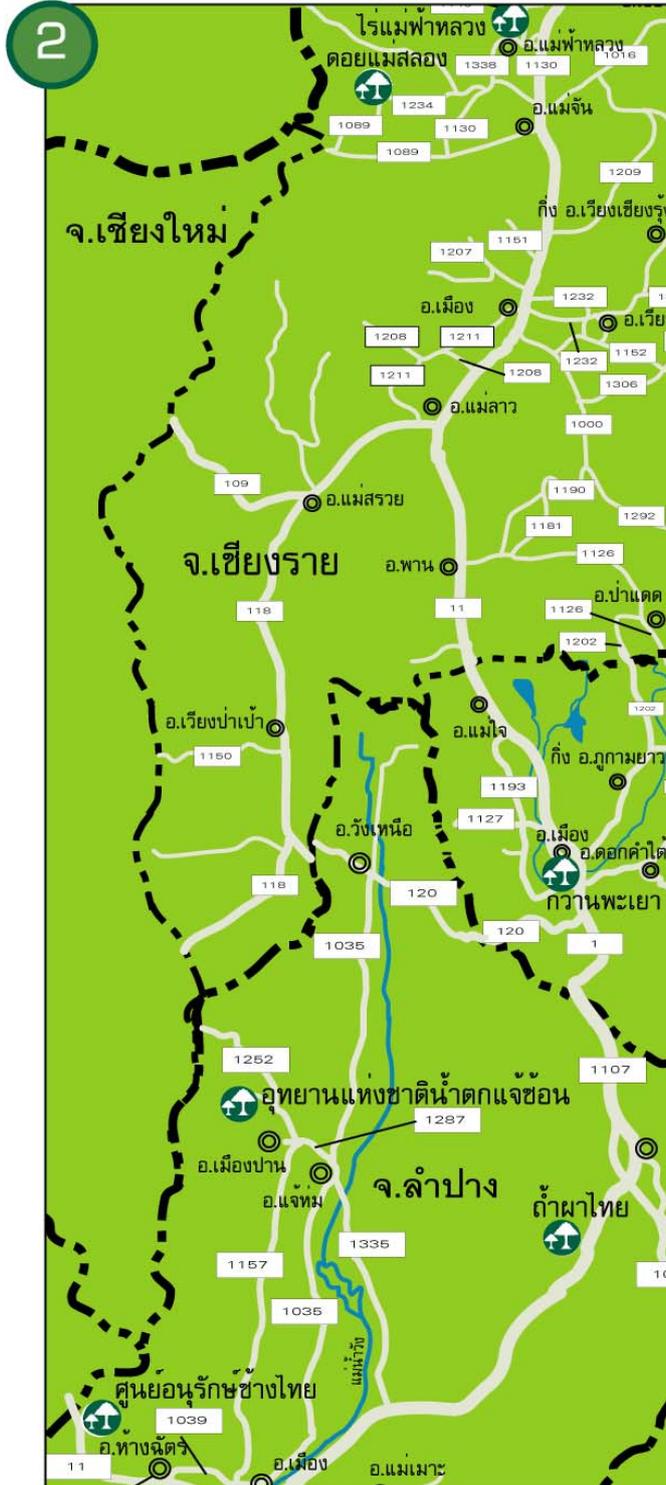
ระยะเวลา

3 วัน

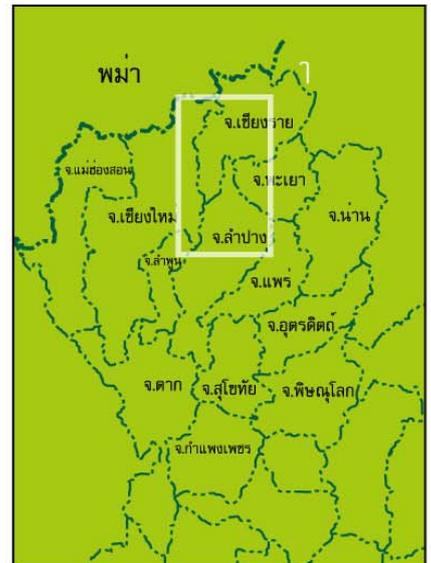
เชิงธรรมชาติ

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ลพ.-พย.-ชร.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-น้ำตกแจ้ซ้อน-พักที่ลำปาง-ดูการทำไร่สับปะรด-ดำนาไทย(ดำและภาพเขียนโบราณ)-กว๊านพะเยา-พักที่เชียงราย-ไร่แม่ฟ้าหลวง-ดอยแมสลอง

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์ใบแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ
- เส้นทาง**
- ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ
- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดลำปาง – พะเยา - เชียงราย	
ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-น้ำตกแจ้ซ้อน-พักที่ลำปาง-ดูการทำไร่สับปะรด-ถ้ำผาไทย(ถ้ำและภาพเขียนโบราณ)-กว๊านพะเยา-พักที่เชียงราย-ไร่แม่ฟ้าหลวง-ดอยแม่สะลอง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปยังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง
09.00 น.	ถึงศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยจังหวัดลำปาง นำชมการแสดงของช้างที่ได้ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดี
09.00-09.20 น.	ชมการแสดงของช้างอาบน้ำ
09.30- 10.15 น	ชมการแสดงของช้างทำงาน
10.15-10.30 น.	สนุกสนานกับการเลี้ยงช้าง ด้วยผลไม้เช่น กล้วย อ้อย รวมทั้งถ่ายรูปคู่กับช้างเป็นที่ระลึก
10.30 – 11.30 น.	ออกเดินทางไปอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เพื่อไปรับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ ไร่หญ้า แจ้ซ้อน รีสอร์ท
12.30 – 12.15 น.	ออกเดินทางไปสู่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
12.15- 15.30 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย นกกะเต็นน้อยธรรมดา นกโพระดกคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านตองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
15.30- 16.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พักที่จังหวัดลำปาง หรือจะพักรีสอร์ท ในบริเวณอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
วันที่ 2	
08.30 น.	ออกเดินทางจากลำปาง ไปตามเส้นทาง ลำปาง – พะเยา – เชียงราย
09.30-10.00 น.	เที่ยวชมสวนเชิงเกษตร ที่ไร่สับปะรด ระหว่างทาง พร้อมกับชิมสับปะรด หลายหลากพันธุ์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังถ้ำผาไท
10.00-10.30 น.	ออกเดินทางไปยังวนอุทยานถ้ำผาไท
10.30 น-11.30 น.	เดินทางถึงวนอุทยานถ้ำผาไท ภายในถ้ำเป็นโถงขนาดใหญ่เกิดจากภูเขาหินปูนอายุไม่น้อยกว่าเก้าล้านปี ความลึกจากปากถ้ำเข้าไปประมาณ 1,150 เมตร ตลอดเส้นทางอุทยานฯ ได้ติดตั้งไฟฟ้าเพื่อให้สะดวกในการเดินชมหินงอกหินย้อยที่มีอยู่มากมายในถ้ำพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 เคยเสด็จประพาสเมื่อ พ.ศ. 2469 ดังปรากฏหลักฐานพระปรมาภิไธยย่อ ปปร. ภายในถ้ำ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เคยเสด็จประพาสเมื่อปี พ.ศ.2496 ดังปรากฏหลักฐานพระปรมาภิไธยย่อ ภปร. ที่หินย้อยภายในถ้ำ
11.30-12.30 น	ออกเดินทางต่อไปยัง จังหวัดพะเยา

12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารในบริเวณกว๊านพะเยา
13.30-14.30 น.	นั่งเรือชมความงามของกว๊านพะเยาซึ่งเป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ รูปพระจันทร์เสี้ยวเกือบครึ่งวงกลม แห่งทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เกิดจากการยุบตัวของเปลือกโลกเมื่อประมาณ ๗๐ ล้านปีมาแล้ว โอบล้อมดอยแม่ใจซึ่งเป็นภูเขาสูงยาว เป็นแอ่งน้ำที่รวบรวมของลำห้วยต่างๆ ๑๘ สาย มีความลึกเฉลี่ย ๑.๕ เมตร และเยี่ยมชมสถานีประมงน้ำจืดพะเยา
14.30-16.00 น.	ออกเดินทางจากจังหวัดพะเยา และเดินทางถึงจังหวัดเชียงราย เข้าพักที่โรงแรม หรือ รีสอร์ท พักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 3	
08.30 น.	เช็คเอาท์ ออกจากโรงแรม และเดินทางต่อไปยังไร่แม่ฟ้าหลวง
09.45 น.	รับชมไร่แม่เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันแบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามผืนพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหิน สวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานหม่อนไหม ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน
11.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในห้องอาหารต้นน้ำ
12.30-13.30 น.	เพลินชมพระตำหนักดอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินต่างระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้านปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet) สามารถมองเห็นทิวทัศน์เทือกเขาสลักซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็นภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินีนาถในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรงงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย
13.30-14.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังดอยแม่สลอง
14.30-15.30 น.	เดินทางถึงดอยแม่ ที่มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง มีเทือกเขาสลักซับซ้อน และมีที่ราบระหว่างเชิงเขา มีระดับความสูงของสันเขา 950-1,200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นที่รวมของชนเผ่า ทั้งจีนฮ่อ ย่า อาข่า ลahu ไทยใหญ่ บริเวณหมู่บ้านสันติคีรี เป็นชุมชนผู้อพยพจากกองพล 93 ซึ่งอพยพจากประเทศพม่าเข้ามาในเขตไทย จำนวนสองกองพันคือ กองพันที่ 3 เข้ามาอยู่ที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และกองพันที่ 5 อยู่ที่บ้านแม่สลองนอก ตั้งแต่ปี 2504 ในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ ดอกนางพญาเสือโคร่ง ซึ่งเป็นซากุระพันธุ์ที่เล็กที่สุด สีชมพูอมขาว จะบานสะพรั่งตลอดแนวทางขึ้นดอยแม่สลอง เป็นพันธุ์ไม้ที่หายากได้ยากในเมืองไทย เพราะจะเจริญเติบโตอยู่แต่เฉพาะในภูมิอากาศหนาวจัดเท่านั้น และที่ดอยแม่สลองนี้ยังเป็นแหล่งปลูกชาจีนที่มีคุณภาพของภาคเหนืออีกด้วย มีทั้งชาอู่หลงก้านอ่อน ชาโสม และชาเขียว ชื่อของกลับบ้านก่อนอำลาดอยแม่สลอง
15.30-16.30 น.	เดินทางจากดอยแม่สลองมายังจังหวัดเชียงราย
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน วนอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไท กว๊านพะเยา ไร่แม่ฟ้าหลวง ดอยแม่สลอง	
ที่พัก:	
ไร่หญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท โรงแรมเวียงนคร โรงแรมวีเจนท์ ลอร์ด โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมคิม ลอร์ด	

ร้านอาหาร:

ร้านอาหารตูปคำ ไหว้ภู้ำแจ้ซ้อน รีสอร์ท ร้านเรือนแพในจังหวัดลำปาง

ร้านอาหารในบริเวณกว๊านพะเยา

ร้านอาหารต้นน้ำ ในบริเวณไร่แม่ฟ้าหลวง

ร้านอาหารยูนนาน บนดอยแม่สะลอง

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

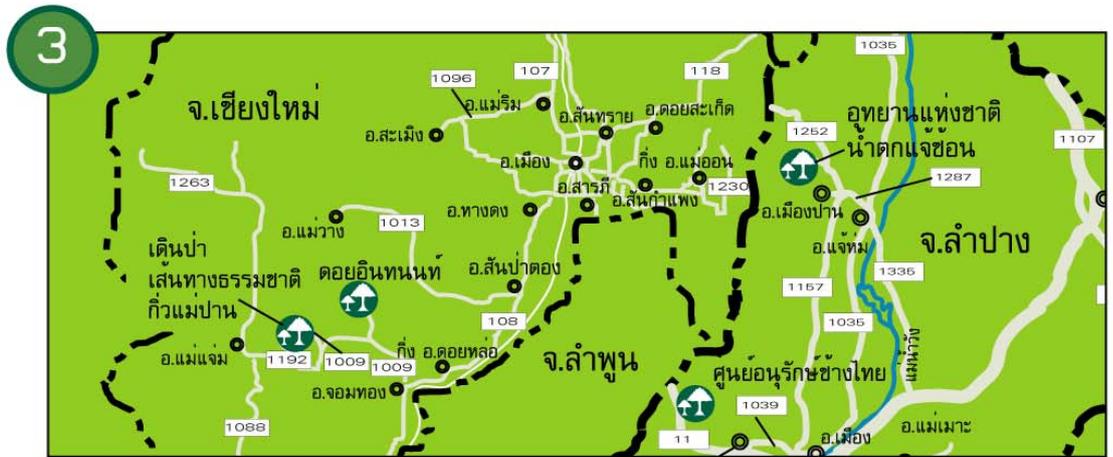
ระยะเวลา

3 วัน

เชิงธรรมชาติ

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชม.-ลป.-ลพ.	ดอยอินทนนท์-พักโฮมสเตย์หมู่บ้านกะเหรี่ยง(ในดอยอินทนนท์)-เดินป่าเส้นทางธรรมชาติกิ่วแม่ปานหรือหมู่บ้านแมกลางหลวง-นั่งช้างลงแพ(แม่วาง)-พักในเชียงใหม่-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจซอน

สัญลักษณ์ใบแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ◎ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- 🌳 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงใหม่-ลำปาง-ลำพูน	
คอยอินทนนท์-พักโฮมสเตย์หมู่บ้านกะเหรี่ยง(คอยอินทนนท์)-เดินป่าเส้นทางธรรมชาติกิ่วแม่ปานหรือหมู่บ้านแม่กลางหลวง-นั่งช้างล่องแพ(แม่วาว)-พักในเชียงใหม่-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม. ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นคอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดคอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
10.30-11.00 น.	เดินทางถึงยอดคอยอินทนนท์ หรือ คอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
11.00 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
11.00-12.00 น	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพลกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ สุวานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของคอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนภพลภูมิสิริ
13.00-15.30 น.	ออกเดินทางสัมผัสธรรมชาติในเส้นทางกิ่วแม่ปานทางเข้าอยู่กิโลเมตรที่ ๔๒ ด้านซ้ายมือ ระยะทางเดิน ๓ กิโลเมตร เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการสัมผัสธรรมชาติแท้จริง ระหว่างทางเดินจะพบป่าดิบเขา (Hill Evergreen) ก่อนผ่านเข้าสู่ทุ่งหญ้าซึ่งเคยเป็นพื้นที่ป่าถูกทำลาย เพื่อเป็นการศึกษาลักษณะการเกิดผลกระทบต่อน้องบริเวณรอยต่อระหว่างพื้นที่ป่าสมบูรณ์กับพื้นที่ถูกทำลาย หลังจากนั้นทางเดินจะเลาะริมผามีไอนหมอกปลิวผ่านตลอดเวลา จะพบดอกกุหลาบพันปี หรือ Rhododendron (ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก ขึ้นตามป่าในระดับสูง มีพันธุ์ดอกสีขาวและสีแดง เวลาออกดอกช่วงแรกมีลักษณะเหมือนปลีกล้วย ก่อนที่จะบานเต็มต้นในช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ พบมากในแถบเทือกเขาหิมาลัยและเป็นไม้ประจำชาติของเนปาลด้วย) มองลงไปยังเบื้องล่างจะพบทัศนียภาพที่

	งดงามของอำเภอแม่แจ่ม (การใช้เส้นทางนี้ต้องลงทะเบียนขอรับใบอนุญาตให้ใช้เส้นทางโดยติดต่อที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์อุทยานฯ และควรจัดกลุ่มละไม่เกิน ๑๕ คน ทางอุทยานฯไม่อนุญาตให้นำอาหารเข้าไปรับประทานในเส้นทางในช่วงฤดูฝน และจะปิดเส้นทางเพื่อให้ธรรมชาติฟื้นตัวไม่อนุญาตให้เข้าไปท่องเที่ยวตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ของทุกปี เส้นทางศึกษาธรรมชาติก๊วแม่ปานแห่งนี้ ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ครั้งที่ ๔ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เพราะมีการจัดการที่เน้นความเป็นธรรมชาติ ระหว่างทางมีป้ายสื่อความหมายให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการนำเที่ยว)
15.30-16.00 น.	ชมความงามตามธรรมชาติของสายน้ำตกกวชิรธาร พักผ่อนและสนุกสนานกับการอาบน้ำตก
16.00-16.30	เดินทางต่อไปยังหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชนเผ่า พร้อมกับพักแบบโฮมสเตย์ที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงสบหาด
วันที่ 2	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจากหมู่บ้านกะเหรี่ยงสบหาดไปยัง อำเภอแม่วาง เชียงใหม่
09.30-10.30 น.	เดินทางถึงแคมป์ข้างในอำเภอแม่วาง จากนั้นนำท่านนั่งช้างสัมผัสธรรมชาติของป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าเต็งรังผสม ป่าดิบเขา และป่าสนเขา ประมาณ 1 ชั่วโมง
10.30-11.00 น.	หลังจากนั้นเดินทางด้วยรถต่อไปยังหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง
11.00-12.00 น.	ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชนเผ่า และเดินทางด้วยเท้าต่อไปยังน้ำตก น้ำตกแม่วาง เป็นน้ำตกชั้นเดียวสูงประมาณ 20 เมตร กว้างประมาณ 10 เมตร มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีความสวยงาม เป็นต้นน้ำของแม่น้ำวาง สภาพป่าโดยรอบน้ำตกเป็นป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังผสมสนและป่าดิบเขา ตลอดเส้นทางมีจุดให้ศึกษาธรรมชาติแอ่งน้ำที่อยู่ใต้น้ำตก
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันแบบปิกนิก ที่บริเวณน้ำตก
13.00-13.30 น.	เดินทางต่อไปยังท่าช้างแพ
13.30-14.00 น.	นั่งแพไม้ไผ่ ชมธรรมชาติ ล่องไปตามแม่น้ำแม่วาง
14.00-15.00 น.	เดินทางต่อไปยังหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง
15.30-16.30 น.	ออกเดินทางกลับสู่ที่พักที่จังหวัดเชียงใหม่
วันที่ 3	
08.00 น	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปยังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง
09.00 น.	ถึงศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยจังหวัดลำปาง นำชมการแสดงของช้างที่ได้ผ่านการฝึกฝนมาอย่างดี
09.00-09.20 น.	ชมการแสดงของช้างอาบน้ำ
09.30- 10.15 น	ชมการแสดงของช้างทำงาน
10.15-10.30 น.	สนุกสนานกับการเลี้ยงช้าง ด้วยผลไม้เช่นกล้วย อ้อย รวมทั้งถ่ายรูปคู่กับช้างเป็นที่ระลึก
10.30 – 11.30 น.	ออกเดินทางไปอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เพื่อไปรับประทานอาหารกลางวัน
11.30 – 12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ไร่หญ้า แจ้ซ้อน รีสอร์ท

12.30 – 12.15 น.	ออกเดินทางไปสู่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
12.15- 15.30 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย นกกระเต็นน้อยธรรมดา นกโพระดกคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านตองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
15.30- 16.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติแม่วาง อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
ที่พัก: พักแบบโฮมสเตย์ที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงสบหาด โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: แนะนำให้รับประทานอาหารกล่อง หรือรับประทานตามร้านอาหารบริเวณในสถานที่ท่องเที่ยว	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
1 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	หอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
2	ชม.	ไหว้พระ 9 วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่(วัดเชียงใหม่-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดชัยมงคล-วัดดวงดี-วัดลอยเคราะห์-วัดดับภัย-วัดเข็ญยืนและวัดหมื่นเงินกอง)
3	ชม.-ลพ.	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุดุริฎฐชัย-วัดจามเทวี

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ

- เส้นทาง
- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

2) เชิงวัฒนธรรม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
หอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
09.00 น.	ออกเดินทางจากที่พัก ไปยังอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ กลางเมืองเชียงใหม่
09.30 น.	เดินทางถึงลานอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ พร้อมกับการทำพิธีสักการะบูชา
09.45-11.00 น.	ชมหอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่ ซึ่ง บริเวณแห่งนี้เคยเป็นสะดือเมือง ตั้งแต่สมัยพระยาเม็งราย เป็นที่ตั้งของเสาอินทขิล หรือเสาหลักเมือง ก่อนที่พระเจ้าติโลกราชจะโปรดให้ย้ายเสาอินทขิลไปไว้ที่วัดเจดีย์หลวง ที่ดินนี้เป็นมรดกตกทอดมาตั้งแต่สมัยพระเจ้ากาวิโรศ สุริยวงศ์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ องค์ที่ 6 จนถึงสมัยเจ้าดารารัศมี เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองตามระบบเทศบาล ได้ประทานให้รัฐบาล ตัวอาคารสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2467 เคยใช้เป็นศาลว่าการมณฑลพายัพ และศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ หลังจากที่ย้ายไปใช้ศาลากลางหลังใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่จึงขอปรับปรุงอาคารเพื่อใช้เป็นพิพิธภัณฑสถานในปี พ.ศ.2540 และได้รับรางวัลอาคารอนุรักษ์ดีเด่นในปี พ.ศ. 2542 ประเภทที่ทำการอาคารสาธารณะ จากสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ภายในพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองเชียงใหม่ และวิถีชีวิตวัฒนธรรมท้องถิ่น นับตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์มา และที่อาคารส่วนหลังจัดแบ่งเป็นห้องแสดงนิทรรศการหมุนเวียน
11.00-11.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังวัดสวนดอก
11.15-12.00 น.	นำชมวัดสวนดอก หรือวัดบุปผาราม ตั้งอยู่ที่ถนนสุเทพ ในเขตอำเภอเมือง พญาเกือนา ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของพระรัตนปัญญาเกตุ) เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของพระมหาเถระสุนน ผู้ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิ ลังกางศ์ในล้านนา วัดนี้แต่เดิมเป็นพระราชอุทยานของกษัตริย์ล้านนาไทยสมัยแรกเริ่มมีสถาปัตยกรรมสำคัญ คือ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงกลม กุบระจุฬาลงกรณ์เจ้าตระกูล ณ เชียงใหม่ และวิหารโถง นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าแก้วตอ ซึ่งพญาเมืองแก้วโปรดให้หล่อขึ้น เป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ ศิลปะล้านนาผสมกับศิลปะสุโขทัย
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพ
14.00- 15.30 น.	นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพ

	<p>เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยสุเทพ</p> <p>ครูบาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน</p>
15.30-16.30 น.	ออกเดินทางจากวัดพระธาตุดอยสุเทพ กลับสู่ที่พัก
<p>สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:</p> <p>หอศิลป์วัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ วัดสวนดอก และ วัดพระธาตุดอยสุเทพ</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท ในจังหวัดเชียงใหม่</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>ร้านแพ็ญ ร้านเฮือนแพ็ญ (อาหารเหนือ)</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงใหม่	
ไหว้พระ 9 วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่ (วัดเชียงมั่น วัดดวงดี วัดเจดีย์หลวง วัดพระสิงห์ วัดหมื่นเงินกอง วัดดัมภักย์ วัดหม้อคำตวง วัดลอยเคราะห์ วัดชัยมงคล)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปยังวัดเชียงมั่น
09.00-09.30 น.	วัดเชียงมั่น เป็นวัดแรกที่สร้างขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ.1840 ศิลปินจากวัดเชียงมั่น กล่าวว่าหลังจากที่พญางำเมือง พญาร่วง และพญามังราย สร้างเมืองเชียงใหม่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ทั้งสามพระองค์ทรงโปรดให้ก่อสร้างเจดีย์ที่หอมนอนบ้านเชียงมั่น ซึ่งใช้เป็นที่ประทับชั่วคราวเพื่อควบคุมการสร้างเมืองเชียงใหม่ ต่อมา พระองค์ทรงยกพระตำหนักที่ประทับถวายเป็นพระอาราม ให้ชื่อว่า “วัดเชียงมั่น” เป็นที่ประดิษฐานพระเสด็จมณีนี หรือพระแก้วขาว เป็นพระพุทธรูปแก้วผลึกสีขาวปางมารวิชัยเป็นที่เคารพ สักการะของชาวเชียงใหม่
09.30-10.30 น.	วัดพระสิงห์ เดิมชื่อ วัดเชียงพระ เมื่อประมาณปี พ.ศ.1943 เจ้ามหาพรหม ได้อัญเชิญพระพุทธรูปสิงห์มาจากกำแพงเพชร และนำไปถวายแด่พระเจ้าแสนเมืองมา พระเจ้าแสนเมืองมาได้อัญเชิญไปประดิษฐานไว้ที่พระวิหารวัดเชียงพระ ประชาชนจึงเรียกว่า วัดพระสิงห์ ปัจจุบันวัดนี้เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งของวัดนี้คือ พระธาตุวัดพระสิงห์ เป็นพระธาตุประจำปีมะโรง(งูใหญ่) ดังนั้นผู้ที่เกิดปีมะโรงจะได้ไหว้พระธาตุประจำปีเกิดที่นี้เดินทางถึงวัดพระสิงห์พร้อมกับ
10.30-11.00 น.	วัดเจดีย์หลวง แวะนมัสการเส้าอินทขิล หรือ เส้าหลักเมือง วัดนี้เป็นวัดที่มีเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งตั้งอยู่ในใจกลางเมือง ท่านจะได้พบกับความตระการตากับเจดีย์องค์ใหญ่ที่สูงถึง 88 เมตร แต่ต่อมาได้หักโค่นลงเพราะเกิดแผ่นดินไหว เมื่อปีพ.ศ. 2008 และหน้าประตูทางเข้าวิหาร มีบันไดนาคเลื้อยลงมางดงามยิ่ง ใช้ทางเกี่ยวกระหวัดขึ้นไปเป็นซุ้มประตูวิหาร นาคคู่ นี้เป็นฝีมือเก่าแก่มากที่สุดตั้งแต่เดิม ได้ชื่อว่าเป็นนาคที่สวยงามที่สุดของภาคเหนือ
11.00-11.30 น.	วัดชัยมงคล ท่านจะได้ทำบุญปล่อยปลา ปล่อยเต่า ปล่อยนก ไหว้เจ้าแม่กวนอิม เดิม น้ำมันตะเกียงเพื่อความสว่างไสว โชติช่วงชัชวาลในชีวิตของท่าน
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.30-13.00 น.	วัดดวงดี วัดที่ชื่อเป็นมงคลนี้ตั้งอยู่ในเขตตำบลศรีภูมิ อำเภอเมือง ฯ ปรากฏชื่อครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๐๔ เมื่อท่านได้กราบไหว้ทำบุญที่วัดนี้แล้ว ความโชคดียังบังเกิดแก่ชีวิตของท่าน
13.00-14.00 น.	วัดลอยเคราะห์ เดิมชื่อวัดร้อยข้อ (ฮ้อยข้อ) ปัจจุบันวัดนี้มีชื่อที่ถือเป็นมงคล ท่านจะได้ถวายสังฆทาน กราบพระ และรับพรจากพระ มีคนไปกราบไหว้มากมาย เพราะต่างเชื่อกันว่าสิริมงคลและบุญที่ได้นั้นจะช่วยให้เคราะห์ร้ายต่างๆลอยผ่านพ้นไป และจะมีแต่โชคดีตลอดไป
14.00-14.30 น.	วัดดัมภักย์ เดิมชื่อ “วัดอภัย” หรือ “วัดตุ๊กกระด้าง” มีตำนานเล่าว่า เมื่อพญาอภัยล้มป่วยทำการรักษาอย่างไรก็ไม่ทุเลา จึงตั้งจิตอธิษฐานต่อหน้าหลวงพ่อดัมภักย์ อากาโรเจ็บป่วยก็หายไปพลัน พญาอภัยจึง

	<p>ให้บริวารลูกหลานตั้งบ้านเรือนบริเวณวัด และบูรณะปฏิสังขรณ์ จึงเรียกชื่อใหม่ว่าวัดดับภัย เป็นวัดที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นเมืองล้านนา วัดแห่งนี้มีบ่อน้ำอยู่หน้าวิหาร เชื่อว่าเป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ สมัยพระเจ้าอินทวิชิต เจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ 8 เสด็จกลับจากกรุงเทพฯ ๙ ต้องแวะมาวัดดับภัย เพื่อนำน้ำในบ่อนี้ไปสรงน้ำพระพุทธรูปก่อนแวะไปวัดเขียงยืนเพื่อสืบดวงชะตา</p>
14.30-15.00 น.	<p>วัดเขียงยืน เป็นวัดโบราณแห่งหนึ่งซึ่งมีโบสถ์แปดเหลี่ยมที่เก่าแก่ด้วยรูปแบบศิลปะพม่า แม้ตัวโบสถ์จะทรุดโทรมตามกาลเวลา ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปพม่า ห้ามผู้หญิงเข้าตามความเชื่อของชาวล้านนาที่มีความเชื่อว่าสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาหรือพิธีสำคัญ ๆ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องการความสะอาดบริสุทธิ์ ตำนานกล่าวไว้ว่า หากกษัตริย์องค์ใดจะขึ้นครองราชย์ต้องมานมัสการพระประธานที่วัดนี้ก่อน จนเป็นธรรมเนียม ประเพณี แต่ก็ยกเลิกไปเมื่อครั้งเชียงใหม่ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่า</p>
15.00-15.30 น.	<p>วัดหมื่นเงินกอง วัดนี้ตั้งอยู่ที่ ถ.สามล้าน ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ วัดนี้มีชื่ออันเป็นสิริมงคลยิ่ง ท่านจะได้กราบไหว้ขอพรจากฤๅษีทันตา ฤๅษีทันใจ ฤๅษีทันใจ ให้ได้มีเงินมีทองนับได้สามหมื่นกอง จะเป็นสิริมงคลให้แก่ชีวิตท่าน ให้ท่านมีเงินทองเป็นหมื่นๆกอง</p>
15.30- 16.00 น.	<p>เดินทางกลับสู่ที่พักในกรณีที่อยู่จังหวัดเชียงใหม่</p>
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>วัดสำคัญในเชียงใหม่ 9 วัด (วัดเขียงยืน วัดดวงดี วัดเจดีย์หลวง วัดพระสิงห์ วัดหมื่นเงินกอง วัดดับภัย วัดลอยเคราะห์ วัดเขียงยืน วัดหมื่นเงินกอง)</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>ร้านอาหารทางเหนือ เช่น ร้านเพ็ญ ร้านเฮือนเพ็ญ ร้านแกงร้อนบ้านสวน ร้านเฮือนคำอินทร์</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน	
วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.00 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
09.00-10.00 น.	นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “ดอยจุมพรวต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยอ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญาเกือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุฑาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นต้นบ่อของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
10.00-11.00 น.	เดินทางต่อไปยังเวียงกุมกาม นครโบราณใต้พิภพ
11.00-12.00 น.	นำชมเวียงกุมกาม ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่พญามังราย (พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขแม่น้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมือง จากการสำรวจพบว่ามีโบราณสถานที่น่าสนใจอยู่ในเวียงกุมกาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ โบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้ำ วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกู่ขาว วัดอิ๊ก้าง วัดหัวหนอง และ วัดปู่ซิ้ง เป็นต้น
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-13.30 น.	เดินทางสู่จังหวัดลำพูน
13.30-14.30 น.	นำชมวัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงขึ้นใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์

	ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตย์ราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราสาท 4 เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่ข้างยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใตฐานล่างเป็นกรุปรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน
14.30-14.45 น.	เดินทางไปยังวัดจามเทวี
14.45-15.45 น.	นำชมวัดจามเทวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดกู่กุด ตั้งอยู่ริมถนนจามเทวี ตำบลในเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 1298 เป็นฝีมือช่างละโว้ ลักษณะพระเจดีย์เป็นสี่เหลี่ยมแบบพุทธคยาในประเทศอินเดีย แต่ละด้านมีพระพุทธรูปยืนปางประทานพรอยู่เป็นชั้นๆ ภายในเจดีย์บรรจุอัฐิของพระนางจามเทวีปฐมกษัตริย์แห่งนครหริภุญไชย ตามตำนานเล่าว่าเจ้านันทยศและเจ้ามหันตยศ ราชโอรสของพระนางจามเทวีได้สร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของพระนางเมื่อปี พ.ศ. 1298 เดิมมียอดห่อหุ้มด้วยทองคำ ต่อมาจะเป็นสมัยใดไม่ทราบชัด ยอดพระเจดีย์หักหายไปชาวบ้านจึงเรียกว่า “กู่กุด” หรือมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า “พระเจดีย์สุวรรณจังโกฏ” นอกจากนั้นยังมี รัตนเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ทางขวาของวิหาร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระยาสรวิสิทธิ์ ฐานล่างสุดเป็นรูป 8 เหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.40 เมตร สูงจรดยอด 11.50 เมตร องค์เจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละเหลี่ยมเจาะเป็นซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์
15.45-16.45 น.	เดินทางกลับสู่เชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี	
ที่พัก: โรงแรม หรือรีสอร์ท ในเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ครัวเพชรดอยงาม	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.-ลพ.-ลป	คอยสุเทพ-วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่(๒วัด)-เวียงกุมกาม -ชินโตกศูนย์วัฒนธรรม-วัดพระธาตุศรีบุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง -นั่งรถม้าชมชีวิตความเป็นอยู่ผู้คนริมแม่น้ำวัง

สัญลักษณ์ในแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน-ลำปาง	
<p style="text-align: center;">วัดสำคัญในเชียงใหม่ (2 วัด)-ดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-ขันโตกศูนย์วัฒนธรรม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุ ลำปางหลวง-นั่งรถม้าชมชีวิตความเป็นอยู่ผู้คนริมแม่น้ำวัง</p>	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-08.15 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักไปยังวัดเชียงมั่น
08.15-08.45 น.	<p>นำชมวัดเชียงมั่น เป็นวัดแรกที่สร้างขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ.1840 ศิลปินวัดเชียงมั่น กล่าวว่ หลังจากที่พักพิงำเมือง พญาแก้ว และพญามังราย สร้างเมืองเชียงใหม่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ทั้งสามพระองค์ทรงโปรดให้ก่อสร้างเจดีย์ที่หอนอนบ้านเชียงมั่น ซึ่งใช้เป็นที่พักพิงชั่วคราวเพื่อควบคุมการก่อสร้างเมืองเชียงใหม่ ต่อมา พระองค์ทรงยกพระตำหนักที่ประทับถวายเป็นพระอาราม ให้ชื่อว่า “วัดเชียงมั่น” เป็นที่ประดิษฐานพระเสด็จคณิน หรือพระแก้วขาว เป็นพระพุทธรูปแก้วสลักสีขาวปางมารวิชัย เป็นที่เคารพ สักการะของชาวเชียงใหม่</p>
08.45-09.00 น.	เดินทางต่อไปยังวัดสวนดอก
09.00-09.30 น.	<p>นำชมวัดสวนดอกหรือวัดบุปผาราม ซึ่งมีประวัติศาสตร์การสร้างที่เชื่อมโยงกับวัดพระธาตุดอยสุเทพ วัดสวนดอกสร้างโดย พญาเกือณา ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของพระรัตนปัญญาเกตุ) เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของพระมหาเถระสุนน ผู้ประดิษฐานพระพุทธรูปปางนาคปรก ลังกาวงศ์ในล้านนา วัดนี้แต่เดิมเป็นพระราชอุทยานของกษัตริย์ล้านนาไทยสมัยแรกเริ่มมีสถาปัตยกรรมสำคัญ คือ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงกลม กุบระบรรจุอัฐิเจ้าตระกูล ณ เชียงใหม่ และวิหารโถง นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าแก้วตื้อ ซึ่งพญาเมืองแก้วโปรดให้หล่อขึ้นเป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ ศิลปะล้านนาผสมกับศิลปะสุโขทัย</p>
09.30-10.15 น.	ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพ
10.15-11.15 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้าเกือณา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญาเกือณาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ</p>

	<p>ครูบาทศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน</p>
11.15-12.00 น.	เดินทางกลับมาสู่ตัวเมืองเชียงใหม่
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-13.20 น.	ออกเดินทางไปยังเวียงกุมกามนครโบราณได้พิภพ
13.20-15.00 น.	<p>นำชมเวียงกุมกาม ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่พญามังราย (พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขแม่น้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมือง จากการสำรวจพบว่ามิมีโบราณสถานปรากฏอยู่ในเวียงกุมกาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ในโบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้ำ วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกู่ขาว วัดอิ้วก้าง วัดหัวหนอง และ วัดปู่ซัง เป็นต้น</p>
15.00-15.20 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
19.00-21.45 น.	<p>ออกเดินทางไปสู่ศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อไปรับประทานอาหารแบบขันโตก พร้อมกับชมการแสดงทางวัฒนธรรม ของชาวเชียงใหม่ ร่วมทั้งชมการแสดงของชนเผ่า ต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ บริเวณเมืองเชียงใหม่</p>
21.45-22.00 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก
วันที่ 2	
08.00-08.45 น.	ออกเดินทางจากเชียงใหม่ ไปยังจังหวัดลำพูน
08.45-09.45 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำกรปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราสาทสี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใตฐานล่างเป็นกรูบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน</p>
09.45-10.45 น.	<p>นำชมวัดจามเทวี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า วัดกู่กุด ตั้งอยู่ริมถนนจามเทวี ตำบลในเมือง สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 1298 เป็นฝีมือช่างละโว้ ลักษณะพระเจดีย์เป็นสี่เหลี่ยมแบบพุทธคยาในประเทศอินเดีย แต่ละด้านมีพระพุทธรูปยืนปางประทานพรอยู่เป็นชั้นๆ ภายใตฐานล่างบรรจุอัฐิของพระนางจามเทวีปฐมกษัตริย์แห่งนครหริภุญไชย ตามตำนานเล่าว่าเจ้าอนันตยศและเจ้ามหันตยศ ราชโอรสของพระนางจามเทวีได้สร้างขึ้น เพื่อบรรจุอัฐิของพระนางเมื่อปี พ.ศ. 1298 เดิมมียอดหุ้มด้วยทองคำ ต่อมาจะเป็นสมัยใดไม่ทราบชัด ยอดพระเจดีย์หักหายไปชาวบ้านจึงเรียกว่า “กู่กุด” หรือมีชื่อเรียก</p>

	<p>อย่างเป็นทางการว่า “พระเจดีย์สุวรรณจังโกฏ” นอกจากนั้นยังมี รัตนเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ทางขวาของวิหาร สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระยาสรพสิทธิ์ สุานล่างสุดเป็นรูป 8 เหลี่ยม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.40 เมตร สูงจรดยอด 11.50 เมตร องค์เจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ละเหลี่ยมจะเป็นซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์</p>
10.45-11.45	ออกเดินทางต่อไปยัง จังหวัดลำปาง
11.45-12.45 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.45-13.45 น.	<p>นั่งรถม้าเส้นทางรอบเมืองใหญ่ ขึ้นที่ศาลากลางเก่า ลัดเลาะไปตามถนนวังขวาเลียบบแม่น้ำวัง ผ่านบ้านไม้เก่าชื่อบ้านมะเก่าทางด้านซ้ายมือ ผ่านสวนสาธารณะ เขलगค์นคร ผ่านย่านตลาดอัศวิน ซึ่งเป็นแหล่งบันเทิงยามค่ำคืนที่คึกคักบนถนนท่าครว่น้อย ผ่านห้าแยกหอนาฬิกา ข้ามแม่น้ำวังบนสะพานรัฐภาภิศก ชมบ้านเสานัก ชมวัดต่างๆ และนมัสการหลวงพ่อกษม เขมโกอีกเส้นทางหนึ่งคือชมย่านตลาดจีนบนถนนตลาดเก่า ซึ่งเป็นถนนเศรษฐกิจในอดีตที่ยังคงสภาพอาคารตึกแถวแบบโบราณไว้ทั้งสองฟาก บ้านเก่าหลายหลังมีลวดลายไม้ฉลุที่งดงาม ชมสถานีรถไฟที่เป็นอาคารแบบโบราณ แวะถ่ายภาพที่ห้าแยกหอนาฬิกาและอาจแวะซื้อผลิตภัณฑ์เซรามิคบริเวณหน้าโรงเรียนเทศบาล 4 ที่อยู่ใกล้ๆ กับหอนาฬิกา ซึ่งมีให้เลือกหลายร้านหากสนใจแหล่งทำรถม้า มีหลายหมู่บ้าน ซึ่งเป็นแหล่งรวมรถม้าและคนขับรถม้า เช่นบ้านวังหม้อ บ้านท่าครว่น้อย บ้านศรีบุญเรือง บ้านนาแก้วมเหนื่อ และบ้านนาแก้วมได้ และกลับมาที่หน้า อำเภอเมืองศาลเจ้าพ่อหลักเมือง</p>
13.45-14.30 น.	ออกเดินทางไปยังวัดพระธาตุลำปางหลวงอำเภอเกาะคา
14.30-16.00 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน สุานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บุด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่ริ้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรูกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธร วิหาน้ำเต้าม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ สุานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายสุานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฎิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้</p>
16.00-17.00 น.	ออกเดินทางกลับสู่เชียงใหม่
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุดอยสุเทพ วัดสวนดอก วัดเชียงใหม่ วัดพระธาตุหริภุญชัย วัดจามเทวี วัดพระธาตุลำปางหลวง และ การนั่งรถม้าชมเมืองลำปาง</p>	

ที่พัก:

โรงแรมในเมืองเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท นอกมเมืองเชียงใหม่

ร้านอาหาร:

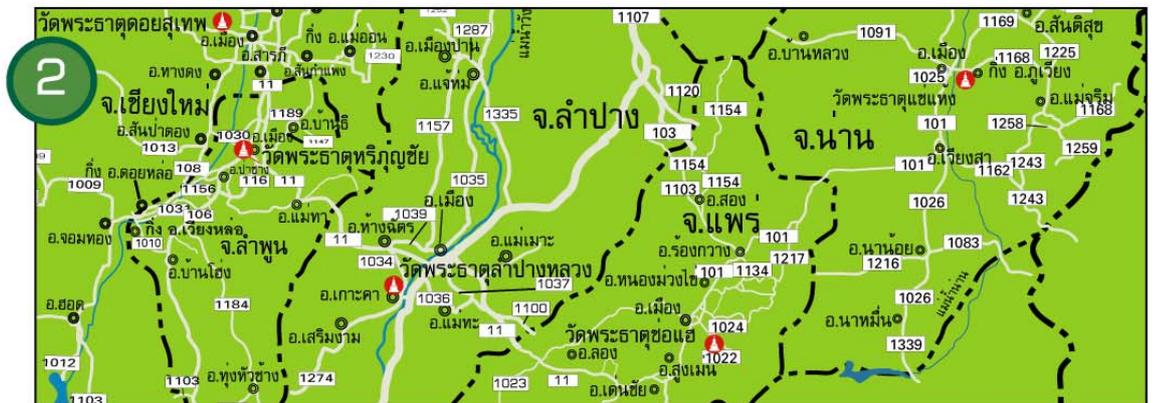
ศูนย์วัฒนธรรม เชียงใหม่ ร้านเฮือนเพ็ญ ร้านบ้านสวนแกงร้อน ร้านเพชรดอยงาม ร้านเฮือนคำอินทร์

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ชม.-สพ.-สป. -พร.-นน.	วัดพระธาตุคุดยสุเทพ-วัดพระธาตุทริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-พักที่ลำปาง-วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- ⊕ จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- ⚓ จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดแพร่ - น่าน	
วัดพระธาตุช่อแฮ - วัดพระธาตุแช่แห้ง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
09.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดแพร่ จากนั้นนำท่านชมความงามของตัวเมืองเก่าแพร่ ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำยม เป็นนครแห่งวรรณกรรมอมตะลิลิตพระลอที่รู้จักกันทั่วไป แพร่เริ่มก่อตั้งเป็นเมืองมาตั้งแต่ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 หลังจากตั้งเมืองเชียงใหม่เป็นราชธานีแล้ว ตามศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงกล่าวว่า แพร่เคยเป็นเมืองหนึ่งในอาณาจักรสุโขทัย มีชื่อเรียกกันหลายชื่อว่า พลนคร เมืองพล เมืองแพล ในสมัยที่ขอมมีอำนาจระหว่าง ปี พ.ศ. 1470-1560 พระนางจามเทวีเข้าครอบครองในเขตลานนาไทยได้เปลี่ยนชื่อเป็น โกศยนคร หรือ เวียงโกศย ซึ่งแปลว่าผ้าแพร แล้วมาเปลี่ยนเป็นเมืองแพร่ในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐาน
09.30 -10.00 น.	นำชมวัดหลวง ตั้งอยู่ที่ถนนคำลือ ซอย 1 ตำบลในเวียง เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองของจังหวัดสร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองแพร่ วัดนี้ได้รับการบูรณะซ่อมแซมหลายยุคหลายสมัย สิ่งที่น่าสนใจภายในวัดได้แก่ วิหารหลวงพลนคร วิหารเก่าแก่สร้างพร้อมกับการสร้างเมืองแพร่ ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญ คือพระเจ้าแสนหลวง สร้างโดยเจ้าเมืององค์หนึ่งเมื่อ พ.ศ. 2057 ต่อจากนั้นนำชม พิพิธภัณฑสถานเมืองแพร่ เป็นสถานที่รวบรวมพระพุทธรูปเก่าแก่หลายองค์ที่มีอายุเกือบ 500 ปี และโบราณวัตถุต่างๆ ของเมืองแพร่ นอกจากนี้ยังมี คู่มพระลอ ซึ่งเป็นการจัดแสดงตัวอย่างบ้านแบบล้านนาโบราณ รวมทั้งหอวัฒนธรรม จังหวัดแพร่ เป็นที่เก็บรวบรวมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านมากมาย
10.00-11.30 น.	นำชม บ้านประทับใจ (บ้านเสาร์ยัดต้น) สร้างสำเร็จเมื่อปี พ.ศ. 2519 เป็นบ้านไม้สักทั้งหลัง โดยใช้ไม้สักท่อนขนาดใหญ่ ตั้งเป็นเสาบ้านรวม 130 ต้น แต่ละเสามีอายุประมาณ 300 ปี แกะสลักอย่างประณีตวิจิตรบรรจง ตัวบ้านเป็นแบบทรงไทยประยุกต์ และ บ้านวงศ์บุรี เป็นบ้านของเจ้าพรหมเจ้าสุนันดา วงศ์บุรี ผู้สืบเชื้อสายมาจากอดีตเจ้าเมืองแพร่ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2440 โดยช่างชาวจีนจากมณฑลกว๋างตุ้ง เป็นบ้านแบบยุโรปประยุกต์ หลังคาสูง ทรงปั้นหยา 2 ชั้น ฐานก่ออิฐถือปูน สูงจากพื้น 1 เมตร มีลวดลาย เถาไม้แกะสลักประดับตัวบ้านอยู่ทั่วไป เช่น หน้าจั่ว ช่องลม ชายน้ำ ประตูหน้าต่าง ภายในบ้านตกแต่งด้วยสิ่งของเครื่องใช้เก่าแก่ของตระกูลที่ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุ ได้แก่ เครื่องเรือน เครื่องเงิน เครื่องปั้นดินเผา เอกสารที่สำคัญ เช่น เอกสารการซื้อขายทาส บ้านวงศ์บุรีได้รับรางวัลอนุรักษ์ดีเด่น ปี 2536 ของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องหยุดโลกเพื่อเธอ, เจ้านาง และตีพิมพ์ในหนังสือต่าง ๆ
11.30-12.00 น.	นำชมคุ้มเจ้า ปัจจุบันคือจวนผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2435 โดยเจ้าหลวงพิริยชัยเทพวงศ์ คุ้มแห่งนี้เป็นอาคารที่หรูหราสง่างาม และโอโถง คือ มีประตู หน้าต่างทั้งหมด 72 บาน งดงามด้วยลวดลายฉลุไม้อยู่ด้านบนบนันลม และชายคาน้ำ รอบตัวอาคารประดับด้วยลวดลายไม้แกะฉลุ ตัวอาคารสร้างด้วยอิฐถือปูนทั้ง 2 ชั้น ไม่มีการฝังเสาเข็มแต่ใช้ไม้ซุงท่อนเป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้

	<p>ประตูรองรับฐานเสาทั้งหลัง ห่องกลางเป็นห้องทึบแสงสว่างส่องเข้าไปไม่ได้ ใช้เป็นที่คุมขังทาส บริเวณที่ทำผิดร้ายแรง ส่วนห้องทางปีกซ้าย และขวามีช่องพอให้แสงส่องเข้าไปได้บ้าง ใช้เป็นที่คุมขังผู้มีความผิดชั้นลหุโทษ คุ้มเจ้าหลวงเคยใช้เป็นที่ประทับแรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เมื่อคราวที่เสด็จมาเยี่ยมเยียนราษฎรจังหวัดแพร่ ในระหว่างวันที่ 15-17 มีนาคม 2501 และได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีให้เป็นสถาปัตยกรรมดีเด่นประเภทอาคารสถาบัน และสาธารณะ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2536</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-13.15 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุช่อแฮห่างจากตัวเมืองแพร่ไปตามถนนช่อแฮ ประมาณ 9 กิโลเมตร
13.15-15.00 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองแพร่ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1879-1881 ในสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช (ลิไท) โดยขุนลัวะอ้ายก้อม พระธาตุช่อแฮเป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระเกศาคาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ยอดมุมไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสน สูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร สร้างด้วยอิฐโบกปูนหุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้น บ้างว่าได้มาจากชื่อผ้าแพรชิ้นดีซึ่งทอจากสิบสองปันนา และชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุ บ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขุนลัวะอ้ายก้อมนำมาถวาย ทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 (ประมาณเดือนมีนาคม) ของทุกปี จากนั้นเดินทางต่อไปยัง วัดพระธาตุจอมแจ้ง อยู่ในท้องที่ตำบลช่อแฮ เลี้ยวพระธาตุช่อแฮไป 1 กิโลเมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 1331 ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้าง องค์พระธาตุจอมแจ้งสี่ทอง สูง 29 เมตร ฐานกว้าง 10 เมตร เดิมเรียกว่า พระธาตุจวนแจ้ง เนื่องจากสมัยที่พระพุทธองค์เสด็จถึงสถานที่นี้จวนสว่างพอดี ต่อมาเพี้ยนเป็นจอมแจ้ง เชื่อกันว่าสถานที่แห่งนี้เป็นที่บรรจุพระเกศของพระพุทธเจ้า ที่มีศาลาเรียกว่าพิพิธภัณฑศาลาแดง หรือพิพิธภัณฑของจังหวัดรวบรวมสิ่งของโบราณที่หาได้ยาก</p>
15.00-16.30 น.	เดินทางสู่จังหวัดน่าน โดยผ่านเส้นทางอำเภอวังยาง จังหวัดแพร่ เข้าอำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ระยะทาง 95 กม.
16.30 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดน่าน
วันที่ 2	
08.00-09.30 น.	<p>ออกเดินทางจากโรงแรมที่พัก ไปยังวัดพระบรมธาตุแช่แห้ง เป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ตั้งอยู่บนเนินทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้งสร้างในสมัยเจ้าพระยาการเมือง (เจ้าผู้ครองนครน่านระหว่าง พ.ศ. ๑๘๖๙-๑๙๐๒) เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระมหาชินธาตุเจ้า ๗ พระองค์ พระพิมพ์เงินและพระพิมพ์ทอง ที่ได้รับพระราชทานจากพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งที่เจ้าพระยาการเมืองเสด็จไปช่วยสร้างวัดหลวงอภัย (วัดป่ามะม่วง จังหวัดสุโขทัยในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๗ องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ทรงระฆัง รูปแบบของพระธาตุแช่แห้งสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากเจดีย์พระธาตุหริภุญชัย โดยรอบองค์บุด้วยทองจังโก (ทองดอกบวบ ทองเหลืองผสมทองแดง) ทางขึ้นสู่องค์พระธาตุเป็นตึกพญานาค หน้าบันเหนือประตูทางเข้าพระวิหารเป็นปูนปั้นลายนาคเกี้ยว ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของศิลปกรรมเมืองน่าน พระบรมธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเถาะ ชาวล้านนา</p>

	เชื่อว่า หากได้เดินทางไป “ชุธาตุ” หรือนมัสการพระธาตุประจำปีเกิดจะได้รับอานิสงส์อย่างยิ่ง
09.30-12.00 น.	<p>เดินทางต่อไปยัง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน เป็นอาคารแบบยุโรปซึ่งเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ ๕ ผสมผสานกับสถาปัตยกรรมท้องถิ่นเมืองน่าน เดิมเป็น “หอคำ” ซึ่งเป็นที่ประทับและที่ว่าการของพระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดชฯ เจ้าผู้ครองนครน่าน สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ใช้เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดแห่งแรกของจังหวัดน่าน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๑๗ อาคารแห่งนี้ได้รับการปรับปรุงอีกครั้งให้เป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน โบราณวัตถุ ชิ้นที่สำคัญ ได้แก่ งามช้างดำ วัตถุมงคลคู่บ้านคูเมืองน่าน เป็นนางช้างช้างซ้าย ยาว ๙๔ เซนติเมตร วัดโดยรอบส่วนที่ใหญ่สุดได้ ๔๗ เซนติเมตร มีน้ำหนัก ๑๘ กิโลกรัม ได้มาในสมัยพระยาการเมืองเจ้าผู้ครองนครน่านองค์ที่ ๕ จากนั้นเดินทางด้วยเท้าต่อไปยัง</p> <p>วัดพระธาตุช้างค้ำ สร้างขึ้นในสมัยเจ้าปู่แข็ง พ.ศ. ๑๙๔๙ เป็นวัดหลวงในเขตนครน่าน สำหรับเจ้าผู้ครองนครใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีสำคัญทางพุทธศาสนาและพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาตามศิลาจารึกหลักที่ ๗๔ ซึ่งถูกค้นพบภายในวัด ลักษณะสถาปัตยกรรมของวัดพระธาตุช้างค้ำนี้สะท้อนให้เห็นอิทธิพลของศิลปะสุโขทัย อาทิ เจดีย์ทรงลังกา (ทรงระฆัง) ครอบฐานองค์พระเจดีย์ก่ออิฐถือปูนและบันเป็นรูปช้างครึ่งตัว ด้านละ ๕ เชือก และที่มุมทั้งสี่อีก ๔ เชือก คูค้ำจะเอาหลังหนุน หรือ “ค้ำ” องค์เจดีย์ไว้ ลักษณะคล้ายวัดช้างล้อม จังหวัดสุโขทัย และภายในวิหารประดิษฐาน พระพุทธรูปนันทบุรีศรีศากยมุนี พระพุทธรูปสำริดปางประทานอภัย สูง ๑๔๕ เซนติเมตร อายุราวครึ่งหลังพุทธศตวรรษที่ ๑๙ ตรงกับสมัยสุโขทัยตอนปลาย ส่วนผสมของทองคำ ๖๕ % พระประธานเป็นปูนปั้นขนาดใหญ่ ศิลปะเชียงแสน ฝีมือสกุลช่างน่านที่มีพุทธลักษณะงดงามยิ่ง</p> <p>วัดภูมินทร์ สร้างโดยพระเจ้าเจตบุตรพรหมมินทร์เจ้าผู้ครองนครน่านได้สร้างวัดภูมินทร์ขึ้นหลังจากที่ครองนครน่านได้ ๖ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๑๓๙ มีปรากฏในคัมภีร์เมืองเหนือว่าเดิมชื่อ “วัดพรหมมินทร์” แต่ตอนหลังชื่อวัดได้เพี้ยนไปจากเดิมเป็นวัดภูมินทร์ สามร้อยปีต่อมา วัดภูมินทร์ได้รับการบูรณะครั้งใหญ่สมัยเจ้าอนันตวรฤทธิเดช เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ (ปลายสมัยรัชกาลที่ ๔) ใช้เวลาซ่อมมานานถึง ๗ ปี จิตรกรรมฝาผนังในวิหารหลวงก็เขียนขึ้นในช่วงนี้ ภาพจิตรกรรมหรือ “สูบแต้ม” จุดเด่นของวัดนี้คือเป็นวัดที่สร้างทรงจตุรมุขหนึ่งเดียวในประเทศไทยที่คูค้ำตั้งอยู่บนหลังพญานาค ๒ ตัว อาคารนี้เป็นทั้งพระอุโบสถ พระวิหารและพระเจดีย์ประธาน โดยใช้อาคารในแนวตะวันออก-ตะวันตกเป็นพระวิหาร และอาคารแนวเหนือ-ใต้ เป็นพระอุโบสถ รัฐบาลไทยเคยพิมพ์รูปวัดภูมินทร์ในธนบัตรใบละ ๑ บาท ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ และเมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ สร้างพระวิหารหลังนี้จำลองไว้ด้วย</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.30 น.	<p>เดินทางต่อไปยัง วัดมิ่งเมือง มีลักษณะเด่นคือ ลายปูนปั้นที่ผนังด้านนอกของพระอุโบสถ เป็นฝีมือตระกูลช่างเชียงแสน มีความวิจิตรงดงามมาก ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงให้เห็นวิถีชีวิตของชาวเมืองน่าน ฝีมือช่างท้องถิ่นยุคปัจจุบัน และบริเวณวัดยังเป็นທີ່ประดิษฐาน เสาหลักเมือง ซึ่งอยู่ในศาลาจตุรมุขด้านหน้าพระอุโบสถ เสาหลักเมืองสูงประมาณ ๓ เมตร ฐานประดับด้วยไม้แกะสลักลายลงรักปิดทอง ยอดเสาแกะสลักเป็นรูปพรหมพักตร์มีชื่อ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา</p>

	<p>วัดสวนตาล สร้างขึ้นโดยพระนางปทุมวดี เมื่อ พ.ศ.๑๗๗๐ เจดีย์มีสี่ฐานางดงาม ชั้นล่างมีซุ้มประตูทั้งสี่ทิศ ภายในวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปที่สำคัญคือ พระเจ้าทองทิพย์ ซึ่งพระเจ้าติโลกราชแห่งนครเชียงใหม่ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นใน พ.ศ.๑๙๙๒ เป็นพระพุทธรูปทองสำริดองค์ใหญ่ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง ๑๐ ฟุต สูง ๑๔ ฟุต ๔ นิ้ว</p> <p>วัดพญาวัด แต่เดิมบริเวณที่ตั้งวัดเป็นเขตศูนย์กลางเมืองน่านในสมัยที่ย้ายเมืองจากพระบรมธาตุแช่แห้งมาตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่าน เจดีย์สร้างด้วยศิลาแลงในสมัยพระนางจามเทวี ลักษณะคล้ายเจดีย์กู่กุด จังหวัดลำพูน เป็นทรงซุ้มสี่เหลี่ยมซ้อนกัน ๕ ชั้น แต่ละชั้นประดิษฐานพระพุทธรูปยืน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากศิลปะสุโขทัยตั้งพบที่สถูปเจดีย์วัดมหาธาตุจังหวัดสุโขทัย ยอดซุ้มก่ออิฐสูงโค้งเป็นรูปแบบการก่อสร้างสมัยพระเจ้าติโลกราชแห่งนครเชียงใหม่แสดงให้เห็นว่าการบูรณะในสมัยนั้นซึ่งเป็นสมัยที่อิทธิพลของศิลปะเชียงใหม่ได้เข้ามาแทนที่ศิลปะสุโขทัยแล้ว ในพระอุโบสถประดิษฐาน “พระเจ้าฝนแสนห่า” หรือ “พระเจ้าสายฝน” ซึ่งชาวเมืองน่านเคยนำมาแห่ขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล นอกจากนั้นยังมีธรรมมาสน์แกะสลัก ฝีมือช่างพื้นเมืองน่านที่เก่าที่สุดเท่าที่เคยพบ สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยเจ้าอัครวรปัญญา ราวครึ่งแรกของพุทธศตวรรษที่ ๒๔</p> <p>วัดพระธาตุเขาน้อย องค์พระธาตุตั้งอยู่บนยอดดอยเขาน้อย ซึ่งอยู่ด้านตะวันตกของตัวเมืองน่าน สร้างในสมัยเจ้าปู่แข็ง เมื่อ พ.ศ.๒๐๓๐ องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูนทั้งองค์ ศิลปะพม่าผสมล้านนา ภายในบรรจุพระเกศาธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จากวัดพระธาตุเขาน้อยสามารถมองเห็นทิวทัศน์โดยรอบของตัวเมืองน่าน ปัจจุบันบริเวณลานชมทิวทัศน์ประดิษฐาน “พระพุทธรูปมหาอุดมมงคลนันทบุรีศรีน่าน” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางประทาน-พร บนฐานดอกบัวสูง ๙ เมตร บนยอดพระเกศาทำจากทองคำหนัก ๒๗ บาท สร้างขึ้นเนื่องในมหามงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒</p>
15.30 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:</p> <p>วัดพระธาตุช่อแฮ และวัดสำคัญในเมืองแพร่ วัดพระธาตุแช่แห้ง และวัดสำคัญในเมืองน่าน</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมนครแพร่ โรงแรมภารดร โรงแรมภูมิไทยกาเด็นท์ โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์</p> <p>โรงแรมในเมืองน่าน โรงแรมเทวราช โรงแรมฟ้าดิน โรงแรมนันทบุรี ศรีฟ วิวเลจ แอนด์ รีสอร์ท</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>จังหวัดแพร่: ครัวยมหอม โทร. 521029-35 ฉัตรไชย โทร.511368, 522413 ด่านเกวียน โทร. 511488</p> <p>นครแพร่ โทร. 511122 บ้านสวน</p> <p>จังหวัดน่าน: ป่อน้ำ .โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๘๖๐ ยาใจ โทร ๐ ๕๔๗๗ ๑๔๐๑ เรือนแก้ว โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๖๓๑</p> <p>เลิศรส โทร ๐ ๑๙๙๓๔๓๔๒</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชร.	วัดพระธาตุแก้งจอม-เมืองโบราณเชียงแสน-พัททีร์สิรอร์ท(แม่จัน)-พระซีมำบิดนทบาท-วัดป่าอาษาทอง-วัดพระธาตุดอยดุง-วัดร่องซุ่น

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงราย	
วัดพระธาตุเจ้าจอม-เมืองโบราณเชียงแสน-พักที่รีสอร์ท (แม่จัน) –พระขี้ม้าบึงหนองป่าต-วัดพระธาตุดอยตุง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	เดินทางมาถึงจังหวัดเชียงราย
08.30-12.00 น.	<p>จากนั้นนำท่านไปนมัสการอนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช เพื่อความเป็นสิริมงคลให้กับตัวเอง จากนั้นเดินทางต่อไปนมัสการ</p> <p>วัดพระธาตุดอยตุง ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย พระธาตุจอมทองเป็นมงคลนามแห่งเมืองเชียงราย เดิมเป็นวัดเก่าแก่สันนิษฐานว่ามีมาก่อนที่พ่อขุนเม็งรายจะมาพบพื้นที่และสร้างเป็นเมืองเชียงราย ความเชื่อ ในการไหว้พระธาตุดอยจอมทอง เชื่อกันว่า ถ้ากราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานท่านจะมีทรัพย์สินเงินทอง</p> <p>วัดพระธาตุจอมสัก ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง พระธาตุจอมสักเดิมชื่อ พระธาตุดอยบ้านยาง สร้างขึ้นในสมัยโยนกไชยบุรีศรีเชียงแสน จนถึงสมัยพระเจ้าฟ้างคราช กษัตริย์แห่งราชวงศ์โยนก องค์ที่ ๒๔ ได้มีพระเถระองค์หนึ่งชาวโกศล เมืองสุวรรณาวดี นามพระพุทโธโฆษาจารย์ ได้นำพระบรมสารีริกธาตุจากประเทศลังกามาถวายพระองค์จำนวน ๑๖ องค์ พระเจ้าฟ้างคราชทรงโปรดให้แบ่งพระธาตุออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนหนึ่งประดิษฐานอยู่บนพระธาตุดอยจอมทอง ส่วนที่สองประดิษฐานอยู่บนพระธาตุจอมกิติ และส่วนที่สามนำมาประดิษฐานที่พระธาตุดอยบ้านยาง</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมสัก เชื่อกันว่าถ้าได้กราบไหว้ท่านจะได้รับสิริมงคลสูงสุดและพยานพบแต่สิ่งดีๆเข้ามาในชีวิตอย่างแน่นอน</p> <p>วัดพระธาตุจอมจันท์ ตำบลสันทราย อำเภอแม่จัน ประวัตินิพพานพระครูบาทิพย์ เจ้าอาวาสวัดบ้านหลวง เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๓ โดยเห็นนิมิตในคืนหนึ่ง เป็นแสงพุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้าสว่างไสวระยิบระยับ สีเขียววนดอยที่ตั้งขององค์พระธาตุ ลึกครึกทึบหายไป เช้าวันรุ่งขึ้นพระครูบาทิพย์จึงชวนสามเณรขึ้นไปสำรวจตรวจตราดูบนยอดดอยแห่งนี้ เห็นว่าเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การสร้างพระธาตุเจดีย์เป็นอย่างยิ่ง</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุจอมจันท์ เชื่อกันว่าถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานผิวพรรณสวยงามเปล่งปลั่งรัศมีดวงแสงจันทรังดงามอย่างหาที่เปรียบไม่ได้</p> <p>จากนั้นเดินทางต่อไปยังอำเภอเชียงแสน เพื่อเยี่ยมชมเมืองโบราณเชียงแสน</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันในบริเวณเมืองเก่าเชียงแสน
13.00-13.45 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุจอมกิติ ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน ตามตำนานกล่าวว่า กษัตริย์แห่งราชวงศ์โยนกองค์ที่ ๒๔ คือ พระเจ้าฟ้างคราช พร้อมด้วยโอรส คือ พระเจ้าพรหมมหาราช ได้รับพระบรมสารีริกธาตุจากพระเถระเจ้าชาวโกศล เมืองสุวรรณาวดี นามว่า พระพุทโธโฆษาจารย์ รวม ๑๖ องค์ พระเจ้าฟ้างคราชจึงทรงโปรดแบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกเป็นขนาดใหญ่ ๑ องค์ ขนาดกลาง ๒ องค์</p>

	ขนาดเล็กอีก ๒ องค์ ประธานแก่พระยาเรือนแก้ว เจ้าเมืองไชยนาทราช ซึ่งพระยาเรือนแก้วได้สร้างเจดีย์ประดิษฐานไว้ ณ. ดอยจอมทองที่เหลืออีก ๑๑ องค์ ทรงโปรดให้นำพระโกศแก้ว พระโกศเงิน มารองรับพระบรมธาตุ พระราชทานให้พระเจ้าพรหมมหาราชนำไปประดิษฐานไว้ที่ดอยน้อย หรือดอยจอมกิตติที่พระเจ้าสิงหนวัตินิ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์โยนกได้เคยบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมกิตติเชื่อกันว่า ถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานท่านจะอุดมไปด้วยศุภผลบรรดาศักดิ์ ลากษณผู้คนสรรเสริญ เจ้าคนนายคน
13.45-14.30 น.	เดินทางสู่วัดพระธาตุดอยตุง
14.30-15.00 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากัสสะปะเถระเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอาขี้พระบรมสารีริกธาตุกระดูกไหปลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอูชุตราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธโยนกชัยบุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์สิงหนวัตินิ เป็นประธานพร้อมด้วยขุนมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมาบรรจุสร้างขึ้น ณ ที่ดอยดินแดง (คือดอยตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวิโรโทธิเถระ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมามอบถวายให้พระเจ้ามังรายะนะริราช แล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นบรรจุสร้างใหม่ขึ้นมาอีกองค์หนึ่งบนดอยตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม
15.00-16.00 น.	เดินทางสู่ที่พักที่อำเภอแม่จัน เชียงราย
วันที่ 2	
06.00-07.30 น.	ออกจากโรงแรมที่พักไป ยังวัดป่าอาษาทอง ร่วมทำบุญตักบาตรตอนเช้า ซึ่งเป็นหนึ่งในโครงการของ ททท. 'Unseen Thailand' พระซีม่าบิณฑบาต'
07.30-08.30 น.	รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรมที่พัก
08.30-12.00 น.	ออกเดินทางไปยัง วัดจอมหมอกแก้ว บ้านดงมะเฟือง ตำบลจอมหมอกแก้ว อำเภอแม่ลาว พระธาตุจอมหมอกแก้ว ถูกสร้างขึ้นในสมัยใดยังไม่ปรากฏหลักฐาน แต่มีเรื่องเล่าว่า เมื่อ ๑๐๐ กว่าปีที่แล้ว ชาวบ้านที่ตั้งถิ่นฐานอยู่แถบนั้นได้เข้าไปหาของป่า และได้พบจอมปลวกมีลักษณะคล้ายพระธาตุ ความเชื่อ ในการไหว้พระธาตุจอมหมอกแก้ว เชื่อกันว่าอุปสรรคที่เปรียบเหมือนหมอกควันสีดำ ถ้ากราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานอุปสรรคทั้งหลายก็จะจางใสเหมือนหมอกแก้วและประสบความสำเร็จ วัดพระธาตุจอมแจ้ง ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย เป็นวัดเก่าแก่มาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีพระมหาเถระเจ้ารูปหนึ่งได้เดินทางจาริกเทศนาสั่งสอนพุทธศาสนิกชน เพื่อเป็นการประกาศพุทธศาสนา มาจนถึงสถานที่แห่งนี้จนถึงรุ่งแจ้งสว่างพอดี และได้พักอยู่ที่นี้ ๗ วัน ก่อนที่จะเดินทางต่อไป ได้มอบพระบรมสารีริกธาตุให้ตาแก่คนนั้นนำไปบรรจุลงในพระธาตุ และยังได้ทำนายไว้ว่าสมัยต่อไปข้างหน้า ชาวบ้านจะเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า "พระธาตุจอมแจ้ง" ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุจอมแจ้ง เชื่อกันว่า ถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานท่านจะประสบความสำเร็จและรู้แจ้งเห็นจริง

	<p>วัดอรุณญเวกคีรี (จอมฝ่อ) บ้านดง-หลายหน้า หมู่ ๗ ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า ประวัติพระธาตุ ตามหลักฐานเอกสารในทำเนียบการตั้งวัดของจังหวัดเชียงรายระบุว่าได้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๒๖๓ แต่ยังไม่พบหลักฐานใดอื่นอีก นอกจากหลักฐานทางโบราณวัตถุ เช่น เจดีย์ พระพุทธรูป กงหินกองอิฐที่สันนิษฐานได้ว่า ตรงนี้เคยเป็นโบสถ์เป็นวิหารมาก่อนเท่านั้น ในระหว่างการรื้อเจดีย์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ยังพบวัตถุมงคลอีกมากมายพร้อมแผ่นเงินจารึกประวัติศาสตร์การสร้างเจดีย์ที่จวนด้วยเหล็กจารเป็นภาษาล้านนา จึงได้มีการบูรณะเรื่อยมา</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมฝ่อ ฝ่อ เป็นภาษาเหนือ แปลว่า ดูหรือมองเชื่อกันว่าถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานเปรียบเหมือนการลืมนตาเจอแสงสว่างในชีวิต</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.00 น.	<p>ออกเดินทางต่อไปยังอำเภอยางนา เพื่อไปนมัสการ</p> <p>พระธาตุจอมแก้ว ตั้ง วัดพระธาตุจอมแก้ว ตำบลเมืองพาน อำเภอยางนา ประวัติพระธาตุ ตามตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระธาตุจอมแก้วได้สร้างขึ้นโดยพญางำเมือง เจ้าเมืองภูกามยาว (พะเยา) ในราว จ.ศ. ๖๕๖ (พ.ศ. ๑๘๓๗) โดยที่พระองค์ได้เสด็จขึ้นดอยซางคำ (ชื่อเดิมของดอยจอมแก้ว) เพื่อตรวจดูอาณาเขตบ้านเมืองของพระองค์ว่ามีไพร่ฟ้าประชาราษฎร์ว่าอยู่ตรงไหนบ้าง จากนั้นจึงเสด็จไปยังดอยอีกลูกหนึ่งซึ่งอยู่ตอนเหนือของลำน้ำแม่ดาวดวน และเสด็จเลียบต้นดอยดวน (ดอยงาม) แล้วเสด็จไปยังเมืองภูกามยาว</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมแก้ว</p> <p>ความหมายนัยที่ 1 แก้วเป็นภาษาเหนือ แปลว่า แวะถ้าผู้ใดผ่านมาแวะกราบไหว้บูชาก็จะแคล้วคลาดปลอดภัยจากสิ่งเลวร้ายทั้งปวง ความหมายนัยที่ 2 แก้ว เปรียบเหมือนเสียงเริ่มพูด เริ่มเจรจา ถ้าได้กราบไหว้และตั้งจิตอธิษฐานการเจรจาธุรกิจจะประสบผลสำเร็จ</p> <p>วัดพระธาตุจอมจ้อย ตำบลเวียง อำเภอเทิง พระธาตุจอมจ้อยเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่คู่เมืองเทิงมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ประวัติพระธาตุจอมจ้อยจากคัมภีร์เก่าแก่ที่ตั้งโดยนักปราชญ์ผู้ชำนาญในด้านภาษาบาลีของอำเภอเมืองเทิง (เมืองเทิง) ในสมัยนั้นได้กล่าวว่า ในกาลสมัยเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จมาสุวรรณภูมิ พระองค์ได้พักอยู่ใต้ต้นอโศกบนดอยใกล้แม่น้ำอิง มีพญานาคตนหนึ่ง รู้ว่าพระพุทธองค์เสด็จมาจึงเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ทูลถามความต่างๆแล้วจึงนำจ้อยคำ ๓ ผืนแล้วจ้อยแก้วอีก ๓ ผืน มาถวายพระพุทธองค์ พระอานนท์จึงขอลูกพระธาตุให้พระยานาคตนนั้น พระพุทธองค์จึงนำพระหัตถ์ลูบพระเศียรได้พระเศียรธาตุเส้นหนึ่ง จึงโปรดให้พญานาคไว้พญานาคจึงนำความแจ้งให้เจ้าเมืองสร้างพระธาตุไว้ที่กลางดอยเพื่อบรรจุพระเศียรธาตุ ต่อมาจึงมีการขนานนามพระธาตุนั้นว่า พระธาตุจอมจ้อย</p> <p>ความเชื่อ ในการไหว้ พระธาตุดอยจอมจ้อย จ้อย หมายถึง พุดดี พุดเก่ง</p> <p>ถ้าได้กราบไหว้ก็จะประสบความสำเร็จทุกสิ่งเหมือนกับ การเริ่มเจรจาก็นำมาซึ่งความสำเร็จและสมประสงค์ทุกประการ</p>
16.00 น.	ออกเดินทางจาก วัดพระธาตุจอมจ้อย กลับสู่ภูมิลำเนา

<p>สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ:</p> <p>วัดพระธาตุ ทั้ง แก้ว จอม เมืองโบราณเชียงใหม่ วัดป่าอาษาทอง วัดพระธาตุดอยตุง</p>
<p>ที่พัก:</p> <p>รีสอร์ท ในอำเภอแม่จัน เช่น ภูใจใส รีสอร์ท แอนด์สปา ดาหลา รีสอร์ท อำเภอแม่จัน เชียงราย</p>
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>ครัวไทย สามเหลี่ยมทองคำ โทร. ๐ ๕๓๖๕ ๑๑๑๒</p> <p>ครัวบ้านรถไฟ ๑๕๕ ถ.เชียงใหม่-เชียงใหม่ โทร.๐ ๕๓๖๕ ๐๖๐๕-๗</p> <p>ตะวันริมโขง สามเหลี่ยมทองคำ โทร. ๐ ๕๓๗๘ ๔๑๐๒</p> <p>ริมโขง ๑๑๕ ม.๘ ต.เวียง โทร. ๐ ๕๓๖๕ ๐๔๕๙ - ๖๐</p>

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	สข.-พจ.-นน	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พิกที่แพร่-วัดพระธาตุช่อแฮ-วนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี-คู่มวงศบุรี-พิกที่น่าน-ชมหมู่บ้านเผ่าตองเหลือง-หมู่บ้านไหล้อ-วัดหนองบัว(ศิลปะภาพวาดแบบไหล้อ)

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดสุโขทัย – แพร่ - น่าน	
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย-พักที่แพร่-วัดพระธาตุช่อแฮ-วนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี-คุ้มวงศ์บุรี-พักที่น่าน-ชมหมู่บ้านเผ่าตองเหลือง-หมู่บ้านไทยลื้อ-วัดหนอบัว (ศิลปะภาพวาดแบบไทยลื้อ)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดสุโขทัย
08.00 -10.00 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทยมีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กำแพงเมืองสุโขทัย วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน วัดสระศรี วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง วัดศรีชุม และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวม และจัดแสดงศิลปโบราณที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัย และที่ประชาชนมอบให้ บริเวณพิพิธภัณฑ
10.00-10.45 น.	เดินทางไปยังศรีสขนาลัย
	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย เมืองศรีสขนาลัยเติบโตขึ้นมาเป็นชุมชนระดับเมืองพร้อมกับเมืองสุโขทัย ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกกล่าวถึงกษัตริย์ที่ขึ้นครองแคว้นสุโขทัยรุ่นแรกๆ ว่า ทรงครองเมืองสุโขทัย ก่อนหน้านั้นดินแดนแถบนี้ได้รับการกล่าวถึงในชื่อว่า “เซลิียง” ในสมัยที่แคว้นสุโขทัยได้รับการผนวกเข้าอยู่ในราชอาณาจักรสยามที่มีศูนย์กลางอยู่ที่อยุธยา ทางฝ่ายอยุธยาเรียกเมืองศรีสขนาลัยว่าเมืองสวรรคโลก มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นโท และหลังจากเหตุการณ์ศึกสงครามในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าใน พ.ศ. 2310 เมืองสวรรคโลกคงจะชำรุดทรุดโทรมและถูกทิ้งร้างไปในที่สุด จึงปรากฏว่าในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ย้ายที่ตั้งเมืองใหม่มาอยู่ที่บ้านเมืองเก่า ได้ตัวเมืองเดิมลงไปราว 3 กิโลเมตร และต่อมาย้ายไปตั้งที่บ้านวังไม้ขอน ปัจจุบันคือ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โบราณสถานที่สำคัญ เช่นวัดช้างล้อม วัดเจดีย์เจ็ดแถว วัดนางพญา วัดเขาพนมเพลิง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00- 15.00 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดแพร่
15.00-16.30 น.	นำชม บ้านประทับใจ (บ้านเสาร์อยตัน) สร้างสำเร็จเมื่อปี พ.ศ. 2519 เป็นบ้านไม้สักทั้งหลัง โดยใช้ไม้สักท่อนขนาดใหญ่ ตั้งเป็นเสาบ้านรวม 130 ต้น แต่ละเสามีอายุประมาณ 300 ปี แกะสลักอย่างประณีตวิจิตรบรรจง ตัวบ้านเป็นแบบทรงไทยประยุกต์ และ บ้านวงศ์บุรี เป็นบ้านของเจ้าพรหมเจ้าสุนันดา วงศ์บุรี ผู้สืบเชื้อสายมาจากอดีตเจ้าเมืองแพร่ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2440 โดยช่างชาวจีนจากมณฑลกว๋างตุ้ง เป็นบ้านแบบยุโรปประยุกต์ หลังคาสูง ทรงปั้นหยา 2 ชั้น ฐานก่ออิฐถือปูน สูงจากพื้น

	1 เมตร มีลวดลาย เถาวิไม้แกะสลักประดับตัวบ้านอยู่ทั่วไป เช่น หน้าจั่ว ของลม ชายน้ำ ประตู หน้าต่าง ภายในบ้านตกแต่งด้วยสิ่งของเครื่องใช้เก่าแก่ของตระกูลที่ถ่ายทอดกันมาหลายชั่วอายุ ได้แก่ เครื่องเรือน เครื่องเงิน เครื่องปั้นดินเผา เอกสารที่สำคัญ เช่น เอกสารการซื้อขายทาส บ้านวงศ์บุรีได้รับรางวัลอนุรักษ์ดีเด่น ปี 2536 ของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ ใช้เป็นสถานที่ ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องหยุดโลกเพื่อเธอ, เจ้านาง และตีพิมพ์ในหนังสือต่าง ๆ
16.30 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดแพร่
วันที่ 2	
08.30-09.00 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดน่าน ระหว่างทางนำชม วัดพระธาตุช่อแฮ
09.00-10.00 น.	นำชม วัดพระธาตุช่อแฮ เป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มืองแพร่ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1879-1881 ในสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช (ลิไท) โดยขุนลัวะอ้ายก้อม พระธาตุช่อแฮ เป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระเกศาธาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ย่อมุมไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสน สูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร สร้างด้วยอิฐโอบปูนหุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้น บ้างว่าได้มาจากชื่อผ้าแพรชั้นดีซึ่งทอจากสิบสองปันนา และชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุ บ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขุนลัวะอ้ายก้อมนำมาถวาย ทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ- ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 (ประมาณเดือนมีนาคม) ของทุกปี จากนั้นเดินทางต่อไปยัง วัดพระธาตุจอมแจ้ง อยู่ในท้องที่ตำบลช่อแฮ เลยพระธาตุช่อแฮไป 1 กิโลเมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 1331 ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้าง องค์พระธาตุจอมแจ้งสี่ทอง สูง 29 เมตร ฐานกว้าง 10 เมตร เดิมเรียกว่า พระธาตุจวนแจ้ง เนื่องจากสมัยที่พระพุทธองค์เสด็จถึงสถานที่นี้จวนสว่างพอดี ต่อมาเพี้ยนเป็นจอมแจ้ง เชื่อกันว่าสถานที่แห่งนี้เป็นที่บรรจุพระเกศาของพระพุทธเจ้า ที่มีศาลาเรียกว่าพิพิธภัณฑศาลาแดง หรือพิพิธภัณฑของจังหวัด รวบรวมสิ่งของโบราณที่หาได้ยาก
10.00-10.30 น.	เดินทางต่อไปยังวนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี
10.30-11.30 น.	นำชม วนอุทยานแพะเมืองผีมีสภาพเป็นป่าบนที่ราบลอนคลื่นบริเวณรอบนอกมีความลาดเทของพื้นที่น้อย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 200-210 เมตร ในสมัยโบราณเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์ ชาวบ้านตำบลทุ่งไฉ้ง และใกล้เคียงให้ความนับถือมาก เพราะมีประวัติความเป็นมาที่ลึกลับโดยคนโบราณเล่าสืบต่อกันมาว่า มียายแก่เข้าไปเที่ยวในป่าหาผักหน่อไม้มาเป็นอาหาร ได้หลงไปในที่แห่งนั้น แล้วพบหลุมเงินหลุมทองจึงเอาเงินเอาทองใส่หาบจนเต็มแล้วยกใส่ป่าเพื่อจะหากลับบ้านแต่ก็หลงไปหลงมาในป่าแห่งนั้น เพราะเทวดาเจ้าถิ่นนั้นไม่ให้เขาไป เพียงแต่เอามาอวดให้เห็น ยายผู้นั้นจึงหาหนทางเอาหาบนั้นกลับบ้านไม่ได้ จึงได้วางหาบนั้นไว้แล้วจัดแจงตัดไม้มาคานทำเป็นราว แต่ก็ยังไม่สามารถนำหาบเงินหาบทองนั้นออกมาได้สักที ยิ่งยกเข้าไปข้างหน้าก็ยิ่งเหมือนยกถอยหลังไปอีก เหมือนหนึ่งว่ามีคนดึงหาบนั้นไว้ ยายแก่จึงวางหาบไว้ที่นั่นแล้วรีบไปบอกชาวบ้านให้มาดูหาบเงินหาบทองนั้น พอชาวบ้านหลังไหลไปเป็นจำนวนมาก ครั้นเมื่อไปถึงเงินทองนั้นก็ดับหายไปตามป่านั้น เมื่อพบรอยเท้าจึงสะกดจามรอยเท้าไปจนถึงเสามาโร และไม่มีรอยปรากฏไปทางอื่นเลย ยายแก่กับชาวบ้านจึงได้ตั้งชื่อสถานที่นี้ว่า “แพะเมืองผี”
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในบริเวณวนอุทยานแพะเมืองผี

12.30-14.30 น.	เดินทางไปสู่จังหวัดน่าน เพื่อเดินทางต่อไปยังอำเภอบัว จังหวัดน่าน ระยะทาง 60 กม.
14.30-15.30 น.	นำชม หมู่บ้านไทลื้อหนองบัว บ้านหนองบัว ตำบลป่าคา หมู่บ้านแห่งนี้มีฝีมือในการทอผ้าพื้นเมืองที่สวยงาม เรียกว่า “ผ้าลายน้ำไหล” ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดในจังหวัดน่าน นับเป็นหัตถกรรมที่ตกทอดมาหลายยุคหลายสมัย วัดหนองบัว หมู่บ้านหนองบัว ตำบลป่าคา วัดหนองบัวเป็นวัดเก่าแก่ของหมู่บ้าน จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดไทลื้อแห่งนี้นี้สร้างราว พ.ศ. ๒๔๐๕ (ตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๔) ภาพจิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์เล่าเรื่องในปัญญาสชาดก ซึ่งเป็นพระชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้า สันนิษฐานว่าเขียนโดย “ทิดบัวผัน” ช่างเขียนลาวพวนที่บิดาของครูบาทองลวงสุ ชื่อ นายเทพ ซึ่งเป็นทหารของเจ้านันทยศ (เจ้าเมืองน่านระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๕-๒๔๓๔) ได้นำมาจากเมืองพวน ในแคว้นหลวงพระบาง นอกจากนั้นยังมีนายเทพและพระแสนพิจิตรเป็นผู้ช่วยเขียนจนเสร็จ และยังมีภาพของเรือกลไฟ และดาบปลายปืนซึ่งเริ่มเข้ามาในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ ๔ ถึงรัชกาลที่ ๕ ภาพจิตรกรรมที่วัดหนองบัวแห่งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการแต่งกายของผู้หญิงที่นุ่งผ้าชิ้นลายน้ำไหล หรือผ้าชิ้นตีนจกที่สวยงาม นับว่ามีคุณค่าทางศิลปะและความสมบูรณ์ของภาพใกล้เคียงกับภาพจิตรกรรมฝาผนังของวัดภูมินทร์ในเมืองน่าน นอกจากภาพจิตรกรรมแล้วที่ฐานพระประธานยังประดิษฐานพระพุทธรูปล้านนาองค์เล็กอยู่หลายองค์ และยังมีบุษบกสมัยล้านนาอยู่ด้วย นอกจากนี้มีบ้านจำลองไทลื้อ (เลียนไทลื้อมะเก่า) มีอุปกรณ์การประกอบอาชีพของชาวไทลื้อจัดแสดงไว้
15.30-17.00 น.	เดินทางกลับสู่จังหวัดน่าน
17.00 น.	ถึงโรงแรมที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 3	
08.30-11.30 น.	ออกเดินทางไปยัง ชุมชนตองเหลือง ชนเผ่าที่หาดูได้ยาก มีวิถีชีวิตที่น่าทึ่งน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายซึ่งไม่นิยมนุ่งเสื้อผ้า หรือ การเร่ร่อนอยู่ไม่เป็นที่เป็นแหล่ง ถึงแม้ในปัจจุบัน ชาวตองเหลืองจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ผู้คนตองเหลืองก็ยังมีชีวิตที่น่าสนใจน่าศึกษาอยู่
11.30-12.30 น.	เดินทางกลับสู่ตัวเมืองน่าน
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30 น.	นำชมวัดสำคัญในจังหวัดน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้ง เป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ตั้งอยู่บนเนินทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้งสร้างในสมัยเจ้าพระยาการเมือง (เจ้าผู้ครองนครน่านระหว่าง พ.ศ. ๑๘๖๙-๑๙๐๒) เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระมหาชินธาตุเจ้า ๗ พระองค์ พระพิมพ์เงินและพระพิมพ์ทอง ที่ได้รับพระราชทานจากพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งที่เจ้าพระยาการเมืองเสด็จไปช่วยสร้างวัดหลวงอภัย (วัดป่ามะม่วง จังหวัดสุโขทัยในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๗ องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ทรงระฆัง รูปแบบของพระธาตุแช่แห้งสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากเจดีย์พระธาตุหริภุญไชย โดยรอบองค์บุด้วยทองจังโก (ทองดอกบวบ ทองเหลืองผสมทองแดง) ทางขึ้นสู่องค์พระธาตุเป็นตึกพญานาค หน้าบันเหนือประตูทางเข้าพระวิหารเป็นปูนปั้นลายนาคเกี้ยว ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของศิลปกรรมเมืองน่าน พระบรมธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเถาะ ชาวล้านนาเชื่อว่า

	หากได้เดินทางไป “สุธาดู” หรือนมัสการพระธาตุประจำปีเกิดจะได้รับอานิสงส์อย่างยิ่ง และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน วัดช้างค้ำ และวัดภูมินทร์
15.30 น.	เดินทางออกจากร้าน กลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระธาตุเขนแห่ ชุมชนเผ่าตองเหลือง	
ที่พัก: โรงแรมนครแพร่ โรงแรมภารดร โรงแรมภูมิไทยกาเด็นท์ โรงแรมนครแพร่ทาวเวอร์ โรงแรมในเมืองน่าน โรงแรมเทวราช โรงแรมฟ้าธนิน โรงแรมนันทบุรี ครีฟ วิวเลจ แอนด์ รีสอร์ท	
ร้านอาหาร: จังหวัดแพร่: ศรียมหอม โทร. 521029-35 ฉัตรไชย โทร.511368, 522413 ด่านเกวียน โทร. 511488 นครแพร่ โทร. 511122 บ้านสวน จังหวัดน่าน: ป่อน้ำ .โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๘๖๐ ยาใจ โทร ๐ ๕๔๗๗ ๑๔๐๑ เรือนแก้ว โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๖๓๑ เลิศรส โทร ๐ ๑๙๙๓๔๓๔๒	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ชร.-พย.-สป. ลพ.-ชม.	วัดพระธาตุดอยตุง-วัดร่องขุน-วัดศรีโคมคำ-พักที่ลำปาง-วัดเจดีย์ขาว-วัดไหล่หิน-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุทริกญชัย-พักที่เชียงใหม่-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-เวียงกุมกาม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงราย-พะเยา-ลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่	
วัดพระธาตุดอยตุง-วัดศรีโคมคำ-พักที่ลำปาง-วัดเจดีย์ขาว-วัดไหล่หิน-วัดพระธาตูลำปางหลวง-วัดพระธาตุนริภุญชัย-พักที่เชียงใหม่-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-เวียงกุมกาม	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	เดินทางมาถึงจังหวัดเชียงราย
08.30-10.00 น.	ออกเดินทางสู่อำเภอแม่จัน เพื่อเดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุดอยตุง
10.00-11.00 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากัสสะปะเถระเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอาขี้พระบรมสารีริกธาตุกระดูกโพงปลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอุตุตรราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธโยนกชัยบุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์มังราย เป็นประธานพร้อมด้วยมุขมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมาบรรจุสร้างขึ้น ณ ที่ดอยดินแดง (คือดอยตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวชิโรโพธิเถร ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมามอบถวายให้พระเจ้ามังรายนะริราชแล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นมาบรรจุสร้างใหม่ขึ้นมาอีกองค์หนึ่งบนดอยตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม
11.00-12.00 น.	เดินทางมาสู่อำเภอเมือง เชียงราย
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-15.00 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดพะเยา
15.30-16.30 น.	นำชม วัดศรีโคมคำ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี และวัดพัฒนาตัวอย่าง ประชาชนทั่วไปนิยมเรียกว่า “วัดพระเจ้าตนหลวง” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศิลปะเชียงแสนองค์ใหญ่ที่สุดในล้านนาไทย ขนาดหน้าตักกว้าง 16 เมตร สูง 18 เมตร สร้างขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2034-2067 พระเจ้าตนหลวง หรือ พระเจ้าองค์หลวง มิใช่เป็นแต่เพียงพระพุทธรูปคู่เมืองพะเยาเท่านั้น แต่ถือเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองอาณาจักรล้านนาไทยด้วย วันวิสาขบูชามีงานนมัสการพระเจ้าตนหลวงเป็นประจำทุกปีเรียกว่า “งานประเพณีนมัสการพระเจ้าองค์หลวงเดือนแปดเป็ง”
16.30-19.30 น.	เดินทางจากจังหวัดพะเยาสู่จังหวัดลำปาง
19.30 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดลำปาง
วันที่ 2	
08.30 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมไปยังวัดเจดีย์ขาว
08.30-09.15 น.	นำชม วัดเจดีย์ขาว คำว่า “ขาว” แปลว่า ยี่สิบ คำว่า “หลัง” แปลว่า องค์ ฉะนั้น วัดเจดีย์ขาวหลัง จึงแปลได้ว่าวัดที่มีเจดีย์ 20 องค์ จากหลักฐานการขุดพบพระเครื่องสมัย นริภุญชัยที่องค์พระเจดีย์ ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดนี้สร้างมานานกว่าพันปี

	จุดเด่นของวัดคือ องค์พระธาตุเจดีย์ขาว ที่มีศิลปะล้านนาผสมศิลปะพม่า เชื่อกันว่าหากใครนับได้ครบ 20 องค์ถือว่าเป็นคนมีบุญ ช้างหมู่พระเจดีย์มีวิหารหลังเล็ก ประดิษฐานพระพุทธรูปสำริดปางสมาธิ ศิลปะเชียงแสน ชาวบ้านเรียกว่า “พระพุทธรูปทันใจ” เมื่อปี พ.ศ. 2526 ชาวบ้านได้ขุดพบพระพุทธรูปทองคำบริสุทธิ์หนัก 100 บาทสองสลึง มามอบให้แก่ทางวัดซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้ชื่อว่า “พระแสนแซ่ทองคำ” เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ศิลปะสมัยล้านนา อายุราวพุทธศตวรรษที่ 21 ขนาดหน้าตักกว้าง 9 นิ้วครึ่ง สูง 15 นิ้ว เป็นพระพุทธรูปทองคำองค์แรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณวัตถุแห่งชาติ
09.15-10.30 น.	ออกเดินทางไปยังวัดไหล่หิน อำเภอเกาะคา ลำปาง
10.30-11.00 น.	นำชม วัดไหล่หิน หรือวัดเสลารัตนบัณฑิตาราม (วัดไหล่หินหลวงแก้วช้างยืนซึ่ง มีพระวิหารเก่าแก่ฝีมือช่างเชียงตุงเป็นศิลปะแบบล้านนาไทย ประดับลวดลายงดงามทั้งหลัง โดยเฉพาะส่วนหน้าบันและซุ้มประตูที่มีเกวียนอัฐิรูปปั้นประดับรูปปั้นสัตว์ศิลปะล้านนาแท้ ภายในวิหารนอกจากจะมีพระประธานแล้วยังมี รูปปั้นพระมหาเถรานุเถระปัญญาธิคุณขนาดเท่าตัวจริงซึ่งปั้นด้วยฝีมือของท่านเอง พระเจดีย์ของวัดไหล่หินก่อสร้างแบบศิลปะล้านนาที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คันทวยที่โรงธรรมเป็นแบบล้านนา คือเป็นรูปคล้ายแผ่นไม้สามเหลี่ยมขนาดใหญ่แล้วฉลุลายให้โปร่งลอยตัว มีแบบแปลกๆ กันออกไป เช่นรูปนาค รูปหนุมาน รูปลายเครือเถา
11.00-11.30 น.	ออกเดินทางสู่วัด พระธาตุลำปางหลวง
11.30-12.30 น.	นำชม วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่อำเภอลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่ามาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บูด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุทริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีรูปกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหารน้ำเต้า สุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
12.30-13.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-14.30 น.	ออกเดินทางสู่จังหวัดลำพูน
14.30-15.30 น.	นำชม วัดพระธาตุทริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศาธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลก

	<p>ราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำการปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงขึ้นใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำขม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอภัยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรงปราศ 4 เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปรากฏให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใต้ฐานล่างเป็นกุ่มบรรจุพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน</p>
15.30-16.30	เดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่
16.30 น.	เข้าสู่โรงแรมที่พัก
วันที่ 3	
08.30 น.	ออกเดินทางสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพ
09.15 – 10.15 น.	<p>นำชม วัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุนทรวาณี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุมนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสุมนเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสุมนเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุฑาศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน</p>
10.15-10.45 น.	เดินทางจากวัดพระธาตุดอยสุเทพ สู่วัดพระสิงห์
10.45-11.15 น.	<p>นำชม วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร พญาผายุกษัตริย์องค์ที่ 5 ในราชวงศ์มังรายโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้น ในปีพ.ศ. 1888 พร้อมทั้งสร้างพระเจดีย์สูง 24 ศอกองค์หนึ่ง เพื่อใช้เป็นที่บรรจุอัฐิของพญาคำฟู พระราชบิดา มีพระพุทธรูป ที่สำคัญอยู่องค์หนึ่ง คือ พระพุทธสิหิงค์ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขัดสมาธิเพชร ตามประวัติเล่าว่าเจ้ามหาพรหมได้เชิญพระสิงห์มาจากเมืองกำแพงเพชร เพื่อถวายแด่พระเจ้าแสนเมืองมา แต่พอราชรถมาถึงวัดมีเหตุให้ต้องอัญเชิญประดิษฐานไว้ที่นี้ เมื่อถึงเทศกาลสงกรานต์ชาวเมืองจะอัญเชิญพระพุทธรูปองค์นี้แห่ไปตามถนนรอบเมืองเพื่อให้ประชาชนสรงน้ำโดยทั่วกัน ในวิหารลายคำซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธสิหิงค์ยังมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องสุพรรณหงส์ และสังข์ทองซึ่งพบเพียงที่นี้แห่งเดียว</p> <p>ยังมีศิลปกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ พระอุโบสถตกแต่งแบบศิลปะล้านนา หอไตรประดับด้วยรูปปูนปั้น เทวดา และเจดีย์ทรงกลมแบบล้านนา</p>

11.15-11.30 น.	เดินทางสู่วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร
11.30-12.00 น.	นำชม วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร วัดนี้ตั้งอยู่ใจกลางเมืองเชียงใหม่พอดี ประดิษฐานเจดีย์ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ สร้างขึ้นในรัชกาลพระเจ้าแสนเมืองมหาราชองค์ที่ 7 แห่งราชวงศ์มังราย (พ.ศ. 1913-1954) ต่อมาพระยาติโลกราชโปรดให้ช่างขยายเจดีย์ให้สูง และกว้างกว่าเดิม แล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2024 และอัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานระหว่าง พ.ศ.2011-2091 นานถึง 80 ปี ต่อมาในสมัยพระนางจีระประภา ได้เกิดแผ่นดินไหว เมื่อปี พ.ศ. 2088 ทำให้ยอดเจดีย์หักโค่นลง ปัจจุบันเจดีย์มีความสูงคงเหลือ 40.8 เมตร ฐานกว้างด้านละ 60 เมตร วิหารหลวงของวัดนี้เจ้าคุณอุปาสีคุณปรมาจารย์ (สิริจันทะเถระ) และเจ้าแก้วนารัฐ เป็นผู้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2471 หน้าประตูทางเข้าวิหารมีบันไดนาคเลื้อยดงมยี่ง ใช้หาง เกี่ยวกระหวัดขึ้นไปเป็นซุ้มประตูวิหาร นาคคู่นี้เป็นฝีมือเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่เดิมได้ชื่อว่าเป็น นาคที่สวยงามที่สุดของภาคเหนือ และในวัดเจดีย์หลวงนี้ยังมี เสาอินทขิล หรือ เสาหลักเมือง สร้างขึ้นเมื่อครั้งพ่อขุนเม็งรายมหาราชสร้าง เมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 1839 ประดิษฐานอยู่ในวิหารจตุรมุขทรงไทยหลังเล็กๆ เสาอินทขิลนี้สร้างด้วยไม้ซุง ต้นใหญ่ ฝังอยู่ใต้ดินทุกปีในวันแรม 12 ค่ำเดือน 8 (เหนือ) หรือประมาณเดือนพฤษภาคมจะมีงาน เรียกว่า เข้าอินทขิล เป็นการฉลองหลักเมือง
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-13.30 น.	เดินทางสู่เวียงกุมกาม
13.30-15.00 น.	นำชมเวียงกุมกาม ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่พญามังราย (พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขแม่น้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมือง จากการสำรวจพบว่ามีโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในเวียงกุมกาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่ โบราณสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้ำ วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกู่ขาว วัดอิ้วก้าง วัดหัวหนอง และ วัดปู่ซัง เป็นต้น
15.00 น.	เดินทางออกจากจังหวัดเชียงใหม่เพื่อกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุดอยตุง-วัดศรีโคมคำ-พักที่ลำปาง-วัดเจดีย์ขาว-วัดไหลหิน-วัดพระธาตูลำปางหลวง-วัดพระธาตุนฤขัย-พักที่เชียงใหม่-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-เวียงกุมกาม	
ที่พัก: ลำปาง โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมคิม ลอดจ์ โรงแรมรีเจนท์ ลอดจ์ เชียงใหม่ โรงแรมดิเอ็มเพรส โรงแรม ลานนาพาเลซ โรงแรมสุวิวงศ์ โรงแรมดวงตะวัน โรงแรมพรพิงค์ ทาวเวอร์	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารสะดวกรับประทาน ในจังหวัดเชียงใหม่ พะเยา ลำปาง และเชียงใหม่	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงวัฒนธรรม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชม.-มส.	อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่-วัดพุทธเอ็น-วิถีชีวิตการทอผ้าของแม่แจ่ม-พักที่แม่แจ่ม-คู่วิถีชีวิตชาวกระเหรี่ยงพุทธ-ถ้ำแก้วโกมล-แม่สะเรียง-ขุนยวม-ชมวิถีชีวิตชาวไทยใหญ่ที่หมู่บ้านไทยใหญ่(ฉาน)-พักที่แม่ฮ่องสอน-ชมวิถีชีวิตการค้าขายยามเช้าของชาวแม่ฮ่องสอน-วัดพระธาตุดอยกองมู-วัดจองกลาง-วัดจองคำ-ล่องเรือแม่น้ำปายชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าปด่อง(กะเหรี่ยงคอยาว)

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน	-----	อาณาเขตอำเภอ
	-----	อาณาเขตจังหวัด
	-----	อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง	xxxx	ทางหลวงแผ่นดิน
	-----	ถนนในเมือง
	-----	ทางเดินเท้า
	-----	แม่น้ำ

- สัญลักษณ์ที่สำคัญ
- ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน	
อำเภอแม่แจ่มเชียงใหม่-วัดพุทธเอิ้น-วิถีชีวิตการทอผ้าของแม่แจ่ม-พักที่แม่แจ่ม-คูวิถีกะเหรี่ยงพุทธ-แม่สะเรียง-ขุนยวม-ชมวิถีชาวไทยใหญ่ที่หมู่บ้านไทยใหญ่ (ฉาน) –พักที่แม่ฮ่องสอน-ชมวิถีชีวิตการค้าขายยามเช้าของชาวแม่ฮ่องสอน-วัดพระธาตุดอยกองมู-วัดจองกลาง-วัดจองคำ-ส่องเรือแม่น้ำปาย ชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าปะด่อง (กะเหรี่ยงคอยาว)	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 28 กม. เพื่อต่อไปยังอำเภอแม่แจ่ม ระยะทางอีก 22 กม.
10.30-12.00 น.	นำชม วัดพุทธเอิ้น ตามประวัติกล่าวว่า วัดพุทธเอิ้นก่อสร้างในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ เมื่อ ๒๐๐ กว่าปีมาแล้ว มีโบราณสถานซึ่งขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรแล้วคือ “โบสถ์น้ำ” ลักษณะคือสร้างในสระสี่เหลี่ยมโดยปักเสาลงในน้ำล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง บริเวณรอบโบสถ์จนถึงกำแพง เรียกว่า “อุทกสีมา” มีความหมายเหมือนกับ “ขัณฑสีมา” ของโบสถ์บนบก โบสถ์น้ำนี้ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมศิลปากรแล้ว คติการบวชนในโบสถ์กลางน้ำนั้นถือว่าเป็นการบวชพระภิกษุสงฆ์ที่มีความบริสุทธิ์มากที่สุด ได้รับอิทธิพลมาจากฝ่ายลังกา ปัจจุบันการบวชกลางน้ำนี้ได้ยกเลิกไปหมดแล้ว บริเวณด้านหลังโบสถ์น้ำมีวิหารเก่าแก่ ซึ่งภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือช่างสกุลไทยใหญ่ ปัจจุบันหลงเหลือเพียงภาพเดียว เห็นอยู่ประตูทางเข้าด้านหลัง วัดกองกาน อยู่ห่างจากวัดพุทธเอิ้นประมาณ ๒ กิโลเมตร เป็นวัดสำคัญของชาวแม่แจ่ม ภายในวิหารมีพระเจ้าตนหลวงซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองแม่แจ่ม ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ชาวแม่แจ่มจะไปสรงน้ำองค์พระกันทุกปี พระเจ้าตนหลวงนี้เป็นแบบล้านนา และมีขนาดใหญ่ที่สุดในอำเภอแม่แจ่ม ตัววิหารเป็นไม้ และหลังคามุงแป้นเกล็ดแบบโบราณ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 -15.00 น	ชม หมู่บ้านทอผ้าขึ้นดินจก อยู่ห่างจากตัวอำเภอแม่แจ่มไปประมาณ ๓ กิโลเมตร หมู่บ้านที่ ๔-๕ ตำบลท่าผา ชาวบ้านที่ตำบลนี้นิยมทอผ้าขึ้นดินจกกันมาก ซึ่งทำกันถึง ๑๕๐ ครอบครัว และแต่ละบ้านจะมีเครื่องทออยู่ใต้ถุนบ้าน ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองชนิดนี้เป็นที่นิยมอย่างสูง เพราะมีความสวยงามและลวดลายที่ออกมามีเอกลักษณ์เฉพาะ
15.00-16.00 น.	ชมวิถีชีวิตของชาวแม่แจ่ม ยามเย็นในตลาดสดในตัวอำเภอแม่แจ่ม
16.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมในอำเภอแม่แจ่ม และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 2	
08.00-10.00 น.	ออกเดินทางจากแม่แจ่มไปยังอำเภอแม่สะเรียง
10.00-10.30 น.	นำชม วัดจองสูงหรือวัดอุทธารมณ ตั้งอยู่ในตัวอำเภอแม่สะเรียง เป็นวัดที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2381

	เดิมเป็นสำนักสงฆ์มีเจ้าอาวาสเป็นไทยใหญ่เมื่อปี พ.ศ. 2431 ถูกไฟไหม้ และได้บูรณะขึ้นใหม่เป็นวัดจองสูงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2439 ภายในวัดมีเจดีย์ทรงมอญเก่าแก่อายุกว่า 100 ปี อยู่ 3 องค์ เจดีย์องค์ด้านตะวันตกสร้างเมื่อต้นรัชกาลที่ 6 เจดีย์องค์กลางสร้างเมื่อใดไม่ปรากฏ เชื่อกันว่าเป็นที่ประดิษฐานพระธาตุ ส่วนเจดีย์องค์ด้านตะวันออกเป็นเจดีย์ 7 ยอด
10.30-11.00 น.	ออกเดินทางต่อไปยังอำเภอแม่ลาน้อย เพื่อรับประทานอาหารกลางวัน
11.00-12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่อำเภอแม่ลาน้อย
12.00-13.00 น.	เดินทางต่อไปยัง บ้านกะเหรี่ยงแม่สะก๊วะ อยู่ในเขตตำบลท่าผานุ่ม ห่างจากอำเภอประมาณ 13 กิโลเมตร ใช้เส้นทางสาย 1266 เป็นทางขึ้นเขา บ้านเรือนแถบเชิงเขาดูแปลกตา ในฤดูแล้งจะมองเห็นภาพดอกไม้ป่า ใบไม้เป็นสีส้มสวยงามมาก มีแหล่งน้ำตกใกล้หมู่บ้าน ใช้เป็นที่พักผ่อนได้เป็นอย่างดี ราษฎรหมู่บ้านนี้ยังคงมีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม
13.00-15.00 น.	เดินทางต่อไปยังอำเภอขุนยวม ระหว่างทางแวะชมความงามของศิลปะวัดพม่า ที่วัดต่อแพ ตั้งอยู่ที่บ้านต่อแพ ตำบลแม่เงา เป็นวัดเก่าแก่อยู่ทางฝั่งขวาของลำน้ำยวม มีวิหารขนาดใหญ่แบบพม่า สร้างอย่างวิจิตรสวยงามมากซึ่งภายในวิหารมีผ้ามางเก่าแก่ทำด้วยกำมะหยี่ประดับลูกบิด มุกและทับทิม จำนวน 164 เม็ดและมีธรรมาส์สร้างในพ.ศ. 2464 นอกจากนี้ยังมีเจดีย์ทรงมอญอีกด้วย ตามประวัติเล่าว่าบริเวณนี้แต่เดิมเคยเป็นที่พัก และรวมไม้ซุง นักต่อแพเหล่านี้ได้พร้อมใจกันสร้างวัดขึ้นมาแล้วให้ชื่อว่า "วัดต่อแพ" และชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของไทยใหญ่ (ฉาน) ซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอขุนยวมนี้
15.00-16.30 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 67 กม.
16.30 น.	ถึงอำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเข้าพักที่โรงแรม
วันที่ 3	
06.00-07.00 น.	เที่ยวชมตลาดเช้าในเมืองแม่ฮ่องสอนก่อนรับประทานอาหารเช้า
07.00-08.00 น.	รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรมที่พัก
08.00-12.00 น.	ออกเดินทางไปยังท่าเรือ เพื่อที่จะนั่งเรือ ตามลำน้ำปายประมาณ 1 ชั่วโมง เพื่อที่จะไปชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าปะด่อง (กะเหรี่ยงคอยาว) ที่หมู่บ้านน้ำเพียงดิน การแต่งกายของกะเหรี่ยงคอยาว คล้ายคลึงกับกะเหรี่ยงเผ่าอื่น กล่าวคือ หญิงสวมเสื้อกะเหรี่ยงสีขาว ผ้านุ่งสีดำยาวแค่ว่า มีปลอกผ้าสวมที่น่อง ผมนมวยสูงคลุมด้วยผ้าสีแดง เขียว เหลือง เป็นต้น สวมกำไลเงินที่ข้อมือ และสวมห่วงทองเหลืองที่ได้ซื้อเขาสองข้างและที่คอ สาเหตุการใส่ห่วงคอ จากคำบอกเล่าของผู้นำชาวปะด่องได้ ความว่า ในอดีตชาวปะด่องไม่มีการใส่ห่วงคอแต่อย่างใด จนกระทั่งสมัยหนึ่ง มีฝูงเสือเข้ามาในชุมชนปะด่องและได้กัดชาวบ้านล้มตายไปมากมาย คนที่ตายส่วนใหญ่จะโดนเสือกัดที่คอ ทำให้ชาวบ้านหวาดกลัว ผู้นำของหมู่บ้านซึ่งเป็นหมอผีในสมัยนั้น จึงได้ทำพิธีเซ่นไหว้ผีป่าและกำหนดให้เด็กหญิงรวมทั้งหญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงาน โดยเฉพาะหญิงที่เกิดในวันเพ็ญ ทำพิธีใส่ห่วงคอเพื่อเป็นการแก้เคล็ด ป้องกันภัยร้ายที่อาจเกิดขึ้นโดยใช้ทองคำมาทำเป็นห่วง แต่ต่อมาทองคำหายากและมีราคาสูงจึงใช้ทองเหลืองแทน ดังที่เห็นในปัจจุบัน
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน

13.00-15.30 น.	<p>นำชม วัดพระธาตุดอยก่องมู ตั้งอยู่บนดอยก่องมูทางทิศตะวันตกของตัวเมืองแม่ฮ่องสอน วัดนี้เดิมมีชื่อเรียกว่า วัดปลายดอย เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคูเมืองที่สำคัญ ประกอบด้วยพระธาตุเจดีย์ที่สวยงาม 2 องค์ พระเจดีย์องค์ใหญ่สร้างโดย “จางตองสู” เมื่อ พ.ศ. 2403 เป็นที่บรรจุพระธาตุของพระโมคคัลลานะเถระ ซึ่งนำมาจากประเทศพม่า ส่วนพระธาตุเจดีย์องค์เล็กสร้างเมื่อ พ.ศ. 2417 โดย “พระยาสิงหนาทราชา” เจ้าเมืองแม่ฮ่องสอนคนแรก จากวัดพระธาตุดอยก่องมูนี้สามารถมองเห็นภูมิประเทศและสภาพตัวเมืองแม่ฮ่องสอนได้อย่างชัดเจนและสวยงามมาก</p> <p>วัดหัวเวียงหรือวัดกลางเมือง เป็นวัดที่ตั้งอยู่ใจกลางเมือง สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2406 เป็นที่ประดิษฐานของพระเจ้าพาราละแข่ง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องประจำเมืองที่งดงามมาก มีประวัติว่าหล่อจำลองจาก “พระมหามุนี” ซึ่งเป็นเจ้าพาราละแข่งองค์จริง ณ เมืองมณฑลพะเยา ประเทศพม่า โดยลุงจางโพหย่า เดินทางไปนิมนต์มา พระเจ้าพาราละแข่งองค์นี้สร้างเป็นท่อนๆ ทั้งหมด 9 ท่อน ล่องมาตามแม่น้ำปาย แล้วนำมาประกอบที่วัดพระนอนและนำมาประดิษฐานที่วัดหัวเวียง หรือวัดกลางเมือง ชาวแม่ฮ่องสอนถือว่าเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคูเมืององค์หนึ่ง ปัจจุบัน วิหารที่ประดิษฐานพระเจ้าพาราละแข่ง สร้างใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ยังคงโครงสร้างของวิหารตามรูปแบบเดิมไว้</p> <p>วัดจองคำ อยู่บริเวณสวนสาธารณะหนองจองคำ เป็นวัดเก่าแก่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2370 โดยช่างฝีมือชาวไทยใหญ่เป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ที่แปลกและงดงามมาก หลังคาวัดเป็นรูปปราสาท เพราะมีคติว่าปราสาทเป็นของสูง ผู้ที่ประทับอยู่ในปราสาทควรจะเป็นพระมหากษัตริย์หรือตัวแทนพระศาสนา ในวิหารเป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่อดโตซึ่งเป็นพระประธาน มีขนาดหน้าตักกว้าง 4.85 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2469 โดยช่างฝีมือชาวพม่า และมีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ซึ่งจำลองมาจากพระศรีศากยมุนีที่วิหารวัดสุทัศน์ เหตุที่เรียกชื่อวัดจองคำ เนื่องจากเสาวัดประดับด้วยทองคำเปลว</p> <p>วัดจองกลาง ตั้งอยู่ข้างกับวัดจองคำ ภายในวิหารมีแท่นบูชาตั้งพระพุทธรูปสี่องค์จำลอง ปิดทองเหลืองอร่ามไปทั่วองค์ มีสิ่งที่น่าสนใจอื่นๆ อีก เช่น ตุ๊กตาแกะสลักด้วยไม้เป็นรูปคนและสัตว์เกี่ยวกับพระเวสสันดรชาดก ฝีมือแกะสลักของช่างชาวพม่า ซึ่งนำมาจากพม่าตั้งแต่ พ.ศ. 2400 นอกจากนี้ทางด้านจิตรกรรมยังมีภาพวาดบนแผ่นกระจกเรื่องพระเวสสันดรชาดกและภาพประวัติเจ้าชายสิทธัตถะ ตลอดจนภาพแสดงให้เห็นถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนสมัยนั้นหลายภาพมีคำบรรยายใต้ภาพเป็นภาษาพม่า และมีบันทึกบอกไว้ว่าเป็นฝีมือของช่างไทยใหญ่จากมณฑลพะเยา</p>
15.30 น.	เดินทางจากแม่ฮ่องสอนสู่ภูมิลำเนาเดิม
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:	
วัดพุทธเอ็น หมู่บ้านกะเหรี่ยงพุทธ วัดแพตอ วัดกอดดก่องมู วัดหัวเวียง วัดจองกลาง วัดจองคำ และ หมู่บ้านปะด่อง	
ที่พัก:	
อำเภอแม่แจ่ม: เฮือนแรม แจ่มเมือง 41 หมู่ 4 ตำบลท่าผา (ที่พักสไตล์ล้านนา แวดล้อมด้วยทุ่งนาชั้นบันได มีบริการจักรยานเสือภูเขา) โทร. 0 5348 5058	
นवलสรอง 65 หมู่ 9 ต.ท่าผา โทร. 0 5382 8477 จำนวน 14 ห้อง	
บ้านพักสวนป่าแม่แจ่ม ถ.ฮอด-แม่แจ่ม กม.ที่ 29 โทร. 0 5324 2673 จำนวน 7 ห้อง	
อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน: โรงแรมอิพีเรียลธารา แม่ฮ่องสอน โรงแรมน้ำเตนติว โรงแรมรุก ฮอลลิเดย์ โรงแรมโกเต็นปาย	

ร้านอาหาร:

อำเภอ แม่แจ่ม แนะนำทานอาหารในโรงแรมที่พัก หรือห้องอาหารที่มีอยู่ทั่วไปในอำเภอแม่แจ่ม

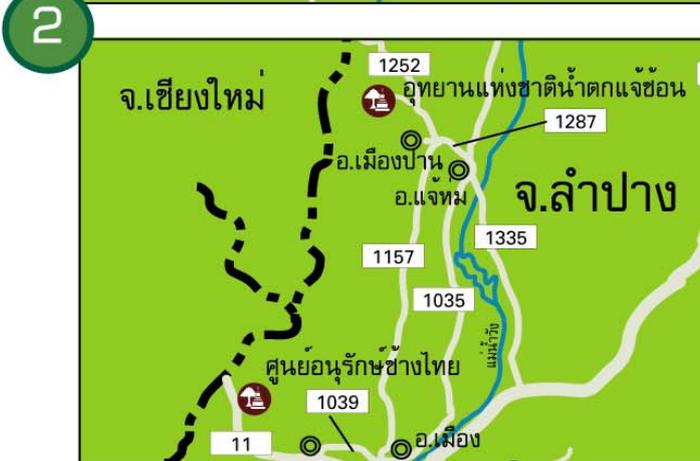
อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน ร้านอาหารไบเฟิร์น ร้านอาหารไข่มุก

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
1 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ชม.	การแสดงช้าง-ฟาร์มกล้วยไม้-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-บ่อสร้างสินค้าแพง
2	สป.	วัดพระธาตูลำปางหลวง-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
3	ชม.	เมืองโบราณเชียงแสน-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

ทิศเหนือ

สัญลักษณ์บนแผนที่

- เขตแดน**
- อาณาเขตอำเภอ
 - อาณาเขตจังหวัด
 - อาณาเขตประเทศ
- เส้นทาง**
- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
 - ถนนในเมือง
 - ทางเดินเท้า
 - แม่น้ำ
- สัญลักษณ์ที่สำคัญ**
- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
 - จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

3) เชียงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชียงใหม่ ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดเชียงใหม่	
การแสดงช้าง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ -ป่อสร้างสันกำแพง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมที่พักไปยัง ปางช้างแม่สา อำเภอแมริม เชียงใหม่
09.20 น.	เดินทางถึงปางช้างแม่สา
09.20-10.30 น.	สนุกสนานกับการป้อนอาหารช้าง ใหญ่ น้อย ก่อนที่จะมีการแสดงของช้างอาบน้ำ ช้างลากไม้ และ ช้างวาดรูป
10.30-11.00 น.	เดินทางไปยัง สวนกล้วยไม้ สายน้ำผึ้ง อำเภอแมริม เชียงใหม่
11.00-11.30 น.	ชมความงามของกล้วยไม้หลายสายพันธุ์ ที่ออกดอกชูช่อรอให้ท่านชมความงาม
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในบริเวณสวนกล้วยไม้ สายน้ำผึ้ง
12.30-13.30 น.	ออกเดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
13.30.-14.30 น.	นำชมวัดพระธาตุดอยสุเทพซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุนทรวาณี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสมณเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากือนาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระมหาสมณเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสมณเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแพร่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุบาทวีร์วิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นที่นับถือของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
14.30-15.15 น.	เดินทางจากวัดพระธาตุดอยสุเทพ ไปยังป่อสร้าง อำเภอสันกำแพง
15.16.17.00 น.	ชมการสาธิต การทำร่ม ด้วยกระดาษสา การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเงิน การทอผ้าไหม และการแกะสลักไม้
17.00 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ปางช้างแม่สา อำเภอแม่ริม วัดพระธาตุดอยสุเทพ บ่อสร้างสันกำแพง
ที่พัก: โรงแรม ในจังหวัดเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท ในจังหวัดเชียงใหม่
ร้านอาหาร: ร้านอาหารในบริเวณสวนกล้วยไม้

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดลำปาง	
วัดพระธาตุลำปางหลวง - อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.30 น.	เดินทางถึงจังหวัดลำปาง
08.30-09.15 น.	ออกเดินทางไปสู่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปางเพื่อไปยังวัดพระธาตุลำปางหลวง
09.15-10.30 น.	นำชมวัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่าเริ่มมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลู เช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บุด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจําแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญไชย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศ และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีกระดูกสันปันที่หนานทิพย์ข้างยิงทำวมหายศปรากฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหาน้ำเต้ามม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
10.30-12.00 น.	ออกเดินทางจากวัดพระธาตุลำปางหลวงไปยัง อำเภอแม่ปาน เพื่อที่จะไปรับประทานอาหารกลางวัน
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ ห้องอาหารตูปคำ ไร่หญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท
13.00-13.15 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
13.15-16.00 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลาย นกกระเต็นน้อยธรรมดา นกโพระดกคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านตองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
16.00-17.00 น.	เดินทางสู่โรงแรมที่พักในจังหวัดลำปาง
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: วัดพระธาตุลำปางหลวง อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
ที่พัก: โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมเวียงละคอน โรงแรมคิมลอคด์ โรงแรมรีเจนท์ ลอคด์	
ร้านอาหาร: ห้องอาหารตูปคำ ไร่หญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท	

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 1 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงราย	
เมืองโบราณเชียงแสน-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑ์หอยหิน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
08.00-09.20 น.	ออกเดินทางไปยังอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
09.20-11.30 น.	<p>นำชมเมืองโบราณเชียงแสน เชียงแสนเป็นเมืองเก่าแก่มากรั้งหนึ่งในภาคเหนือ เดิมชื่อ “เวียงหิรัญนครเงินยาง” แม้ปัจจุบันยังมีซากกำแพงเมืองโบราณ ๒ ชั้น และโบราณสถานหลายแห่งปรากฏอยู่ทั้งในและนอกตัวเมือง</p> <p>พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณเชียงแสนและพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ลวดลายปูนปั้นฝีมือล้านนา พระพุทธรูปและศิลาจารึกจากเชียงแสน และจากจังหวัดพะเยา พร้อมทั้งให้ข้อมูลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของชุมชน และประวัติการสร้างเมืองเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ ไทยลื้อและชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น เครื่องเงิน เครื่องดนตรี เครื่องประดับ เป็นต้น</p> <p>วัดพระธาตุเจดีย์หลวง ตั้งอยู่ติดกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงแสน สร้างโดยพระเจ้าแสนภูเมื่อประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๙ โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนา เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงแสน นอกจากนี้ยังมีพระวิหารที่เก่ามากซึ่งพังทลายเกือบหมดแล้ว และเจดีย์รายแบบต่าง ๆ ๔ องค์</p> <p>วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทองจั่ว ราชโอรสพระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๒ ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (๑,๒๐๐ กิโลกรัม) ชนนานนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน ในวัดนี้ยังมีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งได้มาจากวัดทองทิพย์ เรียกกันว่า พระเจ้าทองทิพย์ เป็นพระพุทธรูปทองเหลือง พระพักตร์งดงามมาก ลักษณะพระพุทธรูปศิลปะสมัยสุโขทัย</p> <p>วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงแสนประมาณ ๑ กิโลเมตร เขตตำบลเวียง พระเจ้าแสนภูทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน ๓๐๐ ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรงตั้งพระพุทธรูปโหราจารย์เป็นสังฆราชจำพรรษา ณ อารามแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญคือเจดีย์ประธานทรงมณฑปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กระดูกตาคู่ช้างขวาจากเมืองปาฏลีบุตร</p> <p>วัดพระธาตุจอมกิตติ ตั้งอยู่บนเนินเขานอกตัวเมืองถนนเลียบบแม่น้ำเชียงแสน-เชียงของ ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าฟ้างคราชโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๑๔๘๓ พร้อมกับพระธาตุจอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองสมัยเชียงแสน ต่อมาพระเจ้าสุวรณคัมภีร์ได้บูรณะและปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุใหม่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓</p> <p>วัดสังฆาแก้วดอนตัน อยู่ถนนเลียบบแม่น้ำเชียงแสน-เชียงของ ใกล้วัดพระธาตุจอมกิตติ มีประวัติตามตำนานว่า สร้างโดยพระเจ้าลวจักราช เมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๒ แต่หลักฐานที่พบแสดงว่ามีอายุ</p>

	<p>อยู่ในช่วงไม่เกินพุทธศตวรรษที่ ๒๑ กรมศิลปากรได้ขุดพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญมากมาย โดยเฉพาะภาพบนแผ่นอิฐเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับทศชาติตอนเวสสันดรชาดก เช่น พระเวสสันดรเดินป่า ชูชกเฝ้าพระเวสสันดร เป็นต้น ลักษณะของภาพเป็นการเขียนลงบนอิฐก่อนการเผา ที่น่าสนใจคือ อิฐดังกล่าวถูกนำมาทำเป็นผนังและฉาบปูนปิดทับ คงเนื่องจากความศรัทธาของชาวบ้านผู้สร้างวัดถวายมากกว่าจะจงใจให้คนมาชม นอกจากนี้ยังพบชิ้นส่วนจิตรกรรมฝาผนังที่หลุดพังมาจากผนังวิหาร มีสภาพแตกหักแต่ยังคงเหลือลักษณะของสีและตัวภาพซึ่งใช้สีขาวและสีแดงเพียง ๒ สี นับได้ว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญทางวิชาการอย่างยิ่ง</p>
11.30-12.00 น.	เดินทางเลียบบแม่น้ำโขงไปยังสามเหลี่ยมทองคำ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	เดินชมความงามของแม่น้ำโขงที่ไหลผ่าน 3 ประเทศ ไทย พม่า และ ลาว พร้อมกับนั่งเรือชมความงามของสายน้ำโขง ประมาณ 1 ชั่วโมง
14.00-16.00 น.	<p>ชมพิพิธภัณฑ์หอยฝิ่น เป็นสถานที่จัดแสดงถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของฝิ่นในสามเหลี่ยมทองคำ ต้นกำเนิดฝิ่น สงครามฝิ่น ผู้นำฝิ่นเข้ามาในเอเชีย ผลกระทบของฝิ่น การยุติการค้าฝิ่นที่ ต้องพึ่งพิงกับการปลูกฝิ่นและเสพฝิ่น การฟื้นฟูสภาพชีวิตประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใจกลางสามเหลี่ยมทองคำของประเทศไทย เป็นการแสดงนิทรรศการพร้อมสัมผัสกับเรื่องราวต่างๆของฝิ่นแบบคล้ายจริง ใช้เวลาชมเรื่องราวต่างๆ</p>
16.00-17.30 น.	เดินทางจากสามเหลี่ยมทองคำสู่ที่พัก อำเภอเมือง เชียงราย
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: เมืองโบราณเชียงแสน สามเหลี่ยมทองคำ พิพิธภัณฑ์หอยฝิ่น</p>	
<p>ที่พัก: โรงแรม เวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมดุสิตไฮแลนด์</p>	
<p>ร้านอาหาร: ริมฝั่งโขง ตะวันริมโขง ครั้วไทย</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	ลพ.-ลพ.-ชม.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุทริภุญชัย-บ่อสร้างสันกำแพง-พักที่เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์

สัญลักษณ์ในแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ----- ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- 📍 ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- 🏯 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน

เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
อันดับ 1 : จังหวัดลำปาง-ลำพูน-เชียงใหม่	
ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-ป้อมสร้างสันกำแพง-พักที่เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์	
วันแรก	
08.00-09.00 น.	ออกเดินทางจาก ลำปาง สู่อำเภอเกาะคา เพื่อไปยังวัดพระธาตุลำปางหลวง
09.00-10.00 น.	นำชม วัดพระธาตุลำปางหลวง ซึ่งเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปางมาแต่โบราณ ตามตำนานกล่าวว่า มีมาตั้งแต่สมัยพระนางจามเทวี ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 ตอนปลาย เป็นวัดไม้ที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของไทย งดงามด้วยสถาปัตยกรรมเก่าแก่มากมายได้แก่องค์พระธาตุลำปางหลวง เป็นพระธาตุประจำปีเกิดของคนปีฉลู ด้วยเริ่มสร้างในปีฉลูและเสร็จในปีฉลูเช่นกัน ฐานเป็นบัวลูกแก้ว ส่วนองค์เป็นทรงกลมแบบล้านนาภายนอก บุด้วยทองจังโก ยอดฉัตรทำด้วยทองคำ มีลายสลักดุนเป็นลวดลายประจำยามแบบต่างๆ ลักษณะเจดีย์แบบนี้ได้ส่งอิทธิพลให้พระธาตุหริภุญชัย และพระบรมธาตุจอมทอง ภายในองค์พระเจดีย์บรรจุพระเกศา และพระ อัฐิธาตุจากพระนลาฏข้างขวา พระศอ ด้านหน้าและด้านหลัง ที่รั้วทองเหลืองรอบองค์พระธาตุมีภูกระสุนปืนที่หนานทิพย์ช้างยิงท้าวมหายศ ปราบกบฏอยู่ และยังมี วิหารหลวง วิหารพระพุทธรูป วิหาน้ำเต้ามม ชุ่มพระบาท สร้างครอบพระพุทธรูปไว้ ฐานก่อขึ้นเป็นชั้นคล้ายฐานเจดีย์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 1992 ภายในมองเห็นแสงหักเหปรากฏเป็นเงาพระธาตุและพระวิหารในด้านมุมกลับ แต่มีข้อห้ามไม่ให้ผู้หญิงขึ้น กุฏิพระแก้ว เป็นที่ประดิษฐานพระแก้วมรกต และวิหารพระเจ้าศิลา เป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าศิลาซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่ที่สุดในกรุงละโว้ เมื่อ พ.ศ. 1275 พระบิดาของพระนางจามเทวีมอบให้ประดิษฐานไว้ ณ ที่นี้
10.00-11.00 น.	เดินทางต่อไปยังศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย
11.00-12.00 น.	ชมการแสดงของช้างที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันภายในศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย
13.00-13.45 น.	เดินทางสู่จังหวัดลำพูน
13.45-14.30 น.	นำชม วัดพระธาตุหริภุญชัย สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1651 ในสมัยพระเจ้าอาทิตยราช พระบรมธาตุตั้งอยู่หลังวิหารหลวง ประดิษฐานพระเกศาธาตุบรรจุในโกศทองคำ ตามประวัติกล่าวว่า เมื่อ พ.ศ. 1440 พระเจ้าอาทิตยราชกษัตริย์วงศ์รามัญผู้ครองนครลำพูนได้สร้างมณฑปครอบโกศทองคำ บรรจุพระบรมธาตุไว้ภายในและมีการสร้างเสริมกันต่อมาอีกหลายสมัย ต่อมาในปี พ.ศ. 1986 พระเจ้าติโลกราช กษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ทรงกระทำกรปฏิสังขรณ์บูรณะเสริมองค์พระเจดีย์ขึ้นใหม่ การสร้างคราวนี้ได้สร้างโครงสร้างใหม่เป็นรูปแบบลังกา ซึ่งปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เพราะในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับลังกา จากนั้นนำชม ปทุมวดีเจดีย์ หรือพระสุวรรณเจดีย์ ตั้งอยู่ทางขวาของพระบรมธาตุ สร้างขึ้นในสมัยพุทธศตวรรษที่ 17 โดยพระนางปทุมวดี อัครมเหสีของพระเจ้าอาทิตยราช ภายหลังจากสร้างพระบรมธาตุเสร็จได้ 4 ปี พระสุวรรณเจดีย์องค์นี้เป็นทรง

	ปราสาทสี่เหลี่ยม ฝีมือช่างละโว้ มีพระพุทธรูปประจำซุ้ม ฝีมือแบบขอม ปราสาทให้เห็นอยู่บ้าง ยอดพระเจดีย์มีทองเหลืองหุ้มอยู่ ภายใต้ฐานล่างเป็นกรูปรรจพระเครื่อง ที่ขึ้นชื่อของลำพูน
14.30-15.15 น.	ออกเดินทางจากลำพูน ไปยังบ่อสร้าง สันกำแพง
15.15-17.00 น.	ชมการสาธิต การทำร่มด้วยกระดาษสา การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเงิน การทอผ้าไหม และการแกะสลักไม้
17.00-17.30 น.	เดินทางสู่ที่พักใน เชียงใหม่
วันที่ 2	
08.30 น	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึงทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
10.30-11.00 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ้ำรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
11.00 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนพภูมิสิริ
11.00-12.00 น	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนภพภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพลกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนภพภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหาธาตุทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ ฐานเป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียงแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปลีขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนภพภูมิสิริ
13.00-15.30 น.	ออกเดินทางสัมผัสธรรมชาติในเส้นทางกิ่วแม่ปานทางเข้าอยู่กิโลเมตรที่ ๔๒ ด้านซ้ายมือ ระยะทางเดิน ๓ กิโลเมตร เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการสัมผัสธรรมชาติแท้จริง ระหว่างทางเดินจะพบป่าดิบเขา (Hill Evergreen) ก่อนผ่านเข้าสู่ทุ่งหญ้าซึ่งเคยเป็นพื้นที่ป่าถูกทำลาย เพื่อเป็นการศึกษาลักษณะการเกิดผลกระทบต่อเนื่องบริเวณรอยต่อระหว่างพื้นที่ป่าสมบูรณ์กับพื้นที่ถูกทำลาย หลังจากนั้นทางเดินจะเลาะริมผามีไผ่หมอกปลิวผ่านตลอดเวลา จะพบดอกกุหลาบพันปี หรือ Rhododendron (ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก ขึ้นตามป่าในระดับสูง มีพันธุ์ดอกสีขาวและสีแดง เวลาออกดอกช่วงแรกมีลักษณะเหมือนปลีกล้วย ก่อนที่จะบานเต็มต้นในช่วงเดือนธันวาคม-กุมภาพันธ์ พบมากในแถบเทือกเขาหิมาลัยและเป็นไม้ประจำชาติของเนปาลด้วย) มองลงไปเบื้องล่างจะพบทัศนียภาพที่งดงามของอำเภอแม่แจ่ม

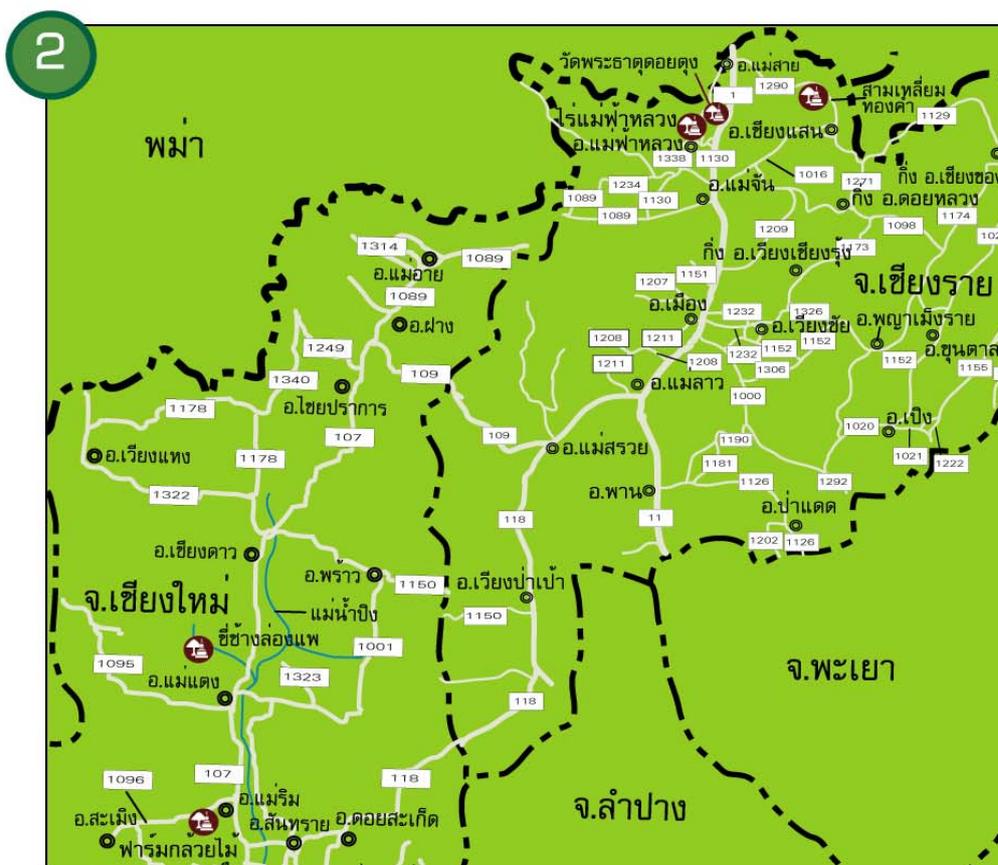
	(การใช้เส้นทางนี้ต้องลงทะเบียนขอรับใบอนุญาตให้ใช้เส้นทางโดยติดต่อที่ศูนย์ประชาสัมพันธ์อุทยานฯ และควรจัดกลุ่มละไม่เกิน ๑๕ คน ทางอุทยานฯไม่อนุญาตให้นำอาหารเข้าไปรับประทานในเส้นทางในช่วงฤดูฝน และจะปิดเส้นทางเพื่อให้ธรรมชาติฟื้นตัวไม่อนุญาตให้เข้าไปท่องเที่ยวตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ของทุกปี เส้นทางศึกษาธรรมชาติก๊อแมंपานแห่งนี้ ได้รับรางวัลดีเด่นประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ครั้งที่ ๔ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เพราะมีการจัดการที่เน้นความเป็นธรรมชาติ ระหว่างทางมีป้ายสื่อความหมายให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการนำเที่ยว)
15.30-16.00 น.	ชมความงามตามธรรมชาติของสายน้ำตกวชิรธาร พักผ่อนและสนุกสนานกับการอาบน้ำตก
16.00-16.30	เดินทางต่อไปยังหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชนเผ่า
16.30-17.30 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก ในตัวเมืองเชียงใหม่
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-บ่อสร้างสันกำแพง-โครงการหลวงดอยอินทนนท์	
ที่พัก: โรงแรมในเมืองเชียงใหม่ หรือรีสอร์ท นอกเมืองเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารในศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย และ ร้านอาหารในบริเวณองค์พระธาตุนพเมทนีดล	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	ชม.-ชร.	ชีช้างลองแพ(แมแดง)-ฟาร์มกล้วยไม้-พักที่เชียงราย-วัดพระธาตุคุดยตง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ⊙ ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- 🏯 จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 🏠 จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

ทิศเหนือ

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดเชียงใหม่ - เชียงราย	
ที่ข้างล่องแพ (แม่แตง) ฟาร์มกล้วยไม้-พักที่เชียงราย-วัดพระธาตุคุดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
07.00-08.00 น.	ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ ไปตามเส้นทางอำเภอแมริม – ฝาง และแวะดูความงามของมวกกล้วยไม้ ที่สวนกล้วยไม้
08.00-09.20 น.	เดินทางถึงปางช้างแม่แตง
09.20-10.30 น.	สนุกกับการป้อนอาหารช้าง หลังจากนั้นชมช้างอาบน้ำในแม่น้ำแม่แตง พร้อมกับการแสดงการชักลากไม้ของช้างน้อยใหญ่ จบการแสดงภาคแรกด้วยการวาดรูปของศิลปินช้างน้อย ที่วาดรูปได้สวยงามจนมีชื่อเสียงระดับโลก
10.30-11.30 น.	ตื่นเร้าใจกับการนั่งช้างเข้าป่า พร้อมกับการนั่งเกวียน กลับมาที่ปางช้าง
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00- 14.00 น.	ล่องแพไม้ไผ่ ตามลำน้ำแม่แตง ประมาณ 1 ชั่วโมง
14.00-17.00 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดเชียงราย โดยใช้เส้นทางเดิน เชียงใหม่ –ดอยสะเก็ด-เวียงป่าเป้า-เชียงราย
17.00 น.	ถึงจังหวัดเชียงรายและเข้าสู่ที่พัก
วันที่ 2	
08.00-09.30 น.	ออกเดินทางจาก ที่พักไปตามเส้นทางอำเภอแม่จัน เพื่อเดินทางต่อไปยังพระธาตุคุดอยตุง
09.30-10.30 น.	นำชม วัดพระธาตุคุดอยตุง นับเป็นโบราณสถานอันเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ตามประวัติตำนานได้กล่าวไว้ว่า พระมหากัสสะปะเถระเป็นประธานฝ่ายสงฆ์ได้อาราธนาอัญเชิญเอาขี้พระบรมสารีริกธาตุกระดูกไหปลาร้า(พระรากขวัญเบื้องซ้าย) ของพระพุทธเจ้า มามอบถวายแด่พระเจ้าอุชุตราชเจ้าผู้ครองนครนาคพันธินกษัตริย์บุรี รัชกาลที่ 3 แห่งราชวงศ์สิงหนวัติ เป็นประธานพร้อมด้วยขุนมนตรีเสวกอำมาตย์ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์ ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุขึ้นมาบรรจุสร้างขึ้น ณ ที่ดอยดินแดง (คือดอยตุงปัจจุบัน) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.1454 ต่อมาอีก 100 ปี มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อว่า พระมหาวชิรโพธิเถร ได้นำเอาพระบรมสารีริกธาตุมาถวายให้พระเจ้ามังรายะนะริราช แล้วจึงได้พร้อมใจกันนำเอาพระบรมธาตุขึ้นบรรจุสร้างใหม่ขึ้นอีกองค์หนึ่งบนดอยตุง พร้อมได้ปฏิสังขรณ์องค์เดิม
10.30-11.00 น.	เดินทางสู่ ไร่แม่ฟ้าหลวง
11.00-12.00 น.	รื่นรมย์ชมไม้เมืองหนาว ณ สวนแม่ฟ้าหลวง ละลานตาด้วยแปลงไม้ดอก และไม้พุ่มจากทุกมุมโลก หมุนเวียนกันแบ่งบานตลอดปี สวยสดงดงามพื้นพรมธรรมชาติที่แปรเปลี่ยนไปตามฤดูกาล ชมสวนหิน สวนน้ำพุ น้ำผุด ที่จะปรับเปลี่ยนไปทุกปีในช่วงงานห่มหนาว ราวเดือนตุลาคมถึงเมษายน เพลินชมพระตำหนักคุดอยตุง เรือนไม้ 2 ชั้นบนเนินต่างระดับ สถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างบ้าน

	<p>ปีกไม้ ศิลปะล้านนา กับชาเลต์แบบสวิส (Swiss Chalet)สามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่อกเขา สลับซับซ้อน กลางห้องเป็นที่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์เพื่อผู้มาเยือนได้สักการะ เพดานดาวเป็น ภาพระบบสุริยะและกลุ่มดวงดาวอยู่ในตำแหน่งเดียวกับที่เคยปรากฏ ณ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2443 วันพระราชสมภพ รอบพระตำหนักประดับด้วยไม้ดอกนานาพันธุ์ สามารถชมห้องบรรทมและห้องทรงงานที่สะท้อนพระราชจริยวัตรอันงดงามเรียบง่าย</p>
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันที่ร้านอาหารต้นน้ำ
13.00-13.45 น.	เดินทางสู่อำเภอแม่สาย เห็นยอดดอยแห่งสยาม
13.45-15.00 น.	ชมวิถีชีวิตของชาวไทย และ พม่า ที่มีการค้าขายระหว่างกัน สนุกสนานกับการซื้อของที่มาจากประเทศจีน รวมทั้งไม้แกะสลักที่มาจากประเทศพม่า
15.00-15.30 น.	เดินทางต่อไปยังสามเหลี่ยมทองคำ
15.30-16.30 น.	ผลิตเพลินชมวิวของแม่น้ำโขงซึ่งไหลผ่านประเทศพม่า ประเทศไทย และ ประเทศลาว จับจ่ายซื้อของก่อนกลับบ้านที่ตลาดบริเวณ สามเหลี่ยมทองคำ
16.30 น.	ออกเดินทางจากสามเหลี่ยมทองคำสู่ภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ปางช้างแม่ตะมาน วัดพระธาตุดอยตุง ไร่แม่ฟ้าหลวง แม่สายและสามเหลี่ยมทองคำ</p>	
<p>ที่พัก: โรงแรมเวียงอินทร์ โรงแรมวังคำ โรงแรมลิตเติลดัก โรงแรมภูใจใส โรงแรมดุสิตไอร์แลนด์ รีสอร์ท</p>	
<p>ร้านอาหาร: ต้นน้ำ ในบริเวณไร่แม่ฟ้าหลวง</p>	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
2 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชม.	การแสดงช้าง(ปางช้างแม่สา)-สวนพฤกษศาสตร์ฯ-น้ำตกแม่สา-ฟาร์มกล้วยไม้-ฟาร์มผีเสื้อ-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-สวนสัตว์เชียงใหม่-วัดสำคัญในเชียงใหม่-บ่อสร้างสันกำแพง

สัญลักษณ์บนแผนที่

เขตแดน

- อาณาเขตอำเภอ
- อาณาเขตจังหวัด
- อาณาเขตประเทศ

เส้นทาง

- xxxx ----- ทางหลวงแผ่นดิน
- ถนนในเมือง
- ทางเดินเท้า
- แม่น้ำ

สัญลักษณ์ที่สำคัญ

- ที่ตั้งอำเภอ, ที่ว่าการอำเภอ
- จุดท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
- จุดท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- จุดท่องเที่ยวเชิงผสม

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมระยะเวลา 2 วัน

อันดับ 3 : จังหวัดเชียงใหม่	
การแสดงผลปางช้าง (ปางช้างแม่สา) –สวนพฤกษศาสตร์-ฟาร์มกล้วยไม้-ฟาร์มผีเสื้อ-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-สวนสัตว์เชียงใหม่-วัดสำคัญในเชียงใหม่-ปอสร้างสินค้าแพง	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 -09.20 น.	ออกเดินทางจากโรงแรมไปยังปางช้างแม่สา อำเภอแมริม
09.20-10.30 น.	สนุกสนานกับการป้อนอาหารช้าง ใหญ่ น้อย ก่อนที่จะมีการแสดงของช้างอาบน้ำ ช้างลากไม้ และ ช้างวาดรูป
10.30-10.45 น.	เดินทางต่อไปยังสวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
10.45-11.30 น.	นำชม สวนพฤกษศาสตร์ ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 3,500 ไร่ จัดทำเป็นสวนพฤกษศาสตร์ ที่สมบูรณ์แบบที่สุดในประเทศไทยและมีมาตรฐานระดับนานาชาติ เป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้ชนิดต่างๆ โดยเฉพาะไม้ประจำถิ่นและไม้ที่กำลังจะสูญพันธุ์ เพื่อจัดปลูก ขยายพันธุ์ และ ศึกษาวิจัย
11.30-12.00 น.	ออกเดินทางไปยังฟาร์มกล้วยไม้ และ ฟาร์มผีเสื้อ
12.30-13.45 น.	รับประทานอาหารกลางวันในสวนกล้วยไม้ และ ชมกล้วยไม้
13.45-14.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังสวนสัตว์เชียงใหม่
14.15-16.15 น.	นำชมสวนสัตว์ เชียงใหม่ ชมหมีแพนด้า หมีโคอาลา และสัตว์น้อยใหญ่อีกมากมาย
16.15 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก
วันที่ 2	
08.30-09.00 น.	เดินทางจากโรงแรม ไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
09.00-09.30 น.	นำชม วัดสวนดอก หรือวัดบุปผาราม พญากีอณา ทรงสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 1914 (ศักราชนี้ถือตามหนังสือชินกาลมาลีปกรณ์ของพระรัตนปัญญาเทว) เพื่อให้เป็นที่จำพรรษาของพระมหาเถระสุนน ผู้ประดิษฐานพระพุทธศาสนาลัทธิ ลังกาวงศ์ในล้านนา วัดนี้แต่เดิมเป็นพระราชอุทยานของกษัตริย์ ล้านนาไทยสมัยแรกเริ่มมีสถาปัตยกรรมสำคัญ คือ เจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ทรงกลม กุบระจุฬารัตน์เจ้าตระกูล ณ เชียงใหม่ และวิหารโถง นอกจากนี้ ยังเป็นที่ประดิษฐานพระเจ้าแก้วเก้าตื้อ ซึ่งพญาเมืองแก้วโปรดให้หล่อขึ้น เป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดใหญ่ ศิลปะล้านนาผสมกับศิลปะสุโขทัย
09.30-10.15 น.	เดินทางต่อไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ
10.15-11.15 น.	นำชม วัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งเป็นพระธาตุประจำปีเกิดปีมะแม ตั้งอยู่บนยอดดอย “อุจจุบรรพต” บ้างก็เรียกว่า “ดอยฮ้อยช้าง” หรือ “ดอยกาละ” หรือที่รู้จักกันในปัจจุบันว่า “ดอยสุเทพ” (ซึ่งตั้งตามนามของ สุเทวฤาษี ที่เคยบำเพ็ญตบะอยู่ที่ดอยนี้) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พระธาตุดอยสุเทพเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ (ไม่มีหลักฐานว่าเป็นส่วนใด พระบรมธาตุได้ถูกบรรจุไว้ใต้พระธาตุเจดีย์) ที่พระมหาสุนนเถระ อัญเชิญมาจากสุโขทัยในสมัย พระเจ้ากือนา (พ.ศ.1898 – 1928) กษัตริย์ราชวงศ์มังราย พญากีอณาโปรดให้สร้างพระธาตุเจดีย์บรรจุพระธาตุองค์หนึ่ง (องค์เดิมที่พระ

	มหาสมณเถระนำมา) ไว้บนยอดดอยสุเทพ และบรรจุอีกองค์หนึ่ง (ซึ่งปาฏิหาริย์แยกตัวมาจากองค์เดิม) ไว้ที่พระเจดีย์วัดบุปผาราม (วัดสวนดอก) ซึ่งสร้างถวายให้พระสมณเถระจำพรรษาอยู่เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในเชียงใหม่ องค์พระธาตุเจดีย์นั้นเป็นแบบล้านนาสมัยหลังรัชกาลพระเมืองแก้ว วันวิสาขบูชา จะมีประเพณีนมัสการและสรงน้ำพระธาตุดอยสุเทพ ครุบาทูศรีวิชัย พระอริยสงฆ์ ที่เป็นต้นบ่อของชาวล้านนาทั้งปวง เป็นผู้ดำริให้สร้างถนนขึ้นไปยังวัดพระธาตุดอยสุเทพ จากนั้นชาวล้านนาผู้มีจิตศรัทธาจำนวนมากก็ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างถนนสายนี้จนสำเร็จ โดยใช้เวลาเพียง 5 เดือน 22 วัน
11.15-12.00 น.	เดินทางสู่ตัวเมืองเชียงใหม่ เพื่อรับประทานอาหารกลางวัน
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-16.30 น.	เดินทางไปยังบ่อสร้างสันกำแพง เพื่อชมงานศิลปหัตถกรรมเช่น การทำร่ม การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเงิน การแกะสลักไม้สัก และการทอผ้าไหม
16.30 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ: ปางช้างแม่สา สวนพฤกษศาสตร์ ฟาร์มกล้วยไม้ วัดสวนดอก วัดพระธาตุดอยสุเทพ และ สวนสัตว์เชียงใหม่	
ที่พัก: โรงแรมและรีสอร์ท ในเมืองเชียงใหม่	
ร้านอาหาร: ร้านเฮือนคำอินทร์ ร้านอาหารแกงร้อนบ้านสวน ร้านเพ็ญ ร้านเฮือนเพ็ญ ข้าวซอยฟ้าฮ่าม	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1	สท.-สป.-ชม.	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พิกที่ลำปาง-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-บ้านถวาย

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 1 : จังหวัดสุโขทัย –ลำปาง-เชียงใหม่	
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พิกที่ลำปาง-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์-บ้านถวาย	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00 น.	เดินทางถึงจังหวัดสุโขทัย
08.00 -10.00 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย) ในอดีตเมืองสุโขทัยเคยเป็นราชธานีของไทย มีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางการปกครอง ศาสนา และเศรษฐกิจ ภายในอุทยานฯ มีสถานที่สำคัญที่เป็นพระราชวัง ศาสนสถาน โบราณสถาน โดยมีคูเมือง กำแพงเมือง และประตูเมืองโบราณ ล้อมรอบอยู่ในรูปสี่เหลี่ยมจตุรัส ประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ พระบรมราชานุสาวรีย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช กำแพงเมืองสุโขทัย วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน วัดสระศรี วัดศรีสวาย วัดพระพายหลวง วัดศรีชุม และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ รามคำแหง ตั้งอยู่ทางด้านขวาของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่รวบรวม และจัดแสดงศิลปโบราณที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีภายในเมืองสุโขทัย และที่ประชาชนมอบให้ บริเวณพิพิธภัณฑ
10.00-10.45 น.	เดินทางไปยังศรีสัชนาลัย
10.45-12.00 น.	นำชมอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เมืองศรีสัชนาลัยเติบโตขึ้นมาเป็นชุมชนระดับเมืองพร้อมกับเมืองสุโขทัย ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกกล่าวถึงกษัตริย์ที่ขึ้นครองแคว้นสุโขทัยรุ่นแรกๆ ว่า ทรงครองเมืองสุโขทัย ก่อนหน้านั้นดินแดนแถบนี้ได้รับการกล่าวถึงในชื่อว่า “เซลิยง” ในสมัยที่แคว้นสุโขทัยได้รับการผนวกเข้าอยู่ในราชอาณาจักรสยามที่มีศูนย์กลางอยู่ที่อยุธยา ทางฝ่ายอยุธยาเรียกเมืองศรีสัชนาลัยว่าเมืองสวรรคโลก มีฐานะเป็นหัวเมืองชั้นโท และหลังจากเหตุการณ์ศึกสงครามในคราวเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าใน พ.ศ. 2310 เมืองสวรรคโลกคงจะชำรุดทรุดโทรมและถูกทิ้งร้างไปในที่สุด จึงปรากฏว่าในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ย้ายที่ตั้งเมืองใหม่มาอยู่ที่บ้านเมืองเก่า ใต้ตัวเมืองเดิมลงไปราว 3 กิโลเมตร และต่อม้าย้ายไปตั้งที่บ้านวังไม้ขอน ปัจจุบันคือ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โบราณสถานที่สำคัญ เช่นวัดช้างล้อม วัดเจดีย์เจ็ดแถว วัดนางพญา วัดเขาพนมเพลิง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00- 15.00 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดลำปาง
15.00-16.00 น.	นั่งรถม้าเส้นทางรอบเมืองใหญ่ ขึ้นที่ศาลากลางเก่า ลัดเลาะไปตามถนนวังขวาเลียบบนน้ำวัง ผ่านบ้านไม้เก่าชื่อบ้านมะเก่าทางด้านซ้ายมือ ผ่านสวนสาธารณะ เขลางค์นคร ผ่านย่านตลาดอัศวินซึ่งเป็นแหล่งบันเทิงยามค่ำคืนที่คึกคักบนถนนท่าคร่าวน้อย ผ่านห้าแยกหอนาฬิกา ช้ามแม่น้ำวังบนสะพานรัชฎาภิเศก ชมบ้านเสานัก ชมวัดต่างๆ และนมัสการหลวงพ่อกษม เขมโกอีกเส้นทางหนึ่งคือชมย่านตลาดจีนบนถนนตลาดเก่า ซึ่งเป็นถนนเศรษฐกิจในอดีตที่ยังคงสภาพอาคารตึกแถวแบบ

	โบราณวัตถุทั้งสองฟาก บ้านเก่าหลายหลังมีลวดลายไม้ฉลุที่งดงาม ชมสถานีรถไฟที่เป็นอาคารแบบโบราณ แวะถ่ายภาพที่ห้าแยกหอนาฬิกาและอาจแวะซื้อผลิตภัณฑ์เซรามิคบริเวณหน้าโรงเรียนเทศบาล 4 ที่อยู่ใกล้ๆ กับหอนาฬิกา ซึ่งมีให้เลือกหลายร้านหากสนใจแหล่งทำร่มผ้า มีหลายหมู่บ้าน ซึ่งเป็นแหล่งรวมร่มผ้าและคนขับร่มผ้า เช่นบ้านวังหม้อ บ้านท่าควายน้อย บ้านศรีบุญเรือง บ้านนาแก้วเหนือ และบ้านนาแก้วใต้ และกลับมาที่หน้า อำเภอเมืองศาลเจ้าพ่อหลักเมือง
16.30 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดลำปาง
วันที่ 2	
08.30 น.	ออกเดินทางสู่ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ลำปาง
09.00-10.30 น.	ชมการแสดงของช้างน้อยใหญ่ ภายในศูนย์ เช่นช้างอาบน้ำ ช้างทำงาน ลากไม้ และ ช้างวาดรูป
10.30-11.30 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอแม่ปาน ลำปาง
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ไร่หญ้าแจ้ซ้อนรีสอร์ท
12.30-12.45 น.	เดินทางต่อไปยังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
12.45-15.00 น.	เที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เช่น เส้นทางเดินป่าตามธรรมชาติลัดเลาะสายน้ำตกแจ้ซ้อน หรือจะสนุกกับโปรแกรมดูนก เช่น นกเขาเปล้า นกบั้งรอกใหญ่ นกแอ่นพันธุ์หิมาลัย นกกระเต็นน้อยธรรมดา นกโพระดกคอสีฟ้า นกนางแอ่นบ้าน นกพญาไฟใหญ่ นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า เป็นต้น จากนั้นท่านสามารถผ่อนคลายกล้ามเนื้อเกี่ยวกับการแช่น้ำแร่ร้อนที่เกิดขึ้นจากบ่อน้ำร้อนธรรมชาติภายในอุทยานก่อนที่จะเดินทางกลับ โรงแรมที่พัก
15.00-16.30 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดเชียงใหม่
16.30 น.	ถึงโรงแรมที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย
วันที่ 3	
08.00 น.	ออกเดินทางจากที่พักไปตามเส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง ระยะทางประมาณ 50 กม.ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ถึง ทางขึ้นดอยอินทนนท์ จากนั้นเดินทางต่อไปยังยอดดอยอินทนนท์ ตามเส้นทางที่คดเคี้ยวของภูเขา ระยะทางประมาณ 55 กม.
09.30 น.	แวะชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ประมาณ 20 ครัวเรือน
10.00 น.	ออกเดินทางจากหมู่บ้านชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ไปยังยอดดอยอินทนนท์ หรือดอยอ่างกา
10.45 น.	เดินทางถึงยอดดอยอินทนนท์ หรือ ดอยอ่างกา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับซับซ้อน ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเล 2,565 เมตร โดยที่ป่าอินทนนท์เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำแม่กลาง แม่ป่าก่อ แม่ปอน แม่ยะ แม่แจ่ม แม่ขาน และเป็นส่วนหนึ่งของต้นน้ำแม่ปิงซึ่งเป็นแหล่งพลังงานไฟฟ้าที่เขื่อนภูมิพล สัมผัสอากาศที่หนาวเย็น โดยเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 15 องศาเซลเซียส พร้อมกับถ่ายรูปที่จุดที่สูงที่สุดในประเทศไทย
11.15 น.	ออกเดินทางไปยังร้านอาหารในบริเวณพระธาตุนพเมทนีดลและนพภูมิสิริ
11.30-12.30 น.	นำท่านชมพระมหาธาตุนพเมทนีดล และพระมหาธาตุนพภูมิสิริ สร้างขึ้นโดยกองทัพอากาศร่วมกับพสกนิกรชาวไทย โดยพระมหาธาตุนพเมทนีดล สร้างถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๐ และพระมหาธาตุนพภูมิสิริ สร้างถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสทรงเจริญพระ

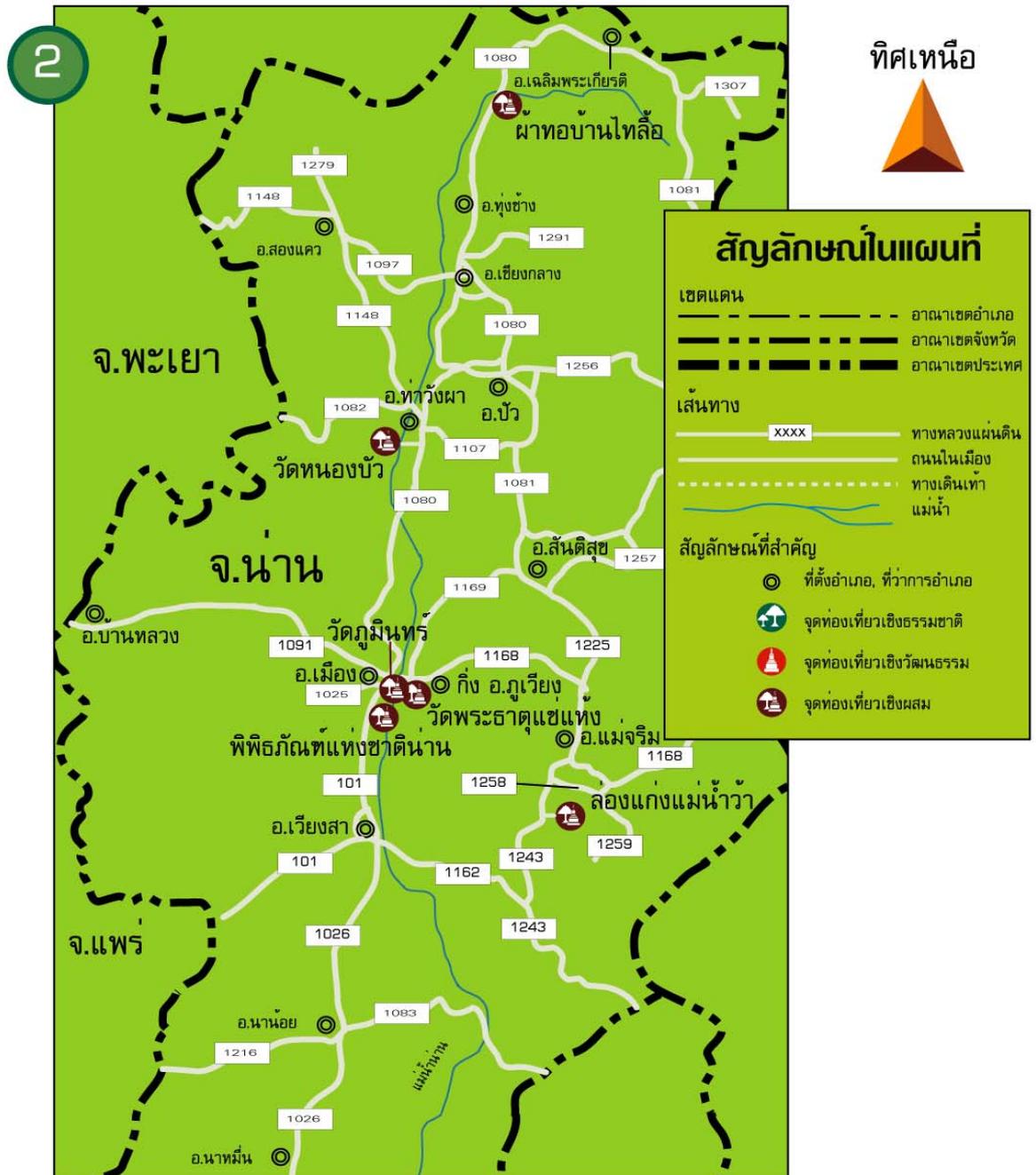
	ชนมพรรษาครบ ๕ รอบ เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๕ พระมหากษัตริย์ทั้ง ๒ องค์นี้ มีรูปทรงคล้ายคลึงกัน คือ สุวาน เป็นรูป ๑๒ เหลี่ยม มีระเบียบแก้วโดยรอบเป็น ๒ ระดับ ยอดปี่ขององค์เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธรูปบูชา รอบบริเวณสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของดอยอินทนนท์ได้อย่างสวยงาม
12.30-13.15 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ที่ห้องอาหารของกองทัพอากาศในบริเวณลานพระธาตุนพเมทนีดลและนพญาติริ
13.15-13.45 น.	ออกเดินทางต่อไปยังน้ำตกวชิรธาร
13.45-14.15 น.	ถึงน้ำตกวชิรธาร เทียวชมน้ำตก
14.15-14.45 น.	ออกเดินทางต่อไปยังโครงการหลวงดอยอินทนนท์ และ หมู่บ้านชาวเขาเผ่าแม้ว หรือม้ง
14.45-15.30 น.	ถึงโครงการหลวง และนำเที่ยวโครงการหลวง พร้อมชมพืชผัก ดอกไม้เมืองหนาว และผลิตภัณฑ์ของชาวเขาเผ่าแม้วหรือม้งที่นำมาขายให้นักท่องเที่ยว ได้ซื้อกลับบ้าน
15.30-16.15 น.	ออกเดินทางต่อไปยังบ้านถวาย ซึ่งเป็นแหล่งผลิตสินค้าหัตถกรรมไม้ อันขึ้นชื่อของ อำเภอหางดง
16.15-17.00 น.	เที่ยวชมบ้านถวาย ซื้อของก่อนกลับบ้าน
17.00 น.	เดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสขนาลัย ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	
ที่พัก: โรงแรมลำปางริเวอร์ลodge โรงแรมทิพย์ช้างลำปาง โรงแรมริเจนท์ ลอดจ์ โรงแรมในเมืองเชียงใหม่ โรงแรมดิเอ็มเพรส โรงแรมลานนาพาเลซ โรงแรมสุริวงค์ โรงแรมพรพิงค์ทาวเวอร์	
ร้านอาหาร: ลำปาง ร้านอาหารตูปคำ ไ้ไร่หญ้าแจ้ซ้อน รีสอร์ท หรือ ในบริเวณอุทยานแห่งชาติ เชียงใหม่ ร้านอาหารในบริเวณอุทยาน หรือ อาหารกล่อง	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
2	นน.	ล่องแก่งแม่น้ำว่า-ทะเลหมอกผาซู้-ผาตอไทลื้อ-วัดหนองบัว-คูเมืองเก่านน-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-พิพิธภัณฑ์แห่งชาตินน

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน

อันดับ 2 : จังหวัดน่าน	
ล่องแก่งน้ำว่า-ทะเลหมอกผาฮู้-ผ้าทอไทลื้อ-วัดหนองบัว-ดูเมืองเก่าน่าน-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติน่าน	
เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.30 น.	เดินทางมาถึงจังหวัดน่าน และเข้าพักที่โรงแรม
09.00-10.00 น.	ออกเดินทางไปสู่อำเภอบัว
10.00-11.30 น.	<p>นำชม หมู่บ้านไทลื้อหนองบัว บ้านหนองบัว ตำบลป่าคา หมู่บ้านแห่งนี้มีฝีมือในการทอผ้าพื้นเมืองที่สวยงาม เรียกว่า “ผ้าลายน้ำไหล” ซึ่งเป็นแหล่งใหญ่ที่สุดในจังหวัดน่าน นับเป็นหัตถกรรมที่ตกทอดมาหลายยุคหลายสมัย</p> <p>วัดหนองบัว หมู่บ้านหนองบัว ตำบลป่าคา วัดหนองบัวเป็นวัดเก่าแก่ของหมู่บ้าน จากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดไทลื้อแห่งนี้อยู่สร้างราว พ.ศ. ๒๔๐๕ (ตรงกับสมัยรัชกาลที่ ๔) ภาพจิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์เล่าเรื่องในปัญญาสชาดก ซึ่งเป็นพระชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้า สันนิษฐานว่าเขียนโดย “ทิดบัวผัน” ช่างเขียนลาวพวนที่บิดาของครูบาทองสุ ชื่อ นายเทพ ซึ่งเป็นทหารของเจ้านันทยศ (เจ้าเมืองน่านระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๕-๒๔๓๔) ได้นำมาจากเมืองพวน ในแคว้นหลวงพระบาง นอกจากนั้นยังมีนายเทพและพระแสนพิจิตรเป็นผู้ช่วยเขียนจนเสร็จ และยังมีภาพของเรือกลไฟ และดาบปลายปืนซึ่งเริ่มเข้ามาในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ ๔ ถึงรัชกาลที่ ๕ ภาพจิตรกรรมที่วัดหนองบัวแห่งนี้ ได้สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของคนในสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการแต่งกายของผู้หญิงที่นุ่งผ้าซิ่นลายน้ำไหล หรือผ้าซิ่นตีนจกที่สวยงาม นับว่ามีคุณค่าทางศิลปะและความสมบูรณ์ของภาพใกล้เคียงกับภาพจิตรกรรมฝาผนังของวัดภูมินทร์ในเมืองน่าน นอกจากภาพจิตรกรรมแล้วที่ฐานพระประธานยังประดิษฐานพระพุทธรูปล้านนาองค์เล็กอยู่หลายองค์ และยังมีบุษบกสมัยล้านนาอยู่ด้วย นอกจากนี้มีบ้านจำลองไทลื้อ (เฮือนไทลื้อมะเก่า) มีอุปกรณ์การประกอบอาชีพของชาวไทลื้อจัดแสดงไว้</p>
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.30-13.30 น.	ออกเดินทางกลับสู่อำเภอเมืองจังหวัดน่าน
13.30-16.00 น.	<p>นำชมวัดสำคัญในจังหวัดน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้ง เป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ตั้งอยู่บนเนินทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน วัดพระบรมธาตุแช่แห้งสร้างในสมัยเจ้าพระยาการเมือง (เจ้าผู้ครองนครน่านระหว่าง พ.ศ. ๑๘๖๙-๑๙๐๒) เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระมหาชินธาตุเจ้า ๗ พระองค์ พระพิมพ์เงินและพระพิมพ์ทอง ที่ได้รับพระราชทานจากพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งที่เจ้าพระยาการเมืองเสด็จไปช่วยสร้างวัดหลวงอภัย (วัดป่ามะม่วง จังหวัดสุโขทัยในปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. ๑๘๙๗ องค์พระธาตุเป็นเจดีย์ทรงระฆัง รูปแบบของพระธาตุแช่แห้งสันนิษฐานว่าได้รับอิทธิพลจากเจดีย์พระธาตุหริภุญไชย โดยรอบองค์บุด้วยทองจังโก (ทองดอกบวบ ทองเหลืองผสมทองแดง) ทางขึ้นสู่องค์พระธาตุ</p>

	เป็นตัวแทนของ หน้าบันเหนือประตูทางเข้าพระวิหารเป็นปูนปั้นลายนาคเกี่ยว ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของศิลปกรรมเมืองน่าน พระบรมธาตุแช่แห้งเป็นพระธาตุประจำปีเถาะ ชาวล้านนาเชื่อว่า หากได้เดินทางไป “ธาตุ” หรือนมัสการพระธาตุประจำปีเกิดจะได้รับอานิสงส์อย่างยิ่ง และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติน่าน วัดช้างค้ำ และวัดภูมินทร์
16.00 น.	เดินทางกลับสู่ที่พัก
วันที่ 2	
08.30 น.	ออกเดินทางไปยังอุทยานแห่งชาติแม่จรม อำเภอเวียงสา เพื่อทำการล่องแก่ง
09.30 น.	ถึงอุทยานแห่งชาติแม่จรม เตรียมตัว ก่อนล่องแก่งพร้อมกับฟังการบรรยายของผู้นำ
10.30-16.00 น.	ล่องแก่งลำน้ำว่าตอนล่าง เส้นทางล่องแก่งลำน้ำว่าเดิมเป็นเส้นทางล่องไม้ซุง ที่ถูกลักลอบตัดจากผืนป่าในเขตอำเภอแม่จรมและอำเภอเวียงสา ตลอดลำน้ำว่าไหลผ่านหุบเขา สองฝั่งเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนผ่านแก่งต่าง ๆ กว่า ๒๒ แก่ง ซึ่งมีระดับความยากง่ายอยู่ที่ระดับ ๓-๕ (ระดับ ๓ เป็นระดับปานกลาง ระดับ ๔ เป็นระดับยาก ระดับ ๕ เป็นระดับยากมาก) แก่งที่ใหญ่ที่สุดและยากที่สุดคือแก่งหลวง บางจุดของลำน้ำเป็นหาดทรายที่สามารถจอดแพเพื่อให้ลงเล่นน้ำ บางแห่งเป็นจุดปางช้างสำหรับขึ้นช้างต่อไปที่บ้านหาดไร่ ช่วงเวลาที่ปริมาณน้ำขึ้นสูงสุดคือ เดือนสิงหาคม และช่วงที่ปริมาณน้ำน้อยที่สุดคือ เดือนเมษายน ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการล่องแก่งน้ำว่า คือระหว่างเดือนพฤศจิกายน-มกราคม
	พักค้างคืนในป่า กางเต็นท์นอน
วันที่ 3	
06.00-07.00 น.	อรุณสวัสดิ์ กับทะเลหมอกยามเช้า กลางหุบเขาของอุทยานแห่งชาติแม่จรม
07.00-08.00 น.	รับประทานอาหารเช้า ในบรรยากาศปิคนิค
08.00-15.00 น.	เริ่มต้นล่องแก่งแม่น้ำว่า
15.00 น.	สิ้นสุดการล่องแก่ง และสนุกสนานกับการเล่นน้ำว่า พร้อมกับรับประทานอาหารว่าง
15.00-16.00 น.	เดินทางกลับสู่จังหวัดน่าน
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ: ล่องแก่งแม่น้ำว่า 1 คืน 2 วัน วัดหนองบัว วัดพระธาตุแช่แห้งและวัดสำคัญในเมืองน่าน	
ที่พัก: น่าน โรงแรมเทวราช โรงแรมฟ้าถนิน นอนแบบกางเต็นท์ ในอุทยานแห่งชาติแม่จรม	
ร้านอาหาร: ร้านอาหารสะดวกรับประทานในอำเภอบัว อาหารล่อง	

โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่ม

ระยะเวลา	เชิงผสม
3 วัน	

อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
3	ชร.-พย.-พร.-นน.	เมืองโบราณเชียงแสน-วัดร่องขุน-วัดพระธาตุศรีโคมคำ-กวางพะเยา-พักที่แพร่-วัดพระธาตุซอแฮ-วนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี-อุทยานแห่งชาติดอยชมพู-วัดสำคัญในเมืองน่าน(วัดพระธาตุแช่แห้ง,วัดภูมินทร์ เป็นต้น)

โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม
โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ระยะเวลา 3 วัน

เวลา	โปรแกรมการเดินทาง
วันแรก	
08.00-09.30 น.	เดินทางถึงจังหวัดเชียงราย และเดินทางต่อไปยังเมืองโบราณเชียงใหม่
09.30-11.00 น.	<p>นำชมเมืองโบราณเชียงใหม่ เชียงใหม่เป็นเมืองเก่าแก่มากแห่งหนึ่งในภาคเหนือ เดิมชื่อ “เวียงหิรัญนครเงินยาง” แม้ปัจจุบันยังมีซากกำแพงเมืองโบราณ ๒ ชั้น และโบราณสถานหลายแห่งปรากฏอยู่ทั้งในและนอกตัวเมือง</p> <p>พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุที่ได้จากบริเวณเมืองโบราณเชียงใหม่และพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ลวดลายปูนปั้นฝีมือล้านนา พระพุทธรูปและศิลาจารึกจากเชียงใหม่ และจากจังหวัดพะเยา พร้อมทั้งให้ข้อมูลทางด้านวิชาการเกี่ยวกับแหล่งโบราณคดี การตั้งถิ่นฐานของชุมชน และประวัติการสร้างเมืองเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ ไทยลื้อและชาวเขาเผ่าต่าง ๆ เช่น เครื่องเงิน เครื่องดนตรี เครื่องประดับ เป็นต้น</p> <p>วัดพระธาตุเจดีย์หลวง ตั้งอยู่ติดกับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงใหม่ สร้างโดยพระเจ้าแสนภูเมื่อประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ ๑๙ โบราณสถานประกอบด้วยเจดีย์ประธานทรงระฆังแบบล้านนา เป็นเจดีย์ใหญ่ที่สุดในเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีพระวิหารที่เก่าแก่ซึ่งพังทลายเกือบหมดแล้ว และเจดีย์รายแบบต่าง ๆ ๔ องค์</p> <p>วัดพระเจ้าล้านทอง วัดนี้ตั้งอยู่ในเขตกำแพงเมือง เจ้าทองงั่ว ราชโอรสพระเจ้าติโลกราชเป็นผู้สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๒ ได้ทรงหล่อพระพุทธรูปองค์หนึ่งหนักล้านทอง (๑,๒๐๐ กิโลกรัม) ชานานนามว่า พระเจ้าล้านทอง เป็นพระประธาน ในวัดนี้ยังมีพระพุทธรูปอีกองค์หนึ่งได้มาจากวัดทองทิพย์ เรียกกันว่า พระเจ้าทองทิพย์ เป็นพระพุทธรูปทองเหลือง พระพักตร์งดงามมาก ลักษณะพระพุทธรูปศิลปะสมัยสุโขทัย</p> <p>วัดป่าสัก อยู่ห่างจากอำเภอเชียงใหม่ประมาณ ๑ กิโลเมตร เขตตำบลเวียง พระเจ้าแสนภูทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๓๘ และให้ปลูกต้นสักล้อมกำแพงจำนวน ๓๐๐ ต้น จึงได้ชื่อว่า “วัดป่าสัก” ทรงตั้งพระพุทธรูปเป็นสังฆราชจำพรรษา ณ อารามแห่งนี้ ภายในวัดมีโบราณสถานที่สำคัญคือเจดีย์ประธานทรงมณฑปยอดระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายปูนปั้นอันวิจิตร เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ กระดูกตาคู่ช้างขวาจากเมืองปาฏลีบุตร</p> <p>วัดพระธาตุจอมกิติ ตั้งอยู่บนเนินเขานอกตัวเมืองถนนเลียบบแม่น้ำเชียงใหม่-เชียงใหม่ ตามพงศาวดารกล่าวว่า พระเจ้าฟ้างดำโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง เมื่อ พ.ศ. ๑๔๘๓ พร้อมกับพระธาตุจอมทอง เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสองสมัยเชียงใหม่ ต่อมาพระเจ้าสุวรณคำล้านได้นำพระและปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุใหม่ในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๒-๒๓</p>

11.00-12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวันในเมืองเก่าเชียงใหม่
12.00-13.30 น.	ออกเดินทางจากเชียงใหม่ ไปยังวัดร่องขุน
13.30-14.00 น.	นำชมวัดร่องขุน ออกแบบและก่อสร้างโดยอาจารย์เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ พระอุโบสถตกแต่งด้วยลวดลายกระจกสีเงินแวววาว เป็นเชิงชั้นลดหลั่นกันไป หน้าบันประดับด้วยพญานาค มิ่งวงงาดูแปลกตา น่าสนใจมาก โดยเฉพาะภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ
14.00-15.30 น.	เดินทางต่อไปยังจังหวัดพะเยา
15.30-16.30 น.	นำชม วัดศรีโคมคำ เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี และวัดพัฒนาตัวอย่าง ประชาชนทั่วไปนิยมเรียกว่า “วัดพระเจ้าตนหลวง” ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศิลปะเชียงแสนองค์ใหญ่ที่สุดในล้านนาไทย ขนาดหน้าตักกว้าง 16 เมตร สูง 18 เมตร สร้างขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2034-2067 พระเจ้าตนหลวง หรือ พระเจ้าองค์หลวง มีชื่อเป็นแต่เพียงพระพุทธรูปคู่มือพะเยาเท่านั้น แต่ถือเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่มืออาณาจักรล้านนาไทยด้วย วันวิสาขบูชามีงานนมัสการพระเจ้าตนหลวงเป็นประจำทุกปีเรียกว่า “งานประเพณีนมัสการพระเจ้าองค์หลวงเดือนแปดเป็ง” พร้อมกับชมความงามของกว๊านพะเยายามเย็น
16.30-18.00 น.	ออกเดินทางต่อไปยังจังหวัดแพร่
18.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมในจังหวัดแพร่
วันที่ 2	
08.30-09.00 น.	เดินทางไปวัดพระธาตุช่อแฮ
09.00-10.00 น.	นำชม วัดพระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่มือแพร่ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1879-1881 ในสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช (ลิไท) โดยขุนลัวะอ้ายก้อม พระธาตุช่อแฮเป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระเศวตธาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ยอดมุมไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสน สูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร สร้างด้วยอิฐโบกปูนหุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้น บ้างว่าได้จากชื่อผ้าแพรชิ้นดีซึ่งทอจากสิบสองปันนา และชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุ บ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขุนลัวะอ้ายก้อมนำมาถวาย ทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 (ประมาณเดือนมีนาคม) ของทุกปี จากนั้นเดินทางต่อไปยัง วัดพระธาตุจอมแจ้ง อยู่ในท้องที่ตำบลช่อแฮ เลี้ยวพระธาตุช่อแฮไป 1 กิโลเมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 1331 ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้าง องค์พระธาตุจอมแจ้งสี่ทอง สูง 29 เมตร ฐานกว้าง 10 เมตร เดิมเรียกว่า พระธาตุจวนแจ้ง เนื่องจากสมัยที่พระพุทธองค์เสด็จถึงสถานที่นี้จวนสว่างพอดี ต่อมาเพี้ยนเป็นจอมแจ้ง เชื่อกันว่าสถานที่แห่งนี้เป็นที่บรรจุพระเศวตธาตุของพระพุทธเจ้า ที่มีศาลาเรียกว่าพิพิธภัณฑศาลาแดง หรือพิพิธภัณฑของจังหวัด รวบรวมสิ่งของโบราณที่หาดูได้ยาก
10.00-10.30 น.	เดินทางต่อไปยังวนอุทยานแห่งชาติแพะเมืองผี
10.30-11.30 น.	นำชม วนอุทยานแพะเมืองผีมีสภาพเป็นป่าบงที่ราบลอนคลื่นบริเวณรอบนอกมีความลาดเทของพื้นที่น้อย สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 200-210 เมตร ในสมัยโบราณเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์ชาวบ้านตำบลทุ่งไต้ง และใกล้เคียงให้ความนับถือมาก เพราะมีประวัติความเป็นมาที่ลึกลับโดยคนโบราณเล่าสืบต่อกันมาว่า มียายแก่เข้าไปเที่ยวในป่าหาผักหน่อไม้มาเป็นอาหาร ได้หลงไปในที่แห่งนี้แล้วพบหลุมเงินหลุมทองจึงเอาเงินเอาทองใส่หาบจนเต็มแล้วยกใส่ป่าเพื่อจะหาบกลับบ้านแต่ก็หลง

	<p>ไปหลงมาในป่าแห่งนั้น เพราะทวดตาเจ้าถิ่นนั้นไม่ให้เอาไป เพียงแต่เอามาทอดให้เห็น ยายผู้หนึ่งจึงหาหนทางเอาห่านนั้นกลับบ้านไม่ได้ จึงได้วางห่านนั้นไว้แล้วจัดแจงตัดไม้มาคาคทำเป็นราว แต่ก็ยังไม่สามารถนำห่านเงินห่านทองนั้นออกมาได้สักที ยิ่งยกเท้าไปข้างหน้าก็ยิ่งเหมือนยกถอยหลังไปอีกเหมือนหนึ่งว่ามีคนดึงห่านนั้นไว้ ยายแก่จึงวางห่านไว้ที่นั่นแล้วรีบไปบอกชาวบ้านให้มาดูห่านเงินห่านทองนั้น พอชาวบ้านหลังไหลไปเป็นจำนวนมาก ครั้นเมื่อไปถึงเงินทองนั้นก็กลับหายไปตามป่านั้น เมื่อพบรอยเท้าจึงสะกดจามรอยเท้าไปจนถึงเสามาโร และไม่มีรอยปรากฏไปทางอื่นเลย ยายแก่กับชาวบ้านจึงได้ตั้งชื่อสถานที่นี้ว่า “แพะเมืองผี”</p>
11.30-12.30 น.	รับประทานอาหารกลางวันในบริเวณวนอุทยานแพะเมืองผี
12.30-14.30 น.	เดินทางไปสู่จังหวัดน่าน เพื่อเดินทางต่อไปยังอำเภอปัว จังหวัดน่าน ระยะทาง 60 กม.
14.30-15.30 น.	<p>นำชมวัดพระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นปูชนียสถานอันศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคูเมืองแพร่ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1879-1881 ในสมัยพระมหาธรรมราชาธิราช (ลิไท) โดยขุนลัวะอ้ายก้อม พระธาตุช่อแฮเป็นเจดีย์ที่ประดิษฐานพระเกศธาตุ และพระบรมสารีริกธาตุพระศอกซ้ายของพระพุทธเจ้า เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ยอดมุกไม้สิบสอง ศิลปะเชียงแสน สูง 33 เมตร ฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ 11 เมตร สร้างด้วยอิฐโอบปูนหุ้มด้วยแผ่นทองเหลืองลงรักปิดทอง สำหรับชื่อพระธาตุช่อแฮนั้น บ้างว่าได้มาจากชื่อผ้าแพรชนิดหนึ่งซึ่งทอจากสิบสองปันนา และชาวบ้านนำมาผูกบูชาพระธาตุ บ้างก็ว่ามาจากผ้าแพรที่ขุนลัวะอ้ายก้อมนำมาถวาย ทุกปีจะมีงานนมัสการพระธาตุในวันขึ้น 9 ค่ำ ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 (ประมาณเดือนมีนาคม) ของทุกปี จากนั้นเดินทางต่อไปยัง วัดพระธาตุจอมแจ้ง อยู่ในท้องที่ตำบลช่อแฮ เลี้ยวพระธาตุช่อแฮไป 1 กิโลเมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 1331 ไม่ปรากฏชื่อผู้สร้าง องค์พระธาตุจอมแจ้งสี่เหลี่ยม สูง 29 เมตร ฐานกว้าง 10 เมตร เดิมเรียกว่า พระธาตุจวนแจ้ง เนื่องจากสมัยที่พระพุทธองค์เสด็จถึงสถานที่นี้จวนสว่างพอดี ต่อมาเพี้ยนเป็นจอมแจ้ง เชื่อกันว่าสถานที่แห่งนี้เป็นที่บรรจุพระเกศาของพระพุทธเจ้า ที่มีศิลาเรียกว่าพิพิธภัณฑศาลาแดง หรือพิพิธภัณฑของจังหวัด รวบรวมสิ่งของโบราณที่หาได้ยาก</p>
15.30-17.00 น.	นำชมพิพิธภัณฑแห่งชาติเมืองน่าน วัดช้างค้ำ วัดภูมินทร์
17.00 น.	เข้าพักที่โรงแรมในเมืองน่าน
วันที่ 3	
08.30-15.30 น.	<p>ออกเดินทางไปยังอุทยานแห่งชาติดอยภูคา อุทยานแห่งชาติดอยภูคา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 8 อำเภอ คือ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอทุ่งช้าง อำเภอเชียงกลาง อำเภอปัว อำเภอท่าวังผา อำเภอสันติสุข อำเภอแม่จริมและอำเภอบ่อเกลือ มีพื้นที่ประมาณ 1,065,000 ไร่ เป็นป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ที่มีทั้งพืชพรรณและสัตว์ป่าที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์ รวมทั้งเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำน่าน ลำน้ำปัว ลำน้ำว่า ที่คอยหล่อเลี้ยงชีวิตของชาวจังหวัดน่าน นำชม ต้นชมพูภูคา เป็นพรรณไม้ที่มีชนิดเดียวในโลก ในประเทศไทยพบเพียงที่เดียวที่ป่าอุทยานแห่งชาติดอยภูคา ต้นชมพูภูคา เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ สูงถึง 25 เมตร เปลือกเรียบ สีเทาอ่อน ออกดอกเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม เต่าร้างยักษ์ (เต่าร้างน่านเจ้า) เป็นไม้เฉพาะถิ่นของดอยภูคา จัดเป็นประเภทปาแลมลาต้นเดี่ยว สูงประมาณ 40 เมตร ยังไม่มีรายงานว่าพบที่ใดในโลก</p>

	<p>กุ่มภูคา เป็นพรรณไม้ที่พบครั้งแรกในประเทศไทย จัดเป็นไม้ผลัดใบ พืชวงศ์เดียวกับเมเปิ้ล ลำต้นสูงประมาณ 15 - 20 เมตร ใบอ่อนสีแดงเข้ม 5 แฉก ใบแก่สีเขียว 3 แฉก นอกจากนี้ยังมีพรรณไม้หายาก อาทิ จำปีช้าง ไชนกุ่ม ค้อเชียงดาว โลดทะนงเหลือง ขาวละมุน เทียนดอย เสี้ยวเครือ มะลิหลวง สาหลี่หนู่ม เหลือละมุน กุหลาบขาวเชียงดาว ฯลฯ</p> <p>ถ้ำผาแดง, ถ้ำผาผึ้ง เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยอันสวยงามและยังมีลำธาร น้ำตกภายในถ้ำด้วย เป็นถ้ำที่ยาวมากที่สุดในอุทยานฯ ตั้งอยู่ในบริเวณบ้านมณีพฤกษ์ อ.ทุ่งช้าง</p> <p>ถ้ำผาซ้อง เป็นถ้ำขนาดกลาง ปากถ้ำจะมีขนาดเล็ก ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยอันสวยงามและลำธารไหลผ่าน ในช่วงฤดูฝนไม่สามารถเข้าไปเที่ยวได้เพราะภายในถ้ำอาจมีน้ำท่วม อยู่ระหว่างทางขึ้นอุทยานฯ</p> <p>น้ำตกต้นตอง เป็นน้ำตกหินปูน ขนาดกลาง มี 3 ชั้น สูงประมาณ 60 เมตร อยู่บริเวณใกล้ๆ ที่ทำการอุทยานฯ</p> <p>น้ำตกวังเปียน อยู่ใกล้กับหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติดอยภูคาที่ 8 (บ้านห้วยโก๋น) เขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติ</p> <p>จุดชมวิวลานดูดาว เป็นจุดกางเต็นท์พักผ่อนและชมทะเลหมอกยามเช้า ซึ่งท่านสามารถชมวิทิวทัศน์ของขุนเขา</p> <p>ดอยภูแว เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งของอุทยานแห่งชาติดอยภูคา ยอดดอยมีความสูง 1,837 เมตรจากระดับน้ำทะเล มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้า ลานหิน หน้าผา และพันธุ์ไม้ที่สำคัญ อาทิ ดอกกุหลาบพันปี ค้อ ทุ่งดอกไม้ เป็นสถานที่ชมวิทิวทัศน์และทะเลหมอกอันสวยงาม การเดินทางสู่ดอยภูแวต้องเดินเท้าเป็นระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร มีลูกหาบไว้คอยบริการ</p>
15.30-16.30 น.	เดินทางกลับจากอุทยานแห่งชาติดอยภูคา สู่มืองน่าน หรือเดินทางกลับสู่ภูมิลำเนา
<p>สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ:</p> <p>เมืองโบราณเชียงแสน และวัดสำคัญ วัดร่องขุน วัดศรีโคมคำ วัดพระธาตุช่อแฮ วนอุทยานแพะเมืองผี วัดแช่แห่งอุทยานแห่งชาติดอยภูคา</p>	
<p>ที่พัก:</p> <p>โรงแรมนครแพร์ โรงแรมภารดร โรงแรมภูมิไทยการ์เด็นท์ โรงแรมนครแพร์ทาวเวอร์</p> <p>โรงแรมในเมืองน่าน โรงแรมเทวราช โรงแรมฟ้าอินน์ โรงแรมนันทบุรี ครีฟ วิวเลจ แอนด์ รีสอร์ท</p>	
<p>ร้านอาหาร:</p> <p>จังหวัดแพร่: คร้ายมหอม โทร. 521029-35 ฉัตรไชย โทร.511368, 522413 ด่านเกวียน โทร. 511488 นครแพร์ โทร. 511122 บ้านสวน</p> <p>จังหวัดน่าน: ป่อน้ำ .โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๘๖๐ ยาใจ โทร ๐ ๕๔๗๗ ๑๔๐๑ เรือนแก้ว โทร ๐ ๕๔๗๑ ๐๖๓๑ เลิศรส โทร ๐ ๑๙๙๓๔๓๔๒</p>	

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ จัดทำขึ้นเพื่อเสนอทางเลือกใหม่ของการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบอันหลากหลาย และสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ที่มีความแตกต่างกันด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) สำรวจและจำแนกโปรแกรมการท่องเที่ยวของภาคเหนือในปัจจุบันตามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและเชิงผสมว่ามีอะไรบ้าง (2) ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ และ (3) เสนอแนะโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมแบบใหม่ ที่มีระยะเวลาเดินทาง 1-3 วัน ทั้งนี้การวิจัยมุ่งเน้นตอบคำถามการวิจัย 4 ข้อ ประกอบด้วย

1. ปัจจุบันโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทยมีอะไรบ้าง
2. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เสนอให้บริการนักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถแยกเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมได้อย่างไรบ้าง
3. นักท่องเที่ยวชาวไทยประเภทนักท่องเที่ยวอิสระ(Free Independent Traveler) และนักท่องเที่ยวประเภทกลุ่ม(Group Tourist) มีพฤติกรรมและความต้องการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ใน 15 จังหวัดภาคเหนืออย่างไรบ้าง
4. โปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวแบบเดินทางด้วยตนเองและแบบกลุ่ม โดยแบ่งย่อยตามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม มีอะไรบ้าง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ได้แก่ เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ และบริษัทท่องเที่ยวสามารถนำผลการศึกษาไปจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวเพื่อเสนอให้กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือได้อีกด้วย

แนวคิดและทฤษฎีหลักที่ใช้ในการวิจัยเป็นการผสมผสานแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ พฤติกรรมของผู้บริโภค (Consumer Behavior) และปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการท่องเที่ยวมาใช้เป็น กรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแนวคำถามที่เข้ค้นหาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ได้แก่ 6 Ws และ 1H ประกอบด้วย ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย(who) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการอะไร(what) ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อหรือ ใช้บริการ(why) ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อหรือใช้บริการ(whom) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการเมื่อใด (when) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการที่ไหน(where) ผู้บริโภคซื้อหรือใช้บริการอย่างไร (how) และปัจจัยส่วน ประกอบการตลาดบริการประกอบด้วย 9 Ps ได้แก่ ผลิตภัณฑ์(Product) ราคา(Price) สถานที่/ช่องทางการ จัดจำหน่าย(Place) การส่งเสริมการตลาด(Promotion) บุคลากร(People in Service) กระบวนการ (Process) การสร้างหลักฐานทางกายภาพ(Physical Evidence) การจัดองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ (Packaging) และความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership)

การดำเนินการวิจัยเป็นแบบ Exploratory Research โดยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งจาก แหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ทั้งนี้ข้อมูลปฐมภูมิใช้แบบสอบถามและการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่หนึ่ง ได้แก่ ผู้ประกอบการ ธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือ และกลุ่มที่สอง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างของประชากรกลุ่มแรกประกอบด้วยบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือจำนวน 29 บริษัท แยกเป็นบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 22 แห่ง เชียงราย 3 แห่ง น่าน 2 แห่ง ลำปางและ ลำพูนจังหวัดละ 1 แห่ง ตามลำดับ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับ กลุ่มตัวอย่างของประชากรกลุ่มที่สอง ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และเชียงราย และจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง 2 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลกและสุโขทัย โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 404 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการท่องเที่ยวในภาคเหนือโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อรวบรวม ข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือที่เสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในปัจจุบันมีอะไรบ้าง และ โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ควรมีอะไรบ้าง และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือก็ใช้แบบสอบถามเช่นเดียวกัน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม และความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ยังดำเนินการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ซึ่งได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ตัวแทน บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์จำนวน 6 คน มาให้ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีความน่าสนใจ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม โดยทำการคัดเลือก และเสนอแนะจากโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในภาคเหนือเสนอแนะมาในแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสองกลุ่มประชากร (Z-test) และมากกว่าสองกลุ่มประชากร (One-way ANOVA) และการยุบรวมกลุ่มตัวแปร (Factor Analysis)

อย่างไรก็ตาม การสรุปผลการวิจัยจัดเรียงตามลำดับคำถามการวิจัย (ข้อ 1.3.1-1.3.4 ในหน้าที่ 4) ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1 การสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือที่มีอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม (ตอบคำถามการวิจัยข้อ 1.3.1 และ 1.3.2)

การสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบนมากกว่าภาคเหนือตอนล่าง และในส่วนของภาคเหนือตอนบนเองก็มีการกระจุกตัวอยู่ในบางจังหวัด อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน มากกว่าในส่วนจังหวัดอื่นๆ เช่น แพร่ น่าน และพะเยา เป็นต้น โปรแกรมการท่องเที่ยวที่นำเสนอแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นแบบเชิงผสม คือในโปรแกรมการท่องเที่ยวจะมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรมปะปนกันอยู่ มากกว่าที่จะเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเดี่ยว ซึ่งเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหรือเชิงวัฒนธรรมอย่างเดียวโดยอย่างหนึ่งเท่านั้น ถ้าหากต้องการจัดแยกประเภทโปรแกรมการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ก็สามารถจัดทำได้ แต่ความน่าสนใจและศักยภาพของโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงผสมจะสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงเดี่ยว นอกจากนี้ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมยังมีความสอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในภาคเหนือที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจ

5.2 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย (ตอบคำถามการวิจัยข้อ 1.3.3)

สำหรับการวิจัยพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ โดยแยกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบอิสระ และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบกลุ่ม แม้ว่าจำนวนตัวอย่างจะแตกต่างกันมาก ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวแบบอิสระที่ตอบแบบสอบถามจะมีจำนวนถึง 390 คน ในขณะที่นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามจะมีจำนวนเพียง 14 คนเท่านั้น แต่ขนาดของตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก็สะท้อนสัดส่วนจริงของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ

5.2.1 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ

1) ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยแบบอิสระที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ แยกเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงจำนวนพอๆกัน มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 21-40 ปี ส่วนใหญ่เป็นคนโสด รองลงมาได้แก่ สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ หรือ พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่น้อยกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือครั้งล่าสุดไม่เกินระยะเวลา 3 เดือน

อย่างไรก็ตาม กลุ่มนักศึกษาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะมีปริมาณถึงหนึ่งในห้าของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด โดยแยกเป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และอายุระหว่าง 21-30 ปี ในจำนวนพอๆกัน แต่ส่วนใหญ่ของจำนวนนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 80 มีระดับรายได้ค่อนข้างน้อย คือต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเดินทางมาเยี่ยมญาติหรือเพื่อนและการท่องเที่ยวเป็นวัตถุประสงค์รอง จำนวนวันที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากกว่า 3 วันขึ้นไป อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งใช้เวลาเดินทางเพียง 1 วันเท่านั้น โดยมีจำนวนพอๆกับนักท่องเที่ยวกลุ่มแรก ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางท่องเที่ยว คือช่วงวันหยุดตาม

เทศกาลต่างๆ หรือวันนักขัตฤกษ์ รองลงมาได้แก่ ช่วงเวลาวันธรรมดาและวันหยุดของสัปดาห์ แต่ส่วนใหญ่ การเดินทางท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับความสะดวกของช่วงเวลาที่ใช้เดินทางท่องเที่ยวเป็นหลัก

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ สนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการท่องเที่ยวตามความสนใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี และการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในลำดับสูง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ ญาติพี่น้องและบุคคลในครอบครัว รองลงมาได้แก่ หนังสือและวารสารการท่องเที่ยว นอกจากนี้ อินเทอร์เน็ตยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว บุคคลที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ ตัวของนักท่องเที่ยวเอง รองลงมาเป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด ซึ่งเป็นคนกลุ่มเดียวกันกับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ บุคคลในครอบครัว (สามี/ภรรยา และญาติพี่น้อง) และกลุ่มเพื่อน และบุคคลกลุ่มนี้ยังเป็นบุคคลที่นักท่องเที่ยวนิยมเลือกเป็นผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวไปด้วย สำหรับขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวตั้งแต่จำนวน 5 คนขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเดินทางเพียง 2 คน ซึ่งบุคคลที่ร่วมเดินทางมักเป็นคนรักหรือภรรยา

นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำปาง และสุโขทัย ตามลำดับ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด ได้แก่ วัด พระธาตุ ศาสนสถาน โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์และเมืองเก่า ส่วนแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจ ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ น้ำตก เขื่อน กว๊าน และแหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจที่ นักท่องเที่ยวนิยมเลือกเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย และเดินป่า

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยว

การวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความสวยงามและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความปลอดภัยในการเดินทาง ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว และความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่นักท่องเที่ยว

ให้ความสนใจค่อนข้างน้อย ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ความเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกจัดโปรแกรมท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยด้านต่างๆ รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทาง ความเหมาะสมของโปรแกรมการท่องเที่ยวกับระยะเวลาและค่าใช้จ่าย ส่วนปัจจัยอื่นๆ ให้ความสำคัญน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากร โดยแยกตามเพศ และระดับรายได้พบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว และความเหมาะสมของโปรแกรมท่องเที่ยวกับระยะเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าเพศชาย และผู้ที่มีรายได้สูงเห็นว่า ยุทธศาสตร์ด้านความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางมีความสำคัญมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ อาทิ จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวหรือความเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ผู้ที่มีรายได้สูงให้ความสำคัญน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

3) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระที่มีต่อโปรแกรมการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโปรแกรมการท่องเที่ยวด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัยของการเดินทางท่องเที่ยว ส่วนความพึงพอใจด้านความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยวมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบส่วนใหญ่ ได้แก่ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และสภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม รองลงมาได้แก่ ค่าที่พักและอาหารมีราคาแพงและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ

5.2.2 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม(Group Tourist)

1) ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวแยกเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงจำนวน 8 และ 6 คน ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 31-40 ปี และเป็นคนโสดและสมรสแล้วจำนวนพอ ๆ กัน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจและธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีระดับรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนในภาคเหนือซึ่งเดินทางมาจากจังหวัดในภาคเหนือตอนบน

วัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อทัศนศึกษา รองลงมาได้แก่ การเดินทางเพื่อพักผ่อน โดยมีระยะเวลาเดินทาง 1 วันมากที่สุด วันที่ชอบเดินทางมาท่องเที่ยวได้แก่ ช่วงวันหยุดเสาร์และอาทิตย์หรือวันหยุดเทศกาลและนักขัตฤกษ์ และช่วงเวลาเดินทางท่องเที่ยวไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความสะดวกและนักท่องเที่ยวสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตในชนบท ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ค้นหาและทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต รองลงมาได้แก่ สื่อสาธารณะ อาทิ โทรทัศน์ และวิทยุ เป็นต้น สำหรับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบแพคเกจทัวร์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมใช้บริการเป็นครั้งคราวไป และตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ถ้ามีผู้ร่วมตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมักเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด อาทิ สามี/ภรรยา พ่อ-แม่ และญาติพี่น้อง และผู้ที่ร่วมเดินทางได้แก่ กลุ่มบุคคลดังกล่าวข้างต้น ส่วนขนาดของกลุ่มผู้ร่วมเดินทางมักมีจำนวนเกินกว่า 50 คนขึ้นไป โดยจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่นิยมมาท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตก เขื่อน ภูเขา ป่าไม้ และอุทยานแห่งชาติ เขิงวัฒนธรรม ได้แก่ วัด พระธาตุ โบราณสถาน และเมืองเก่า และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้แก่ เดินป่าและการท่องเที่ยวแบบผจญภัย

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว (Package Tour)

การวิจัยพบว่าปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในการตัดสินใจ ได้แก่ ลักษณะและคุณภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว ความน่าสนใจ/ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว และบริษัทสามารถให้บริการท่องเที่ยวครบทุกอย่าง ส่วนปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญปานกลาง ได้แก่ บริษัทมีพนักงานที่ออกไปหาลูกค้า บริษัทมีการขายทัวร์ผ่านทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือเว็บไซต์

3) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มต่อโปรแกรมท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวพึงพอใจโปรแกรมท่องเที่ยว (Package Tour) ในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและสวยงามมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านที่พักและพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพการให้บริการของมัคคุเทศก์ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง

นักท่องเที่ยวพบปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ และค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง ตามลำดับ

5.3 การนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ (ตอบคำถามการวิจัยข้อ 1.3.4)

การวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบใหม่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน และสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน และลำปาง กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยจังหวัด พะเยา แพร่ น่าน ส่วนในภาคเหนือตอนล่างสามารถจัดกลุ่มได้เพียงกลุ่มเดียว ได้แก่ กำแพงเพชร พิษณุโลก และสุโขทัย ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเมืองเก่าและโบราณสถานต่างๆ พอสรุปได้ดังนี้

5.4 การอภิปรายผล

การศึกษารูปแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่ม พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ โดยวัตถุประสงค์ของการเดินทาง คือต้องการพักผ่อน และมักเป็นกลุ่มคนที่ทำงานแล้วซึ่งมักพาครอบครัว พ่อ/แม่ หรือบุคคลที่ใกล้ชิดเดินทางมาท่องเที่ยวร่วมกัน และเป็นผู้จัดโปรแกรมท่องเที่ยวด้วยตนเองมากกว่านักท่องเที่ยวแบบกลุ่มที่ใช้บริการจากบริษัทท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระจะให้ความสำคัญกับความน่าสนใจและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด ดังนั้นการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ต้องมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสวยงามบรรจุอยู่ในโปรแกรม ซึ่งในภาคเหนือมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่สวยงามและวัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยชอบโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม กล่าวคือ นักท่องเที่ยวอยากเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงามและวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นควบคู่กันไปในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งหนึ่งๆ และช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือมักเป็นช่วงวันหยุดตามเทศกาลหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่มีจำนวนวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนวันของการเดินทางท่องเที่ยวที่มักใช้เวลา 3 วันหรือมากกว่า ผลจากการศึกษาสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสภาพการท่องเที่ยวในภาคเหนือช่วงวันหยุดตามเทศกาลหรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่มีจำนวนวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้นแม้ว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวจะมีความน่าสนใจมากอย่างไรก็ตาม ไม่น่าจะมีอิทธิพลให้เกิดการกระจายตัวของการท่องเที่ยวไปในช่วงเวลาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะว่านักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มคนทำงานมักนิยมเดินทางเมื่อมีโอกาสหรือวันว่างจากการทำงานและมีนักท่องเที่ยวเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่วางแผนการเดินทางท่องเที่ยวล่วงหน้า ในส่วนของโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 1 หรือ 2 วัน กลุ่มของนักท่องเที่ยวมักจะเป็นนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในจังหวัดหรือจังหวัดข้างเคียงที่มีระยะทางไม่ไกลมากนัก และนิยมเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุดประจำสัปดาห์ ดังนั้น กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สอดคล้องกับโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาเดินทางแตกต่างกันน่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 3 วัน น่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากภูมิภาคอื่นๆ เพราะการเดินทางต้องใช้เวลานานโดยเฉพาะการเดินทางโดยรถยนต์

แหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่มีความสวยงามและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม ซึ่งแต่ละจังหวัดต่างก็มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตาม โปรแกรมท่องเที่ยวที่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน และลำปาง เพราะการเดินทางระหว่างจังหวัดมีความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงกันได้ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้

นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนโปรแกรมการท่องเที่ยวที่กระจายตัวออกไปจากกลุ่มจังหวัดเหล่านี้ จำเป็นต้องสร้างแรงดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมากเพียงพอที่จะทำให้ตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวจำกัด ซึ่งการเดินทางจากจังหวัดที่อยู่นอกกลุ่มเข้ามายังกลุ่มจังหวัดข้างต้น มีระยะทางไกลและใช้เวลาเดินทางค่อนข้างนาน ยกเว้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในนั้นๆ ถ้านักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมแล้วไม่เกิดความประทับใจก็จะไม่ไปเที่ยวชมซ้ำอีก ดังนั้น โปรแกรมท่องเที่ยวสำหรับจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่นอกกลุ่ม ต้องสร้างแรงดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมและเกิดความประทับใจ เพื่อให้บอกต่อบุคคลที่รู้จักไปเยี่ยมชมและกลับไปท่องเที่ยวซ้ำอีก

5.5 ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

1. การส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยควรเน้นไปที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ ที่มักเดินทางเป็นหมู่คณะกับครอบครัว ญาติพี่น้องหรือเพื่อนที่ใกล้ชิด โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวควรบรรจุแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีความสวยงามเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
2. โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมน่าจะมีความน่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าโปรแกรมรูปแบบอื่นๆ เพราะมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว
3. โปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 3 วันหรือมากกว่า สามารถผสมผสานโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 1 2 และ 3 วัน เข้าด้วยกัน โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักน่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากภายนอกภาค ส่วนโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 1 หรือ 2 วัน น่าจะเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในจังหวัดหรือจังหวัดที่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีระยะทางและใช้เวลาเดินทางรถยนต์ไม่มากนัก

5.6 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เสนอแนะในผลการศึกษา ควรมีการประเมินโปรแกรมท่องเที่ยวให้ละเอียดมากขึ้นโดยทดลองเดินทางและสำรวจความพร้อมของเส้นทาง และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเพื่อให้ได้โปรแกรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ควรพิจารณาฤดูกาลของการท่องเที่ยวด้วย เพราะจะมีผลกระทบต่อผลของการศึกษา เช่น การศึกษาในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลวันสงกรานต์และเป็นวันครอบครัว ทำให้ข้อมูลที่เก็บในช่วงก่อนวันสงกรานต์ผู้ตอบ

- แบบสอบถามให้เหตุผลที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพราะต้องการหนีความแออัดในช่วงเทศกาลสงกรานต์ และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มักเดินทางเป็นครอบครัวเพราะเป็นช่วงวันของครอบครัว
3. การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือที่ถูกละทิ้งหรือกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดให้มีขึ้น เพราะจะทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). “ข้อมูลเชิงวิชาการ-การท่องเที่ยว” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tat.or.th/knowledge.asp> (5 พฤษภาคม 2549).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). “ข้อมูลเชิงวิชาการ-การท่องเที่ยว” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tat.or.th/knowledge.asp> (5 พฤษภาคม 2549).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2547). **คู่มือท่องเที่ยวภาคเหนือ: อลังการแห่งล้านนา ภูเขา ป่าและสายน้ำ**. โครงการหนังสือคู่มือท่องเที่ยว 4 ภาค การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองอนุรักษ์. (2545). **เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2545**. กองอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ณฤทัย กุลธทา. (2547) **ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญทวี เปเรอรา.(2547). **ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวจากยุโรปในการเลือกใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**.การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุศราภรณ์ กอบกิจพานิชผล. (2548) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบริการนำเที่ยวแบบเหมาจ่ายภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะวนศาสตร์. (2546). **โครงการกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว**. รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2 เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2547). “หลักการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน”. โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/> (20 สิงหาคม 2549)
- ทวีป ศิริวัฒน์ วัณชนก บุญเจือ และชมพาวลัย จันทร์ชุม. (2547). **รวมบทความวิจัยการท่องเที่ยว: ชุดโครงการนโยบายและแผนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2547**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- ทักษิณา คุณารักษ์. (2544) **ปัจจัยในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย กรณีศึกษา นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- ทักษิณา คุณารักษ์. (2549). **แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการทำทัวร์เหมาจ่ายภายในประเทศ: กรณีศึกษาบริษัทนำเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). **การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ. รายงานขั้นสุดท้ายเสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กรุงเทพมหานคร."สถิติมัคคุเทศก์และบริษัทนำเที่ยวที่จดทะเบียน ณ เมษายน 2548" [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tat.or.th/tbgr/> (4 พฤษภาคม 2549).**
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ,ปริญญา ลักขิตานนท์, และ ศุภกร เสรีรัตน์ .(2541) **.การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา.**
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). **การบริหารการตลาด: กลยุทธ์และยุทธวิธี. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- อัญรินทร์ ขจรเวดิน. (2548). **กลยุทธ์การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษา นักท่องเที่ยวภายในประเทศ. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- Dean, Alison., Morgan, Damian., Tan, Tang Eng. (2002). "Service Quality and Customer's Willingness to Pay More for Travel Service". *Journal of Travel and Tourism Marketing* 12(2/3): 95-110.
- Hair, F. J., Rolph E. Anderson, Ronald L. Tatham, and William C. Black. (1995). **Multivariate Data Analysis 4th ed.** New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Holloway, Christopher J..(2004). **Marketing for Tourism. 4th ed.** Essex: Pearson Education, Inc.
- Kim, Woo Gon., Lee, Hae Young. (2004). "Comparison of Web Service Quality Between Online Travel Agencies and Online Travel Suppliers". *Journal of Travel and Tourism Management* 17(2/3): 105-116.

- Kotler, P., & Armstrong, G. (2002). **Principles of Marketing**. New Jersey: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). "Determining sample size for research activities". **Educational and Psychological Measurement**, 30, pp.607-610.
- Macintosh, Gerrard. (2002). "Building Trust and Satisfaction in Travel Counselor/ Client Relationships". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 12(4): 59-73.
- Nicolau, Juam L. and Mas, Francisco J. (2005). "STOCHASTIC MODELING A Three-Stage Tourist Choice Process". **Annals of Tourism Research** 32(1): 49-69
- Ryan, C., Cliff, Andrew. (1997). "Do Travel Agencies Measure Up to Customer Expectation? An Empirical Investigation of Travel Agencies' Service Quality as Measured by SERVQUAL". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 6(2): 1-31.
- Weiermair, K., Maser, B. (1998). "Travel Decision-Making: From the Vintage Point of Perceived Risk and Information Preferences". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 7(4): 107-121.
- Wolfe, Kara., Hsu, Cathy H.C., Kang, Soo K. (2004). "Buyer Characteristics Among Users of Various Travel Intermediaries". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 17(2/3): 51-62.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ประกอบด้วย

ภาคผนวกที่ 1	บทความสำหรับการเผยแพร่	ผ1.-1-21
ภาคผนวกที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่ม	ผ2.-1-21
ภาคผนวกที่ 3	ตัวอย่างแบบสอบถาม	ผ3.-1-30
ภาคผนวกที่ 4	แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในภาคเหนือ	ผ4.-1-29
ภาคผนวกที่ 5	ประวัตินักวิจัย	ผ5.-1

ภาคผนวกที่ 1

บทความการวิจัย

**โครงการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนอง
ความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทย
กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ
Tour Repackaging for Thailand:
The Case Study of 15 Provinces of Northern Region of Thailand**

คณะผู้ทำการวิจัย

ผศ.อรพิน สันติธีรากุล

ดร.ทักษิณา คุณารักษ์

นายอภิชาติ ชมภูงูช

บทคัดย่อ

การวิจัยการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยสำหรับประเทศไทย กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสำรวจและจำแนกโปรแกรมการท่องเที่ยวของภาคเหนือในปัจจุบันว่ามีอะไรบ้าง ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ และเสนอแนะโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีระยะเวลาเดินทาง 1,2 และ 3 วัน ตามลำดับสำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระและแบบกลุ่ม การดำเนินการวิจัยเป็นแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจาก 2 กลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มที่ 1 ได้แก่ บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโปรแกรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันและโปรแกรมท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบัน เสนอแหล่งท่องเที่ยวที่กระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบน และโปรแกรมการท่องเที่ยวมักเป็นแบบเชิงผสมมากกว่าเชิงเดี่ยว หลังจากคัดเลือกและจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่แล้ว โปรแกรมการท่องเที่ยวก็ยังคงกระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบนเช่นเดิม และผลการวิจัยยังพบว่าพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มมีข้อแตกต่างที่สำคัญ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระให้ความสำคัญด้านความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเป็นลำดับแรก ส่วนนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มให้ความสำคัญด้านความปลอดภัยในการเดินทางเป็นลำดับแรก นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมมีความสวยงาม อย่างไรก็ตามปัญหาที่พบในการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวมีความเสื่อมโทรม และสภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม

คำหลัก : โปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือ, พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคเหนือ

1 หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนับว่าเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ในปี 2549 มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยมากกว่า 11 ล้านคน และมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางภายในประเทศมากกว่า 70 ล้านเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2548 :ออนไลน์) ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของรายได้ในภาคธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนับแสนล้านบาทต่อปี (สถาบันวิจัย

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540 :1-1) แม้การท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ก้าวหน้ามาตามลำดับ เป็นผลให้เกิดรายได้หมุนเวียนเป็นจำนวนมากมายซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แต่การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลับทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมลงเป็นอันมาก จึงทำให้มีการนำแนวความคิดในการจัดการการท่องเที่ยวแนวใหม่ (Alternative Tourism) ที่เป็นการท่องเที่ยวโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมมีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (Natural Based Tourism) การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (Cultural Based Tourism) และเริ่มเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวชาวไทย หรืออาจกล่าวได้ว่าความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มีพัฒนาการมากขึ้นจากความต้องการในอดีตที่มุ่งหวังเพียงแค่สถานที่พักผ่อนที่สะดวกสบายสวยงาม มาเป็นความต้องการที่ละเอียดอ่อนมากขึ้น มีการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการอย่างแท้จริง (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546 : 1-1)

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) เป็นบริการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนักท่องเที่ยวทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปยังไม่มีการพัฒนาและปรับปรุงให้เกิดความแปลกใหม่เท่าที่ควร ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการเดินทางในเส้นทางท่องเที่ยวซ้ำ ๆ กัน ก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายกับแหล่งท่องเที่ยวเดิม และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่การกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวจนเกินศักยภาพของการรองรับ (Carrying Capacity) จนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม นอกจากนี้โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปของภาคธุรกิจส่วนใหญ่มักจัดทำโดยมุ่งเน้นผลประโยชน์ด้านธุรกิจ ทำให้โปรแกรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่สิ้นเปลืองเวลาไปกับการเลือกซื้อสินค้า ดังนั้นนักท่องเที่ยวจึงมีแนวโน้มในการใช้บริการการท่องเที่ยวจากธุรกิจนำเที่ยวรายย่อยและหันมาเดินทางในลักษณะของการเป็นนักท่องเที่ยวอิสระ (Free Independent Travelers: FITs) เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อรสนิยม (Taste) ในการท่องเที่ยวของตนเองได้อย่างสูงสุด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเสนอทางเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่ที่มีความท้าทายและพร้อมที่จะตอบสนองต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงและลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือของประเทศไทย

2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่มีคคุเทศก์และธุรกิจนำเที่ยวเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย
- 2.2 เพื่อจำแนกและวิเคราะห์โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่เสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย โดยแยกเป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงผสม

- 2.3 เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองของความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวแบบอิสระและนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

3 คำถามการวิจัย

- 3.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปในภาคเหนือที่เสนอให้บริการนักท่องเที่ยวชาวไทยในปัจจุบันมีอะไรบ้าง และสามารถแยกเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมได้อย่างไรบ้าง
- 3.2 นักท่องเที่ยวชาวไทยประเภทนักท่องเที่ยวอิสระ(Free Independent Traveler) และนักท่องเที่ยวประเภทกลุ่ม(Group Tourist) มีพฤติกรรมและความต้องการเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนืออย่างไรบ้าง
- 3.3 โปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะของนักท่องเที่ยวแบบเดินทางด้วยตนเอง และแบบกลุ่ม โดยแบ่งย่อยตามรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสมมีอะไรบ้าง

4 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผสมผสาน แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการ พฤติกรรมของผู้บริโภค (Consumer Behavior) และปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการมาใช้เป็นกรอบในการวิจัย

จากการทบทวนงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าปัจจัยสำคัญๆ ที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวประกอบด้วย ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ และมีปัจจัยส่วนผสมการตลาดของธุรกิจบริการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

กล่าวโดยสรุปตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับรายได้ และอาชีพ มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว อาทิ ผู้ที่มีแนวโน้มที่จะเดินทางได้บ่อยคือ ผู้มีรายได้สูง ครอบครัวมีขนาดเล็ก มีงานทำ และมีอายุน้อยกว่า 45 ปี (Nicolau and Mass, 2005) เพศหญิงจะให้ความสำคัญในทางเลือกแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากกว่าเพศชายถึงสองเท่า สำหรับที่พักที่ชอบที่พักประเภทรีสอร์ทมากกว่าโรงแรม (ทักษิณา, 2544) เพศหญิงอายุระหว่าง 20-40 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน มักจะจัดการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยไปกับครอบครัวและเพื่อน ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเป็นพาหนะในการท่องเที่ยว (ณฤทัย, 2547) นักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับ

ความมีประสิทธิภาพของธุรกิจการจ้ดนำเที่ยวมาก โดยพยายามซื้อบริการจ้ดนำเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง (Ryan and Cliff, 1997) นอกจากนี้การตัดสินใจท่องเที่ยวยังขึ้นอยู่กับลักษณะของนักท่องเที่ยวเองอีกด้วย (Weiermair and Maser, 1998)

4.2 ปัจจัยด้านคุณภาพการบริการ

กล่าวโดยสรุปตัวแปรคุณภาพของการบริการด้านความน่าเชื่อถือ ความถูกต้องรวดเร็ว ความเหมาะสมของราคา ความปลอดภัย เป็นต้น มีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีโอกาสเลือกซื้อบริการการท่องเที่ยวมากขึ้น ถ้านักท่องเที่ยวสามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่ายขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว (Dean, Morgan and Tan, 2002) นักท่องเที่ยวที่ซื้อบริการนำเที่ยวแบบเหมาจ่ายภายในประเทศให้ความสำคัญกับบุคลากรของบริษัท คุณภาพของมัคคุเทศก์ ราคาแพ็คเกจทัวร์ ความสะดวกในการชำระเงิน (บุษราภรณ์, 2548) ในส่วนของบริษัทที่ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรของบริษัท ตกแต่งบริษัทให้มีความน่าเชื่อถือ และสะดวกในการติดต่อ รวมถึงกระบวนการให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการ เช่น การต้อนรับลูกค้า อุปกรณ์ในสำนักงานทันสมัย มีการติดตามงาน เป็นต้น (อัจริษฐ์, 2548) บริษัทนำเที่ยวต้องมีความยืดหยุ่นในการจัดโปรแกรมนำเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการให้มากที่สุด (ทักษิณา, 2544) ปัญหาที่พบมากและสร้างความไม่พอใจมากที่สุด คือ ความไม่ปลอดภัย และไม่ปฏิบัติตามการโฆษณา (ณฤหทัย, 2547)

4.3 ปัจจัยส่วนผสมการตลาดบริการ

- 4.3.1 **ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product)** คือ แหล่งท่องเที่ยวเองมีความน่าสนใจ และดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวได้มากน้อยเพียงใด นักท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด (ณฤหทัย, 2547)
- 4.3.2 **ปัจจัยด้านราคา (Price)** คือ จำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวจะต้องจ่ายเพื่อให้ได้รับบริการหรือไปยังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น การซื้อสินค้าที่ระลึก เป็นต้น ผู้ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว ถ้าต้องการกลับมาท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวแห่งเดิมอีก อาจไม่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวเดิม เพราะมีค่าใช้จ่ายสูง (บุญทวี เปเรธา, 2547) นักท่องเที่ยวจะเลือกใช้บริการจากบริษัทท่องเที่ยวที่เสนอราคาตัวพาหนะเดินทางราคาถูก หรือราคาที่ไม่สูงมากนัก (Wolfe, Hsu, and kang, 2004) ถ้าวค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นลูกค้าอยากจ่ายเงินน้อยลง แต่ลูกค้ายินดีจะจ่ายเงินเพิ่มหากบริการที่ได้รับสามารถจัดให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าจากบริการต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น เช่น มีผู้ให้คำปรึกษาการเดินทาง (Travel Counseling) และการวางแผนการเดินทาง (Itinerary Planning)

- 4.3.3 **ปัจจัยด้านสถานที่ (Place)** หมายถึง กระบวนการและวิธีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวไปถึงนักท่องเที่ยว โดยธุรกิจอาจเลือกจำหน่ายเอง หรือผ่านตัวแทนจำหน่าย (Agent) หรือจำหน่ายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Wolfe et al (2004) พบว่ากลุ่มลูกค้าที่นิยมใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อซื้อบริการท่องเที่ยว มักจะมีอายุประมาณ 45 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า และมีรายได้ประมาณ 50,000 เหรียญดอลลาร์ต่อปี นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวที่นิยมใช้บริการผ่านอินเทอร์เน็ต เพราะต้องการที่จะหลีกเลี่ยงค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้กับตัวแทนจำหน่าย ผู้ใช้บริการที่ใช้บริการผ่านตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent) เพราะมีความไว้วางใจและความพึงพอใจกับผู้ให้คำปรึกษาการเดินทาง (Travel Counselor) (Macintosh, 2002) ตัวแทนจำหน่ายบริการท่องเที่ยวผ่านอินเทอร์เน็ต จึงดึงดูดให้ผู้เข้ามาใช้บริการบนเว็บไซต์ได้ต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำ และทันสมัย นอกจากนี้ยังต้องให้ความรู้สึกปลอดภัยกับลูกค้าในการชำระเงินผ่านระบบออนไลน์ด้วย
- 4.3.4 **ปัจจัยด้านการส่งเสริมการขาย (Promotion)** หมายถึง วิธีการกระตุ้นให้ลูกค้าซื้อผลิตภัณฑ์ โดยผ่านสื่อแบบต่างๆ เช่น การโฆษณา แผ่นพับ ประชาสัมพันธ์ คู่มือการท่องเที่ยว เป็นต้น ทักซิณา คณารักษ์ (2544) พบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นเยาวชน ไม่ให้ความสำคัญกับข้อมูลจากแผ่นพับ โทรทัศน์ บทความในนิตยสาร หรือหนังสือแนะนำเที่ยวต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พัก บุญทวี เปเรธา (2547) พบว่านักท่องเที่ยวเพศชายอายุระหว่าง 41-50 ปี เลือกใช้บริการบริษัทนำเที่ยวจากการโฆษณาในนิตยสารการท่องเที่ยว
- 4.3.5 **ปัจจัยด้านบุคลากร (People)** หมายถึง พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของธุรกิจท่องเที่ยวที่มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว Macintosh (2002) พบว่าผู้ให้คำปรึกษาการเดินทาง (Travel Counselor) ต้องมีคุณสมบัติดังนี้ คือ ต้องเป็นที่พึ่งได้ มีความเชี่ยวชาญ มีความคุ้นเคยกับลูกค้า และมีมนุษยสัมพันธ์ และนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากกับคุณภาพของมัคคุเทศก์ (บุษราภรณ์ กอบกิจพานิชผล, 2548)
- 4.3.6 **ปัจจัยด้านกายภาพ (Physical Evidence)** หมายถึง ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของอาคารสถานที่ รวมถึงการตกแต่งภายใน และบรรยากาศของสถานที่เหล่านั้นด้วย นักท่องเที่ยวมักมีความเชื่อถือในบริษัทท่องเที่ยวที่มีภาพพจน์ดี โดยปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมภาพพจน์ของบริษัทนำเที่ยว ได้แก่ การตกแต่งบริษัทให้มีความเชื่อถือ และสะดวกในการเข้ามาติดต่ออุปกรณ์ในสำนักงานทันสมัย (อัญรินทร์ ขจรเวคิน, 2548; Macintosh, 2002)
- 4.3.7 **ปัจจัยด้านกระบวนการซื้อ (Purchasing Process)** หมายถึง กระบวนการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยว และการตัดสินใจซื้อของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวแล้ว (Hallway, 2004 อ้างถึงในทักซิณา คณารักษ์, 2549) นักท่องเที่ยวที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น กลุ่มนักท่องเที่ยวที่แสวงหาราคาถูก กลุ่มนักท่องเที่ยวตลาดบน กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความมั่นใจสูง เป็นต้น มีความต้องการแตกต่างกันไป ดังนั้นบริษัทนำเที่ยวต้องมีความเข้าใจ และเสนอ

ทางเลือกที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทต่างๆ เพื่อให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

- 4.3.8 **ปัจจัยด้านการจัดองค์ประกอบผลิตภัณฑ์ (Packaging)** หมายถึง การนำองค์ประกอบย่อยต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวมารวมกันอย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย อาทิ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด อายุยังไม่มากนัก มีความต้องการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ ทำท่าย แต่มีความปลอดภัย สามารถจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง บริษัทนำเที่ยวเป็นเพียงผู้ให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำตามความต้องการ สามารถค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวด้วยตนเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และมีการชำระค่าบริการผ่านระบบออนไลน์ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในด้านค่าธรรมเนียมที่ต้องชำระให้กับตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent)
- 4.3.9 **ปัจจัยด้านความร่วมมือทางธุรกิจ (Partnership)** หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น บริษัทนำเที่ยว โรงแรม สายการบิน ธุรกิจรถเช่า เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น Kim and Lee (2004) พบว่าการสร้างมูลค่าเพิ่มในการบริหารทางการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว โดยผ่านระบบออนไลน์ต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างตัวแทนจำหน่าย (Travel Agency) กับผู้ผลิตสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว (Supplier) ได้แก่ สายการบินและโรงแรม เป็นต้น ธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ พยายามแข่งขันกันสร้างมูลค่าเพิ่มในการให้บริการแก่ลูกค้าในรูปแบบต่างๆ เช่น One stop Shopping โดยผ่านระบบบริการออนไลน์ที่ลูกค้าคลิกเพียงครั้งเดียวก็ได้รับบริการทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการจองห้องพัก เช่ารถ ศาลาการ หรือ แม้กระทั่งการพยากรณ์อากาศ (Wolfe et al, 2004)

5 ระเบียบวิธีการวิจัย

5.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 5.1.1 **ข้อมูลทุติยภูมิ** ข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปและแหล่งท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือจะเก็บรวบรวมจากเอกสาร แผ่นพับ หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ ที่บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์เสนอให้แก่นักท่องเที่ยว และเอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย จะเก็บรวบรวมจากวรรณกรรม งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องต่างๆ
- 5.1.2 **ข้อมูลปฐมภูมิ** ใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่จัดโดยมัคคุเทศก์และบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว และสำรวจพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่มที่มีต่อการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

นอกจากนี้ ยังจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นจากภาคีผู้แทนและบริษัทธุรกิจ
ท่องเที่ยว

5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 **การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมท่องเที่ยวสำเร็จรูปในภาคเหนือ** จากข้อมูล
สถิติของสำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ณ วันที่ 30 กันยายน 2548 มีจำนวน
บริษัทธุรกิจท่องเที่ยวที่จดทะเบียนในภาคเหนือทั้งสิ้น 814 ราย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,
2549: ออนไลน์) การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้จะทำการเก็บจากกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ
10 ของขนาดตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างบริษัทธุรกิจท่องเที่ยวใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) โดยคัดเลือกบริษัทท่องเที่ยวที่ดำเนินธุรกิจและกิจกรรมการท่องเที่ยว
ตลอดทั้งปี ประกอบด้วยบริษัทท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 22 แห่ง เชียงราย 3 แห่ง
น่าน 2 แห่ง ลำปางและลำพูนจังหวัดละ 1 แห่ง รวมทั้งหมด 29 บริษัท

5.2.2 **การเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน ภาคเหนือ**

ประชากรคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ จากข้อมูลการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทยปี 2548 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ
จำนวน 9,805,386 คน คิดเป็นสัดส่วนนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยตนเองและที่เดินทางแบบ
กลุ่มร้อยละ 88 และ 12 ตามลำดับ ขนาดตัวอย่างที่จะสุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 404 ตัวอย่าง การ
เลือกสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีเลือกสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก(Convenience Sampling) ในแหล่ง
ท่องเที่ยว 6 จังหวัด แบ่งเป็นจังหวัดในภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่
ลำพูน ลำปาง และเชียงราย และจังหวัดในภาคเหนือตอนล่าง 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด
พิษณุโลกและสุโขทัย โดยแบ่งออกเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระจำนวน 390
คน แยกเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย พิษณุโลก และ
สุโขทัย เท่ากับ 75, 20, 58, 101, 54 และ 82 คน ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวที่เดินทาง
ท่องเที่ยวแบบกลุ่มจำนวน 14 คน แยกเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย
และสุโขทัยเท่ากับ 8, 5, และ 1 ตามลำดับ

เนื่องจากในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 4-12 เมษายน 2550 เป็นช่วง
วันหยุดราชการ(วันศุกร์ที่ 6 เมษายน 2550 เป็นวันจักรี) และวันหยุดเทศกาลสงกรานต์ จำนวน
นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มมีจำนวนน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ ดังนั้น
สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูลจึงคลาดเคลื่อนจากสัดส่วนตาม
สถิติข้อมูลนักท่องเที่ยวในปี 2548 และจากข้อเท็จจริงที่จำนวนนักท่องเที่ยวจะกระจุกตัวอยู่ใน
บางจังหวัดของภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือตอนบน อาทิ จังหวัดเชียงใหม่
เชียงราย ลำพูนและลำปาง

ตารางที่ 1.1 แสดงสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

จังหวัด	สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล
เชียงใหม่	ปางช้างแม่สา, น้ำตกแม่สา, วัดพระธาตุดอยสุเทพ
เชียงราย	วัดร่องขุน, สวนแม่ฟ้าหลวง, บริเวณด่านอำเภอแม่สาย
ลำพูน	วัดพระธาตุนครวิทยุชัย, วัดจามเทวี
ลำปาง	วัดพระธาตูลำปางหลวง, สำนักสุสานไตรลักษณ์
พิษณุโลก	วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
สุโขทัย	เมืองเก่าสุโขทัย

6 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 6.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคเหนือและบริษัทธุรกิจท่องเที่ยว มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1
- 6.2 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำตอบจากนักท่องเที่ยวชาวไทย มาดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และร้อยละ และใช้สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มประชากร (Z-test) การทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่มประชากร (One-way ANOVA) และ Factor Analysis เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 2
- 6.3 นำข้อมูลที่ได้จากการจัดประชุมกลุ่มย่อยและแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยมาสรุปรวบรวมและวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 3

7 ผลการศึกษา

7.1 การสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือที่มีอยู่ในปัจจุบัน จำแนกตามโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม

การสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ในภาคเหนือตอนบนมากกว่าภาคเหนือตอนล่าง และในส่วนของภาคเหนือตอนบนเองก็มีการกระจุกตัวอยู่ในบางจังหวัด อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน มากกว่าในส่วนจังหวัดอื่นๆ เช่น แพร่ น่าน และพะเยา เป็นต้น โปรแกรมการท่องเที่ยวที่นำเสนอแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เป็นแบบเชิงผสม คือในโปรแกรมการท่องเที่ยวจะมีทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรมปะปนกันอยู่ มากกว่าที่จะเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงเดี่ยว ซึ่งเป็นโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติหรือเชิงวัฒนธรรมอย่างเดียวอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ถ้าหากต้องการจัดแยกประเภทโปรแกรม

การท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม ก็สามารถจัดทำได้ แต่ความน่าสนใจและศักยภาพของโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมจะสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับโปรแกรมท่องเที่ยวเชิงเดี่ยว นอกจากนี้ โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมยังมีความสอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในภาคเหนือที่มีทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจ

7.2 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทย

สำหรับการวิจัยพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ โดยแยกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบอิสระ และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบกลุ่ม แม้ว่าจำนวนตัวอย่างจะแตกต่างกันมาก ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวแบบอิสระที่ตอบแบบสอบถามจะมีจำนวนถึง 390 คน ในขณะที่นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มที่ตอบแบบสอบถามจะมีจำนวนเพียง 14 คนเท่านั้น แต่ขนาดของตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก็สะท้อนสัดส่วนจริงของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ

7.2.1 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยแบบอิสระที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ แยกเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงจำนวนพอๆกัน มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 21-40 ปี ส่วนใหญ่เป็นคนโสด รองลงมาได้แก่ สมรสแล้ว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับราชการ หรือ พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้ไม่น้อยกว่า 20,000 บาทต่อเดือน ทั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือครั้งล่าสุดไม่เกินระยะเวลา 3 เดือน

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเดินทางมาเยี่ยมญาติหรือเพื่อนและการท่องเที่ยวเป็นวัตถุประสงค์รอง จำนวนวันที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากกว่า 3 วันขึ้นไป อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งใช้เวลาเดินทางเพียง 1 วันเท่านั้น โดยมีจำนวนพอๆกับนักท่องเที่ยวกลุ่มแรก ช่วงเวลาที่นิยมเดินทางท่องเที่ยว คือช่วงวันหยุดตามเทศกาลต่างๆ หรือวันนักขัตฤกษ์ รองลงมาได้แก่ ช่วงเวลาวันธรรมดาและวันหยุดของสัปดาห์ แต่ส่วนใหญ่การเดินทางท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับความสะดวกของช่วงเวลาที่เดินทางท่องเที่ยวเป็นหลัก

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือ สนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และการท่องเที่ยวตามความสนใจ ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ารูปแบบการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี และการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในลำดับสูง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวจากบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ ญาติพี่น้องและบุคคลในครอบครัว รองลงมาได้แก่ หนังสือและวารสารการท่องเที่ยว นอกจากนี้ อินเทอร์เน็ตยังเป็นแหล่ง

ข้อมูลที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งที่นักท่องเที่ยวใช้ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยว บุคคลที่อิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ ตัวของนักท่องเที่ยวเอง รองลงมาเป็นกลุ่มบุคคลที่ใกล้ชิด ซึ่งเป็นคนกลุ่มเดียวกันกับที่ให้อข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ บุคคลในครอบครัว (สามี/ภรรยา และญาติพี่น้อง) และกลุ่มเพื่อน และบุคคลกลุ่มนี้ยังเป็นบุคคลที่นักท่องเที่ยวนิยมเลือกเป็นผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวไปด้วย สำหรับขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวตั้งแต่จำนวน 5 คนขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเดินทางเพียง 2 คน ซึ่งบุคคลที่ร่วมเดินทางมักเป็นครอบครัวหรือภรรยา

นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย พิชญโลก ลำปาง และสุโขทัย ตามลำดับ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด ได้แก่ วัด พระธาตุ ศาสนสถาน โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์และเมืองเก่า ส่วนแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจ ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ น้ำตก เขื่อน กว๊าน และแหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจที่นักท่องเที่ยวนิยมเลือกเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย และเดินป่า

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยว

การวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความสวยงามและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความปลอดภัยในการเดินทาง ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว และความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจค่อนข้างน้อย ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ความเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มประชากร โดยแยกตามเพศ และระดับรายได้พบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญต่อยปัจจัยด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว และความเหมาะสมของโปรแกรมท่องเที่ยวกับระยะเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าเพศชาย และผู้ที่มีรายได้สูงเห็นว่าปัจจัยด้านความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางมีความสำคัญมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ อาทิ จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวหรือความเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ผู้ที่มีรายได้สูงให้ความสำคัญน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระที่มีต่อโปรแกรมการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโปรแกรมการท่องเที่ยวด้านความสวยงามและมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านความสะดวกสบายและความปลอดภัยของการเดินทางท่องเที่ยว ส่วนความพึงพอใจด้านความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยวมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวพบส่วนใหญ่ ได้แก่ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และสภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม รองลงมาได้แก่ ค่าที่พักและอาหารมีราคาแพงและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งที่ท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ

7.2.2 พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม(Group Tourist)

ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวแยกเป็นนักท่องเที่ยวเพศชายและเพศหญิงจำนวน 8 และ 6 คน ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี รองลงมาได้แก่ อายุระหว่าง 31-40 ปี และเป็นคนโสดและสมรสแล้วจำนวนพอ ๆ กัน มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจและธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีระดับรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนในภาคเหนือซึ่งเดินทางมาจากจังหวัดในภาคเหนือตอนบน

วัตถุประสงค์ของการเดินทางเพื่อทัศนศึกษา รองลงมาได้แก่ การเดินทางเพื่อพักผ่อน โดยมีระยะเวลาเดินทาง 1 วันมากที่สุด วันที่ชอบเดินทางมาท่องเที่ยวได้แก่ ช่วงวันหยุดเสาร์และอาทิตย์หรือวันหยุดเทศกาลและนักขัตฤกษ์ และช่วงเวลาเดินทางท่องเที่ยวไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความสะดวกและนักท่องเที่ยวสนใจรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตในชนบทตามลำดับ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ค้นหาและทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทางอินเทอร์เน็ต รองลงมาได้แก่ สื่อสาธารณะ อาทิ โทรทัศน์ และวิทยุ เป็นต้น สำหรับการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบแพคเกจทัวร์ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมใช้บริการเป็นครั้งคราวไป และตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ถ้ามีผู้ร่วมตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมักเป็นบุคคลที่ใกล้ชิด อาทิ สามเณร/ภรรยา พ่อ-แม่ และญาติพี่น้อง และผู้ร่วมเดินทางได้แก่ กลุ่มบุคคลดังกล่าวข้างต้น ส่วนขนาดของกลุ่มผู้ร่วมเดินทางมักมีจำนวนเกินกว่า 50 คนขึ้นไป โดยจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย และแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่นิยมมาท่องเที่ยว ได้แก่ น้ำตก เชื่อน ภูเขา ป่าไม้ และอุทยานแห่งชาติ เชียงวัฒนธรรม ได้แก่ วัด พระธาตุ โบราณสถาน และเมืองเก่า และแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้แก่ เดินป่าและการท่องเที่ยวแบบผจญภัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มในการเลือกโปรแกรมท่องเที่ยว (Package Tour)

การวิจัยพบว่าปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญในการตัดสินใจ ได้แก่ ลักษณะและคุณภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว ความน่าสนใจ/ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว และบริษัทสามารถให้บริการท่องเที่ยวครบทุกอย่าง ส่วนปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญปานกลาง ได้แก่ บริษัทมีพนักงานที่ออกไปหาลูกค้า บริษัทมีการขายทัวร์ผ่านทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือเว็บไซต์

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่มต่อโปรแกรมท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวพึงพอใจโปรแกรมท่องเที่ยว (Package Tour) ในด้านแหล่งท่องเที่ยวมีความน่าสนใจและสวยงามมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจด้านอื่นๆ รองลงมาได้แก่ ความพึงพอใจด้านที่พักและพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพการให้บริการของมัคคุเทศก์ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง

นักท่องเที่ยวพบปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ และค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง ตามลำดับ

8 การนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่

การวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบใหม่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน และสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน และลำปาง กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยจังหวัด พะเยา แพร่ น่าน ส่วนในภาคเหนือตอนล่างสามารถจัดกลุ่มได้เพียงกลุ่มเดียว ได้แก่ กำแพงเพชร พิษณุโลก และสุโขทัย ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเมืองเก่าและโบราณสถานต่างๆ พอสรุปได้ดังนี้

8.1 สรุปโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวแบบอิสระ แยกเป็นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและเชิงผสม ระยะเวลาเดินทาง 1 2 และ 3 วัน ตามลำดับ

ระยะเวลา	รูปแบบการท่องเที่ยว	อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1 วัน	เชิงธรรมชาติ	1	ชม.	ดอยอินทนนท์-น้ำตกวชิรธาร-โครงการหลวงดอยอินทนนท์
		2	ชร.	สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยตุง-ดอยแม่สลอง
		3	ลป.-ลพ,	ศูนย์อนุรักษ์ช้าง-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
	เชิงวัฒนธรรม	1	ชม.	หอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
		2	ชร.	วัดร่องขุน-วัดสะดือเมือง-วัดพระแก้ว-เมืองโบราณเชียงใหม่
		3	ลพ,	วัดพระธาตุนคร-วัดจามเทวี-วัดกู่ละมั่ง-การท่องเที่ยวผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวง-แหล่งโบราณสถานเวียงเกาะกลาง(อ.ป่าซาง จ.ลำพูน)
เชิงผสม	1	ชม.	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-บ้านถวาย-ดอยอินทนนท์	
	2	ชร.	วัดร่องขุน-วัดพระธาตุดอยตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีโก้และเผ่ามูเซอ	
	3	ลป.	วัดพระธาตูลำปางหลวง-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	
2 วัน	เชิงธรรมชาติ	1	ชม.	ชี้ช้างล่องแพ(แม่แตง)-สวนพฤกษศาสตร์-ดอยอินทนนท์
		2	ชร.	ล่องเรือแม่น้ำกก(ดูหมู่บ้านชาวเขา)-สวนแม่ฟ้าหลวง-ดอยแม่สลอง
		3	ชม.-มส.	เส้นทางเชียงใหม่-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล จ.แม่ฮ่องสอน-หมู่บ้านรักไทย(ชาวจีน-ไร้ชา)-ถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ

	เชิงวัฒนธรรม	1	ชร.	พระธาตุแก้วจอม-พระขี้ม้าบิณฑบาต-เมืองโบราณเชียงแสน-วัดร่อง ขุน
		2	ชม.-ชร.- ลป.	วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดไหล่หิน-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระ ยืน-วัดจามเทวี-วัดพระสิงห์-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุคอกสุเทพ-เวียง กุมกาม
		3	ลพ.-พร.- นน.	วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจามเทวี-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระ แก้วดอนเต้า(สุชาดาราม)-วัดพระธาตุ ซ้อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-วัดช้างรอบ-พิพิธภัณฑ แห่งชาติน่าน(หอคำ-งาช้างดำ)
	เชิงผสม	1	ชร.	ซี้ข้างล่องแพ(แม่กก)-วัดพระธาตุคอกตุง-สวนแม่ฟ้าหลวง-แม่สาย- สามเหลี่ยมทองคำ-เมืองโบราณ เชียงแสน
		2	ลป.-ลพ.- ชม.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย- โครงการหลวงดอยอินทนนท์-วัดพระธาตุศรีจอมทอง-บ้านถวาย
		3	ชม.	ซี้ข้างล่องแพ(แม่แตง)-ฟาร์มผีเสื้อ-ฟาร์มกล้วยไม้-บันจี้กระยานเวียง กุมกาม-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง
3 วัน	เชิงธรรมชาติ	1	ชม.-มส.	เชียงใหม่-แม่สะเรียง-อบหลวง-ถ้ำแก้วโกมล-พิพิธภัณฑ สงครามโลกครั้งที่ 2(ขุนยวม)-แม่ฮ่องสอน-นั่งเรือชมธรรมชาติริมฝั่ง แม่น้ำปาย-นั่งช้างชมหมู่บ้านวิถีชาวเขา(กะเหรี่ยง)-หมู่บ้านรักไท และหมู่บ้านรวมไทย(สวิสเซอร์แลนด์เมืองไทย)-ภูโคลน(Unseen)
		2	ชม.	ดอยอินทนนท์-โครงการหลวงห้วยลึก-โครงการหลวงอ่างขา(วิถีชีวิต ชาวเขาหมู่บ้านขอบดิ่งและหมู่บ้านบ้านนอแล)
		3	นน.	ล่องแก่งแม่น้ำว้า(2คืน3วัน-เดินป่า+ชมน้ำตกภูฟ้า)
	เชิงวัฒนธรรม	1	ชม.-มส.	เชียงใหม่-ดอยอินทนนท์-อ.แม่แจ่ม-หมู่บ้านทอผ้าตีนจกแม่แจ่ม-วัด ป่าแดด-วัดพุทธเอ็น-แม่สะเรียง-ถ้ำแก้วโกมล-พิพิธภัณฑ สงครามโลกครั้งที่ 2(พิพิธภัณฑทหารญี่ปุ่น-ขุนยวม)-ชาวเขาเผ่า แม้วไมโครเวฟ-พักที่แม่ฮ่องสอน-นั่งเรือดูกะเหรี่ยงคอกยาวบ้านน้ำ เพียงดิน-นั่งช้าง-วัดพระธาตุคอกตุง-วัดจองกลาง-วัดจองคำ
		2	สข.-พร.- นน.-พย.- ชร.	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พัก ที่แพร่-วัดพระธาตุซ้อแฮ-แพะเมืองผี- คุ้มวงศ์บุรี-ชมชนเผ่าตองเหลือง-วัดพระธาตุแช่แห้ง-พักที่น่าน-วัดศรี โคมคำ-วัดร่องขุน-พระธาตุคอกตุง-เมืองโบราณเชียงแสน

		3	กพ.-สท.- ลป.-ลพ.- ชม.	อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร-พัทลุง-สุโขทัย-อุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พัทลุง ลำปาง-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุ ดอยสุเทพ
	เชิงผสม	1	สท.-ลป. -ลพ.-ชม.	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-ศูนย์อนุรักษ์ ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระยืน- วัดจามเทวี-เวียงเกาะกลาง-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
		2	ชร.-ชม.	วัดพระธาตุดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-วัดร่องชุ่น-น้ำตกขุนกรณ์-ชีช้าง ล่องแพ(แม่ตะมาน)-ฟาร์มกล้วยไม้-คูพระอาทิตย์ตกดินที่ดอยสุเทพ- ดอยอินทนนท์
		3	ชม.-ลพ.	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-วัดพระธาตุหริภุญ ชัย-คูผ้าฝ้ายบ้านดอนหลวง-พักแรมที่รีสอร์ท-วัดพระธาตุศรี จอมทอง-ดอยอินทนนท์-พัทลุงแม่แจ่ม-ศูนย์ทอผ้าแม่แจ่ม-วนอุทยาน แห่งชาติออบหลวง-ดอยเต่า

8.2 **สรุปโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มแยกเป็นการ
ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรมและเชิงผสม ระยะเวลาเดินทาง 1 2 และ 3 วัน
ตามลำดับ**

ระยะเวลา	รูปแบบ การท่องเที่ยว	อันดับ	จังหวัด	โปรแกรมการท่องเที่ยว
1 วัน	เชิงธรรมชาติ	1	ชม.	ดอยอินทนนท์-ดอยอ่างกา-สถานีวิจัยโครงการหลวง
		2	ลป..	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน
		3	นน,	อุทยานแห่งชาติดอยชมพูกา-เกลือสินเธาว์-ด่านหน่วยไกร่น-วิถีชีวิต ชาวไทลื้อ
	เชิงวัฒนธรรม	1	ชม.	หอศิลป์วัฒนธรรมเชียงใหม่-วัดสวนดอก-วัดพระธาตุดอยสุเทพ
		2	ชม.	ไหว้พระ 9 วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่(วัดเชียงใหม่-วัดพระสิงห์-วัด เจดีย์หลวง-วัดชัยมงคล-วัดดวงดี- วัดลอยเคราะห์-วัดดับภัย-วัดเชียงใหม่และวัดหมื่นเงินกอง)
		3	ชม.-ลพ,	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-เวียงกุมกาม-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดจาม เทวี
	เชิงผสม	1	ชม.	การแสดงช้าง-ฟาร์มกล้วยไม้-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-บ่อสร้างสัน กำแพง
		2	ลป.	วัดพระธาตุลำปางหลวง-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
		3	ชร.	เมืองโบราณเชียงแสน-สามเหลี่ยมทองคำ-พิพิธภัณฑ์หอนัน

2 วัน	เชิงธรรมชาติ	1	ชม.-ชร.	ล่องเรือแม่น้ำจากท่าดอน จ.เชียงใหม่-ชมวิถีชีวิตชาวเขาอาข่า+ หมู่บ้านผาใต้-สวนแม่ฟ้าหลวง- ดอยแม่สลอง
		2	ชม.	ที่ข้างล่องแพ-ถ้ำเชียงดาว-ดอยอ่างขาง-โครงการหลวงดอยอ่างขาง- บ้านขอบด้งและบ้านนอแล
		3	ลพ.-นน.	อุทยานแห่งชาติน้ำตกแจ้ซ้อน-ล่องแก่งแม่น้ำว่า
	เชิงวัฒนธรรม	1	ชม.-ลพ.- ลป.	ดอยสุเทพ-วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่(2วัด)-เวียงกุมกาม-ขันโตก ศูนย์วัฒนธรรม-วัดพระธาตุหริภุญชัย -วัดพระธาตุลำปางหลวง-นั่งรถม้าชมความเป็นอยู่ผู้คนริมแม่น้ำวัง
		2	ชม.-ลพ.- ลป. -พร.-นน.	วัดพระธาตุดอยสุเทพ-วัดพระธาตุหริภุญชัย-วัดพระธาตุลำปาง หลวง-พักที่ลำปาง-วัดพระธาตุช่อแฮ-วัดพระธาตุแช่แห้ง
		3	ชร.	วัดพระธาตุเก้าจอม-เมืองโบราณเชียงใหม่-พักที่รีสอร์ท(แม่จัน)-พระ ที่นั่งบิณฑบาต-วัดป่าอาชาทอง-วัดพระธาตุดอยตุง-วัดร่องขุน
เชิงผสม	1	ลป.-ลพ.- ชม.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย- บ่อสร้างสันกำแพง-พักที่เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์	
	2	ชม.-ชร.	ที่ข้างล่องแพ(แม่แตง)-ฟาร์มกล้วยไม้-พักที่เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์ ดอยตุง-ไร่แม่ฟ้าหลวง-แม่สาย-สามเหลี่ยมทองคำ	
	3	ชม.	การแสดงช้าง(ปางช้างแม่สา)-สวนพฤกษศาสตร์ฯ-น้ำตกแม่สา- ฟาร์มกล้วยไม้-ฟาร์มผีเสื้อ-วัดพระธาตุดอยสุเทพ-สวนสัตว์ เชียงใหม่-วัดสำคัญในเมืองเชียงใหม่-บ่อสร้างสันกำแพง	
3 วัน	เชิงธรรมชาติ	1	ชม.-มส.	ดูช้างทำงาน(แม่สา)-ไปงเดียดบ้านป่าแป๋-อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำ ดัง-พักที่ปาย-ถ้ำลอด-หมู่บ้านชาวเขาเผ่าลีซู+มูเซอ-วนอุทยานถ้ำ ปลา-ภูโคลน-พักที่แม่ฮ่องสอน-พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่น-ถ้ำแก้วโกมล- อุทยานแห่งชาติออบหลวง-สวนสนบ่อแก้ว
		2	ลป.-พย.- ชร.	ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-น้ำตกแจ้ซ้อน-พักที่ลำปาง-ดูการทำไร่ สับปะรด-ถ้ำผาไทย(ถ้ำและภาพเขียนโบราณ)-กว๊านพะเยา-พักที่ เชียงใหม่-ไร่แม่ฟ้าหลวง-ดอยแม่สลอง
	เชิงวัฒนธรรม	1	สข.-พร.- นน	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พัก ที่แพร่-วัดพระธาตุช่อแฮ-วนอุทยานแห่งชาติพะเยา-คุ้มวงศ์บุรี- พักที่น่าน-ชมหมู่บ้านเผ่าตองเหลือง-หมู่บ้านไทลื้อ-วัดหนองบัว (ศิลปะภาพวาดแบบไทลื้อ)

		2	ชร.-พย.- ลป.ลพ.- ชม.	วัดพระธาตุคอกยตุ้ง-วัดร่องขุ่น-วัดศรีโคมคำ-พักที่ลำปาง-วัดเจดีย์ ชาว-วัดไหล่หิน-วัดพระธาตุลำปางหลวง-วัดพระธาตุหริภุญชัย-พักที่ เชียงใหม่-วัดพระธาตุคอกยตุ้ง-วัดพระสิงห์-วัดเจดีย์หลวง-เวียงกุม กาม
		3	ชม.-มส.	อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่-วัดพุทธอินทร์-วิถีชีวิตการทอผ้าของแม่แจ่ม-พัก ที่แม่แจ่ม-คูวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงพุทธ-ถ้ำแก้วโกมล-แม่สะเรียง- ขุนยวม-ชมวิถีชีวิตชาวไทยใหญ่ที่หมู่บ้านไทยใหญ่(ฉาน)-พักที่ แม่ฮ่องสอน-ชมวิถีชีวิตการค้าขายยามเช้าของชาวแม่ฮ่องสอน-วัด พระธาตุคอกยตุ้ง-วัดจอกกลาง-วัดจอกคำ-ส่องเรือแม่น้ำปายชมวิถี ชีวิตชาวเขาเผ่าปะด่อง(กะเหรี่ยงคอยาว)
เชิงผสม		1	สท.-ลป.- ชม.	อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย-พัก ที่ลำปาง-ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย-อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน-อุทยาน แห่งชาติดอยอินทนนท์-บ้านถวาย
		2	นน.	ล่องแก่งแม่น้ำว้า-ทะเลหมอกผาฮู้-ผ้าทอไทลื้อ-วัดหนองบัว-คูเมือง เก่าบ้าน-วัดพระธาตุแช่แห้ง-วัดภูมินทร์-พิพิธภัณฑ์แห่งชาติน่าน
		3	ชร.-พย.- พร.-นน.	เมืองโบราณเชียงแสน-วัดร่องขุ่น-วัดพระธาตุศรีโคมคำ-กว๊าน พะเยา-พักที่แพร่-วัดพระธาตุช่อแฮ-วนอุทยานแห่งชาติพะเยา-คูเมืองฝึ- อุทยานแห่งชาติดอยชมพู-วัดสำคัญในเมืองน่าน

9 การอภิปรายผล

การศึกษาการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่ม พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระจะให้ความสำคัญกับความน่าสนใจและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด ดังนั้นการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ต้องมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสวยงามบรรจุอยู่ในโปรแกรม ซึ่งในภาคเหนือมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่สวยงามและวัฒนธรรมประเพณีที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยชอบโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม กล่าวคือ นักท่องเที่ยวอยากเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงามและวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นควบคู่กันไปในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งหนึ่งๆ และช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือมักเป็นช่วงวันหยุดตามเทศกาลหรือวันหยุด นักชัตตฤกษ์ที่มีจำนวนวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนวันของการเดินทางท่องเที่ยวที่มักใช้เวลา 3 วันหรือมากกว่า ผลจากการศึกษาสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสภาพการท่องเที่ยวในภาคเหนือช่วงวันหยุดตามเทศกาลหรือวันหยุดนักชัตตฤกษ์ที่มีจำนวนวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้นแม้ว่าโปรแกรมการท่องเที่ยวจะมีความน่าสนใจมากอย่างไรก็ตาม ไม่น่าจะมีอิทธิพลให้เกิดการกระจายตัวของการท่องเที่ยวไปในช่วงเวลาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะว่า

นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มคนทำงานมักนิยมเดินทางเมื่อมีโอกาสหรือวันว่างจากการทำงานและมีนักท่องเที่ยวเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่วางแผนการเดินทางท่องเที่ยวล่วงหน้า ในส่วนของโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 1 หรือ 2 วัน กลุ่มของนักท่องเที่ยวมักจะเป็นนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในจังหวัดหรือจังหวัดข้างเคียงที่มีระยะทางไม่ห่างไกลมากนักและนิยมเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุดประจำสัปดาห์ ดังนั้น กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สอดคล้องกับโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาเดินทางต่างๆ น่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 3 วัน น่าจะเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากภูมิภาคอื่นๆ เพราะการเดินทางต้องใช้เวลานานโดยเฉพาะการเดินทางโดยรถยนต์

ด้านแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่มีความสวยงามและดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชม ซึ่งแต่ละจังหวัดต่างก็มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อย่างไรก็ตาม โปรแกรมท่องเที่ยวที่กระจุกตัวอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำพูน และลำปาง เพราะการเดินทางระหว่างจังหวัดมีความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงกันได้ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนโปรแกรมการท่องเที่ยวที่กระจายตัวออกไปจากกลุ่มจังหวัดเหล่านี้ จำเป็นต้องสร้างแรงดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมากเพียงพอที่จะทำให้ตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวจำกัด ซึ่งการเดินทางจากจังหวัดที่อยู่นอกกลุ่มเข้ามายังกลุ่มจังหวัดข้างต้น มีระยะทางไกลและใช้เวลาเดินทางค่อนข้างนาน ยกเว้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการเดินทางไปท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ถ้านักท่องเที่ยวไปเที่ยวชมแล้วไม่เกิดความประทับใจก็จะไม่ไปเที่ยวชมซ้ำอีก ดังนั้น โปรแกรมท่องเที่ยวสำหรับจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่นอกกลุ่ม ต้องสร้างแรงดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมและเกิดความประทับใจ เพื่อให้บอกต่อบุคคลที่รู้จักไปเยี่ยมชมและกลับไปท่องเที่ยวซ้ำอีก

10 ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

- 10.1 การส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยควรเน้นไปที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ ที่มักเดินทางเป็นหมู่คณะกับครอบครัว ญาติพี่น้องหรือเพื่อนที่ใกล้ชิด โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวควรบรรจุแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีความสวยงามเพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
- 10.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสมน่าจะมีความน่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าโปรแกรมรูปแบบอื่นๆ เพราะมีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 10.3 โปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 3 วันหรือมากกว่า สามารถผสมผสานโปรแกรมท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 1 2 และ 3 วัน เข้าด้วยกัน โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักน่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากภายนอกภาค ส่วนโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีระยะเวลา 1 หรือ 2 วัน น่าจะเหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในจังหวัดหรือจังหวัดที่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีระยะทางและใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ไม่นานมากนัก

11 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

- 11.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เสนอแนะในผลการศึกษา ควรมีการประเมินโปรแกรมท่องเที่ยวให้ละเอียดมากขึ้นโดยทดลองเดินทางและสำรวจความพร้อมของเส้นทาง และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเพื่อให้ได้โปรแกรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
- 11.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ควรพิจารณาฤดูกาลของการท่องเที่ยวด้วย เพราะจะมีผลกระทบต่อผลของการศึกษา เช่น การศึกษาในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลวันสงกรานต์และเป็นวันครอบครัว ทำให้ข้อมูลที่เก็บในช่วงก่อนวันสงกรานต์ผู้ตอบแบบสอบถามให้เหตุผลที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพราะต้องการหนีความแออัดในช่วงเทศกาลสงกรานต์ และกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มักเดินทางเป็นครอบครัวเพราะเป็นช่วงวันหยุดของครอบครัว
- 11.3 การวิจัยครั้งต่อไปน่าจะศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือที่ถูกทำขึ้นหรือกิจกรรมท่องเที่ยวที่จัดให้มีขึ้น เพราะจะทำให้ทราบแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ นอกเหนือจากแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). “ข้อมูลเชิงวิชาการ-การท่องเที่ยว” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tat.or.th/knowledge.asp> (5 พฤษภาคม 2549).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2549). “ข้อมูลเชิงวิชาการ-การท่องเที่ยว” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tat.or.th/knowledge.asp> (5 พฤษภาคม 2549).
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2547). **คู่มือท่องเที่ยวภาคเหนือ: อลังการแห่งล้านนา ภูเขา ป่าและสายน้ำ**. โครงการหนังสือคู่มือท่องเที่ยว 4 ภาค การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองอนุรักษ์. (2545). **เอกสารการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2545**. กองอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ณฤทัย กุลขทา. (2547) **ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศของประชาชนในกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญทวี เปเร้ว. (2547). **ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวจากยุโรปในการเลือกใช้บริการของบริษัทนำเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุศราภรณ์ กอบกิจพานิชผล. (2548) **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อบริการนำเที่ยวแบบเหมาจ่ายภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, คณะวนศาสตร์. (2546). **โครงการกำหนดเขตพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว**. รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2 เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จำไพพรรณ แก้วสุริยะ. (2547). “หลักการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน”. โครงการสานสัมพันธ์เครือข่ายชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.stou.ac.th/tourism/Acheive/> (20 สิงหาคม 2549)
- ทวีป ศิริวิศรี ธีรชนก บุญเจือ และชมพาวัลย์ จันทร์ชุม. (2547). **รวมบทความวิจัยการท่องเที่ยว: ชุดโครงการนโยบายและแผนอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2547**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ทักษิณา คุณารักษ์. (2544) **ปัจจัยในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวและที่พักของเยาวชนไทย กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทักษิณา คุณารักษ์. (2549). **แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการทำทัวร์เหมาจ่ายภายในประเทศ: กรณีศึกษาบริษัทนำเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2540). **การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ**. รายงานขั้นสุดท้ายเสนอต่อกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กรุงเทพมหานคร."สถิติมัคคุเทศก์และบริษัทนำเที่ยวที่จดทะเบียน ณ เมษายน 2548" [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.tat.or.th/tbgr/> (4 พฤษภาคม 2549).
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ,ปริญญา ลักษิตานนท์, และ ศุภร เสรีรัตน์ .(2541) .**การบริหารการตลาดยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2543). **การบริหารการตลาด: กลยุทธ์และยุทธวิธี**. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัญรินทร์ ขจรเวคิน. (2548). **กลยุทธ์การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ : กรณีศึกษานักท่องเที่ยวภายในประเทศ**. การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Dean, Alison., Morgan, Damian., Tan, Tang Eng. (2002). "Service Quality and Customer's Willingness to Pay More for Travel Service". *Journal of Travel and Tourism Marketing* 12(2/3): 95-110.
- Hair, F. J., Rolph E. Anderson, Ronald L. Tatham, and William C. Black. (1995). **Multivariate Data Analysis** 4th ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Holloway, Christopher J..(2004). **Marketing for Tourism**. 4th ed. Essex: Pearson Education, Inc.
- Kim, Woo Gon., Lee, Hae Young. (2004). "Comparison of Web Service Quality Between Online Travel Agencies and Online Travel Suppliers". *Journal of Travel and Tourism Management* 17(2/3): 105-116.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2002). **Principles of Marketing**. New Jersey: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). "Determining sample size for research activities". *Educational and Psychological Measurement*, 30, pp.607-610.
- Macintosh, Gerrard. (2002). "Building Trust and Satisfaction in Travel Counselor/ Client Relationships". *Journal of Travel and Tourism Marketing* 12(4): 59-73.
- Nicolau, Juam L. and Mas, Francisco J. (2005). "STOCHASTIC MODELING A Three-Stage Tourist Choice Process". *Annals of Tourism Research* 32(1): 49-69

- Ryan, C., Cliff, Andrew. (1997). "Do Travel Agencies Measure Up to Customer Expectation? An Empirical Investigation of Travel Agencies' Service Quality as Measured by SERVQUAL". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 6(2): 1-31.
- Weiermair, K., Maser, B. (1998). "Travel Decision-Making: From the Vintage Point of Perceived Risk and Information Preferences". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 7(4): 107-121.
- Wolfe, Kara., Hsu, Cathy H.C., Kang, Soo K. (2004). "Buyer Characteristics Among Users of Various Travel Intermediaries". **Journal of Travel and Tourism Marketing** 17(2/3): 51-62.

ภาคผนวกที่ 2

ผลข้อมูลการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS
ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระและแบบกลุ่ม

นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	192	49.2
หญิง	198	50.8
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20	46	11.8
21-30	147	37.7
31-40	117	30.0
41-50	43	11.0
51-60	33	8.5
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	4	1.0
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	210	53.8
สมรส	167	42.8
หม้าย	8	2.1
หย่าร้าง	5	1.3
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	86	22.1
อนุปริญญา	55	14.1
ปริญญาตรี	202	51.8
สูงกว่าปริญญาตรี	47	12.1
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	68	17.4
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ	110	28.2
นักศึกษา	80	20.5
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	93	23.8
รับจ้างอิสระ	29	7.4
เกษียณอายุ	3	0.8
แม่บ้าน	5	1.3
ครูโรงเรียนเอกชน	2	0.5
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	140	35.9
10,000-19,999	112	28.7
20,000-29,999	44	11.3
30,000-39,999	39	10.0
40,000-49,999	22	5.6
มากกว่า 50,000	33	8.5
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือครั้งล่าสุด

ระยะเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 เดือน	146	37.4
1-3 เดือน	82	21.0
4-6 เดือน	64	16.4
7-9 เดือน	6	1.5
10-12 เดือน	22	5.6
มากกว่า 12 เดือน	70	17.9
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เชิงนิเวศ	195	50.0
เชิงนิเวศทางทะเล	148	37.9
เชิงเกษตร	56	14.4
เชิงดาราศาสตร์	22	5.6

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เชิงประวัติศาสตร์	218	35.4
เชิงวัฒนธรรมประเพณี	148	24.1
เชิงชมวิถีชีวิตในชนบท	101	16.4
เชิงชาติพันธุ์/ชนกลุ่มน้อย	43	7.0
ศาสนสถาน	105	17.1

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางท่องเที่ยวตามความสนใจ

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เชิงสุขภาพ	85	21.5
เชิงกีฬา	39	9.9
แบบผจญภัย	144	36.5
แบบไฮมสเตย์	84	21.3
แบบพำนักระยะยาว	43	10.9

จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ

บุคคลที่ตัดสินใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตัดสินใจเอง	165	42.3
สามี/ภรรยา	59	15.1
ลูก	9	2.3
พ่อ/แม่	28	7.2
ญาติ	59	15.1
เพื่อน	56	14.4
หน่วยงาน/สถาบัน	9	2.3
ครอบครัว	5	1.3
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ

บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	16	4.1
สองคนกับคนรัก หรือสามี/ภรรยา	54	13.8
เพื่อนสนิท	117	30.0
ครอบครัว/ญาติ	190	48.7
คนที่ทำงานร่วมกัน	8	2.1
คนในที่ทำงานเดียวกัน	1	0.3
คนที่พักอยู่ในละแวกเดียวกัน	4	1.0
รวม	390	100.0

จำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลที่ค้นหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เลือกเดินทาง

แหล่งข้อมูล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พนักงานของบริษัทนำเที่ยวแนะนำ	20	3.3
แผ่นพับ/ใบปลิว	45	7.3
ญาติพี่น้อง/ครอบครัว	178	29.0
ป้ายโฆษณา	16	2.6
นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว	138	22.5
อินเทอร์เน็ต	124	20.2
สื่อสาธารณะ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์	92	15.0

จำนวนและร้อยละของผู้ที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว

จำนวนผู้ร่วมเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	7	1.8
2 คน	63	16.2
3 คน	39	10.0
4 คน	53	13.6
5 คน	63	16.2
มากกว่า 5 คนขึ้นไป	165	42.3
รวม	390	100

จำนวนและร้อยละของการวางแผนการจัดการเดินทางท่องเที่ยว

การวางแผนเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
จัดรายการเดินทางด้วยตนเอง	243	62.3
จัดรายการตามคำแนะนำของผู้ที่เคยเดินทาง	104	26.7
จัดรายการตามคู่มือ/วารสารการท่องเที่ยว	43	11.0
รวม	390	100.0

โปรแกรมการท่องเที่ยวครั้งนี้ครอบคลุมจังหวัดใดบ้าง

จังหวัด	ความถี่	ร้อยละ
เชียงใหม่	196	19.4
เชียงราย	156	15.5
พิษณุโลก	117	11.6
ลำปาง	115	11.4
สุโขทัย	108	10.7
ลำพูน	60	6.0
พะเยา	51	5.1
กำแพงเพชร	38	3.8
นครสวรรค์	36	3.6
แพร่	33	3.3
แม่ฮ่องสอน	25	2.5
อุตรดิตถ์	22	2.2
พิจิตร	19	1.9
เพชรบูรณ์	18	1.8
น่าน	14	1.4

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่เดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
ภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ	233	25.8
น้ำตก เขื่อน กว๊าน	186	20.6
โครงการหลวง ไร่แม่ฟ้าหลวง	86	9.5
สวนสัตว์ ในทิวเขาพารี	80	8.9
น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน	65	7.2
ล่องแพ ล่องเรือ	55	6.1
ถ้ำ หินงอก หินย้อย	49	5.4
ศูนย์พฤกษศาสตร์ พันธุ์พืช	44	4.9
ปางช้าง	42	4.7
สวนผลไม้ สวนส้ม	35	3.9
ฟาร์มกล้วยไม้/งู/ผีเสื้อ	27	3.0

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมที่เดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
วัด พระธาตุ ศาสนสถาน	266	32.7
โบราณสถาน เมืองเก่า	181	22.3
อุทยานประวัติศาสตร์	111	13.7
ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา	60	7.4
พิพิธภัณฑ์	59	7.3
หัตถกรรมพื้นบ้าน	46	5.7
หมู่บ้านชาวเขา กลุ่มชาติพันธุ์	35	4.3
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	34	4.2
ขันโตกดินเนอร์	21	2.6

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจที่เดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
ดูนก	56	16.2
เดินป่า	102	29.5
ท่องเที่ยวแบบผจญภัย	120	34.7
โฮมสเตย์	68	19.7

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.19	0.92
2. ความสวยงาม/น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.44	0.72
3. เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่	3.52	1.05
4. ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	4.17	0.84
5. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย	3.96	0.95
6. ได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว	3.02	1.26
7. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับระยะเวลา	4.03	0.87
8. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร	3.86	1.06
9. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว	4.18	0.87
10. ความสะดวกสบายของที่พัก	4.01	0.96
11. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ไฟฟ้า น้ำประปา ที่จอดรถ ห้องสุขา ฯลฯ	4.04	0.99
12. ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	4.37	0.78
13. จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	1.00

Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.			.804
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1245.735	
	df	78	
	Sig.	.000	

Component Matrix^a

a. 4 components extracted.

Rotated Component Matrix ^a

	Component			
	1	2	3	4
Reput	.274	-2.30E-02	.263	.590
Beauty	.116	.158	1.932E-02	.849
NewDes	-8.48E-03	4.848E-02	.641	.301
Purity	-3.74E-02	.494	9.038E-02	.512
Budget	.181	.744	.177	5.521E-02
Discount	.101	.358	.755	-5.06E-02
Timing	.181	.767	9.194E-03	.109
ConvCom	.617	.257	.211	-3.61E-02
EasyAcc	.760	.267	-.157	.200
Accom	.787	5.396E-03	.191	.139
Facilit	.778	7.482E-03	.239	6.012E-02
Safety	.558	.388	-8.13E-02	.175
Density	.367	-.113	.555	6.688E-02

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 8 iterations.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.794	21.493	21.493
2	1.842	14.168	35.661
3	1.567	12.052	47.713
4	1.538	11.828	59.541

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Transformation Matrix

Component	1	2	3	4
1	.731	.458	.344	.370
2	-.647	.597	.077	.467
3	-.206	-.413	.882	.098
4	.065	-.512	-.314	.797

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

One-way ANOVA: Satprod, Satfac, Satvalue, Satother

Analysis of Variance

Source	DF	SS	MS	F	P
Factor	3	53.536	17.845	31.80	0.000
Error	1556	873.226	0.561		
Total	1559	926.762			

Individual 95 CIs For Mean
Based on Pooled StDev

Level	N	Mean	StDev	CI Lower	CI Upper
Satprod	390	4.2821	0.6970	3.88	4.68
Satfac	390	4.0917	0.6308	3.76	4.42
Satvalue	390	3.7641	0.9939	2.77	4.75
Satother	390	4.0462	0.6109	3.74	4.35

Pooled StDev = 0.7491

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือ

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่คาดหวังไว้	4.11	0.73
2. แหล่งท่องเที่ยวน่าสนใจ/มีความสวยงาม	4.28	0.70
3. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำประปา ถนน ห้องน้ำ เป็นต้น	3.96	0.84
4. ความสะดวกสบายของที่พักร	4.02	0.86
5. ความสะดวกในการเดินทาง	4.22	0.75
6. คุณภาพการบริการของผู้ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว	3.98	0.79
7. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง	4.17	0.81
8. ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว	3.76	0.99

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัญหาที่พบ	ความถี่	ร้อยละ
1. ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว	181	46.4
2. สภาพภูมิทัศน์ไม่เป็นระเบียบสวยงาม	177	45.4
3. ค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง	148	37.9
4. สิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ	122	31.3
5. ค่าบริการนำเที่ยวมีราคาแพง	81	20.8
6. การหลอกลวงนักท่องเที่ยว	77	19.7
7. จำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป	66	16.9
8. คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ	40	10.3

นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	8	57.1
หญิง	6	42.9
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30	8	57.1
31-40	4	28.6
41-50	1	7.1
51-60	1	7.1
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	7	50.0
สมรส	6	42.9
หย่าร้าง	1	7.1
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาหรือต่ำกว่า	1	7.1
อนุปริญญา	2	14.3
ปริญญาตรี	10	71.4
สูงกว่าปริญญาตรี	1	7.1

รวม	14	100.0
-----	----	-------

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	1	7.1
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ	5	35.7
นักศึกษา	1	7.1
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3	21.4
รับจ้างอิสระ	1	7.1
เกษียณอายุ	-	-
แม่บ้าน	-	-
ครูโรงเรียนเอกชน	3	21.4
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	6	42.9
10,000-19,999	5	35.7
20,000-29,999	2	14.3
30,000-39,999	1	7.1
40,000-49,999	-	-
มากกว่า 50,000	-	-
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมาท่องเที่ยวในภาคเหนือครั้งล่าสุด

ระยะเวลา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 1 เดือน	3	21.4
1-3 เดือน	4	28.6
4-6 เดือน	1	7.1
7-9 เดือน	-	-
10-12 เดือน	3	21.4
มากกว่า 12 เดือน	3	21.4
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เชิงนิเวศ	8	57.1
เชิงนิเวศทางทะเล	6	42.9
เชิงเกษตร	4	28.6
เชิงดาราศาสตร์	2	14.3

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เชิงประวัติศาสตร์	6	42.9
เชิงวัฒนธรรมประเพณี	4	28.6
เชิงชมวิถีชีวิตในชนบท	4	28.6
เชิงชาติพันธุ์/ชนกลุ่มน้อย	1	7.1
ศาสนสถาน	3	21.4

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางท่องเที่ยวตามความสนใจ

รูปแบบการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
เชิงสุขภาพ	4	28.6
เชิงกีฬา	3	21.4
แบบผจญภัย	-	-
แบบไฮมสเตย์	-	-
แบบพำนักระยะยาว	-	-

จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ

บุคคลที่ตัดสินใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตัดสินใจเอง	4	28.6
สามี/ภรรยา	4	28.6
ลูก	1	7.1
พ่อ/แม่	2	14.3
ญาติ	2	14.3
เพื่อน	1	7.1
หน่วยงาน/สถาบัน	-	-
ครอบครัว	-	-
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวในภาคเหนือ

บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เดินทางคนเดียว	-	-
สองคนกับคนรัก หรือสามี/ภรรยา	4	28.6
เพื่อนสนิท	2	14.3
ครอบครัว/ญาติ	6	42.9
คนที่ทำงานร่วมกัน	-	-
คนในที่ทำงานเดียวกัน	1	7.1
คนที่พักอยู่ในละแวกเดียวกัน	1	7.1
รวม	14	100.0

จำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลที่ค้นหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวที่เลือกเดินทาง

แหล่งข้อมูล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
พนักงานของบริษัทนำเที่ยวแนะนำ	2	14.3
แผ่นพับ/ใบปลิว	3	21.4
ญาติพี่น้อง/ครอบครัว	3	21.4
ป้ายโฆษณา	-	-
นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว	5	35.7
อินเตอร์เน็ต	6	42.9
สื่อสาธารณะ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์	4	28.6

จำนวนและร้อยละของผู้ที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยว

จำนวนผู้ร่วมเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คน	2	14.3
11-20 คน	3	21.4
21-30 คน	1	7.1
31-40 คน	1	7.1
41-50 คน	-	-
มากกว่า 50 คนขึ้นไป	7	50.0
รวม	14	100

โปรแกรมการท่องเที่ยวครั้งนี้ครอบคลุมจังหวัดใดบ้าง

จังหวัด	ความถี่	ร้อยละ
เชียงใหม่	10	71.4
เชียงราย	6	42.9
พิษณุโลก	-	-
ลำปาง	3	21.4
สุโขทัย	1	7.1
ลำพูน	1	7.1
พะเยา	3	21.4
กำแพงเพชร	-	-

นครสวรรค์	1	7.1
แพร่	-	-
แม่ฮ่องสอน	-	-
อุตรดิตถ์	-	-
พิจิตร	-	-
เพชรบูรณ์	-	-
น่าน	-	-

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่เดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
ภูเขา ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ	9	64.3
น้ำตก เขื่อน กว๊าน	10	71.4
โครงการหลวง ไร่แม่ฟ้าหลวง	2	14.3
สวนสัตว์ไนท์ซาฟารี	4	28.6
น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน	4	28.6
ล่องแพ ล่องเรือ	6	42.9
ถ้ำ หินงอก หินย้อย	2	14.3
ศูนย์พฤษภศาสตร์ พันธุ์พืช	2	14.3
ปางช้าง	3	21.4
สวนผลไม้ สวนส้ม	3	21.4
ฟาร์มกล้วยไม้/งู/ผีเสื้อ	1	7.1

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมที่เดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
วัด พระธาตุ ศาสนสถาน	8	57.1
โบราณสถาน เมืองเก่า	6	42.9
อุทยานประวัติศาสตร์	3	21.4
ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา	5	35.7
พิพิธภัณฑ์	3	21.4
หัตถกรรมพื้นบ้าน	2	14.3

หมู่บ้านชาวเขา กลุ่มชาติพันธุ์	3	21.4
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	1	7.1
ชั้นโตกดินเนอร์	1	7.1

ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจที่เดินทางท่องเที่ยว

ลักษณะแหล่งท่องเที่ยว	ความถี่	ร้อยละ
ดูนก	4	28.6
เดินป่า	5	35.7
ท่องเที่ยวแบบผจญภัย	4	28.6
โฮมสเตย์	4	28.6

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวแบบอิสระ

ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
14. ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	4.19	0.92
15. ความสวยงาม/น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	4.44	0.72
16. เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่	3.52	1.05
17. ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	4.17	0.84
18. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย	3.96	0.95
19. ได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว	3.02	1.26
20. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับระยะเวลา	4.03	0.87
21. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร	3.86	1.06
22. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว	4.18	0.87
23. ความสะดวกสบายของที่พัก	4.01	0.96
24. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ไฟฟ้า น้ำประปา ที่จอดรถ ห้องสุขา ฯลฯ	4.04	0.99
25. ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	4.37	0.78
26. จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	1.00

Factor Analysis

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.			.804
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	1245.735	
	df	78	
	Sig.	.000	

Component Matrix^a

a. 4 components extracted.

Rotated Component Matrix^a

	Component			
	1	2	3	4
Reput	.274	-2.30E-02	.263	.590
Beauty	.116	.158	1.932E-02	.849
NewDes	-8.48E-03	4.848E-02	.641	.301
Purituy	-3.74E-02	.494	9.038E-02	.512
Budget	.181	.744	.177	5.521E-02
Discount	.101	.358	.755	-5.06E-02
Timing	.181	.767	9.194E-03	.109
ConvCom	.617	.257	.211	-3.61E-02
EasyAcc	.760	.267	-.157	.200
Accom	.787	5.396E-03	.191	.139
Facilit	.778	7.482E-03	.239	6.012E-02
Safety	.558	.388	-8.13E-02	.175
Density	.367	-.113	.555	6.688E-02

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 8 iterations.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.794	21.493	21.493
2	1.842	14.168	35.661
3	1.567	12.052	47.713
4	1.538	11.828	59.541

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Transformation Matrix

Component	1	2	3	4
1	.731	.458	.344	.370
2	-.647	.597	.077	.467
3	-.206	-.413	.882	.098
4	.065	-.512	-.314	.797

Extraction Method: Principal Component Analysis.
 Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

One-way ANOVA: Satprod, Satfac, Satvalue, Satother

Analysis of Variance

Source	DF	SS	MS	F	P
Factor	3	53.536	17.845	31.80	0.000
Error	1556	873.226	0.561		
Total	1559	926.762			

Individual 95 CIs For Mean
 Based on Pooled StDev

Level	N	Mean	StDev	-----+-----+-----+-----+			
Satprod	14	4.2821	0.6970		(---*---)		
Satfac	14	4.0917	0.6308		(---*---)		
Satvalue	14	3.7641	0.9939	(---*---)			
Satother	14	4.0462	0.6109		(---*---)		
Pooled StDev = 0.7491				3.80	4.00	4.20	4.40

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือ

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
9. โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่คาดหวังไว้	4.11	0.73
10. แหล่งท่องเที่ยวน่าสนใจ/มีความสวยงาม	4.28	0.70
11. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำประปา ถนน ห้องน้ำ เป็นต้น	3.96	0.84
12. ความสะอาดสบายของที่พัก	4.02	0.86
13. ความสะดวกในการเดินทาง	4.22	0.75
14. คุณภาพการบริการของผู้ให้บริการในแหล่งท่องเที่ยว	3.98	0.79
15. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่างเดินทาง	4.17	0.81
16. ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่งท่องเที่ยว	3.76	0.99

ปัญหาที่ประสบในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัญหาที่พบ	ความถี่	ร้อยละ
9. ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว	181	46.4
10. สภาพภูมิทัศน์ไม่เป็นระเบียบสวยงาม	177	45.4
11. ค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง	148	37.9
12. สิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ	122	31.3
13. ค่าบริการนำเที่ยวมีราคาแพง	81	20.8
14. การหลอกลวงนักท่องเที่ยว	77	19.7
15. จำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป	66	16.9
16. คุณภาพไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ	40	10.3

ภาคผนวกที่ 3

ตัวอย่างแบบสอบถาม

เลขที่.....
สถานที่เก็บข้อมูล.....
วันที่เดือน เมษายน พ.ศ.2550

แบบสอบถาม

ความต้องการและการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ ในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

(เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์
สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร)

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ให้เป็นทางเลือก
ใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่เป็น
นักท่องเที่ยวแบบอิสระและนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

คณะผู้วิจัย

ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้สนับสนุนทุนการวิจัย

สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 รูปแบบและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

1. วัตถุประสงค์ที่ท่านเลือกเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้

↓ 1. พักผ่อน	↓ 4. เยี่ยมญาติ/เพื่อน
↓ 2. การศึกษา/ทัศนศึกษา	↓ 5. ประชุมสัมมนา
↓ 3. ธุรกิจส่วนตัว	↓ 6. อื่นๆ (ระบุ).....

2. ท่านใช้ระยะเวลากี่วันในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้

↓ 1. 1 วัน	↓ 3. 3 วัน
↓ 2. 2 วัน	↓ 4. มากกว่า 3 วัน

3. ช่วงเวลาที่ท่านชอบเลือกเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด

- 3.1 วัน
↓ 1. วันธรรมดา	↓ 3. วันหยุดนักขัตฤกษ์/เทศกาล
↓ 2. วันเสาร์-อาทิตย์	↓ 4. อื่นๆ (ระบุ).....

3.2 เดือน

↓ 1. มีนาคม-มิถุนายน	↓ 3. พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์
↓ 2. กรกฎาคม-ตุลาคม	↓ 4. ไม่แน่นอน

4. รูปแบบการท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางท่องเที่ยว (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติ	2. การท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรม	3. การท่องเที่ยวตามความสนใจ
↓ 1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	↓ 1. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	↓ 1. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
↓ 2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล	↓ 2. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี	↓ 2. การท่องเที่ยวเชิงกีฬา
↓ 3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	↓ 3. การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท	↓ 3. การท่องเที่ยวแบบผจญภัย
↓ 4. การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์	↓ 4. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย	↓ 4. การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์
	↓ 5. การท่องเที่ยวศาสนสถาน	↓ 5. การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว

5. ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว

↓ 1.ตัดสินใจเอง	↓ 5.ญาติ
↓ 2.สามี/ภรรยา	↓ 6.เพื่อน
↓ 3.ลูก	↓ 7.หน่วยงาน/สถาบัน/องค์กร
↓ 4.พ่อ/แม่	↓ 8. อื่นๆ(ระบุ).....

6. ท่านชอบเลือกเดินทางท่องเที่ยวกับใครมากที่สุด

↓ 1. ด้วยตนเองคนเดียว	↓ 5. คนในที่ทำงานเดียวกัน
↓ 2. สองคนกับคนรัก/ภรรยา	↓ 6. องค์กร มูลนิธิ วัด
↓ 3. กลุ่มเพื่อนสนิท	↓ 7. คนที่พักอาศัยในระแวกพื้นที่เดียวกัน
↓ 4. ครอบครัว/ญาติ	↓ 8. อื่นๆ (ระบุ).....

7. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่เลือกเดินทางจากแหล่งใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

↓ 1. พนักงานของบริษัทนำเที่ยวแนะนำ	↓ 5. นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว
↓ 2. แผ่นพับ/ใบปลิว	↓ 6. อินเทอร์เน็ต
↓ 3. ญาติพี่น้อง/ครอบครัว	↓ 7. สื่อสาธารณะ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ
↓ 4. ป้ายโฆษณา	↓ 8. อื่นๆ (ระบุ).....

8. จำนวนผู้ร่วมเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้

↓ 1. ด้วยตนเองคนเดียว	↓ 4. 4 คน
↓ 2. 2 คน	↓ 5. 5 คน
↓ 3. 3 คน	↓ 6. มากกว่า 5 คนขึ้นไป

9. การท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านวางแผนหรือจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างไร

↓ 1. จัดรายการเดินทางทั้งหมดด้วยตนเอง
↓ 2. จัดรายการตามคำแนะนำของผู้ที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว
↓ 3. จัดรายการเดินทางตามคู่มือ/หนังสือ/วารสารการท่องเที่ยวที่ให้คำแนะนำ
↓ 4. อื่นๆ(ระบุ).....

10. โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับการเดินทางครั้งนี้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดใดบ้าง

↓ 1. เชียงใหม่	↓ 6. แม่ฮ่องสอน	↓ 11. กำแพงเพชร
↓ 2. เชียงราย	↓ 7. ลำปาง	↓ 12. พิจิตร
↓ 3. แพร่	↓ 8. ลำพูน	↓ 13. นครสวรรค์
↓ 4. น่าน	↓ 9. สุโขทัย	↓ 14. พิษณุโลก
↓ 5. พะเยา	↓ 10. อุตรดิตถ์	↓ 15. เพชรบูรณ์

11. ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยวตามโปรแกรมที่จัดในแต่ละจังหวัดที่ท่านเดินทางท่องเที่ยว (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

- ↓ 1. ภูเขา/ป่าไม้/อุทยานแห่งชาติ
- ↓ 2. น้ำตก/ เขื่อน/ กว๊าน
- ↓ 3. ถ้ำ/ หินงอก/ หินย้อย
- ↓ 4. น้ำพุร้อน/ บ่อน้ำร้อน
- ↓ 5. ล่องแพ/ ล่องเรือ
- ↓ 6. ปางช้าง
- ↓ 7. สวนสัตว์/ ไนท์ซาฟารี
- ↓ 8. ศูนย์พฤษภาศาสตร์/ พันธุ์พืช
- ↓ 9. โครงการหลวง/แม่ฟ้าหลวง
- ↓ 10. ฟาร์มกล้วยไม้/งู/ผีเสื้อ
- ↓ 11. สวนผลไม้/ สวนส้ม
- ↓ 12. อื่นๆ (ระบุ).....

2. แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม

- ↓ 1. วัด/พระธาตุ/ศาสนสถาน
- ↓ 2. โบราณสถาน/เมืองเก่า
- ↓ 3. ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา
- ↓ 4. หมู่บ้านชาวเขา/กลุ่มชาติพันธุ์
- ↓ 5. อุทยานประวัติศาสตร์
- ↓ 6. หัตถกรรมพื้นบ้าน
- ↓ 7. พิพิธภัณฑ์
- ↓ 8. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
- ↓ 9. ชนโตกดินเนอร์
- ↓ 10. อื่นๆ (ระบุ).....

3. แหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจ

- ↓ 1. ดูนก
- ↓ 2. เดินป่า
- ↓ 3. ท่องเที่ยวแบบผจญภัย
- ↓ 4. โฮมสเตย์
- ↓ 5. อื่นๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระในการเลือกจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกจัดโปรแกรมท่องเที่ยว	มากที่สุด ----->น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
12. ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
13. ความสวยงาม/น่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
14. เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่	↓	↓	↓	↓	↓
15. ความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
16. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย	↓	↓	↓	↓	↓
17. ได้รับส่วนลดจากการท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
18. โปรแกรมการท่องเที่ยวเหมาะสมกับระยะเวลา	↓	↓	↓	↓	↓
19. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร	↓	↓	↓	↓	↓
20. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
21. ความสะดวกสบายของที่พัก	↓	↓	↓	↓	↓
22. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ ไฟฟ้า น้ำประปา ที่จอดรถ ห้องสุขา ฯลฯ	↓	↓	↓	↓	↓
23. ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
24. จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อโปรแกรมเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้

ความคิดเห็นที่มีต่อ โปรแกรมท่องเที่ยวที่ท่านจัดขึ้น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด----->น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
25. โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่คาดหวังไว้	↓	↓	↓	↓	↓
26. แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ/มีความสวยงาม	↓	↓	↓	↓	↓

ส่วนที่ 3 (ต่อ) ความคิดเห็นต่อโปรแกรมเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้

ความคิดเห็นที่มีต่อ โปรแกรมท่องเที่ยวที่ท่านจัดขึ้น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด----->น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
27. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำประปา ถนน ห้องน้ำ เป็นต้น	↓	↓	↓	↓	↓
28. ความสะอาดสบายของที่พัก	↓	↓	↓	↓	↓
29. ความสะดวกในการเดินทาง	↓	↓	↓	↓	↓
30. คุณภาพการบริการของผู้ให้บริการในแหล่ง ท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
31. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่าง เดินทาง	↓	↓	↓	↓	↓
32. ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการใน แหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓

33. ปัญหาสำคัญที่ท่านประสบในการเดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ↓ 1. ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว
- ↓ 2. สภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม อาทิ ร้านค้ามีจำนวนมาก ชยะมูลฝอย ฯลฯ
- ↓ 3. ค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง
- ↓ 4. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อความต้องการ อาทิ ที่จอดรถ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง ฯลฯ
- ↓ 5. คุณภาพของไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ
- ↓ 6. ค่าบริการนำเที่ยวมีราคาแพง
- ↓ 7. จำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป
- ↓ 8. การหลอกลวงนักท่องเที่ยว
- ↓ 9. อื่นๆ(ระบุ).....

เลขที่.....
สถานที่เก็บข้อมูล.....
วันที่เดือน เมษายน พ.ศ.2550

แบบสอบถาม

**ความต้องการและการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม
ในการเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป(Package Tour) ใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย**
(เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์
สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร)

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเชิงธรรมชาติ เชิงวัฒนธรรม และเชิงผสม ให้เป็นทางเลือกใหม่ในการตอบสนองความต้องการด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวแบบอิสระและนักท่องเที่ยวแบบกลุ่มใน 15 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย

คณะผู้วิจัย

ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้สนับสนุนทุนการวิจัย

สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 รูปแบบและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มใน 15 จังหวัดภาคเหนือ

1. วัตถุประสงค์ที่ท่านเลือกเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้

↓ 1. พักผ่อน	↓ 4. เยี่ยมญาติ/เพื่อน
↓ 2. การศึกษา/ทัศนศึกษา	↓ 5. ประชุมสัมมนา
↓ 3. ธุรกิจส่วนตัว	↓ 6. อื่นๆ (ระบุ).....

2. ท่านใช้ระยะเวลากี่วันในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้

↓ 1. 1 วัน	↓ 3. 3 วัน
↓ 2. 2 วัน	↓ 4. มากกว่า 3 วัน

3. ช่วงเวลาที่ท่านชอบเลือกเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด

3.1 วัน

↓ 1. วันธรรมดา	↓ 3. วันหยุดนักขัตฤกษ์/เทศกาล
↓ 2. วันเสาร์-อาทิตย์	↓ 4. อื่นๆ (ระบุ).....

3.2 เดือน

↓ 1. มีนาคม-มิถุนายน	↓ 3. พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์
↓ 2. กรกฎาคม-ตุลาคม	↓ 4. ไม่แน่นอน

4. รูปแบบการท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางท่องเที่ยว (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. การท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติ	2. การท่องเที่ยวแหล่งวัฒนธรรม	3. การท่องเที่ยวตามความสนใจ
↓ 1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	↓ 1. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	↓ 1. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
↓ 2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล	↓ 2. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี	↓ 2. การท่องเที่ยวเชิงกีฬา
↓ 3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	↓ 3. การท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตในชนบท	↓ 3. การท่องเที่ยวแบบผจญภัย
↓ 4. การท่องเที่ยวเชิงดาราศาสตร์	↓ 4. การท่องเที่ยวเพื่อศึกษากลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมชนกลุ่มน้อย	↓ 4. การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์
	↓ 5. การท่องเที่ยวศาสนสถาน	↓ 5. การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว

5. ท่านเลือกเดินทางท่องเที่ยวแบบแพคเกจทัวร์มากน้อยเพียงใด □

↓ 1. ทุกครั้งที่เดินทาง	↓ 3. เป็นบางครั้ง
↓ 2. บ่อยครั้ง	↓ 4. ไม่แน่นอน

6. ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกซื้อแพคเกจทัวร์ □

↓ 1. ตัดสินใจเอง	↓ 5. ญาติ
↓ 2. สามี/ภรรยา	↓ 6. เพื่อน
↓ 3. ลูก	↓ 7. หน่วยงาน/สถาบัน/องค์กร
↓ 4. พ่อ/แม่	↓ 8. อื่นๆ(ระบุ).....

7. ท่านชอบเลือกเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับใครมากที่สุด □

↓ 1. ด้วยตนเองคนเดียว	↓ 5. คนในที่ทำงานเดียวกัน
↓ 2. สองคนกับคนรัก/ภรรยา	↓ 6. องค์กร มูลนิธิ วัด
↓ 3. กลุ่มเพื่อนสนิท	↓ 7. คนที่พักอาศัยในระแวกพื้นที่เดียวกัน
↓ 4. ครอบครัว/ญาติ	↓ 8. อื่นๆ (ระบุ).....

8. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมแพคเกจทัวร์จากแหล่งข้อมูลใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) □

↓ 1. พนักงานของบริษัทนำเที่ยวแนะนำ	↓ 5. นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว
↓ 2. ลูกค้าเดิมที่เคยใช้บริการแนะนำ	↓ 6. อินเทอร์เน็ต
↓ 3. ญาติพี่น้อง/ครอบครัว	↓ 7. สื่อสาธารณะ อาทิ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ
↓ 4. ป้ายโฆษณา	↓ 8. อื่นๆ (ระบุ).....

9. จำนวนคนที่ร่วมเดินทางครั้งนี้ □

↓ 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คน	↓ 4. 31-40 คน
↓ 2. 11-20 คน	↓ 5. 41-50 คน
↓ 3. 21-30 คน	↓ 6. มากกว่า 50 คนขึ้นไป

10. โปรแกรมแพคเกจทัวร์สำหรับการเดินทางครั้งนี้ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดใดบ้าง □

↓ 1. เชียงใหม่	↓ 6. แม่ฮ่องสอน	↓ 11. กำแพงเพชร
↓ 2. เชียงราย	↓ 7. ลำปาง	↓ 12. พิจิตร
↓ 3. แพร่	↓ 8. ลำพูน	↓ 13. นครสวรรค์
↓ 4. น่าน	↓ 9. สุโขทัย	↓ 14. พิษณุโลก
↓ 5. พะเยา	↓ 10. อุตรดิตถ์	↓ 15. เพชรบูรณ์

11. ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยวตามโปรแกรมแพคเกจทัวร์ในจังหวัดที่ท่านเดินทางท่องเที่ยว (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ	2. แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม	3. แหล่งท่องเที่ยวตามความสนใจ		
↓ 1. ภูเขา/ป่าไม้/อุทยานแห่งชาติ	↓ 1. วัด/ พระธาตุ/ ศาสนสถาน	↓ 1. ดูนก		
↓ 2. น้ำตก/ เขื่อน/ กว๊าน	↓ 2. โบราณสถาน/ เมืองเก่า	↓ 2. เดินป่า		
↓ 3. ถ้ำ/ หินงอก/ หินย้อย	↓ 3. ประเพณีวัฒนธรรมล้านนา	↓ 3. ท่องเที่ยวแบบผจญภัย		
↓ 4. น้ำพุร้อน/ บ่อน้ำร้อน	↓ 4. หมู่บ้านชาวเขา/ กลุ่มชาติพันธุ์	↓ 4. โฮมสเตย์		
↓ 5. ล่องแพ/ ล่องเรือ	↓ 5. อุทยานประวัติศาสตร์	↓ 5. อื่นๆ (ระบุ).....		
↓ 6. ปางช้าง	↓ 6. หัตถกรรมพื้นบ้าน		
↓ 7. สวนสัตว์/ ไนท์ซาฟารี	↓ 7. พิพิธภัณฑ์		
↓ 8. ศูนย์พฤษศาสตร์/ พันธุ์พืช	↓ 8. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม		
↓ 9. โครงการหลวง/แม่ฟ้าหลวง	↓ 9. ชันโตกดินเนอร์		
↓ 10. ฟาร์มกล้วยไม้/งู/ผีเสื้อ	↓ 10. อื่นๆ (ระบุ).....		
↓ 11. สวนผลไม้/ สวนส้ม		
↓ 12. อื่นๆ (ระบุ).....		

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มในการเลือกแพคเกจทัวร์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกซื้อแพคเกจทัวร์	มากที่สุด----->น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
12. ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของบริษัท	↓	↓	↓	↓	↓
13. ความสะดวกในการติดต่อกับบริษัท อาทิ จำนวนสาขาของบริษัท ช่องทางการติดต่อสื่อสาร	↓	↓	↓	↓	↓
14. บริษัทมีการขายทัวร์ผ่านทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ หรือเว็บไซต์	↓	↓	↓	↓	↓
15. บริษัทมีพนักงานที่ออกไปหาลูกค้า	↓	↓	↓	↓	↓
16. ระดับราคาของแพคเกจทัวร์	↓	↓	↓	↓	↓

ส่วนที่ 2(ต่อ) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่มในการเลือกแพคเกจทัวร์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เลือกซื้อแพคเกจทัวร์	มากที่สุด----->น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
17. ความสะดวกในการชำระเงิน อาทิ ผ่อนชำระได้ จ่ายผ่านบัตรเครดิต ช่วงระยะเวลาในการชำระเงิน แต่ละงวด เป็นต้น	↓	↓	↓	↓	↓
18. ความน่าสนใจ/ดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
19. ความน่าสนใจของกิจกรรมที่กำหนดในโปรแกรม การเดินทาง	↓	↓	↓	↓	↓
20. ลักษณะและคุณภาพของที่พักร	↓	↓	↓	↓	↓
21. ลักษณะและคุณภาพของยานพาหนะที่ใช้เดินทาง	↓	↓	↓	↓	↓
22. ความปลอดภัยในการเดินทางท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
23. ระยะเวลา/ช่วงเวลาในการจัดโปรแกรมท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
24. จำนวนของลูกทัวร์ที่ร่วมเดินทางด้วย	↓	↓	↓	↓	↓
25. การส่งเสริมการขาย อาทิ การลดราคาของ แพคเกจทัวร์	↓	↓	↓	↓	↓
26. พนักงานของบริษัทให้คำปรึกษาด้านท่องเที่ยวได้ เป็นอย่างดี	↓	↓	↓	↓	↓
27. คุณภาพของมัคคุเทศก์	↓	↓	↓	↓	↓
28. การตกแต่งบริษัทให้มีความน่าเชื่อถือ	↓	↓	↓	↓	↓
29. โปรแกรมการเดินทางสามารถปรับให้สอดคล้องกับ ความต้องการของลูกค้า	↓	↓	↓	↓	↓
30. บริษัทสามารถให้บริการท่องเที่ยวครบทุกอย่าง (One-Stop Service)	↓	↓	↓	↓	↓

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อโปรแกรมแพคเกจทัวร์

ความคิดเห็นที่มีต่อ โปรแกรมแพคเกจทัวร์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด----->น้อยที่สุด				
	5	4	3	2	1
31. โปรแกรมการท่องเที่ยวเป็นไปตามที่กำหนดไว้	↓	↓	↓	↓	↓
32. แหล่งท่องเที่ยวน่าสนใจ/มีความสวยงาม	↓	↓	↓	↓	↓
33. ปริมาณนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓
34. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำประปา ถนน ห้องน้ำ เป็นต้น	↓	↓	↓	↓	↓
35. คุณภาพการให้บริการของมัคคุเทศก์	↓	↓	↓	↓	↓
36. ที่พักและพาหนะที่ใช้เดินทาง	↓	↓	↓	↓	↓
37. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่าง เดินทาง	↓	↓	↓	↓	↓
38. ความยุติธรรมของราคาสินค้าและบริการในแหล่ง ท่องเที่ยว	↓	↓	↓	↓	↓

39. ปัญหาสำคัญที่ท่านประสบในการเดินทางท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ↓ 1. ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว
- ↓ 2. สภาพภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นระเบียบสวยงาม อาทิ ร้านค้ามีจำนวนมาก ชยะมูลฝอย ฯลฯ
- ↓ 3. ค่าที่พัก/อาหารมีราคาแพง
- ↓ 4. สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวไม่เพียงพอต่อความต้องการ อาทิ ที่จอดรถ ห้องสุขา ป้ายบอกทาง ฯลฯ
- ↓ 5. คุณภาพของไกด์ท้องถิ่นยังไม่ดีพอ
- ↓ 6. ค่าบริการนำเที่ยวมีราคาแพง
- ↓ 7. จำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป
- ↓ 8. การหลอกลวงนักท่องเที่ยว
- ↓ 9. อื่นๆ(ระบุ).....

แบบสอบถามชุดที่ 1

โครงการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ (Free Independent Traveler: FIT)
กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ (เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์
สุโขทัย พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) ที่ธุรกิจนำเที่ยวเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือ และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) ประกอบด้วย (1) โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (2) โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และ (3) โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม

นิยามศัพท์

1. **โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour)** หมายถึง การที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจัดรวมบริการการท่องเที่ยวหลายอย่างเข้าด้วยกันตามความต้องการของนักท่องเที่ยวไทย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่พัก ยานพาหนะ กิจกรรมนันทนาการ หรือบริการอื่นๆ
2. **โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่** หมายถึง โปรแกรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาของการท่องเที่ยว หรือการเพิ่มเติมกิจกรรมใหม่ๆ ของโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เคยจัดอยู่
3. **นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบอิสระ** หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางคนเดียว เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่จัดโปรแกรมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง หรือขอคำแนะนำปรึกษาจากธุรกิจท่องเที่ยว หรือขอปรับโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดทำโดยธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของนักท่องเที่ยว
4. **การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม** หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน การเยี่ยมชมวัฒนธรรมและประเพณี หรือการเยี่ยมชมวิถีชีวิตในชนบท
5. **การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ** หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ทั้งทางบก ทางทะเล และทางดาราศาสตร์ แหล่งภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ เช่น ภูเขา อุโมงค์ ถ้ำ เป็นต้น รวมถึงการท่องเที่ยวทางการเกษตร เช่น วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ เป็นต้น
6. **การท่องเที่ยวเชิงผสม** หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงวัฒนธรรมและเชิงธรรมชาติของการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

ส่วนที่ 1: การให้บริการโปรแกรมเฉพาะหรือคำแนะนำการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ

1. บริษัทของท่านจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเฉพาะ หรือให้คำแนะนำปรึกษา **การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม** แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ (Free Independent Traveler) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน อะไรบ้าง
กรุณาเรียงลำดับโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวแบบอิสระนิยมเดินทาง หรือท่านเห็นว่าเป็นโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ 3 อันดับ โดยเรียงลำดับความนิยมจากมากไปหาน้อย

โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุหริภุญชัย จ.ลำพูน-วัดพระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง)

อันดับ 1:

.....

อันดับ 2:

.....

อันดับ 3:.....

.....

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 2 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุหริภุญชัย จ.ลำพูน-วัดพระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง-วัดพระธาตุแช่แห้ง จ.น่าน-วัดพระธาตุช่อแฮ จ.แพร่)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:.....

.....

.....

อันดับ 3:

.....

.....

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 3 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุหริภุญชัย จ.ลำพูน-วัดพระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง-วัดพระธาตุแช่แห้ง จ.น่าน-วัดพระธาตุช่อแฮ จ.แพร่-วัดศรีโคมคำ จ.พะเยา-วัดร่องขุน จ.เชียงราย)

อันดับ 1:
.....

อันดับ 2:
.....

อันดับ 3:
.....

2. บริษัทของท่านจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเฉพาะ หรือให้คำแนะนำปรึกษา **การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ** แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ (Free Independent Traveler) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน อะไรบ้าง

กรุณาเรียงลำดับโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวแบบอิสระนิยมเดินทาง หรือท่านเห็นว่าเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ 3 อันดับ โดยเรียงลำดับความนิยมจากมากไปหาน้อย

โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน** (อาทิเช่น ช้างและล่องแพ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่-ถ้ำเชียงดาว จ.เชียงใหม่-ฟาร์มกล้วยไม้ อ.แมริม จ.เชียงใหม่)

อันดับ 1:
.....

อันดับ 2:
.....

อันดับ 3:
.....

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 2 วัน** (อาทิเช่น ดอยอินทนนท์ -น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกแม่ยะ-โครงการหลวงดอยอินทนนท์-ชี้ช้างล่องแพ อ.แม่แตง-โครงการหลวงดอยอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่)

อันดับ 1:

.....

อันดับ 2:

.....

อันดับ 3:

.....

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 3 วัน** (อาทิเช่น ชี้ช้างและล่องแพ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่-ถ้ำเชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่-ล่องแพแม่น้ำกก จ.เชียงราย-สวนแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:

.....

.....

3. บริษัทของท่านจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเฉพาะ หรือให้คำแนะนำปรึกษา **การท่องเที่ยวเชิงผสม** แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ (Free Independent Traveler) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน อะไรบ้าง

กรุณาเรียงลำดับโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงผสมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวแบบอิสระนิยมเดินทาง หรือท่านเห็นว่าเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ 3 อันดับ โดยเรียงลำดับความนิยมจากมากไปหาน้อย

โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวเชิงผสมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ อ.เมือง-ดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง -ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่)

อันดับ 1:

.....

อันดับ 2:

.....

อันดับ 3:

.....

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 2 วัน** (อาทิเช่น ดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุนฤขัย จ.ลำพูน -ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จ.ลำปาง-วัดพระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:

.....

.....

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 3 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่-ชี้ช้างและล่องแพ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่-ดอยแม่สลอง อ.แม่จัน จ.เชียงราย-วัดพระธาตุดอยตุง จ.เชียงราย-สวนแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:
.....
.....

**ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เสนอแก่นักท่องเที่ยวชาวไทย
ที่เดินทางแบบอิสระ**

4. **โปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่**ที่บริษัทของท่านหรือตัวท่านเองเห็นว่ามีความน่าสนใจ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวแบบอิสระ(Free Independent Traveler) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

กรุณาระบุโปรแกรม/เส้นทาง หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ท่านเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ

4.1 **โปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวใหม่เชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน**

อันดับ 1:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ 2:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ 3:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

4.2 โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวใหม่เชิงธรรมชาติในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน

อันดับ 1:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ 2:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ 3:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

4.3 โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวใหม่เชิงผสมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน

อันดับ 1:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ 2:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ 3:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

5. ชื่อ.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....
6. บริษัท.....
เลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....Email.....
7. เว็บไซต์บริษัท(ถ้ามี).....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทรศัพท์ 053-942130-1 โทรสาร 053-942131

Email apichart@ba.cmu.ac.th

แบบสอบถามชุดที่ 2

โครงการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปเพื่อตอบสนองความต้องการ
พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม (Package Tour)
กรณีศึกษา 15 จังหวัดภาคเหนือ(เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ สุโขทัย
พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร)

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสำรวจโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) ที่ธุรกิจนำเที่ยวเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยใน 15 จังหวัดภาคเหนือ และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาโปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour) ประกอบด้วย (1) โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (2) โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและ (3) โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม

นิยามศัพท์

1. **โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูป (Package Tour)** หมายถึง การที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจัดรวมบริการการท่องเที่ยวหลายอย่างเข้าด้วยกันตามความเหมาะสม ทั้งแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ยานพาหนะ กิจกรรมนันทนาการ หรือบริการอื่นๆ แก่นักท่องเที่ยวชาวไทย
2. **โปรแกรมการท่องเที่ยวสำเร็จรูปแบบใหม่** หมายถึง โปรแกรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาของการท่องเที่ยว หรือการเพิ่มเติมกิจกรรมใหม่ๆ ของโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เคยจัดอยู่
3. **นักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบกลุ่ม** หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเป็นกลุ่มตามโปรแกรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นโดยธุรกิจท่องเที่ยว
4. **การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม** หมายถึง หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน การเยี่ยมชมวัฒนธรรมและประเพณี หรือการเยี่ยมชมวิถีชีวิตในชนบท
5. **การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ** หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศทั้งทางบก ทางทะเล และทางดาราศาสตร์ แหล่งภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ เช่น ภูเขา อุโมงค์ ถ้ำ เป็นต้น รวมถึงการท่องเที่ยวทางการเกษตร เช่น วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ เป็นต้น
6. **การท่องเที่ยวเชิงผสม** หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทั้งเชิงวัฒนธรรมและเชิงธรรมชาติของการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้ง

ส่วนที่ 1: การให้บริการโปรแกรมการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม

1. บริษัทของท่านจัด โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม (Package Tour) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน อะไรบ้าง

กรุณาเรียงลำดับโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มนิยมเดินทาง หรือท่านเห็นว่าเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวไทยแบบกลุ่ม 3 อันดับ โดยเรียงลำดับความนิยมจากมากไปหาน้อย

โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

➤ ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุนครชัย จ.ลำพูน-วัดพระธาตูลำปางหลวง จ.ลำปาง)

อันดับ 1:

.....

อันดับ 2:

.....

อันดับ 3:

.....

➤ ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 2 วัน (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุนครชัย จ.ลำพูน-วัดพระธาตูลำปางหลวง จ.ลำปาง-วัดพระธาตุแช่แห้ง จ.น่าน-วัดพระธาตุช่อแฮ จ.แพร่)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:

.....

.....

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 3 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุหริภุญชัย จ.ลำพูน-วัดพระธาตุลำปางหลวง จ.ลำปาง-วัดพระธาตุแช่แห้ง จ.น่าน-วัดพระธาตุช่อแฮ จ.แพร่-วัดศรีโคมคำ จ.พะเยา-วัดร่องขุน จ.เชียงราย)

อันดับ 1:
.....
.....

อันดับ 2:
.....
.....

อันดับ 3:
.....
.....

2. บริษัทของท่านจัด**โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ**แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม (Package Tour) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน อะไรวาง

กรุณาเรียงลำดับโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มนิยมเดินทาง หรือท่านเห็นว่าเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยแบบกลุ่ม 3 อันดับ โดยเรียงลำดับความนิยมจากมากไปหาน้อย

โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน** (อาทิเช่น ช้างและล่องแพ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่-ถ้ำเชียงดาว จ.เชียงใหม่-ฟาร์มกล้วยไม้ อ.แมริม จ.เชียงใหม่)

อันดับ 1:
.....

อันดับ 2:
.....

อันดับ 3:
.....

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 2 วัน** (อาทิเช่น ดอยอินทนนท์ -น้ำตกแม่กลาง-น้ำตกแม่ยะ-โครงการหลวงดอยอินทนนท์-ชี้ช้างล่องแพ อ.แม่แตง-โครงการหลวงดอยอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่)

อันดับ 1:

.....

อันดับ 2:

.....

อันดับ 3:

.....

➤ **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 3 วัน** (อาทิเช่น ชี้ช้างและล่องแพ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่-ถ้ำเชียงดาว อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่-ล่องแพแม่ห้าก จ.เชียงราย-สวนแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:

.....

.....

3. บริษัทของท่านจัด**โปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงผสม**แก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม (Package Tour) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง1-3 วัน อะไรบ้าง

กรุณาเรียงลำดับโปรแกรม/เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงผสมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือที่นักท่องเที่ยวแบบกลุ่มนิยมเดินทาง หรือท่านเห็นว่าเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยแบบกลุ่ม 3 อันดับ โดยเรียงลำดับความนิยมจากมากไปหาน้อย

โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวเชิงผสมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 1 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ อ.เมือง-ดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง -ศูนย์หัตถกรรมบ้านถวาย อ.หางดง จ.เชียงใหม่)

อันดับ 1:

.....

อันดับ 2:

.....

อันดับ 3:

.....

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 2 วัน** (อาทิเช่น ดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่-วัดพระธาตุนฤขัย จ.ลำพูน -ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จ.ลำปาง-วัดพระธาตูลำปางหลวง จ.ลำปาง)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:

.....

.....

- **ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว 3 วัน** (อาทิเช่น วัดพระธาตุดอยสุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอินทนนท์ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่-ชี้ช้างและล่องแพ อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่-โครงการหลวงดอยอ่างขาง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่-ดอยแม่สลอง อ.แม่จัน จ.เชียงราย-วัดพระธาตุดอยตุง จ.เชียงราย-สวนแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย)

อันดับ 1:

.....

.....

อันดับ 2:

.....

.....

อันดับ 3:
.....
.....

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะโปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เสนอแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม

4. **โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวรูปแบบใหม่**ที่บริษัทของท่านหรือตัวท่านเองเห็นว่ามีความน่าสนใจ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวแบบกลุ่ม(Package Tour) ในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ
กรุณาระบุโปรแกรม/เส้นทาง หรือกิจกรรมที่ท่านเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่จะนำเสนอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบกลุ่ม

4.1 **โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวใหม่เชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน**

อันดับ 1:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ2:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ3:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

4.2 โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวใหม่ เชิงธรรมชาติในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน

อันดับ 1:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ2:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ3:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

4.3 โปรแกรม/เส้นทางท่องเที่ยวใหม่ เชิงผสมในพื้นที่ 15 จังหวัดภาคเหนือ โดยมีระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยวระหว่าง 1-3 วัน

อันดับ 1:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ2:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

อันดับ3:
.....
.....

ระยะเวลาเดินทางท่องเที่ยว วัน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

5. ชื่อ.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....
6. บริษัท.....
เลขที่.....ต.รอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....Email.....
7. เว็บไซต์บริษัท(ถ้ามี).....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัย

ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทรศัพท์ 053-942130-1 โทรสาร 053-942131

Email apichart@ba.cmu.ac.th

ภาคผนวกที่ 4

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในภาคเหนือ

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในภาคเหนือ

ดอยแม่สลอง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ที่มา : www.travelfortoday.com

ดอยแม่สลอง เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านสันติคีรี เดิมชื่อบ้านแม่สลองนอก เป็นชุมชนผู้อพยพจาก กองพล 93 ซึ่งอพยพจากประเทศพม่าเข้ามาในเขตไทย จำนวนสองกองพันคือ กองพันที่ 3 เข้ามาอยู่ที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ และกองพันที่ 5 อยู่ที่บ้านแม่สลองนอก ตั้งแต่ปี 2504 บนดอยแม่สลองมีสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่งให้ได้ชื่นชมกัน เช่น ในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ จะเห็น ดอกนางพญาเสือโคร่ง ซึ่งเป็นซากุระพันธุ์ที่เล็กที่สุด สีชมพูอมขาว จะบานสะพรั่งตลอดแนวทางขึ้นดอยแม่สลอง เป็นพันธุ์ไม้ที่หาชมได้ยากในเมืองไทย เพราะจะเจริญเติบโตอยู่แต่เฉพาะในภูมิอากาศหนาวจัดเท่านั้น สุสานนายพลตัวน ผู้นำแห่งกองพัน 5 ซึ่งเสียชีวิตที่นี่ เป็นสุสานที่สร้างด้วยหินอ่อนอยู่บนเขา จากสุสานสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของทะเลภูเขาได้ และไม่ควรพลาดการชิมชารสชาตีกลมกล่อม หอม ซึ่งจะมีอยู่หลายร้านในหมู่บ้านและหาซื้อกลับบ้านไปเป็นของฝาก

ดอกซากุระ บนเส้นทางเข้าสู่หมู่บ้านสันติคีรี ทั้งด้านกิวสะไต และบ้านอี้อ้อมสามแยกจะปลูกต้นนางพญาเสือโคร่งเรียงรายสองข้างทาง เป็นระยะทางกว่า 4 กิโลเมตร ต้นนางพญาเสือโคร่งจะทิ้งใบจนหมด และผลิดอกสีชมพูพราวไปทั้งต้น ในหน้าหนาวดูราวกับดอกซากุระของญี่ปุ่นสวยงามมาก ต้นนางพญาเสือ

โค้งเหล่านี้เป็นไม้พื้นถิ่นบนดอยทางภาคเหนือเป็นไม้โตเร็ว นางพญาเสือโค้งบนดอยแม่สลองนำมาปลูกไว้ ในช่วงปี พ.ศ.2525 ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือ ระหว่างเดือน ธันวาคม-กุมภาพันธ์

อุทยานนายพลด้วน ตั้งอยู่บนเนินที่ระดับความสูงประมาณ 1,300 เมตร สามารถมองเห็นบ้านสันติคีรีในหุบต่ำลงไปเบื้องล่างเป็นจุดชมทิวทัศน์ของหมู่บ้านที่จุดหนึ่ง ด้านหน้ามีร้านชาสองร้านซึ่งจะเชิญชวนให้ผู้มาเยือนได้ทดลองชิมชา

พระบรมธาตุเจดีย์ศรีนครินทราสถิตมหาสันติคีรีตั้งอยู่บนยอดสูงสุดที่ระดับความสูง 1,500 เมตรเหนือหมู่บ้านสันติคีรี สร้างแล้วเสร็จเมื่อราวปี พ.ศ.2539 เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าเจดีย์แบบล้านนาประยุกต์ บนฐานสี่เหลี่ยมลดชั้น สูงประมาณ 30 เมตร ฐานกว้างด้านละประมาณ 15 เมตร ประดับกระเบื้องสีเทา มีซุ้มจะนำด้านละสามซุ้ม เรือนธาตุประดับพระพุทธรูปยืนสี่ทิศ องค์ระฆังประดับแผ่นทอง แกะสลักลวดลายใกล้เคียงกับองค์เจดีย์เป็นวิหารแบบล้านนาประยุกต์ ที่ตั้งของพระบรมธาตุฯ เป็นจุดสูงสุดของเทือกดอยแม่สลองจึงชมทิวทัศน์ได้กว้างไกลโดยเฉพาะในยามเย็น ขณะเดียวกันองค์พระธาตุยังเด่นเป็นสง่ามองเห็นแต่ไกล เป็นสัญลักษณ์อีกอย่างของดอยแม่สลอง

ชาอู่หลงเป็นพืชเศรษฐกิจของบ้านสันติคีรี ในพื้นที่ปลูกหลายพันไร่ มีต้นชามากกว่า 2 ล้านต้น ที่นี้จึงมีไร่ชา โรงอบชา และร้านจำหน่ายชาหลายสิบร้านเรียงรายบนถนนสายหลักที่ผ่านกลางหมู่บ้าน ชาที่มีชื่อเสียงคือ ชาอู่หลง ซึ่งมีกลิ่นหอมพิเศษต้องมีวิธีการดื่มเฉพาะแบบชาวดัหวัน ร้านจำหน่ายชาทุกร้าน เช่น วังพุดตาน ร้านชานายพลด้วน จะเชิญชวนให้ผู้มาเยือนได้ทดลองชิมชา พุดคุยสอบถามถึงวิธีการชงชา เลือกร้านชงชา อูปรกรณ์ชงชาแบบต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถไปชมไร่ชา การเก็บชาโดยไม่เสียค่าบริการได้อีกด้วย

ภูโคลน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภูโคลนอยู่ไม่ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนเท่าใดนัก เมื่อมองสภาพภูมิทัศน์ที่ทิวเขาไปทีเห็น “ภูโคลน” ก็คงจะไม่แตกต่างไปจากภูเขาอื่นๆแต่ลึกลงไปได้ดินนั้นกลับเป็นทะเลสาบใต้ดินที่มีสายน้ำแร่อันทรงคุณค่า และพบว่าตะกอนโคลนที่ปนเปื้อนมากับน้ำแร่นั้นเป็นโคลนบำบัดที่มีคุณประโยชน์อุดมไปด้วยแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์กับผิวหนังและระบบไหลเวียนเลือด

เดิมพื้นที่บริเวณภูโคลนมีธารน้ำแร่ที่ชาวบ้านเชื่อว่าเมื่อได้แช่น้ำแร่แล้วจะช่วยบำบัดทำให้หายจากอาการเจ็บป่วยได้เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2538 จึงได้ทำการขุดสำรวจพื้นที่บริเวณภูโคลนเพราะคาดว่าจะมีน้ำแร่แต่เมื่อขุดขึ้นมาปรากฏว่ากลายเป็นโคลนร้อน ที่มีความร้อน 60 – 140 องศาเซลเซียสมีลักษณะเป็นโคลนเดือดบริสุทธิ์สีดำที่ขึ้นมากับน้ำแรมีกลิ่นของกำมะถัน จึงได้ส่งน้ำแร่และโคลนไปตรวจสอบและวิจัยที่สถาบัน THERMALIUM LUXEUIL LABORATORIE ในประเทศฝรั่งเศสนานถึง 4 ปี แล้วก็พบว่าโคลนและน้ำแร่ธรรมชาติที่พบนั้นมีแร่ธาตุหลายชนิดมีคุณสมบัติเทียบเท่ากับโคลนจากทะเล DEAD SEA ในประเทศอิสราเอลที่ถือว่าเป็นโคลนจากทะเลที่ดีที่สุดในโลก ซึ่งปัจจุบันมีการค้นพบแหล่งโคลนบำบัด จากสายน้ำแร่ใต้ดินที่มีคุณสมบัติดังกล่าวเพียงแค่ 3 แหล่งเท่านั้นในโลก คือที่ ภูโคลน จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอีก 2 แห่งอยู่ที่แหล่งน้ำแร่ธรรมชาติจากเทือกเขาทางภาคกลางในประเทศฝรั่งเศส และโคลนจากประเทศโรมาเนีย

“ภูโคลน” ได้ถูกจัดให้เป็น 1 ใน Unseen Thailand จึงยิ่งทำให้ “ภูโคลน” เป็นที่รู้จักมากขึ้น แต่หากเพียงแค่ความแปลกหรือเป็นสิ่งที่หายากคงไม่ใช่ประเด็นที่จะทำให้ผู้คนกล่าวถึงและให้ความนิยมเท่ากับคุณสมบัติของโคลนสุขภาพที่ทำให้ผิวพรรณสะอาดใส เนียนนุ่มช่วยดูดซับความมันส่วนเกินและสิ่งสกปรกที่ติดตามรูขุมขนซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดสิวเสี้ยนและริ้วรอยหมองคล้ำอีกทั้งส่วนผสมของแร่ธาตุที่สำคัญยังเป็นอาหารบำรุงเซลล์ผิวและช่วยกระตุ้นให้เซลล์ผิวทำงานอย่างมีประสิทธิภาพความมหัศจรรย์ของธรรมชาติมีปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ ซึ่ง “ภูโคลน” เองก็เป็นผลผลิตหนึ่งจากธรรมชาตินำมาสู่การค้นพบของมนุษย์และสรรค์สร้างให้เกิดประโยชน์สุดท้ายนำมาสู่การส่งเสริมรายได้และการท่องเที่ยว โคลน “ภูโคลน” จึงเป็นโคลนธรรมชาติที่ไม่ธรรมดาเลย

แร่ธาตุที่สำคัญที่พบในโคลน “ภูโคลน” ได้แก่ แคลเซียม ช่วยปรับสภาพความสมดุลของผิวไม่ให้เกิดความแห้งกร้าน โบรไมน์ มีฤทธิ์สามารถฆ่าเชื้อโรคให้ผิวได้ปลอดภัย คลอไรน์ ช่วยบำรุงและควบคุมความชื้นของเซลล์ผิว ไปแทสเซียม ช่วยบำรุงผิวแมกนีเซียม ช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมผิวหนังที่เสื่อมสภาพไป โซเดียมช่วยกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ผิว

โบราณสถานเวียงเกาะกลาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน

เวียงเกาะกลาง เป็นโบราณสถานที่ตั้งอยู่บริเวณวัดเกาะกลาง ตำบลบ้านเรื่อน อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นแหล่งโบราณสถานที่มีความโดดเด่นดึงดูดความสนใจอย่างมาก เนื่องจากเหตุผล ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก เพราะเป็นชุมชนแห่งเดียวในลำพูนที่ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายมอญ(ทางเหนือ เรียกว่า “เม็ง”) อาศัยอยู่ราว ๗๐๐ ครัวเรือน ซึ่งชุมชนชาวเม็งบ้านหนองดู่บ้านบ่อควา อำเภอป่าซาง ณ ริมแม่น้ำแม่ปิงปากตะวันออกในเขตอำเภอป่าซางนี้ มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับชาวเม็ง ณ บ้านต้นโชค เขตอำเภอสันป่าตอง ณ อีกปากหนึ่งของแม่น้ำปิงจนเกิดมีผู้ตั้งคำถามว่า ชาวมอญกลุ่มนี้เข้ามาอาศัยอยู่ในดินแดนริมแม่น้ำปิงได้อย่างไรตั้งแต่เมื่อไร ด้วยเหตุผลใด เพิ่งอพยพมาสมัยรัชกาลที่ ๒ หรือสืบเชื้อสายมาจากชาวมอญโบราณแห่งอาณาจักรหริภุญไชย ในฐานะลูกหลานพระนางจามเทวี (เป็น”เม็งบุตร”) กลุ่มสุดท้ายกลุ่มเดียวที่ยังหลงเหลืออยู่ โดยไม่ถูกชาว”ไทยโยน”กลุ่มใหม่กลืน

ประการที่สอง ชุมชนแห่งนี้มีตำนานเรื่องเล่าเชิงมุขปาฐะเกี่ยวกับชาติกำเนิดของพระนางจามเทวี ปฐมกษัตริย์ในทฤษฎีที่เป็นของตนเอง ซึ่งขัดแย้งกับตำนานฉบับคลาสสิกที่รจนาขึ้นโดยพระภิกษุสมัยล้านนา เมื่อ ๕๐๐ ปีที่แล้วอย่างมาก นั่นคือความเชื่อว่าพระนางจามเทวีเป็นธิดาของเศรษฐีอินตา เกิดที่บ้านหนองดู่ เป็นชาวป่าซาง ต่อมาเติบโตได้ร่ำเรียนศิลปวิทยาการกับพระฤาษีวาสุเทพ แล้วล่องลอยไปกับกระแสน้ำ เพื่อไปอยู่ในราชสำนักกรุงละโว้ ในฐานะพระธิดาบุญธรรม ในที่สุดได้กลับคืนสู่มาตุภูมินครหริภุญชัย คติชนวิทยาหน้านี้เป็นเรื่องราวที่ไม่เพียงแต่มีสีสันเท่านั้น ทว่ายังนำศึกษาค้นคว้าว่าจะมีความจริง-เท็จประการใด เพราะ

จวบจนปัจจุบันก็ยังไม่มีการก่อสร้างเรื่องชาติกำเนิดของพระนางจามเทวีให้ชัดเจน ทั้งนี้การศึกษาหลักฐานด้านโบราณคดีน่าจะช่วยให้ประวัติศาสตร์อันคลุมเครือและมีดมนบางหน้าคลีคลายลงบ้าง

ประการที่สาม โบราณสถานบริเวณเวียงเกาะกลางซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะสร้างขึ้นตั้งแต่ปลายสมัยทวารวดีหรือเป็นอย่างน้อย ยังคงหลงเหลือร่องรอยอยู่อย่างเป็นกลุ่มเป็นก้อนมากกว่าชุมชนใดๆในจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย ๑. ซุ้มประตูโขง ๒. เจดีย์หมายท่า ๓. ซากฐานอุโบสถ ๔. มณฑปโขงพระ ๕. เจดีย์ประธาน ๖. มณฑปอุทกสีมาบนเนินนอกกำแพงวัด ๗. เนินแม่หม้าย ๘. ฐานวิหารหลวง ๙. ฐานพระนอน พบว่ากลุ่มโบราณสถานเหล่านี้มีการสร้างทับซ้อนกันหลายยุคสมัย หลายเทคนิคกรรมวิธี จากหลักฐานด้านโบราณวัตถุที่พบส่วนใหญ่เกือบ ๒๐๐๐ ชิ้น คือประติมากรรมปูนปั้นอันงดงามซึ่งยากแก่การกำหนดอายุ เนื่องจากมีความคาบเกี่ยวและทับซ้อนกันหลายยุคสมัย นับแต่อิทธิพลแบบทวารวดี เขมร ลังกา สุโขทัย และล้านนา สิ่งที่น่าสนใจคือปูนปั้นเหล่านี้มีการขึ้นลายด้วยความเชื่อมั่น เจนจัดมีการทำกรอบคล้าย “บราลี” ต่างกับปูนปั้นที่วัดเจ็ดยอดที่นำมาประดับตามผนังอาคาร สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ควรมีการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ต่อไปเป็นอย่างยิ่ง

เหตุผลทั้งสามข้อนี้เองที่เป็นแรงจูงใจหลักทำให้เกิดมีโครงการบูรณะชุดแต่งโบราณสถานเวียงเกาะกลางขึ้นมาในปี ๒๕๔๘-ปัจจุบัน ด้วยความร่วมมือด้านวิชาการจากกรมศิลปากรภายใต้การสนับสนุนงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และจากจังหวัดลำพูน อันถือว่าเป็นโครงการนำร่องอันดับแรกของ “การผลักดันเมืองลำพูนสู่มรดกโลก”

วัดพระแก้วดอนเต้าสุชาดาราม อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

ที่มา : www.dhammathai.org

พระอารามหลวงชั้นตรีชนิดสามัญ ตั้งอยู่ที่ ตำบลเวียงเหนือ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง มีเนื้อที่ 51 ไร่ 2 งาน 61 ตารางวา เป็นวัดที่เก่าแก่และสวยงามมีอายุนับพันปี เคยเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหายานรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 1979 เป็นเวลานานถึง 32 ปี เหตุที่วัดนี้ได้ชื่อว่าวัดพระแก้วดอนเต้า มีตำนานกล่าวว่า นางสุชาดาได้พบแก้วมรกตในแดงโม (หมากเต้า) และนำมาถวายเจ้าอาวาสเพื่อแกะสลักเป็นพระพุทธรูป ซึ่งก็คือ พระแก้วดอนเต้า ซึ่งต่อมาได้รับการอัญเชิญไปประดิษฐานที่วัดพระธาตุลำปางหลวง เนื่องจากวัดพระแก้วดอนเต้า และ วัดสุชาดาราม นั้นร้างลง แต่มีการสันนิษฐานเพิ่มว่าน่าจะเป็นเพราะย่านนี้เป็นสวนหมากเต้า และเป็นที่ดิน จึงชื่อพระธาตุว่า พระบรมธาตุดอนเต้า และชื่อวัดว่า วัดพระธาตุดอนเต้า และต่อมาเมื่อมีการประดิษฐานพระแก้วดอนเต้า จึงเปลี่ยนชื่อเป็นวัดพระแก้วดอนเต้า

วัดพระแก้วดอนเต้า เป็นที่ตั้งของพระบรมธาตุดอนเต้า ซึ่งเป็นพระเจดีย์องค์ใหญ่ บรรจุพระเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า มณฑปศิลปะพม่า ลักษณะงดงาม ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ใหญ่และวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่ พอๆกับการสร้างวัดนี้นอกจากนี้ยังมีวิหารหลวงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ล้านนา และวิหารพระเจ้าทองทิพย์

พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา : <http://www4.sac.or.th/museumdatabase/>

พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นสถานที่จัดแสดง สิ่งของ เครื่องใช้ของทหารญี่ปุ่นครั้งสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากในช่วงสงครามอำเภอขุนยวมเคยเป็นที่ตั้งฐานของทหารญี่ปุ่นเป็นเวลาประมาณ 4-5 ปี มีทหารญี่ปุ่นจำนวนมากประจำการ ตั้งแต่สงครามเริ่มจนยุติ ดังนั้น จึงมีสิ่งของ เครื่องใช้ ของทหารญี่ปุ่นหลงเหลืออยู่ในหมู่บ้านจำนวนไม่น้อย พิพิธภัณฑ์ได้เก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล สิ่งของเครื่องใช้ ภาพ

เสียง บุคคล สถานที่ และบันทึกความทรงจำของทวารภูมิจึงเพื่อเผยแพร่เรื่องราวช่วงหนึ่งแห่งประวัติศาสตร์ให้เป็นอนุสรณ์แห่งความทรงจำให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ และเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้สนใจตลอดจนบุคคลทั่วไป

คุ้มวงศ์บุรี อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ที่มา: <http://notbirth.multiply.com/>

ตั้งอยู่ที่ 50 ถนนคำลือ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างด้วยไม้สักทองทั้งหลัง สร้างขึ้นเมื่อปี 2450 โดยเจ้าพรหม(หลวงพงษ์พิบูลย์) และเจ้าสุนันตา วงศ์บุรี ธิดาเจ้าบุรี (พระยาบุรีรัตน) ซึ่งมีอาชีพทำสัมปทานป่าไม้ ฝีมือช่างเงินจากมณฑลทวายตั้ง โดยมีช่างชาวไทยเป็นผู้ช่วย ใช้ระยะเวลาก่อสร้างนาน 3 ปี ลักษณะเป็นบ้านไม้สักสองชั้นแบบยุโรปประยุกต์ แต่การออกแบบต่างๆยังคงเอกลักษณ์บ้านทรงไทยไว้ เช่น ฐานเป็นอิฐและซีเมนต์สูงจากพื้น 1 เมตรหลังคาสูงสองชั้นทรงปั้นหยาเพดานสูงมีช่องระบายลมระหว่างชั้นทั้งสองเพื่อเพิ่มการไหลเวียนของอากาศ เนื่องจากบ้านหันหน้าเข้าทางทิศตะวันตกเฉียงใต้เพื่อให้มีลมพัดเย็นในช่วงฤดูร้อนเน้นความโปร่งโล่งสบาย เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวกแม้อากาศภายนอกจะร้อนจัด แต่ภายในบ้านกลับเย็นสบาย

จุดเด่นของอาคารคือเอกลักษณ์ที่ช่างไม้ท้องถิ่นเติมแต่งไว้อย่างงดงามอ่อนช้อยด้วยลวดลายของไม้สักแกะสลักบริเวณหน้าจั่ว ชายคา ระเบียง ช่องลม ชายน้ำ ประตู หน้าต่าง ลวดลายส่วนใหญ่เป็นลายเครือเถาที่เรียกว่าทรงขนมปังขิง สอดรับกับเรือนสีชมพู แม้จะผ่านการซ่อมแซมในภายหลังแต่ลวดลายแกะสลักยังคงเป็นของเดิม ส่วนหลังคาไม้สักเดิมด้วยเพราะผ่านช่วงเวลาที่ยาวนานจึงถูกปรับเปลี่ยนเป็นหลังคาเหล็กแทน เมื่อพ.ศ.2518 เข้าไปภายในบ้านสัมผัสกลิ่นอายในอดีตด้วยข้าวของเครื่องใช้เก่าแก่ของตระกูลที่ตกทอดกันมาหลายชั่วอายุคนนำมาตกแต่งไว้ ทั้งเครื่องแต่งกาย ที่เป็นเสื้อผ้าไหมทอด้วยเงินของเจ้าหลวงพิบูลย์ เครื่องเรือน เครื่องเงิน เครื่องปั้นดินเผา เอกสารสำคัญ เช่น เอกสารการซื้อขายทาส นอกจากนี้ยังมี "ผางกลาง" กระดังขนาดใหญ่ที่ใช้วางบนหลังวัวจำฝูงเพื่อนำวัวไม่ให้พลัดหลงฝูง ขึ้นที่นำมาแสดงเชื่อว่าทำขึ้นมาเพื่อประดับบ้าน ยกบ้านของพระยาบุรีรัตนที่มีพระราชลัญจกร รัชกาลที่ 5 ประทับอยู่และสัญญาบัตรที่โปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้

พระยาบุรีรัตนเมืองแพร์เป็นเสนาตำแหน่งนาเมืองแพร์ เมื่อปี ร.ศ.199 (พ.ศ.2443) และ
 พัดลมเก่าจากยุโรป

คุ้มวงศ์บุรียังสร้างเชื่อมต่อกับบ้านอีกหลังหนึ่งซึ่งอยู่ด้านหลังคาดว่าสร้างขึ้นในสมัยแม่เจ้าบัวถา มหา
 ยศปัญญา ภรรยาคนแรกของเจ้าพิริยเทพวงศ์(เจ้าหลวงเมืองแพร์องค์สุดท้าย) และเป็นพี่สาวของพระยาบุรี
 รัตน จากการดูแลของทายาทสืบต่อจากรุ่นสู่รุ่น คุ้มวงศ์บุรีได้รับรางวัลอนุรักษ์ดีเด่นปี 2536 ของสมาคม
 สถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ เคยใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์หลายเรื่อง

เวียงกุมกาม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา: <http://www.ezytrip.com/>

เวียงกุมกาม เป็นเมืองโบราณที่พญามังราย(พ่อขุนเม็งราย) ทรงโปรดเกล้าฯให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1829
 มีคูเวียงอยู่ 4 ด้านเพื่อไขแม่น้ำปิงให้ขังไว้ในคูเมืองจากการสำรวจพบว่ามีโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในเวียงกุม
 กาม และใกล้เคียง 20 แห่ง ทั้งที่เป็นซากโบราณสถาน และเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำวัดอยู่โบราณสถาน
 ที่สำคัญได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดช้างค้ำ วัดน้อย วัดปู่เปี้ย วัดกู่ขาว วัดอীগัว วัดหัวหนอง และวัดปู่ซัง

จากการศึกษาภาพถ่ายทางอากาศ และการสำรวจทางโบราณคดี มีร่องรอยแนวกำแพงเวียงทางทิศ
 ใต้คูเวียงทางทิศเหนือและทิศตะวันออก สันนิษฐานตามสภาพว่า เวียงมีลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง
 600 เมตร ยาว 850 เมตร โดยประมาณ สำนักงานศิลปากรที่ 8 เชียงใหม่ กรมศิลปากร ดำเนินการขุดค้น
 ขุดแต่ง และอนุรักษ์โบราณสถาน ที่อยู่ทั้งภายใน และภายนอกเวียงแล้ว จำนวน 42 แห่ง ยืนยันว่าฐาน
 โบราณสถานทุกแห่งถูกทับถมด้วยตะกอนน้ำท่วม ในระดับ 1-2 เมตร เวียงกุมกามในปัจจุบัน จึงมีสภาพ
 ดังเช่น “นครโบราณใต้พิภพ”ที่ถูกเปิดเผยออกมาให้สาธารณชนได้รับรู้

น้ำตกขุนกรณ์ จังหวัดเชียงราย

ที่มา: <http://www.thai-tour.com/>

เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดเชียงราย สภาพพื้นที่ล้อมรอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนมีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 700-1,500 เมตรโดยใช้เวลาเดินทางจากตัวเมืองเชียงรายประมาณ 30 นาทีเมื่อก้าวลงจากรถจะได้สัมผัสกับความร่มรื่นเย็นสบายจากธรรมชาติที่คอยต้อนรับผู้มาเยือนตลอดเวลาที่นี้ทุกท่านจะได้พบกับ น้ำตกขุนกรณ์ ที่ได้ชื่อว่าเป็นน้ำตกที่สูงที่สุดในจังหวัดเชียงราย มีความสูงที่น้ำตกลงมาถึงด้านล่างประมาณ 70 เมตร นอกจากนี้ยังมี น้ำตกผีเสื้อที่สำรวจพบผีเสื้ออยู่หลายชนิด และ น้ำตกห้วยเล่าอ้าย ที่ยังคงความสมบูรณ์ตามธรรมชาติอยู่ ตลอดทางเดินเข้าชมน้ำตก จะพบพันธุ์ไม้ต่างๆขึ้นให้เห็นอยู่มากมาย อาทิ ไม้ขนาดใหญ่ ไม้คลุมดิน กัลว้ายไม้ และเฟิร์น โดยมีเสียงน้ำ เสียงนก เสียงแมลงต่างๆ คอยช่วยเสริมให้บรรยากาศเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น สำหรับผู้ที่ชอบสัมผัสธรรมชาติ ทางวนอุทยานน้ำตกขุนกรณ์ยังมีเส้นทางเดินเท้าศึกษาธรรมชาติ เพื่อให้ได้ศึกษาธรรมชาติ โดยมีจุดที่น่าสนใจให้ศึกษาตลอดเส้นทางไม่ว่าจะเป็น กัลว้ายไม้หายาก รอยต่อป่า จุดเริ่มต้นของสายธาร ซึ่งหากได้เข้าไปสัมผัสอย่างใกล้ชิดแล้วจะพบคุณค่าและความสำคัญของธรรมชาติได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีสถานที่สำหรับกางเต็นท์พักผ่อน และยังมีร้านค้าเล็กๆจำหน่ายสินค้าและอาหารไว้สำหรับนักท่องเที่ยวตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น

บ้านดอนหลวง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

ที่มา : <http://travel.sanook.com/>

บ้านดอนหลวง ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง เป็นแหล่งผลิตผ้าฝ้ายทอมือที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ รวมถึงเป็นชุมชนที่งดงามทั้งธรรมชาติและวัฒนธรรม และเป็นหมู่บ้าน OTOP ดีเด่นระดับประเทศ

บ้านเรือนสวย แบบมีเสน่ห์ ความรู้สึกแรกเมื่อสัมผัสที่บ้านดอนหลวง อดแปลกใจไม่ได้กับความสวยงามของบ้านเรือนในชุมชน แทบทุกหลังมีลักษณะบ้านทรงโบราณ ผสมผสานกับการตกแต่งสมัยใหม่ บรรยากาศเรียบง่ายสะอาด แทบจะไม่พบขยะสักชิ้นตักตามเส้นทางเดิน และเมื่อเดินต่อเข้าไป สองข้างทางขนานด้วยร้านขายผ้าฝ้ายทอมือเรียงรายต่อกัน มีทั้งร้านหรูและเล็ก สลับกับวิถีชีวิตชาวบ้าน กำลังทอผ้าฝ้ายด้วยกี่โบราณอยู่ภายในครัวเรือน หากมีโอกาสเข้ามาซื้อถึงที่นี่จะได้ของราคาถูกกว่าครึ่งจากท้องตลาดทั่วไป

การทอผ้ายังใช้กรรมวิธีโบราณ บ้านดอนหลวงเป็นแหล่งผลิตผ้าฝ้ายทอมือที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ชาวบ้านในชุมชนกว่า 250 หลังคาเรือน จำนวนประมาณ 800 คนจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมคู่กับทอผ้าฝ้ายเป็นหลัก น้อยคนจะรู้ว่าสินค้าผ้าฝ้ายที่วางขายตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆทั่วประเทศไม่ว่าจะเป็นที่เชียงใหม่ ภูเก็ต พัทยา กรุงเทพฯ ฯลฯ ส่วนใหญ่จะรับจากชุมชนแห่งนี้ทั้งสิ้น

ร้านขายผ้าฝ้าย ในหมู่บ้านดอนหลวง ที่มาของการเป็นแหล่งผ้าฝ้ายทอมือรายใหญ่ของประเทศ ต้องย้อนกลับไปกว่า 200 ปีที่แล้ว เดิมชาวบ้านดอนหลวงเป็นหมู่บ้านชาวยอง ซึ่งถูกกวาดต้อนจากเมืองยองประเทศพม่า โดยชาวยองมีวัฒนธรรมการทอผ้าสืบทอดกันรุ่นต่อรุ่นเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันภายในครอบครัว ต่อมาเริ่มมีคนภายนอกมาสั่งซื้อ จนพัฒนาเป็นหมู่บ้านหัตถกรรมผลิตและขายผ้าฝ้ายให้คนภายนอกเรื่อยมา ถึงปัจจุบัน

อุทยานแห่งชาติดอยชมภูภูคา จังหวัดน่าน

ที่มา: <http://www.weekendhobby.com/>

มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอปัว เชียงกลาง ทุ่งช้าง แฉิม ท่าวังผา และอำเภอสันติสุข ห่างจากจังหวัดน่านประมาณ 70 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงสาย 1080 สภาพเส้นทางลาดยางตลอด ภูมิประเทศสวยงามเป็นภูเขาใหญ่บ้างเล็กบ้าง ที่พักบนอุทยานฯ อยู่บนเนินเขาตรงหลักกิโลเมตรที่ 24 สภาพส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนสวยงามมาก เป็นภูเขาหิน และหินปนทราย ยอดดอยภูคาเป็นยอดที่สูงที่สุดของจังหวัดน่าน สูงถึง 1,980 เมตร เหนือระดับน้ำทะเล หรือประมาณ 5,300 ฟิต สภาพป่ายังคงอุดมสมบูรณ์ เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำน่าน และลำธารต่างๆ มากมาย สภาพป่าประกอบด้วย ป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ไม้เขตร้อน และไม้เมืองหนาว

อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำพูน

ที่มา : <http://www.lannacomer.net/>

เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำน้ำแม่มอนมีน้ำไหลตลอดปี มีแอ่งน้ำรองรับตลอดสาย ไหลตกลงมาเป็นชั้นๆ มีความสูงทั้งหมด 6 ชั้นในแต่ละชั้นจะมีความสวยงามต่างกันออกไป อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติเพียง 1 กิโลเมตร มีทางเดินไปถึงได้สะดวก และสามารถเดินจากบ่อน้ำพุร้อนไปถึงน้ำตกได้เช่นกัน

อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอเมืองปาน อำเภอวังเหนือ อำเภอแจ้ห่ม และอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด มีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีสัตว์ป่านานาชนิดและมีทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง เช่น น้ำตก แอ่งน้ำอุ่น บ่อน้ำพุร้อน ซึ่งสามารถเป็นหลักฐานหนึ่งที่ได้พิสูจน์โลกเรายังมีความร้อนระอุอยู่ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดลำปาง มีเนื้อที่ประมาณ 768 ตารางกิโลเมตร หรือ 480,000 ไร่

สภาพป่าประกอบด้วย ป่าดิบเขา ป่าดงดิบ ป่าสนเขา ป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ ซึ่งป่าแต่ละชนิดจะขึ้นกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในเขตอุทยานฯ ตามความสูงของสภาพพื้นที่มีพรรณไม้ที่สำคัญ ได้แก่ มะค่าโมง ยมหิน ยมหอม ค้างคอง ตะแบก ยางขาว สนสองใบ สนสามใบ ประดู่ เต็ง รัง เหียง พลวง เป็นต้น

เนื่องจากสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ และผสมปะปนกันอยู่หลายชนิด ตลอดจนระดับความสูงที่แตกต่างกันตั้งแต่ 300-2,000 เมตร จึงทำให้เกิดเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด สัตว์ป่าที่พบเห็นในเขตอุทยานฯ ประกอบด้วย เก้ง กระซัง หมูป่า เสือไฟ กระต่ายป่า เลียงผา บ่าง ลิง ค่าง เม่น หมี กระรอก กระแต และนกนานาชนิด เช่น นกกางเขนดง ไก่ป่า นกหัวขวาน นกเขา เป็นต้น ประมาณเดือนเมษายนของทุกปี จะมีจ๊กจั่นป่ามารวมตัวกันบริเวณน้ำพุร้อน ซึ่งเชื่อกันว่าจ๊กจั่นป่าเหล่านี้มาดื่มน้ำแล้ว

ถ้ำแก้วโกมล อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่มา : <http://www.lannacomer.net/>

ถ้ำแก้วโกมล อยู่ในท้องที่ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ยมฝั่งซ้าย มีเนื้อที่ประมาณ 51.26 ไร่ โดยกรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2539 เมื่อวิศวกรสำรวจเหมืองแร่ของสำนักงานทรัพยากรธรณีแม่ฮ่องสอนชุดเจาะอุโมงค์เข้าไปตามสายแร่ ลักษณะถ้ำมีผนังแวววาว ยิ่งยามต้องแสงไฟผลึกแร่ดูงดงามดั่งเกล็ดน้ำแข็ง ถ้ำเช่นนี้พบเห็นได้เพียง 3 แห่งในโลก คือ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศจีน และประเทศไทย

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรยังถ้ำแม่ลาน้อย(ชื่อเดิม) เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2544 และได้พระราชทานนามว่า"ถ้ำแก้วโกมล" และยังพระราชทานนามให้กับถ้ำย่อย ๆ ทั้งห้าห้องของถ้ำแก้วโกมลตามลักษณะของแต่ละห้องว่า 1. ห้องพระทัยธาร 2. ห้องวิมานเมฆ 3. ห้องเจกหิมพานต์ 4. ห้องม่านผาแก้ว 5. ห้องเพริศแพ้วมณีบุผา ซึ่งห้องที่ 5 หรือ ห้องเพริศแพ้วมณีบุผา ถือว่าเป็นห้องที่งดงามที่สุดในถ้ำแก้วโกมล

เนื่องจากถ้ำแก้วโกมลเป็นถ้ำที่มีผลึกแร่แคลไซต์ ซึ่งจะหักแสงสัมผัสกับมนุษย์ ก็จะทำปฏิกิริยากับโปรตีนในเหงื่อของมนุษย์ ทำให้ดำและไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้อีก การเข้าชมถ้ำแก้วโกมล จึงห้ามจับผนังถ้ำอย่างเด็ดขาด นอกจากนี้แล้ว ทางวนอุทยานฯก็ห้ามมิให้นำกระเป๋าห้ามใส่หมวกเข้าไปในถ้ำเพื่อเป็นการรักษาถ้ำไว้ให้คงอยู่สืบไป ภายในถ้ำแก้วโกมลมีอากาศร้อนและเป็นที่ยับ อากาศไม่สามารถถ่ายเทได้ มีออกซิเจนจำกัด ทางวนอุทยานฯจึงกำหนดให้เข้าชมได้รอบละ 20 ท่าน และในแต่ละรอบให้ชมได้ไม่เกิน 20 นาที เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวทุกท่าน

วนอุทยานถ้ำผาไท

ที่มา : <http://www.thaitambon.com/>

<http://www.onep.go.th/ncecd/natural/north/>

เป็นถ้ำขนาดใหญ่ที่เกิดจากภูเขาหินปูนอายุไม่ต่ำกว่า 9 ล้านปีภายในมีเส้นทางเดินสะดวก สำหรับดู หินย้อยหินงอก ที่สวยงามของจังหวัดภาคเหนือภายในถ้ำมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่ และจะมีถ้ำ เล็กถ้ำน้อยอีกมากมาย แต่ละถ้ำก็มีความสวยงามแตกต่างกันออกไป ถ้ำเหล่านี้และหินงอกหินย้อยได้รับการ ชนนานามต่างๆ กันคือ สร้อยอินดาช / ซาละวัน / บรรทมคูหา หย่อนอารมณ์ / รโหฐาน / ซาดิรังษี / นิवासจอม โจร / เสนาอาสน์ / บัลลังก์โจร / คูหาสวาท / เซลยกำศรวล / เทพีไสยาสน์ / จรมรรคา เอราวัณ / มณีโชติ เดียวดาย / อเวจี / ไตรรังษี / ประกายเพชร / รัตนวิไล คอยหาย / วิมานหินย้อย / ลานลีลาศ / ผาพิฆาต / ม่าน ศิลา / ถ้ำเสือเกล็ดแก้ว / โดดเดี่ยว / ฉัตรศิลา / สร้อยระย้า / สิงห์ผงาด และ จันทโครพ หากลองฉายไฟไปยัง หินงอกหินย้อยเหล่านี้จะเห็นเสมือนประกายเพชร วาววิบสวยงามมากทีเดียว

หอศิลปวัฒนธรรมเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ตั้งอยู่บน ถนนพระปกเกล้า ตำบลศรีภูมิ (ใกล้กับวัดพระสิงห์) หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ จัดแสดงเรื่องราวความเป็นมาแห่งอดีตอันรุ่งโรจน์ของอาณาจักรล้านนา หัวเมืองที่ได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางการค้า การปกครองของภูมิภาคตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน พิพิธภัณฑสถานดังกล่าวนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านเพียงแห่งเดียวที่นำเสนอความเป็นมาของอดีตเมืองเชียงใหม่ได้อย่างครบถ้วนและอาจเรียกได้อีกว่าเป็นพิพิธภัณฑสถานไฮเทคที่สุดในบรรดาพิพิธภัณฑสถานทั้งหลายที่มีอยู่ในประเทศ

ตัวอาคารของหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่ ซึ่งดัดแปลงจากอาคารศาลากลางหลังเดิมให้กลายเป็นพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงเรื่องราวความเป็นมาของเชียงใหม่ทุกยุคสมัยตั้งแต่เริ่มต้นการเลือกชัยภูมิสร้างเมืองของพญามังรายจนถึงยุคหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองพ.ศ.2475 โดยอาคารศาลากลางเชียงใหม่หลังเก่านี้เป็นอาคารที่มีความงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2468 ครั้งนี้เคยเป็นศาลาว่าการรัฐบาลมณฑลพายัพและเป็นศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นคุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ของอาคารหลังนี้คงไม่ต้องพูดถึง

ความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ของอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ ประการหนึ่งนอกจากจะเป็นศูนย์กลางของการบริหารนครแล้วบริเวณที่ตั้งของอาคารยังตั้งอยู่ในบริเวณที่เรียกกันว่า "กลางเวียง" ในปัจจุบันหรือ"สะดือเมือง" ในอดีตซึ่งเคยเป็นที่ตั้งของเสาอินทขิลหรือเสาหลักเมืองมาก่อนที่จะย้ายเสาไปไว้ที่วัดเจ็ดยักษ์หลวง นอกจากนั้นที่บริเวณนี้ในอดีตยังเป็นที่ตั้งของหอคำและที่ทำการเคำสนามหลวงซึ่งเป็นศูนย์กลางการปกครองของอาณาจักรล้านนา

หอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่มีห้องนิทรรศการถาวรถึง 15 ห้องจัดแบ่งตามเนื้อหาสาระนับตั้งแต่ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ยุคของการสร้างบ้านแปงเมืองล่วงเลยผ่านวันเวลาอันรุ่งเรืองและเสื่อมถอยเปลี่ยนแปลงจนกระทั่งเป็นเมืองเชียงใหม่ในปัจจุบัน นอกจากนั้นยังจัดแสดงเรื่องราววิถีชีวิต ภูมิปัญญา การเมืองการปกครองและเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอันน่าภูมิใจของคนเชียงใหม่ ซึ่งทั้งหมดนี้นำเสนอด้วยแบบจำลองผลงานสื่อที่ทันสมัย ทั้งสไลด์ วิดิทัศน์ ซอฟแวร์ หุ่นจำลอง บอร์ดกราฟฟิกและภาพประกอบ คำบรรยายที่ทันสมัยสวยงามน่าสนใจ

ภายในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่จะแบ่งการจัดแสดงออกเป็น 2 ชั้นเมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาชม จะเริ่มต้นด้วยห้องวิดิทัศน์เพื่อเกริ่นนำให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจภาพรวมของเชียงใหม่ รวมทั้งการก่อตั้งเมือง อธิพิพลของความเชื่อในลัทธิศาสนา ความสัมพันธ์ของเมืองเชียงใหม่กับเมืองต่าง ๆ ในภูมิภาคอื่น นอกจากนั้นยังมีห้องเชียงใหม่ 100 ปีแสดงถึงความสัมพันธ์ของเชียงใหม่กับสยามในส่วนชั้นบนจัดแสดงประวัติและความสำคัญของอาคารต่อด้วยห้องประวัติเจ้าหลวงเชียงใหม่และสายสัมพันธ์วงศ์อาคารชั้นบนด้านซ้ายจัดแสดงการตั้งถิ่นฐานของคนเมืองเริ่มจากการตั้งถิ่นฐานของพ่อค้าฝั่งแม่น้ำปิงเชื้อสายต่างๆนอกจากนั้นยังมีการจำลองกาตในอดีตมาไว้ห้องจำลองวิหารวัดในพระพุทธศาสนาอันเป็นวิถีชีวิตของชาวเชียงใหม่ตั้งอยู่คู่กับห้องภูมิปัญญาท้องถิ่นแสดงวัฒนธรรมและพัฒนาการด้านความคิดของชาวเชียงใหม่ตลอดจนศิลปกรรมแขนงต่างๆ ซึ่งตลอดเวลากว่า 2 ชั่วโมงในการเข้าชมในหอศิลปวัฒนธรรมเมืองเชียงใหม่จะทำให้ทราบความเป็นมาของเมืองเชียงใหม่ตั้งแต่อดีตเริ่มแรกในการสร้างบ้านแปงเมืองจนถึงยุคสมัยปัจจุบันกว่า 700 ปีของอาณาจักรแห่งนี้

ไหว้พระ 9 วัด ในอำเภอเมืองเชียงใหม่

อาณาจักรล้านนานับได้ว่าเป็นอาณาจักรที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางพระพุทธศาสนาสูงสุดจึงปรากฏให้เห็นวัดวาอารามในเขตอำเภอเมืองของจังหวัดเชียงใหม่อยู่มากมายเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปสำคัญๆ ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนและเป็นแหล่งโบราณสถานที่รวบรวมเอาศิลปะสถาปัตยกรรมที่วิจิตรบรรจงสวยงามที่ควรค่าต่อการอนุรักษ์ รักษาสืบไป

ไหว้พระ 9 วัด ในเวียงเชียงใหม่ การไหว้พระ 9 วัดเป็นการเสริมสร้างความเป็นสิริมงคลให้แก่ชีวิต โดยเฉพาะวัดที่มีชื่อดี นามมงคลจะช่วยเสริมบารมีในชีวิตของพุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธาอีกด้วยซึ่งแต่ละวัดล้วนแล้วแต่เป็นวัดที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานและมีความสำคัญในจังหวัดเชียงใหม่

วัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ที่ ถนน ราชภาคินัย ตำบล ศรีภูมิ วัดเชียงใหม่ เป็นวัดแรกที่สร้างขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ.1840 ศิลปินวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า หลังจากที่พญางำเมือง พญาร่วง และพญามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ทั้งสามพระองค์ทรงโปรดให้ก่อสร้างที่หออนบ้านเชียงใหม่ซึ่งใช้เป็นที่พักชั่วคราวเพื่อควบคุมการสร้างเมืองเชียงใหม่ ต่อมาพระองค์ทรงยกพระตำหนักที่ประทับถวายเป็นพระอาราม ให้ชื่อว่า “วัดเชียงใหม่”เป็นที่ประดิษฐานพระเสด็จมณี หรือพระแก้วขาว เป็นพระพุทธรูปแก้วผลึก สีขาวปางมารวิชัยเป็นที่เคารพสักการะของชาวเชียงใหม่

(วัดเชียงใหม่)

วัดพระสิงห์ ตั้งอยู่ที่ ถนน สามล้าน ตำบล พระสิงห์ วัดพระสิงห์ (พระธาตุประจำปีมะโรง) เป็นวัดที่สำคัญของนครเชียงใหม่เพราะเป็นวัดที่มีประวัติยาวนานกว่า 655 ปี สมัยแรก วัดนี้ได้ชื่อว่า “วัดสี่เชียงพระ” หมายความว่า วัดที่ตั้งใกล้ตลาดกลางเมือง ในสมัยกษัตริย์ลำดับที่ 8 แห่งราชวงศ์มังรายได้อัญเชิญพระพุทธรูปมาประดิษฐานในวัดนี้ จึงเรียกว่า “วัดพระสิงห์” ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา วัดพระสิงห์ได้รับสถาปนาเป็นพระอารามหลวงชั้นเอกประเภทวรมหาวิหาร วัดคู่สถานในวัด ทั้งพระอุโบสถ วิหารลายคำ วิหารหลวง หอไตร และภาพจิตรกรรมในวิหารลายคำ จึงทรงคุณค่า วัดแห่งนี้จึงเป็นที่รวมของตัวอย่างศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมล้านนามากที่สุด

(วัดพระสิงห์)

ที่มา : www.thai-tour.com/pictures/temples/index.htm

วัดเจดีย์หลวง (วัดโชติการาม) ตั้งอยู่ที่ ถนน พระปกเกล้า ตำบล ศรีภูมิ วัดเจดีย์หลวง เป็นวัดที่มีเจดีย์ใหญ่ที่สุด ตั้งอยู่กลางใจเมืองเชียงใหม่วัดนี้สร้างขึ้นในสมัยกษัตริย์องค์ที่ 7 แห่งราชวงศ์มังราย(พญาแสนเมืองมา) เพื่อสนองดวงวิญญาณของพญากือนา ผู้เป็นบิดาที่ไปบังเกิดเป็นเทวดาสังสถิตย์อยู่ได้ร่วมไพร่ใหญ่เมืองพุกามและต้องการให้พญาแสนเมืองมาสร้างเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดในปีพ.ศ. 2024 สมัยของพญาติโลกราช พระองค์โปรดให้ช่างสร้างเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ สูงถึง 92 เมตรฐานกว้างด้านละ 54 เมตร ต่อมาสมัยพระนางเจ้าจिरะประภาครองเมืองเชียงใหม่ได้เกิดแผ่นดินไหวทำให้ยอดเจดีย์โค่นลงมา จากนั้นกรมศิลปากรได้ดำเนินการบูรณะเสริมความมั่นคงองค์พระเจดีย์ในส่วนที่เหลืออยู่ให้แข็งแรงเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์สืบไป

(วัดเจดีย์หลวง)

ที่มา : www.flickr.com/photos/isriya/267680741/

วัดชัยมงคล ตั้งอยู่ที่ ถนน เจริญประเทศ ตำบล ช้างคลาน วัดชัยมงคล อยู่ริมแม่น้ำปิง สร้างราวสมัยพระเจ้าติโลกราช กษัตริย์นครเชียงใหม่ในสมัยที่เชียงใหม่ถูกพม่าปกครอง วัดนี้ถูกเรียกว่า วัดอุปาเพ็ง หรือ วัดอุปาพอก จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เปลี่ยนมาเรียกชื่อวัดนี้ว่า วัดชัยมงคล ลักษณะของเจดีย์วัดชัยมงคล เป็นศิลปะพม่า-มอญ

(วัดชัยมงคล)

ที่มา: www.thai-tour.com/.../wat_chaimongkol/

วัดดวงดี ตั้งอยู่ที่ ถนน พระปกเกล้า ตำบล ศรีภูมิ วัดดวงดี เดิมชื่อ “วัดต้นหมากเหนือ” ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างขึ้นเมื่อใดสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นหลังจากพญามังรายสร้างเมืองเชียงใหม่แล้วและมีเจ้านายเมืองเชียงใหม่องค์หนึ่งเป็นผู้คิดค้นการสร้างลักษณะของวิหารและโบสถ์เป็นแบบพื้นเมืองล้านนามีลวดลายแกะสลักไม้ประดับสถาปัตยกรรมที่สวยงาม

(วัดดวงดี)

ที่มา : www.wat9chiangmai.com/

วัดลอยเคราะห์ ตั้งอยู่ที่ ถนน ลอยเคราะห์ ตำบล ช้างคลาน วัดลอยเคราะห์ เดิมชื่อว่า วัดร้อยข้อ (วัดฮ้อยข้อ) สร้างขึ้นในสมัยกษัตริย์องค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังราย วัดนี้จึงมีอายุราว 500 ปี ในสมัยที่ล้านนาตกเป็นเมืองขึ้นของพม่าวัดแห่งนี้ไม่ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์จึงมีสภาพทรุดโทรมมาก และกลายเป็นวัดร้างกว่า 20 ปี ต่อมาในสมัยพญากาวิละปกครองล้านนา พระองค์ทรงบูรณะซ่อมแซมวัดให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ พระองค์ทรงกวาดต้อนพลเมืองเชียงแสนและโปรดให้ชาวเชียงแสนตั้งบ้านเรือนอยู่ ณ เวียงชั้นนอกด้านขวา

ของประตูท่าแพ ทางทิศตะวันออกของเมืองเชียงใหม่ซึ่งเป็นบริเวณวัดลอยเคราะห์ในปัจจุบันศิลปะสถาปัตยกรรมเป็นแบบพื้นเมืองของชาวล้านนามีพระพุทธรูปปางถวายเนตรและพระเจ้าทันใจ ประดิษฐานอยู่

(วัดลอยเคราะห์)

ที่มา: www.cmcity.go.th/travel/cmtravel.php

วัดดัมภัก ตั้งอยู่ที่ ถนน สิงหาราช ตำบล ศรีภูมิ วัดดัมภัก เดิมชื่อ “วัดอภัย” หรือ “วัดตุงกระด้าง” มีตำนานเล่าว่า เมื่อพญาอภัยล้มป่วยทำการรักษาอย่างไรก็ไม่ทุเลา จึงตั้งจิตอธิษฐานต่อหน้าหลวงพ่อดัมภัก อาการเจ็บป่วยก็หายไปพลัน พญาอภัยจึงให้บริวารลูกหลานตั้งบ้านเรือนบริเวณวัดและบูรณปฏิสังขรณ์ จึงเรียกชื่อใหม่ว่าวัดดัมภักเป็นวัดที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นเมืองล้านนา วัดแห่งนี้มีบ่อน้ำอยู่หน้าวิหารเชื่อว่า เป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ สมัยพระเจ้าอินทวโรธ เจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ 8 เสด็จกลับจากกรุงเทพฯต้องแวะมา วัดดัมภักเพื่อนำน้ำในบ่อนี้ไปสงฆ์พระพุทธรณ์ก่อนแวะไปวัดเชียงยืนเพื่อสืบดวงชะตา

(วัดดัมภัก)

วัดเชียงยืน ตั้งอยู่ที่ ถนน มณีนพรัตน์ ตำบล ศรีภูมิ เป็นวัดโบราณแห่งหนึ่งซึ่งมีโบสถ์แปดเหลี่ยมที่เก่าแก่ด้วยรูปแบบศิลปะพม่าแม้ตัวโบสถ์จะทรุดโทรมตามกาลเวลา ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปพม่า

ห้ามผู้หญิงเข้าตามความเชื่อของชาวล้านนาที่มีความเชื่อว่าสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนาหรือพิธีสำคัญๆ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ต้องการความสะอาดบริสุทธิ์ ตำนานกล่าวไว้ว่า หากกษัตริย์องค์ใดจะขึ้นครองราชย์ ต้องมานมัสการพระประธานที่วัดนี้ก่อน จนเป็นธรรมเนียมประเพณี แต่ก็ยกเลิกไปเมื่อครั้งเชียงใหม่ตกอยู่ ภายใต้การปกครองของพม่า

(วัดเชียงใหม่)

วัดหมื่นเงินกอง ตั้งอยู่ที่ ถนน สามล้าน ตำบล พระสิงห์ วัดหมื่นเงินกองเป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัย ราชวงศ์มังราย เป็นสถาปัตยกรรมแบบพื้นเมืองล้านนาในย่านสามล้านอันเป็นที่พักขุนนางชั้นสูง หมื่นเงินกอง เป็นชื่อของอำมาตย์ท่านหนึ่งในรัชกาลของพญากือนาที่ได้โปรดฯให้ไปอาราธนาพระสุมนเถระที่กรุงสุโขทัยมา เหยแพร่ศาสนาในล้านนาจึงสันนิษฐานว่ามหาอำมาตย์ท่านนี้สร้างวัดนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ตนเอง

(วัดหมื่นเงินกอง)

นอกจากนี้ ยังมีวัดสำคัญอื่นๆในจังหวัดเชียงใหม่ อาทิ **วัดพันเตา** ตั้งอยู่ที่ ถนนพระปกเกล้า ตำบล พระสิงห์ วิหารเดิมเป็นหอคำหรือท้องพระโรงหน้าของพระเจ้ามโหตรประเทศเป็นอาคารเครื่องไม้แบบพื้นเมือง

ชุ่มประตูประดับไม้แกะสลักรูปนกยูง อันเป็นสัญลักษณ์ของเจ้านายฝ่ายเหนือ **วัดกู่เต้า** ตั้งอยู่ที่ ตำบล ศรีภูมิ ติดกับสนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่ เดิมชื่อว่าวัดเวฬุวนาราม มีเจดีย์ที่มีลักษณะแปลกไปกว่าเจดีย์อื่น ๆ ในเมืองไทย คือคล้ายกับผลแตงโมวางซ้อนกันอยู่หลายลูก ชาวบ้านจึงเรียกว่าเจดีย์กู่เต้า มีตำนานเล่าว่า เจดีย์กู่เต้านี้เป็นที่บรรจุอัฐิของเจ้าฟ้าสารวดีซึ่งเป็นโอรสของพระเจ้าบุเรงนอง **วัดแสนฝาง** ตั้งอยู่ที่ ถนนท่าแพ ตำบล ช้างคลานเป็นย่านการค้าของพ่อค้าชาวพม่าที่มีศิลปะการก่อสร้างแบบพม่า นอกจากนี้ยังมีกุฏิเจ้าอาวาสซึ่งสร้างมานานกว่า 100 ปี **วัดบุพพาราม** ตั้งอยู่ที่ ถนนท่าแพเยื้องกับวัดแสนฝาง เป็นวัดคู่มือ เชียงใหม่ พระเมืองแก้วโปรดให้สร้างเมื่อพ.ศ. 2039 ภายในหอมณเฑียรธรรมประดิษฐานพระพุทธรูปไม้สัก ขนาดหน้าตักกว้าง 1 วาเศษมีอายุประมาณ 400 ปี ตามประวัติเล่าว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงยกทัพจากเมืองอยุธยาเพื่อขึ้นมาปราบอริราชศัตรูที่มารุกรานเมืองเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2147 จนทัพศัตรูได้ล่าถอยไปทางเมืองหางและเมืองต่วน สมเด็จพระนเรศวรฯจึงพักรบและสร้าง “พระพุทธรนเรศศักดิ์ชัยไพรีพินาศ” องค์นี้ขึ้น **วัดป่าเป้า** ตั้งอยู่ที่ ถนน มณีนพรัตน์ ตำบล ศรีภูมิ เป็นวัดเจ็ยแห่งแรกในเมืองเชียงใหม่ สร้างขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2426 ลักษณะของพระธาตุที่วัดป่าเป้านี้เป็นแบบไทยใหญ่ มีการจัดประเพณีปอยส่างลองขึ้นเป็นประจำในเดือนเมษายนของทุกปี **วัดช่างฆ้อง** ตั้งอยู่ที่ ถนน ลอยเคราะห์ ตำบล ช้างม้อย สร้างเมื่อ พ.ศ. 1900 โดยชาวบ้านช่างฆ้องที่อพยพมาจากเชียงแสน สมัยต้นรัตนโกสินทร์ภายในวัดมีหอไตรซึ่งเป็นตึกสองชั้นตกแต่งด้วยลายปูนปั้นและไม้ฉลุเป็นศิลปะผสมระหว่างจีนและพม่า ด้านนอกอาคารมีภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังเรื่อง พระเจ้าสิบชาติฝีมือช่างพื้นบ้านซึ่งยังคงสมบูรณ์อยู่ **พระสิงห์หยกวัดอุทราয়คำ** แกะสลักจากหยกประเภท Jadeite น้ำหนัก 900 กิโลกรัม เป็นศิลปะแบบเชียงแสนประยุกต์ และได้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระเศียร พระพักตร์มีสีใส ลักษณะสงบเย็น พระสิงห์หยกประดิษฐานอยู่ที่วัดอุทราয়คำ ตั้งอยู่ที่ ถนนช่างม้อยเก่า ตำบล ช้างม้อย **วัดโลกโมฬี** ตั้งอยู่ที่ ถนนมณีนพรัตน์ ตำบลศรีภูมิเดิม วัดโลกโมฬี มีสภาพเป็นวัดร้างเมื่อคราวเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้รับการรื้อฟื้นจากการเป็นวัดร้างให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษาอยู่โดยคณะสงฆ์จังหวัด เชียงใหม่ **วัดศรีสุพรรณ** แวะนมัสการหลวงพ่อบุทธปาฏิหาริย์ พระพุทธรูปเก่าแก่ อายุกว่า 500 ปีวัดเมื่อเริ่มสร้าง (พ.ศ.2043) ในสมัยพญาแก้ว(พระเมืองแก้ว พ.ศ.2038 - 2068)ประดิษฐานในอุโบสถเงิน ศาสนสถาน แห่งแรกของโลก ที่สร้างและประดับด้วยเงิน วัสดุแทนเงิน(แผ่นภาพอลูมิเนียม) สลักลายตามแบบศิลปะไทย บนรากฐานแห่งการคงไว้ซึ่งมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเครื่องเงินและการดูแลแผ่นโลหะ

พระธาตุแก้วจอม จังหวัดเชียงราย

ที่มา : www.tourismchiangrai.com/

ตำนานบูชาพระธาตุแก้วจอม พระธาตุเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวพุทธที่เป็นสถานที่เก็บพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอันเปรียบเสมือนเป็นองค์แทนพระองค์ไว้ให้พุทธศาสนิกชนได้กราบไหว้บูชาระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงบำเพ็ญเพียรเผยแผ่หลักธรรมแห่งพุทธศาสนาเพื่อการหลุดพ้นจากวงจรกรรมความทุกข์ทั้งปวงอันจะนำพาความเป็นสิริมงคลมาสู่ชีวิตของผู้ที่เคารพและศรัทธาตามคติความเชื่อของชาวล้านนามาตั้งแต่โบราณกาล เชื่อกันว่าการได้ทำบุญวัดประจำปีเกิดหรือการได้ไปทำบุญวัดที่เป็นมงคลนามทั้งก้าวรวมถึงการได้ไปนมัสการสักการะพระธาตุแก้วจอม จะทำให้เกิดความเป็นสิริมงคล“อยู่เย็นเป็นสุข” หรือ ตามคติล้านนาว่า “อยู่ดีกินหวาน” ประสบความสำเร็จทั้งการงานการเงิน การดำเนินชีวิตได้สมดังปรารถนา

พระธาตุแก้วจอม ประกอบด้วย

- พระธาตุจอมทอง อ.เมือง เชียงราย
- พระธาตุจอมหมอกแก้ว อ.แม่ลาว เชียงราย
- พระธาตุจอมฝ่อ อ.เวียงป่าเป้า เชียงราย
- พระธาตุจอมแจ้ง อ.แม่สรวย เชียงราย
- พระธาตุจอมแว่ อ.พาน เชียงราย
- พระธาตุจอมจ้อย อ.เทิง เชียงราย
- พระธาตุจอมกิตติ อ.เชียงแสน เชียงราย
- พระธาตุจอมจันทร์ อ.แม่จัน เชียงราย

- พระธาตุจอมลี้ก อ.เมือง เชียงราย

วัดป่าอาษาทอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ที่มา : www.oceansmile.com/N/Chiarai/watpawai

'Unseen in Thailand' หลังจากที่ข่าวเรื่องพระชีเจ้ามาบิณฑบาตได้รับการกล่าวขานออกไปแบบปากต่อปากจนเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั่วไปการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงมาขอให้พระครูบาเหนือชัยนำวัดป่าอาษาทองเข้าร่วมในโครงการ 'Unseen Thailand' เพื่อช่วยโปรโมตการท่องเที่ยวของเชียงรายซึ่งครูบาเหนือชัยใช้เวลาคิดใคร่ครวญอยู่นานถึง 3 ปีจึงตัดสินใจตกลงเข้าร่วมโครงการเมื่อปี 2547

วัดหนองบัว อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน

ที่มา : www.rd.go.th/nan

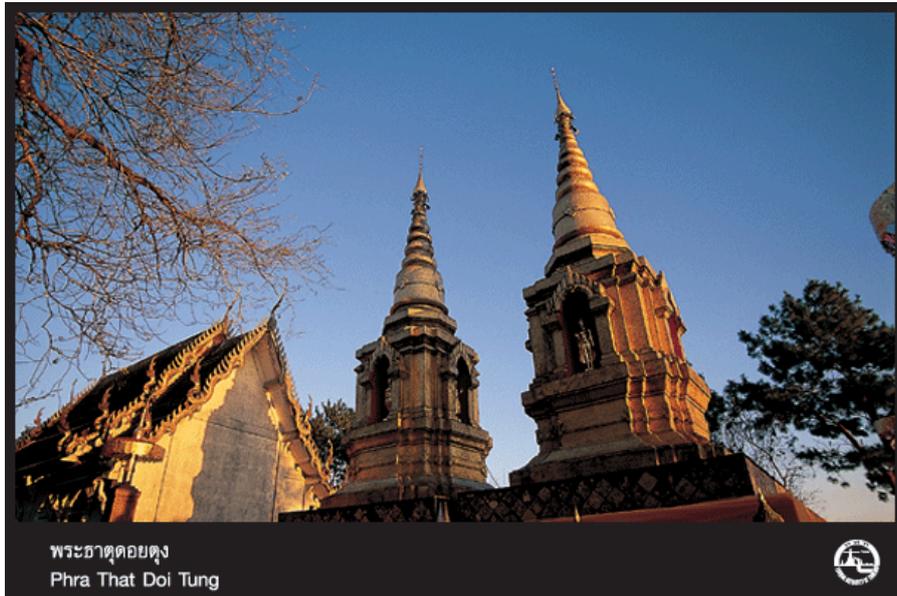
วัดหนองบัวเป็นวัดที่เก่าแก่ประจำหมู่บ้านหนองบัว ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน จากคำบอกเล่าไว้เดิมวัดหนองบัวตั้งอยู่ที่ริมหนองบัว (หนองน้ำประจำหมู่บ้าน)ซึ่งอยู่ห่างจากที่ตั้งวัดปัจจุบันไปทาง

ทิศตะวันตกประมาณ 500 เมตรปัจจุบันไม่มีซากโบราณสถานเหลืออยู่เลย ต่อมาได้มีการย้ายวัดมาที่ปัจจุบันนี้ วัดหนองบัวสันนิษฐานว่า สร้างเมื่อประมาณพ.ศ.2405 โดยการนำของครูบาทหลวงสุนันต์ะร่วมกับชาวบ้านหนองบัวสร้างขึ้น จึงทำให้วิหารหนองบัวแห่งนี้ เป็นสถาปัตยกรรมไทยล้านนาที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่ง ซึ่งหาได้ยากมากในสมัยนี้และพระวิหารหนองบัวแห่งนี้ยังมีจิตรกรรมฝาผนังแบบโบราณที่สวยงามอีกด้วยประวัติวัดหนองบัวและประวัติจิตรกรรมไม่มีหลักฐานบันทึกไว้การสืบประวัติจะต้องอาศัยข้อมูลจากสองทางด้วยกันคือ สืบจากคำบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่และสืบจากการสังเกตจากรายละเอียดที่แสดงไว้ในภาพเขียนการสืบประวัติจากคำบอกเล่า

การสืบประวัติจากรายละเอียดของจิตรกรรมภาพเรือกลไฟและรูปทหารชาวฝรั่งที่ผนังด้านทิศเหนือ เป็นสิ่งที่สามารถนำมาประเมินอายุของจิตรกรรมได้ตามประวัติของเรือกลไฟว่าเรือกลไฟมีแหล่งกำเนิดในยุโรปและอเมริกา ในประเทศไทยมีหลักฐานในจดหมายเหตุหลายแห่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีเรือกลไฟใช้ตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงสันนิษฐานว่าช่างเขียนคงเห็นและนำแบบมาเขียนไว้และยังมีรูปปืนยาวแบบฝรั่งคือมีด้ามติดปลายปืนด้วย เดิมคนไทยรู้จักใช้ปืนมาตั้งแต่สมัยอยุธยาแบบปืนมีด้ามกระบอกยาวแต่ไม่ปรากฏว่ามีด้ามติดปลายปืนเป็นที่ติดด้ามปลายปืนเป็นแบบฝรั่งที่นำมาใช้แพร่หลายในประเทศไทยสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา จึงประเมินอายุจิตรกรรมว่าคงอยู่ในราวสมัย รัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เรื่องราวในจิตรกรรม ได้แก่เรื่อง จันทศาสดก และเรื่องพุทธประวัติ ซึ่งเรื่องจันทศาสดกนี้เป็นนิยายคติธรรมเก่าแก่อันดับที่ 11 ในหนังสือ ปัญญาสาตกปัจฉิมภาค ชาวบ้านในภาคเหนือเรียกว่า คำธรรม จันทศาสดก เป็นนิทานธรรมที่สอนให้กุลบุตรและกุลธิดาเอาแบบอย่างจริยธรรมที่ดีงามเช่นการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ความกตัญญูตเวที ความซื่อสัตย์สุจริตและความเมตตากรุณา เป็นต้น

สิ่งสะท้อนจากภาพจิตรกรรมจิตรกรรมฝาผนังทุกแห่งย่อมมีคุณค่าในแง่ของการเป็นกระจกสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนสมัยนั้นโดยเฉพาะความเป็นชาวบ้าน ซึ่งมีลักษณะเรียบง่าย โดยเฉพาะจิตรกรรมฝาผนังวัดหนองบัวแห่งนี้ได้ทำหน้าที่สะท้อนความเป็นอยู่ของผู้คนสมัยนั้นได้เป็นอย่างดี ภาพจิตรกรรมฝาผนังจึงเสมือนเปิดโอกาสให้คนดูได้จินตนาการได้อย่างกว้างไกลทำให้รู้สึกเพลิดเพลินสนุกสนาน สิ่งสะท้อนจากภาพเขียนที่เห็นได้ชัดคือการแต่งกาย โดยเฉพาะการแต่งกายของผู้หญิงที่นุ่งผ้าซิ่นลายน้ำไหลหรือผ้าซิ่นตีนจกที่สวยงาม และปัจจุบันยังเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของชาวไทยลื้ออีกด้วย

เมืองโบราณเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

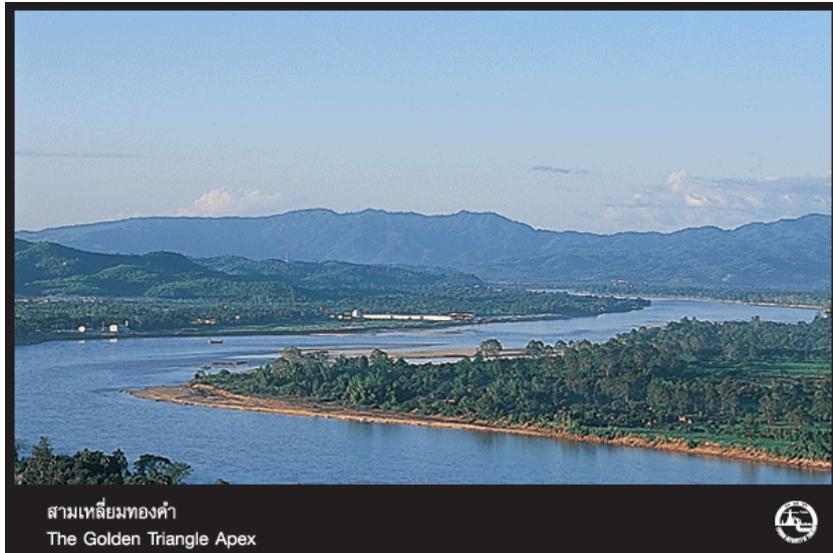

พระธาตุดอยตุง
Phra That Doi Tung

เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตกำแพงเมืองเชียงแสนเก่า ด้านทิศเหนือยาว 950 เมตร ทิศใต้ 850 เมตร ทิศตะวันตก 2,550 เมตร ทิศตะวันออกจรดถนนริมโขง ภายในเขตกำแพงเมืองเก่าประกอบด้วยวัดร้างและโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 18-21 สลับกับบ้านเรือนชาวบ้าน การเที่ยวชมควรเริ่มต้นจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เชียงแสน ใกล้กับประตูป่าสัก ติดกันเป็นวัดเจดีย์หลวงฝั่งตรงข้ามเป็นศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว

เชียงแสนเคยเป็นศูนย์กลางอาณาจักรล้านนาในช่วงแรกจากนั้นก็มีสถานะเป็นเมืองมหาอุปราชในสมัยพญาคำฟู กระทั่งในปี พ.ศ. 1910 สมัยพญาภิเษกนาคฤกษ์ความสำคัญลงกลายเป็นเมืองหน้าด่านที่มีเพียงขุนนางมาปกครองอย่างไรก็ตามเชียงแสนยังคงมีความสำคัญในฐานะศูนย์กลางของพุทธศาสนาในแผ่นดินล้านนาตะวันออกสังเกตได้จากกษัตริย์ผู้ครองนครเชียงใหม่หลายพระองค์ ได้มาสร้างวัดไว้ที่เชียงแสนมากมาย เชียงแสนเจริญรุ่งเรืองจนกระทั่งเชียงใหม่ตกเป็นประเทศราชของพม่า เมื่อพ.ศ. 2101 และในช่วงปลายพุทธศตวรรษที่ 22 เกิดศึกระหว่างเชียงใหม่กับอยุธยาหลายครั้งพม่าจึงใช้เมืองเชียงแสนเป็นที่มั่นควบคุมหัวเมืองทางเหนือ กระทั่งปี พ.ศ. 2346 ในยุคเก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมือง พระเจ้ากาวิละโปรดฯให้พระยาอุปราชนำทัพเชียงใหม่และหัวเมืองเหนือขับไล่พม่าออกจากเชียงแสนและรื้อทำลายกำแพงเมืองไม่ให้พม่าใช้เป็นที่ยึดมั่นได้

สามเหลี่ยมทองคำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

สามเหลี่ยมทองคำ อยู่ห่างจากอำเภอแม่สาย 28 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1290 เป็นบริเวณที่แม่น้ำโขงและแม่น้ำรวกมาบรรจบกัน หรือที่เรียกว่า สบรวกเป็นพรมแดนระหว่างประเทศไทย ลาว พม่า บริเวณนี้เคยมีการค้าฝิ่นโดยแลกเปลี่ยนกับทองคำ ทิวทัศน์ของแม่น้ำโขงบริเวณนี้มีความงดงามโดยเฉพาะยามเช้าที่ดวงอาทิตย์ขึ้นท่ามกลางสายหมอกด้านฝั่งพม่าและลาว นักท่องเที่ยวนิยมนั่งเรือเที่ยวชมทิวทัศน์จุดบรรจบของพรมแดนไทย ลาวและพม่า ถ้าต้องการนั่งชมทิวทัศน์สองฝั่งแม่น้ำโขงไปไกลถึงเชียงแสนและเชียงของก็สามารถหาเช่าเรือได้ แต่ค่าเรือขึ้นอยู่กับระยะทางใกล้ไกลนักท่องเที่ยวที่สนใจล่องแม่น้ำโขงไปเที่ยวทางตอนใต้ของประเทศจีน และหากต้องการจะชมทิวทัศน์มุมกว้างของสามเหลี่ยมทองคำบริเวณสบรวกและเพื่อนบ้านต้องขึ้นไปบนดอยเชียงเมียง ที่อยู่ริมแม่น้ำโขง

ชมทิวทัศน์สามประเทศ ล่องเรือเที่ยวแม่น้ำโขง เป็นจุดที่แม่น้ำรวกไหลมาบรรจบกับแม่น้ำโขง มองเห็นสันดอนทรายและพื้นรอยต่อสามประเทศคือ ไทย พม่า และลาว เดิมเรียกพื้นที่บริเวณนี้ว่า"สบรวก"ต่อมาเป็นที่รู้จักในการท่องเที่ยวว่า สามเหลี่ยมทองคำ มีร้านจำหน่ายของที่ระลึกป้ายให้ถ่ายภาพเป็นที่ระลึก และทำเรือหางยาวล่องแม่น้ำโขง

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (เมืองเก่าสุโขทัย)

ที่มา : <http://www.bic.moe.go.th/>

อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดสุโขทัยตามทางหลวงแผ่นดินสายสุโขทัย-ตาก ทางหลวงหมายเลข 12 ไปทางทิศตะวันตก 12 กิโลเมตร ถนนหลวงตัดผ่านกลางเมืองจากตะวันออกไปตะวันตก เมื่อผ่านเข้าเขตเมืองเก่า จะแลเห็นยอดพระเจดีย์แบบต่างๆอันสง่างามและวิหารอันศักดิ์สิทธิ์

กำแพงเมืองสุโขทัยตั้งอยู่ตำบลเมืองเก่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เป็นกำแพงพูนดิน 3 ชั้น โดยการขุดเอา ดินขึ้นมาถมเป็นกำแพงและพื้นดินที่ขุดขึ้นยังเป็นคูน้ำไว้ใช้สอยและเป็นกำแพงน้ำขึ้นอีก 2 ชั้นกำแพงด้านทิศ เหนือจดทิศใต้ยาว 2,000 เมตร ด้านทิศตะวันตกยาว 1,600 เมตร มีประตูเมือง 4 ประตู ด้านเหนือเรียกว่า "ประตูศาลหลวง" ด้านใต้เรียกว่า "ประตูนะโม"ด้านทิศตะวันออกเรียกว่า "ประตูกำแพงหัก"ด้านทิศตะวันตก เรียกว่า "ประตูอ้อ"ภายนอกกำแพงเมืองในรัศมี 5 กิโลเมตร มีโบราณสถานประมาณ 70 แห่งสร้างขึ้นไว้ในพุทธ ศาสนาและศาสนาพราหมณ์ ได้รับการบูรณะซ่อมแซมโดยกรมศิลปากรและได้รับการจัดตั้งให้เป็นมรดกโลก โดยองค์การ UNESCO ในปี พ.ศ.2537

ล่องแก่งน้ำว้า จังหวัดน่าน

ที่มา : <http://www.tripsthailand.com/>

จังหวัดน่านเป็นจังหวัดเล็ก ๆ และเงียบสงบจังหวัดหนึ่งซึ่งอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทยเป็นจังหวัดที่มีอารยธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบล้านนาที่น่าสนใจ จากประวัติศาสตร์ที่ยาวนานที่แห่งนี้จึงคละคลุ้งด้วยกลิ่นอายแห่งวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้จังหวัดน่านยังมีธรรมชาติที่สวยงาม ทั้งภูเขา และสายน้ำ โดยเฉพาะแม่น้ำว่าของจังหวัดน่านที่เป็นแหล่งรวมผู้ชื่นชอบกับเส้นทางผจญภัย ในการล่องแก่งของแม่น้ำว่า ไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำว่าตอนบน ตอนกลาง และตอนล่าง จุดเริ่มต้นของการล่องแก่งน้ำว่านั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 จุด ตามระยะทางในการล่องแก่ง คือ

- ลำน้ำว่าตอนบน เส้นทางล่องแก่งลำน้ำว่า ตอนบนยังอันตรายอยู่ จะต้องเป็นผู้ชำนาญในการล่องแก่งเป็นอย่างดีคอยดูแล ไม่เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยว
- ลำน้ำว่าตอนกลาง เริ่มจากบ้านสบมาง อำเภอบ่อเกลือไปยังบ้านน้ำว่า อำเภอแม่จริม เส้นทางล่องแก่งน้ำว่าตอนกลางเป็นเส้นทางที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเหมาะสำหรับ ผู้ที่รักการผจญภัย และการท้าทาย ต้องผจญภัยกว่าร้อยละ 4-5 ลำน้ำว่าตอนกลางจัดว่าเป็นช่วงที่ยากที่สุด สายน้ำแคบกว่าตอนล่าง ไชตหินมากกว่า ความรุนแรงสายน้ำมีมากกว่า
- ลำน้ำว่าตอนล่าง ซึ่งอยู่ใกล้บริเวณอุทยานแห่งชาติแม่จริม มีการขี่ช้างชมไพรด้วย โดยขี่ช้างก่อนแล้วค่อยล่องแก่ง จุดเริ่มล่องแก่งเริ่มต้นที่อุทยานแห่งชาติแม่จริม ผ่านแก่งสนุก ที่ไม่ยากจนเกินไป ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง สิ้นสุดของการล่องแก่งสามารถไปเที่ยวอุทยานแห่งชาติศรีน่าน เพื่อชมเสาดินนาน้อย และชมพระอาทิตย์ตกที่ผาหัวสิงห์

ลำน้ำว่าเป็นสายน้ำที่ใหญ่มากพอสมควร ในช่วงฤดูฝนน้ำจะหลากและเป็นสีแดงขุ่น ส่วนในฤดูแล้งน้ำจะใสมากไปจนถึงฤดูร้อนที่ระดับน้ำค่อยๆลดลงไป พร้อมกับการเปลี่ยนสีของผืนป่าริมสองฝั่ง สายน้ำนี้ไหลจากเทือกเขาผ่านอำเภอบ่อเกลือ อำเภอสันติสุข อำเภอ แม่จริม และ ไหลไปลงแม่น้ำน่านที่อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน เวลาที่เหมาะสมสำหรับการล่องแก่ง ช่วงเดือนกันยายน-พฤษภาคม

ภาคผนวกที่ 5

ประวัตินักวิจัย

ประวัตินักวิจัย

1. หัวหน้าโครงการ (ชื่อ-สกุล ภาษาไทย) ผศ.อรพิน สันติธีรากุล
(ชื่อ-สกุลภาษาอังกฤษ) Asst. Prof. Orapin Santidhirakul
คุณวุฒิ/ ระดับการศึกษา M.B.A. (Management) City University , USA
หน่วยงานสังกัด ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 238 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50202
โทรศัพท์/โทรสาร (053)942112 ,942148/(053)892691 E-mail orapin@ba.cmu.ac.th
2. ผู้ร่วมงานวิจัย (ชื่อ-สกุล ภาษาไทย) นายอภิชาติ ชมภูนุช
(ชื่อ-สกุล ภาษาอังกฤษ) Mr. Apichart Chomphunut
คุณวุฒิ/ ระดับการศึกษา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
M.Sc.(System Science) University of Ottawa, Canada
หน่วยงานสังกัด ภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 238 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50202
โทรศัพท์/โทรสาร (053)942130-1 E-mail apichart@ba.cmu.ac.th
3. ผู้ร่วมงานวิจัย (ชื่อ-สกุล ภาษาไทย) รศ. ดร.ทักษิณา คุณารักษ์
(ชื่อ-สกุล ภาษาอังกฤษ) Assoc.Prof. Dr. Taksina Kunarucks
คุณวุฒิ/ ระดับการศึกษา Ph.D.(Tourism) University of Strathelyde, United Kingdom.
หน่วยงานสังกัด คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 238 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50202
โทรศัพท์/โทรสาร (053)943297-8, (053)892330 E-mail taksina@chiangmai.ac.th